

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Σχολή Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστήμων

Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Επιστήμες της αγωγής: Παιδαγωγικό παιχνίδι και παιδαγωγικό υλικό στην πρώτη παιδική ηλικία»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.**

Ερευνήτρια Ανθή Βακράκου Α.Μ.00246	1ος Επιβλέπων Καθηγητής Μαγουλιώτης, Α. (Καθηγητής) 2η Επιβλέπουσα Καθηγήτρια Τσουβαλά, Μ. (Επίκουρη Καθηγήτρια) 3η Επιβλέπουσα Καθηγήτρια Μιχαλοπούλου, Κ. (Καθηγήτρια)
---	---

Βαθμός	Βαθμός Ολογράφως
---------------	-------------------------

Στον συνερευνητή , εκπαιδευτικό και αγαπητό αδελφό μου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	8
ABSTRACT	9
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	10
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11-12

A.ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1.Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΚΟΥΚΛΑΣ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ

1.1.Εισαγωγή.....	13
1.2. Ο ορισμός της κούκλας.....	13-14
1.3. Οι μορφές και τα είδη της κούκλας.....	14-16
1.3.1. Η μορφή και το είδος της κούκλας του μουσείου Παιδείας.....	16
1.4. Η κούκλα ως εργαλείο ενεργοποίησης.....	16-19
1.5. Οι αντιδράσεις των δυο φύλων για την παρουσία της κούκλας.....	19-20
1.6. Η κούκλα και η διαλογική σχέση των παιδιών.....	21-22
1.7. Η απτική συμπεριφορά της κούκλας και οι αντιδράσεις των παιδιών.....	22-24
1.8. Συμπεράσματα.....	24-26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

2. ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

2.1. Εισαγωγή.....	27
2.2. Οι προτιμήσεις των παιδιών για τα παιχνίδια.....	27-29
2.2.1. Οι διαφορές των αγοριών και των κοριτσιών για τα παιχνίδια.....	29-30
2.3. Οι προτιμήσεις των παιδιών για τα αντικείμενα του μουσείου.....	30-32

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

2.4. Οι προτιμήσεις των παιδιών για την κούκλα.....	32-33
2.4.1. Οι διαφορές των προτιμήσεων σε αγόρια και κορίτσια για την κούκλα.....	33
2.5. Η ανάδυση των προτιμήσεων των παιδιών για τα παιχνίδια, τα αντικείμενα και την κούκλα του μουσείου μέσα από τη ζωγραφική.....	34-35
2.6. Συμπεράσματα.....	35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

3. ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙ

3.1.Εισαγωγή.....	36
3.2. Η μουσειοπαιδαγωγική και οι σύγχρονες προσεγγίσεις.....	36-40
3.3.Τα μουσειακά αντικείμενα ως μέσα ενεργοποίησης.....	40-41
3.4. Μέθοδοι επικοινωνίας στα εκπαιδευτικά προγράμματα.....	41-42
3.4.1. Μουσειακές αφηγήσεις	40-41
3.4.2. Μαιευτική. Ο ρόλος των ερωτήσεων από τους εμπυχωτές.....	42-45
3.4.3. Βιωματικές δραστηριότητες.....	44-45
3.4.3.1. Δραματοποίηση. Η συμμετοχή της κούκλας στη δραματοποίηση και η ενεργοποίηση των παιδιών.....	46
3.5. Οι μη λεκτικές συμπεριφορές των παιδιών στα εκπαιδευτικά προγράμματα.....	46-49
3.6. Τα εκπαιδευτικά μουσεία.....	49-51
3.7. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά προσχολικής ηλικίας.....	51-52
3.7.1. Παρουσίαση του εκπαιδευτικού προγράμματος <<Όταν το κουδούνι χτυπήσει>> στο Μουσείο Παιδείας.....	52-59
3.8. Συμπεράσματα.....	59-60

B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

4.1. Η αναγκαιότητα και ο σκοπός της έρευνας.....	61
4.2. Οι φάσεις της έρευνας και τα ερευνητικά ερωτήματα.....	61-63
4.3. Μέθοδος και ερευνητική προσέγγιση.....	63-64
4.4. Το δείγμα της έρευνας.....	64-65
4.5. Τα αποτελέσματα της έρευνας.....	65-84
4.6. Συζήτηση, συμπεράσματα.	84-93
4.7. Οι περιορισμοί της έρευνας.....	93-94
4.8. Οι προτάσεις της έρευνας.....	994

Γ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της εργασίας είναι να διερευνήσει πως η κούκλα συμβάλλει στην ενεργοποίηση των παιδιών του νηπιαγωγείου στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα <<Όταν το κουδούνι χτυπήσει>> και να εξετάσει τις προτιμήσεις των παιδιών για τα αντικείμενα του Μουσείου Παιδείας. Η έρευνα χωρίστηκε σε 5 φάσεις οι οποίες βασίζονταν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα και χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικά εργαλεία συλλογής δεδομένων. Τα αποτελέσματα των φάσεων έδειξαν ότι η κούκλα ως μέσο παρουσίασης του εκπαιδευτικού προγράμματος του μουσείου, ενεργοποιεί τα παιδιά και εκείνα ανταποκρίνονται σωματικά και λεκτικά. Επιπροσθέτως, οι προτιμήσεις των παιδιών για τα αντικείμενα του εκπαιδευτικού προγράμματος εξετάστηκαν και μέσα από τη ζωγραφική. Παρατηρήθηκε ότι η κούκλα προτιμήθηκε να ζωγραφιστεί και από τα δυο φύλα. Ωστόσο, τα κορίτσια την απεικόνισαν σχεδόν σε διπλάσιο ποσοστό. Τα υπόλοιπα αντικείμενα προτίμησης σχετίζονται με τα ενδιαφέροντά τους. Τα ευρήματα υποδεικνύουν ότι τα παιδιά του νηπιαγωγείου συνεργάζονται στο πλαίσιο του μουσείου και προτιμούν την κούκλα.

Λέξεις-κλειδιά: κούκλα, παιχνίδια, ενεργοποίηση και προτιμήσεις παιδιών, αντικείμενα εκπαιδευτικού προγράμματος ενός μουσείου

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ABSTRACT

The aim of the research is to study the contribution of the puppet in the activation of nursery school children, especially in the educational program <<When the bell rings>> and to examine the children's preferences concerning the objects of the Museum of Education. The research is divided into 5 parts that are linked to the educational program and is using different data collection tools. The results indicate that the puppet as a medium for the presentation of the museum's educational program, activates the children and they correspond physically and verbally. The preferences of the children among the objects of the educational program have also been examined via painting. It was noted that both sexes preferred the puppet to be painted. The percentage of girls who painted the puppet however, was nearly double that of the boys. The rest of the objects of preference are in relation to the interests of the children.

The results indicate that nursery school children work together in the museum and show preference in the puppet.

Keys -Words: puppet, toys, activation and preferences of the children, objects of an educational program in a museum.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για την εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου , κύριο Απόστολο Μαγουλιώτη , Καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ο οποίος λειτούργησε επικοινωνιακά σε ένα πλαίσιο διαλόγου και θετικής επικοινωνίας για την εύρυθμη περάτωση της εργασίας μου.

Επιπλέον, ευχαριστίες θα ήθελα να απευθύνω στην επίκουρη Καθηγήτρια κα Τσουβαλά Μαρία και στην Καθηγήτρια κα Μιχαλοπούλου Κατερίνα για την προθυμία τους να συνεργαστούμε στο πλαίσιο της εργασίας.

Επιπροσθέτως, ευχαριστώ θερμά τον αδελφό μου, Μιχάλη Βακράκο ο οποίος από την πρώτη στιγμή πρόθυμα συνεργάστηκε μαζί μου υποβάλλοντας προσωπικό χρόνο και όντας παρών στην έρευνα ως δεύτερος παρατηρητής.

Τέλος, θερμές ευχαριστίες θα ήθελα να απευθύνω στην καθηγήτρια του τμήματος ΦΠΨ Αθηνών κυρία Φουντοπούλου και σε όλους τους διδάσκοντες του τμήματος για την απόφαση τους να διεξάγω την έρευνα μου στο Μουσείο Παιδείας και για την έγκαιρη απάντησή τους.

Προσωπικά, ευχαριστώ πολύ την κυρία Μπουμπουλίνα Ντίνου, υπεύθυνη του Μουσείου Παιδείας και τους εμψυχωτές του μουσείου για την άποψη συνεργασία μας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Χωρίς αμφιβολία, τα παιδιά προσχολικής ηλικίας αναπτύσσουν μια ιδιαίτερη σχέση με την κούκλα και μπορούν να λάβουν γνώσεις και να ενεργοποιήσουν εμπειρίες με την κατάλληλη επαφή μαζί της. Πολλοί ερευνητές διατείνονται αυτή τη θέση και σε διάφορα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Ένα από αυτά είναι το μουσείο το οποίο μέσα από τους εμπυχωτές επανδρώνουν τα λεγόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Σε αυτά, η κούκλα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέσο προκειμένου οι μικροί επισκέπτες να προσελκύσουν την προσοχή τους και σε δεύτερο επίπεδο να αναδυθούν οι προτιμήσεις τους για αντικείμενα του Μουσείου. Μια τέτοια απόπειρα αποτελεί η συγκεκριμένη εργασία η οποία αξιοποιεί το πλαίσιο ενός μουσείου με συμμετέχοντες τα παιδιά νηπιαγωγείου. Παράλληλα, μπορεί να θεωρηθεί πρωτότυπη καθώς γίνεται σε συγκεκριμένο χώρο με συγκεκριμένο πρόγραμμα με την παρουσία της κούκλας.

Στόχος της συγκεκριμένης διπλωματικής εργασίας είναι να εξετάσει το δίπολο της ενεργοποίησης και των προτιμήσεων των παιδιών. Η ανάλυση της λεκτικής και μη συμπεριφοράς μπορεί να αναδείξει την ενεργοποίηση και τις προτιμήσεις των παιδιών. Επιπροσθέτως, οι ζωγραφιές των παιδιών μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως επιπρόσθετο ερευνητικό εργαλείο. Από τους ερευνητές έχει χωριστεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε πέντε φάσεις ώστε να εξυπηρετεί τα ερευνητικά ερωτήματα.

Στο πρώτο μέρος των τριών πρώτων κεφαλαίων της εργασίας παρουσιάζεται το θεωρητικό μέρος στο οποίο στηρίζεται ο ερευνητικός σχεδιασμός. Πιο συγκεκριμένα, το πρώτο κεφάλαιο εξετάζει τη λειτουργία της κούκλας ως εργαλείο ενεργοποίησης και διερευνά τις αντιδράσεις των δυο φύλων για την παρουσία της κούκλας καθώς και την πιθανή διαλογική σχέση ανάμεσα στην κούκλα και το παιδί.

Το δεύτερο κεφάλαιο σκιαγραφεί τις προτιμήσεις των παιδιών για τα παιχνίδια, τα αντικείμενα του μουσείου και την κούκλα. Επιπροσθέτως, συνδυάζει τις προτιμήσεις με τη διαφορά του φύλου.

Το τρίτο κεφάλαιο αναλύει την επιστήμη της μουσειοπαιδαγωγικής, τις μεθόδους επικοινωνίας, τη σχέση του παιδιού με το μουσείο και τα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Στο δεύτερο μέρος και συγκεκριμένα στο τέταρτο κεφάλαιο διαρθρώνεται το ερευνητικό κομμάτι της εργασίας. Εξετάζονται οι φάσεις της έρευνας , τα ερευνητικά ερωτήματα, το δείγμα της έρευνας το οποίο συγκεντρώθηκε στο Μουσείο Παιδείας της Φιλοσοφικής σχολής, τα αποτελέσματα, η συζήτηση, τα συμπεράσματα, οι περιορισμοί και οι προτάσεις της έρευνας. Τα συμπεράσματα συνδέονται με τα ερευνητικά ερωτήματα και αφορούν και τα πέντε γκρουπ μαθητών τα οποία παρακολούθησαν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα <<Όταν το κουδούνι χτυπήσει>>.

Στο παράρτημα παρουσιάζονται οι απομαγνητοφωνημένες φάσεις της έρευνας οι οποίες συνδέονται με τα ερευνητικά ερωτήματα, η ταξινόμηση των αντικειμένων σε πίνακες, οι αυτολεξεί εκφράσεις μαζί με τις φωτογραφίες-ζωγραφίες των παιδιών, ένα φύλλο παρατήρησης για κάθε ένα αξιολογητή (Ανθή -Μιχάλης) και η επιστολή άδεια παρακολούθησης στο μουσείο.

Α.ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1.Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΚΟΥΚΛΑΣ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ

1.1.Εισαγωγή

Το πρώτο κεφάλαιο του θεωρητικού μέρους διαπραγματεύεται τον ορισμό, τις μορφές και τα είδη της κούκλας. Στη συνέχεια, εξετάζεται η κούκλα του μουσείου η οποία εμπνυχώνει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Αναλύεται η λειτουργία της κούκλας ως εργαλείο ενεργοποίησης, οι αντιδράσεις των δυο φύλων για την παρουσία της και η διαλογική σχέση η οποία αναπτύσσεται με τα παιδιά. Τέλος, παρουσιάζεται η απτική συμπεριφορά της κούκλας και οι αντιδράσεις των παιδιών.

1.2. Ο ορισμός της κούκλας

Σύμφωνα με την ελληνική σημασία το 19ο αιώνα χρησιμοποιήθηκε ο όρος κούκλα και μορφολογικά η λέξη είχε συναντηθεί στη σλαβική λέξη kykla (Μαγουλιώτης, 2015). Έχει υποστηριχθεί ότι η λέξη puppet προέρχεται από τη Λατινική λέξη pupa η οποία σημασιοδοτείται ως το κορίτσι ή η κούκλα ή ένα μικρό δημιούργημα. Η λέξη marionette έχει Ιταλική και Γαλλική προέλευση και σημαίνει ως η μικρή Μαρία<<little little Mary>> (Mac Pharlin, 1949). Η κούκλα του θεάτρου μπορεί να λάβει διάφορες ονομασίες όπως το ανδρείκελο , το νευρόσπαστο και η κούκλα (Βώκος ,1894. οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης, 2015).

Η Binyon (1966) διατείνεται πως η κούκλα είναι ένα άψυχο αντικείμενο κατασκευασμένο από ένα καλλιτέχνη και φτιαγμένο από ανθρώπινα χαρακτηριστικά τα οποία προσδίδουν την ανθρώπινη ζωή. Ο Mc Pharlin (1949) συμπληρώνει λέγοντας ότι πρόκειται για μια θεατρική φιγούρα η οποία κινείται με βάση τον ανθρώπινο έλεγχο και η Παρούση (2012) προσθέτει πως η κούκλα μέσω της κίνησης του χειριστή της αποκτά ζωή. Πιο συγκεκριμένα, ο Banham (1995) δηλώνει πως οι χειριστές της ζωντανεύουν τη φιγούρα ώστε να κεντρίσουν την προσοχή των θεατών και σύμφωνα με τη Sinclair (1995) ο κουκλοπαίχτης δίνει ζωή στην κούκλα με τέτοιο τρόπο σαν

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

είναι ζωντανή από μόνη της. Από την άλλη οι Τσουρινάκη και Cortopassi (2000) ορίζουν την κούκλα ως "ένα παιχνίδι που αναπαριστά ένα πρόσωπο και προορίζεται για παιδιά".

Ο Μαγουλιώτης (2012 α) αναφέρει πως οι κούκλες μπορεί να αποτελούνται από διάφορα μεγέθη και ως όντα να έχουν ανθρώπινη ή όχι μορφή και μπορούν να απεικονιστούν επίπεδες ή τρισδιάστατες. Ο Μαρκόπουλος (2003) ισχυρίζεται πως η κούκλα έχει την ιδιότητα να προσωποποιεί οποιαδήποτε φανταστική ή πραγματική δύναμη και η Βογιατζάκη-Κρουκόβσκι (2012) συμπληρώνει πως κάθε κούκλα αντανακλά μια διαφορετική ιστορική κατάσταση. Η πραγματικότητα που δημιουργεί η κούκλα του μουσείου αφορά την εμπύχωση μιας παλιάς μαθήτριας. Η Niculecu (1967) προσθέτει πως η κούκλα μπορεί να λειτουργήσει ως ηθοποιός και ως παρουσιαστής κάποιας προσωπικότητας. Ο Obtraztston (1967) έγραψε ότι "η κούκλα δεν είναι ένας άνθρωπος αλλά μια αλληγορία του ανθρώπου και όπως όλες οι αλληγορίες έχουν τη δυνατότητα να δημιουργούν μια πραγματικότητα".

Ο Μαρκόπουλος (2003) ισχυρίζεται ότι ένα χαρακτηριστικό που ενώνει όλες τις κούκλες του κόσμου είναι η διαδικασία της εμπύχωσης δηλαδή τη διαδικασία της μετάβασης από άψυχη σε έμψυχη ιδιότητα. Μια κούκλα μπορεί να θεωρηθεί ως ένα παραστατικό αντικείμενο (performing object) καθώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μια αφηγηματική δραματική παράσταση και ως αντικείμενο έχει μια υλική διάσταση της ανθρώπινης μορφής (Westecott, 2009).

1.3. Οι μορφές και τα είδη της κούκλας

Το σχήμα, τα χρώματα, το μέγεθος και η εμφάνιση είναι τα χαρακτηριστικά μιας κούκλας τα οποία συνδέονται με τη μορφή της (Μαγουλιώτης, 2015). Ο ίδιος συγγραφέας ισχυρίζεται πως η εξωτερική όψη μιας κούκλας ή η μορφή της συμπεριλαμβάνει την αντιληπτική, τη θεματική και τη χρηστική μορφή.

Η θεματική μορφή μιας κούκλας η οποία χωρίζεται σε ανθρωπόμορφη ή ζωόμορφη, σε μορφές-φύλων, σε προσωπόμορφες και σε θεόμορφες, τείνει να φέρει τα χαρακτηριστικά εκείνα τα οποία προσομοιάζουν σε κάθε είδος (Μαγουλιώτης, 2015).

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Στην κατηγορία της χρηστικής μορφής μιας κούκλας κατηγοριοποιούνται οι κούκλες κουλτούρας, οι κούκλες παιχνίδια, οι κούκλες ενθύμια και οι κούκλες θεάτρου (Bofinger, 1992, οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης, 2015) και η τελευταία μορφή μπορεί να συμπεριληφθεί στην κατηγορία οι κούκλες τεχνών (Μαγουλιώτης, 2015).

Σύμφωνα με τον Μαγουλιώτη (1994, 2007 εκδ.7η) τα μέρη του προσώπου μιας κούκλας (τα μάτια, η μύτη, το στόμα) καθώς και το σχήμα και τα χρώματά της αποτελούν τα επιμέρους χαρακτηριστικά των κούκλων. Σύμφωνα με το Meschke (1992) το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό μιας κούκλας είναι η έκφραση του προσώπου και πιο συγκεκριμένα τα μάτια.

Τα μάτια μπορεί να διαχωριστούν σε στατικά (static eyes), σε κινούμενα (movable eyes) και σε ανακαλυπτικά (discovery eyes). Τα ακίνητα μάτια θα καθορίσουν αν η φιγούρα θα μπορέσει να εμπλουτίσει την έκφραση του προσώπου. Ο ίδιος συγγραφέας ισχυρίζεται ότι το σχήμα του κεφαλιού αντανακλά τον χαρακτήρα της φιγούρας. Επιπλέον, το μέγεθος των ματιών, της μύτης και του στόματος και η απόσταση η οποία αναπτύσσεται δηλώνουν τον χαρακτήρα της κούκλας (Meschke, 1992).

Ο Μαγουλιώτης (2012) ισχυρίζεται ότι μια μεγάλη και καμπούρικη μύτη μπορεί να υποδηλώσει ένα χαρακτήρα αποκρουστικό, κακό και μελαγχολικό ενώ μια μέτρια ή ανασηκωμένη, κάποιον αδιάφορο χαρακτήρα. Η μεγάλη και σουβλερή μύτη μπορεί να υποψιάσει τους θεατές για ένα περίεργο χαρακτήρα.

Για το στόμα ο συγγραφέας υποστηρίζει πως ένας χαρούμενος χαρακτήρας διαγράφεται με τις άκρες του στόματος να είναι προς τα πάνω ενώ μια στεναχωρημένη μορφή με τα άκρα τους στόματος προς τα κάτω. Ως προς το μέτωπο, το καθαρό υποδηλώνει ένα χαρακτήρα ειλικρινή, εργατικό και αποφασιστικό σε αντίθεση με το σκεπασμένο το οποίο φανερώνει ένα χαρακτήρα δειλό και τεμπέλη (Μαγουλιώτης, 2015).

Επιπλέον, αν η μορφή της κούκλας έχει μεγάλο κεφάλι, αυτό λειτουργεί ως δείκτης ευφυΐας και οι ρυτίδες στο μέτωπο σκιαγραφούν ένα άτομο μεγάλης ηλικίας. Η ηλικία, το φύλο και το αξίωμα υποδηλώνονται από τα σκεπάσματα και την κόμη του κεφαλιού. Για παράδειγμα τα μακριά μαλλιά ``συμβολίζουν τη θηλυκότητα, την προστασία, το ρομαντισμό και τη δύναμη ``ενώ τα κοντά μαλλιά συμβολίζουν ``την

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

αρρενωπότητα, την τιμωρία ή αδιαφορία''. Στοιχείο κωμικό και σύμβολο ώριμου χαρακτήρα διαγράφεται με την έλλειψη μαλλιών. Ως προς το σχήμα του κεφαλιού, τα παιδιά απεικονίζονται με κυκλικό κεφάλι ενώ οι ενήλικες με επιμήκυνση του κεφαλιού σε έλλειψη. Τριγωνικά σχήματα σημασιοδοτούν οξείς τύπους (Μαγουλιώτης, 2015).

Ο χαρακτήρας, η προσωπικότητα, η ηλικία και η φυλή σκιαγραφούνται με την διαφορετικότητα των χρωμάτων κάτι που δεν επιβεβαιώνεται όταν οι μορφές είναι ζωγραφισμένες όπως είναι στην πραγματικότητα. Το πράσινο χρώμα μπορεί να συμβολίσει την κακία, το κόκκινο το δαιμονισμό και το κίτρινο τον οξύ χαρακτήρα ή την έντονη προσωπικότητα. Το μαύρο χρώμα εκφράζει το εξωπραγματικό και το ροζ-πορτοκαλί το φυσιολογικό χαρακτήρα (Μαγουλιώτης, 2015).

Ως προς τα είδη της κούκλας υπάρχουν διάφορες ταξινομήσεις. Ο Blackham (1948) ταξινομεί την κούκλα με βάση τις διαστάσεις (μια, δυο, τρεις) και οι σφαιρικές ή κυκλικές κούκλες (τριών διαστάσεων) είναι κατασκευασμένες από το λεπτό σκοινί, τον τροχαλία, τα κορδόνια, τα ραβδάκια-βέργες, το ξύλο και το ύφασμα. Από την άλλη ο Beaumont (1958) σημειώνει ότι οι flatpuppets είναι φτιαγμένες από χαρτί ή διαγράφονται μέσω της σκιάς ενώ οι roundpuppets σταχυολογούνται με κορδόνι/νήματα, το κορδονάκι/βέργα, σε κούκλες που χορεύουν (jigging puppets), σε γαντόκουκλες, με μαγνήτη και τις Ιαπωνικές οι οποίες κινούνται η καθεμία από τρία άτομα.

Ο Μαγουλιώτης (2015) διευκρινίζει πως με βάση τους παραπάνω πέντε τύπους δομούνται οι ακόλουθοι έξι τύποι οι οποίοι έχουν ο καθένας τους υποδιαίρεσεις. Στις κούκλες σώματος συμπεριλαμβάνονται οι κούκλες των δαχτύλων, των ποδιών και των χεριών, οι δαχτυλόκουκλες, η κούκλα μάσκα, η κούκλα σαλιάρα, η κούκλα ποδιά και οι Humanities. Ο δεύτερος τύπος εμπεριέχει τις μαγνητικές κούκλες, τις κούκλες αντικειμένων και τις γαντόκουκλες. Ο τρίτος τύπος συμπεριλαμβάνει τις κούκλες που ανοίγουν το στόμα τους για να μιλούν ή να τραγουδούν (Μπουράνκου, με σχοινιά ή όπερας, τύπου μάπετ και κλακετόφατσες). Στον τέταρτο τύπο εμπεριέχονται οι πολυπρόσωπες και στον έκτο τύπο οι κούκλες και η σκηνή του μαύρου κουκλοθεάτρου. Ο συγκεκριμένος ερευνητής προτάσσει τη μαριονέτα, τη γαντόκουκλα, την κούκλα τύπου Ιάβας, την επίπεδη και την κούκλα τύπου σκιάς ως είδη κούκλας για το κουκλοθέατρο στο νηπιαγωγείο.

1.3.1. Η μορφή και το είδος της κούκλας του μουσείου Παιδείας

Ειδικά η μορφή και το είδος της κούκλας του μουσείου Παιδείας (που θα εμφανιστεί στην παρούσα έρευνα), πρόκειται για μια ρεαλιστική ανθρωπόμορφη μορφή και το σχήμα του σώματος της είναι αναλογικό προς μια μαθήτρια δημοτικού σχολείου.

Η Αγγελική, η κούκλα του Μουσείου έχει ξύλινο κορμό και το πρόσωπό της είναι φτιαγμένο από papier mache. Είναι μια κούκλα με μαστουνάκι (rod puppet). Ως προς το μέγεθος έχει ύψος 68 εκατοστά.

Το φόρεμα- ποδιά της έχει μπλε και άσπρο γιακά, τα παπούτσια της είναι μουσταρδί με καφέ. Το πρόσωπό της είναι κυκλικό και το χρώμα της ροζ ανοιχτό. Έχει μεγάλα στατικά γαλάζια μάτια και διαγράφεται ένα έντονο κόκκινο χείλος στραμμένο προς τα πάνω. Είναι ντυμένη με την ποδιά της εποχής και την αντίστοιχη κόμη (πλεξουδάκια στα καφέ μαλλιά). Ως αξεσουάρ κουβαλά τη δερμάτινη σάκα της και το κασκόλ της.

1.4. Η κούκλα ως εργαλείο ενεργοποίησης

Η ενεργοποίηση (activation) ορίζεται ως η διαδικασία κατά την οποία το άτομο ετοιμάζεται να δράσει και ο οργανισμός του διεγείρεται σε μακρόχρονη βάση είτε μέσω των αισθητηριακών συστημάτων είτε μέσω ενός οργάνου σε αντιδιαστολή από κάποιο άλλο (Χουντουμάδη & Πατεράκη, 2008 · Παπαδόπουλος, 1994). Οι Woodworth και Scholarberg (1954) προσθέτουν στον όρο ενεργοποίηση και τη συναισθηματική διάσταση στην ένταση και στη διέγερση του ατόμου. Ο νόμος του Yerkes Dodson επισημαίνει την αποτελεσματική ενεργοποίηση του ατόμου σε μέτριο επίπεδο ώστε ο ίδιος να πετύχει την αφομοίωση των πληροφοριών σε υψηλό επίπεδο δυσκολίας (Elliott, Kratochwill, Littlefield-Cook & Travers, 2008).

Σύμφωνα με τον Τριλιανό (2009) η διέγερση εκτός των λειτουργιών της φυσιολογικής διάστασης του οργανισμού <<συνδέεται με τον βαθμό ετοιμότητας, της ενημερότητας, της επαγρύπνησης και της προσοχής του ατόμου>>. Επομένως, η ενεργοποίηση σχετίζεται με τη διέγερση. Σύμφωνα με τον ίδιο συγγραφέα οι αιτίες της διέγερσης μπορούν να θεωρηθούν οι αισθήσεις της ακοής και της όρασης οι οποίες μπορούν να συλλάβουν τους ερεθισμούς από κάποια απόσταση. Οι ιδιότητες οι οποίες

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

διεγείρουν σε μεγαλύτερο βαθμό τους ερεθισμούς είναι <<η σημασία, η ένταση, το καινοφανές και η περιπλοκότητα>> (Τριλιανός, 2009).

Η έννοια της ενεργοποίησης συνδέεται με την έννοια των κινήτρων και κατ' επέκταση με την παρακίνηση (motivation) και την έννοια του student motivation. Σύμφωνα με τους Trash και Elliot (2001) τα κίνητρα αποτελούν μια μορφή ενεργοποίησης του ατόμου. Ο Brophy (2013) επισημαίνει την έννοια του student motivation εστιάζοντας στο βαθμό κατά τον οποίο οι μαθητές εφιστούν την προσοχή τους σε συγκεκριμένες δραστηριότητες και δηλώνοντας την υποκειμενική διάσταση του όρου από τους μαθητές.

Ο Berlyne (1965) σταχυολογεί τα συστατικά της προσοχής κατονομάζοντας τα στην αντιληπτική διέγερση (perceptual arousal), στην εσωτερική διέγερση (inquiry arousal) και στη μεταβλητότητα (variability). Η αντιληπτική διέγερση (perceptual arousal) σχετίζεται με τις αλλαγές του ατόμου στη φωνή του, στην αίσθηση του χιούμορ του και στη ένταση του φωτός η οποία κυριαρχεί στο περιβάλλον του. Η εσωτερική διέγερση (inquiry arousal) επιτυγχάνεται με τη χρήση των ερωτήσεων ώστε το άτομο να παράγει γνώση πάνω σε μια προβληματική κατάσταση. Η μεταβλητότητα (variability) σχετίζεται με τη διαδικασία κατά την οποία ένας εκπαιδευτής στρέφει την πορεία διδασκαλίας σε μια άλλη μορφή προκειμένου οι μαθητές του να διατηρήσουν την προσοχή τους.

Η προσοχή, η κατάκτηση, η αναπαραγωγή και το κίνητρο αποτελούν τις τέσσερις λειτουργίες της μάθησης. Αυτά τα σημεία ενεργοποιούν τη σκέψη των παιδιών διαμέσου της κούκλας (Βίτσιου, 2012, οπ.αναφ.στο. Μαγουλιώτης, 2015 · Quintero, 2011). Ο Shaffer (1989 οπ. αναφ. στο. Aldridge, Eddowes & Kuby) υποστηρίζει ότι ένα παιδί για να συγκεντρώσει την προσοχή του θα πρέπει να διεγείρει το ενδιαφέρον του μέσω των αισθήσεων (την όραση, την ακοή, τη γεύση, τη μυρωδιά, την επαφή, τη θερμοκρασία και τον πόνο).

Ο Child (1981) επισημαίνει ότι το ενδιαφέρον ενός ατόμου έχει την ιδιότητα να προσελκύει την προσοχή κάποιου για ερεθίσματα τα οποία έχουν σχέση με τα πρόσωπα, τα αντικείμενα, τις ιδέες και τις πράξεις οι οποίες σχετίζονται με ανάγκες του ατόμου. Επιπροσθέτως, ο ίδιος ερευνητής σημειώνει ότι η ένταση και η κατεύθυνση της προσοχής αποτελούν επιμέρους προσδιορισμοί του ενδιαφέροντος

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εκτός από την προσοχή (Bentley , 2005 · Παπανικολάτου, 2011) οι Remer και Tzurriel (2015) σημειώνουν στην έρευνά τους την εμπλοκή των παιδιών ως μια αξιόπιστη ένδειξη της μαθητικής ενεργοποίησης η οποία υποκινείται από την παρουσία της κούκλας. .

Ένα χαρακτηριστικό της διέγερσης του ενδιαφέροντος και της προσοχής αποτελεί το μέγεθος της κούκλας να ταιριάζει με το ύψος των παιδιών (Matson ,1991, οπ. αναφ. στο. Salmon και Sainato, 2005). Αυτή μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο ενεργοποίησης της έκφρασης των παιδιών και της ανάδυσης των ενδιαφερόντων τους με βάση τη μορφή της κούκλας και τη χρησιμότητα της (σελ.193).

Επιπροσθέτως, οι Bernier και O'Hare (2005) θεωρούν την κούκλα ως ένα μέσο ενεργοποίησης της μάθησης με την συμμετοχή των παιδιών σε ιστορικά προγράμματα. Οι ίδιοι ερευνητές θεωρούν ότι η κούκλα προωθεί τις γνωστικές και συναισθηματικές συνδέσεις των παιδιών και καθίσταται μέσο ανάδυσης των ιστορικών γνώσεων .

Έχει διαπιστωθεί ερευνητικά πως τα παιδιά επικοινωνούν με τις κούκλες και λεκτικά τείνουν να μιλούν πολύ καθώς επιθυμούν να κοινωνήσουν τις εμπειρίες τους (Naylor, Keogh, Downing, Maloney, & Simon, 2007 · Sposito et al ,2016). Οι Salmon και Sainato (2005) αναφέρουν ότι οι κούκλες οι οποίες έχουν λαμπερά χρώματα και υφάσματα καθώς και έντονα φυσικά χαρακτηριστικά, ελκύουν την προσοχή των παιδιών και αυτών με αναπτυξιακές δυσκολίες.

1.5. Οι αντιδράσεις των δυο φύλων για την παρουσία της κούκλας

Η μορφή μιας κούκλας έχει ως συνέπεια διαφορετικές αντιδράσεις στα δυο φύλα (Chateau, οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης, 2015). Τα κορίτσια χρησιμοποιούν την κούκλα για να αναπτύξουν διάλογο (Αυδίκος, 1996. οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης, 2015) , να συνάψουν σχέσεις φιλίας και να εκδηλώσουν τα χαρακτηριστικά της μητρότητας και του καλλωπισμού (Μαγουλιώτης, 2015). Ο Αντωνιάδης (1996. οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης, 2015) ισχυρίζεται πως τα αγόρια στο παιχνίδι τους επιλέγουν κούκλες και με τα δυο φύλα και δηλώνουν τη σχέση μεταξύ τους. Ωστόσο, μερικά αγόρια χρησιμοποιούν την κούκλα ως συνθήκη πάλης (Dixon, 1990.οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης) και άλλα προτιμούν την ενασχόληση με κούκλες με άμεσο στόχο την γνωριμία των χαρακτηριστικών του φύλου τους και τη παρατήρηση των διαφορών τους.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Τα αγόρια και τα κορίτσια μέσω της κούκλας εκφράζουν τα συναισθήματα, τις ιδέες τους και ζητήματα τα οποία ντρέπονται να τα εκμυστηρευτούν σε άλλα πρόσωπα. Ανάλογα με το είδος της κούκλας (στρατιωτάκια ή κούκλα μωρό), τα περισσότερα αγόρια και κορίτσια εκφράζουν αντίστοιχα τις προτιμήσεις τους ανάλογα με το φύλο (Μαγουλιώτης, 2012 β). Ωστόσο ο James (2001, οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης, 2015) διατείνεται πως υπάρχουν περιπτώσεις των αγοριών και κοριτσιών τα οποία δεν ακολουθούν αυτό το μοτίβο σκέψης και προτιμούν τα παιχνίδια τα οποία δεν αντιστοιχούν όπως συνήθως στο φύλο τους.

Σε μια έρευνα του Μαγουλιώτη (2011) διαπιστώθηκε πως ανάλογα με το είδος μιας κούκλας, τα παιδιά αντιδρούν με διαφορετικό τρόπο. Στην περίπτωση κατά την οποία η κούκλα αναπαριστά κωμικό πρόσωπο ή γιαγιά, τα παιδιά αντιδρούν με το να αφηγούνται ιστορίες ενώ όταν η κούκλα η οποία αναπαριστά ένα άτομο από διαφορετικό πολιτισμό, ωθεί τα παιδιά σε συζητήσεις οι οποίες σχετίζονται με την αντίστοιχη φυλή .

Επιπλέον, στην ίδια έρευνα, τα κορίτσια δεν επέλεξαν καθόλου τις κούκλες με τη μορφή αντρών ενώ οι κούκλες με μορφή των δυο φύλων προτιμήθηκαν από τα αγόρια με την αναπαράσταση αυτών ως ζευγάρια και χαρακτήρες -προστάτες. Ως προς τις κούκλες της διαφορετικότητας, τα αγόρια εκδήλωσαν προτίμηση για τη λευκή κούκλα και την ενέταξαν ως στρατιωτάκι και τα κορίτσια δεν την έπαιξαν απλά την παρατηρούσαν. Τα αγόρια εξέφρασαν στην μαύρη κούκλα στερεοτυπικές συμπεριφορές ενώ τα κορίτσια ενσάρκωσαν τους πωλητές. Τα αγόρια δεν ασχολήθηκαν καθόλου με την κούκλα Ρομά και την κούκλα ΑΜΕΑ ενώ τα κορίτσια τις επιλέξαν αλλά αργότερα τις αφήσαν. Για την κούκλα Ρομά τα κορίτσια διατύπωσαν σχόλια για την οικονομική τους κατάσταση.

Τα παιδιά έρχονται σε επαφή με τις κούκλες θεάτρου προσπαθώντας να τις ζωντανέψουν. Στην περίπτωση κατά την οποία οι κούκλες έχουν κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά όπως το να ανοιγοκλείνουν το στόμα και να κινούν τα μέλη τους, οι ίδιες γίνονται περισσότερο ελκυστικές (Μαγουλιώτης, 2015). Όταν ένα παιδί βλέπει μια κούκλα, περιεργάζεται πρώτα το πρόσωπο, μετά το κεφάλι και τέλος τα υλικά. Αν οι κούκλες αναπαριστούν πρόσωπα τα οποία είναι γνώριμα ή αγαπητά, τότε αναπτύσσουν διάλογο με αυτές (Μαγουλιώτη, 2011).

1.6. Η κούκλα και η διαλογική σχέση των παιδιών

Ο Μπακιρτζής (2002) διακρίνει τρεις μορφές επικοινωνίας. Η πρώτη μορφή αφορά την αυτοκεντρική λειτουργία, η δεύτερη την αλληλοκεντρική ή ετεροκεντρική λειτουργία και η τρίτη αφορά την ομοκεντρική ή αλληλοκεντρική. Η πρώτη λειτουργία δηλώνεται από τον Piaget ως εγωκεντρικός λόγος, χρησιμοποιείται από το παιδί και επικεντρώνεται στον εαυτό και στις ανάγκες του ατόμου. Η ετεροκεντρική έχει ως στόχο την ικανοποίηση αναγκών και αιτημάτων και η ομοκεντρική την συνάντηση. Σύμφωνα με τον Piaget (1951) στην ηλικία των 4 και 5 ετών, το παιδί οικοδομεί τη σκέψη του σύμφωνα με μια ανιμιστική προσέγγιση μιλώντας με τα παιχνίδια του.

Ο ανιμισμός θεωρείται ένα εξελικτικό στάδιο στο οποίο αναπτύσσεται το παιδί. Για αυτό και εκείνο αποδίδει στην κούκλα ανθρώπινα χαρακτηριστικά όπως είναι ο λόγος και μιλά σε αυτή σαν να ήταν ένας πραγματικός άνθρωπος. Επιπλέον, προκειμένου η επικοινωνία να φαίνεται πιο ρεαλιστική, το παιδί προσθέτει στην κούκλα μάτια και στόμα και αποδίδει ένα όνομα. Ο Μαγουλιώτης (2015) αναφέρει πως αυτός ο διάλογος μπορεί να χαρακτηριστεί ως συναισθηματικός (σελ.192) και βασίζεται στον πραγματικό και φανταστικό κόσμο. Επομένως, αναδεικνύεται η κούκλα ως "μια ασφαλή διέξοδος" (σελ. 233).

Ο Majaron (2012) υποστηρίζει πως για την ανάπτυξη του παιδιού χρήσιμο είναι η λεκτική επικοινωνία να καλλιεργείται με την κούκλα. Με αυτό το μέσο το παιδί χρησιμοποιεί τις λέξεις, δομεί τις προτάσεις, καλλιεργεί το διάλογο, αναπτύσσει ιστορίες και προβλήματα. Η κούκλα προωθεί τη δεξιότητα της ακρόασης και της ομιλίας στα παιδιά και καλλιεργούνται σε αυτά η σκέψη, η δημιουργικότητα και ο αυθορμητισμός (Arditi, 2005· 2012· Μιχαηλίδου, 1999). Γι αυτό ο διάλογος με ανθρώπους, ιδέες, αντικείμενα, γεγονότα, συναισθήματα και εμπειρίες ενσαρκώνει την αλληλεπίδραση (Μπιρμπίλη, 2008).

Έχει υποστηριχθεί ότι το παιδί επιθυμεί να συμμετέχει σε διάλογο σε κουκλοθεατρικές παραστάσεις με την κούκλα (Naylor, Keogh, Downing, Maloney & Simon, 2007) ειδικά όταν το τέλος της παράστασης σηματοδοτεί μια θετική εμπειρία ή όταν το παιδί καταλαβαίνει το πέρας της (Gardner, 2010 οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης, 2015). Οι Salmon και Sainato (2005) αναφέρουν ότι τα ντροπαλά παιδιά

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ή αυτά με χαμηλό κοινωνικό κύρος, ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν την κούκλα σε δραστηριότητες της τάξης και εκφράζονται μέσω της κούκλας για ευαίσθητα ζητήματα. Επομένως, η κούκλα αυξάνει τη διαδικασία του διάλογου (Arditi, 2005 · Wallace, Mishina, & Martinez-Pons, 2004). Οι Russ και Kaugars (2001) ισχυρίζονται ότι μια κούκλα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο με στόχο την έκφραση των συναισθημάτων του παιδιού, ως επικοινωνιακό εργαλείο (Korosec, 2008 · Μαγουλιώτης, 2015 · Majaron, 2012 · Παρούση, 1995 · Παρούση, 2012α· Remer & Tzurriel, 2015) και ως μέσο για προσωπική αλληλεπίδραση (Korosec, 2008). Παρόλα αυτά, σε μια έρευνα τα αγόρια εξέφραζαν διαφοροποιήσεις ως προς την λεκτική έκφραση με βάση το είδος της κούκλας (Μαγουλιώτης, 2011).

Ο Parten (1933) ισχυρίζεται ότι τα παιδιά ενδιαφέρονται να διαπραγματευτούν ένα θέμα ανάλογα με το πόσο καλά το γνωρίζουν και ο Mayall (2008) προσθέτει ότι οι κοινές εμπειρίες ισχυροποιούν μια αλληλεπίδραση. Η έρευνα των Remer & Tzurriel (2015) απέδειξε ότι με την παρουσία της κούκλας, τα παιδιά κατά τη διάρκεια του μαθήματος είχαν εμπλακεί σε ένα επικοινωνιακό διάλογο. Επιπροσθέτως, η έρευνα των Simon, Naylor, Keogh, Maloney & Downing (2008) υποστηρίζει πως τα παιδιά μπαίνουν στη διαδικασία να απαντήσουν σε περισσότερες ερωτήσεις αιτιολογώντας τις ιδέες τους όταν η κούκλα αντιμετωπίζει ένα πρόβλημα.

1.7. Η απτική συμπεριφορά της κούκλας και οι αντιδράσεις των παιδιών

Ο Ουέινραϊτ (2007) καταγράφει πως η απτική συμπεριφορά δηλώνεται με τον όρο απτική (haptics) και αφορά μια πράξη η οποία έχει πρόθεση από τον εκτελεστή της. Έχει υποστηριχθεί ότι η απτική επαφή (tactile ή haptic contact) σημαίνει το άγγιγμα με το χέρι και έχει διαφορετικές πολιτισμικές ερμηνείες (Βρεττός, 2010 · Κούρτη, 2007). Στη δυτική κοινωνία η αγκαλιά μπορεί να υποδηλώσει το χαιρετισμό, τον αποχαιρετισμό ή τα συγχαρητήρια (Jones & Yarbrough, 1985. οπ. αναφ. στο Σταμάτης, 2005).

Ο Ουέινραϊτ (2007) υποστηρίζει ότι η αίσθηση της αφής συνδέεται με τον τρόπο αντίδρασης του ατόμου. Οι Jones και Yarbrough (1985, οπ. αναφ. στο Hogg & Vaughan, 2010) διέκριναν 5 κατηγορίες αγγίγματος. Η πρώτη αφορά το θετικό συναίσθημα, η δεύτερη είναι παιχνιδιάρικη, η τρίτη διακατέχεται από έλεγχο, η τέταρτη παραπέμπει σε τελετουργικό και το πέμπτο είναι σχετικό με το έργο. Οι

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Burgoon, Buller και Woodall (1996) προσθέτουν δυο ακόμη είδη. Το πρώτο αφορά το άγγιγμα αρνητικού συναισθήματος και αποτελείται από μια ευγενή εκδήλωση ενός αρνητικού συναισθήματος και το δεύτερο αφορά το επιθετικό άγγιγμα το οποίο είναι σωματική εκδήλωση αρνητικού συναισθήματος. Επομένως, το άγγιγμα μπορεί να πάρει τη μορφή της αυτοεπαφής όταν αφορά την ενασχόληση με το σώμα του ίδιου του ανθρώπου και της ετεροεπαφής όταν διοχετεύεται στους άλλους (Σταμάτης, 2005).

Το άγγιγμα αποτελεί μια μορφή επικοινωνίας στην οποία το άτομο έρχεται σε επαφή από πολύ μικρή ηλικία (Hogg & Vaughan, 2010, σελ.730 · Ουέινραϊτ ,2007. σελ.134· Σταμάτης, 2005, σελ.130). Τα μέρη του σώματος τα οποία επιδέχονται συνήθως άγγιγμα είναι το χέρι, ο ώμος και το στήθος. Το άγγιγμα μπορεί να χαρακτηριστεί ως σύντομο, διαρκές, σταθερό και τρυφερό. Επιπροσθέτως, το άγγιγμα σκιαγραφείται στα ακόλουθα είδη (το ελαφρύ χτύπημα, το χαστούκι, η γροθιά, το τσίμπημα, το χάιδεμα, το κούνημα, το φίλημα, το γλείψιμο, το κράτημα, το οδήγημα, το αγκάλιασμα, το αλά μπρατσέτα, το τράβηγμα, η κλωτσιά, η περιποίηση και το γαργάλημα (Argyle ,1973). Πολύ σημαντικό σε αυτή τη σωματική συμπεριφορά είναι το είδος του αγγίγματος, το πλαίσιο στο οποίο συντελείται, η σχέση αλληλεπίδρασης μεταξύ του ανθρώπου που δέχεται το μήνυμα και του ανθρώπου που το προσφέρει και εν τέλει ο σκοπός του αγγίγματος (Hogg & Vaughan, 2010, σελ. 731).

Ο Μαγουλιώτης (2015) επισημαίνει πως η μορφή μιας κούκλας ελκύει τα παιδιά στο να την αγγίξουν. Σε μια έρευνα του (Μαγουλιώτης, 2011) βρήκε ότι τα παιδιά προτιμούσαν να χαϊδεύουν ή να κρατούν στην αγκαλιά τους τις υφασμάτινες και τις χνουδωτές κούκλες (σελ.191). Η Sinclair (1995) θεωρεί ότι ο άνθρωπος επιτρέπει στην κούκλα να συμπεριφέρεται σαν ζωντανή ύπαρξη για αυτό και της μιλά, της χαμογελά και την ακουμπά.

Ο Σταμάτης (2005) ενστερνίζεται τη θέση ότι η απτική συμπεριφορά εκφράζει διαφοροποιήσεις μεταξύ παιδιών της ίδιας ηλικίας ή των φίλων ή των συγγενών ή των ξένων ή των επαγγελματιών. Ο Field (2001, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης, 2005) υποστηρίζει ότι η απτική συμπεριφορά είναι σημαντική για παιδιά προσχολικής ηλικίας καθώς ενεργοποιεί θερμικά φαινόμενα και ερεθίσματα. Αξίζει να αναφερθεί ότι οι συνθήκες στις οποίες συντελείται το άγγιγμα έχουν ως αντίκτυπο στο πως εκλαμβάνει το φύλο αυτή τη συμπεριφορά (Hogg & Vaughan, 2010). Οι Stier και Hall, (1984) επισημαίνει ότι οι γυναίκες δέχονται με περισσότερη ευχαρίστηση το άγγιγμα

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

σε σχέση με τους άντρες. Έχει υποστηριχθεί ότι υπάρχει μια στενή σύνδεση ανάμεσα στη συμπάθεια και στο άγγιγμα (Ουέινραϊτ, 2007). Ωστόσο, οι άνθρωποι κατηγοριοποιούνται σε εκείνους που επιθυμούν ή όχι το άγγιγμα. Αυτοί που αρέσκονται στο άγγιγμα τείνουν να το εκδηλώνουν ανοιχτές χειρονομίες ενώ το αντίθετο με κλειστές χειρονομίες.

Σύμφωνα με την έρευνα του Henley (1977) το φύλο, η ηλικία, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση, οι διαπροσωπικές σχέσεις και το επικοινωνιακό πλαίσιο αποτελούν τους παράγοντες από τους οποίους συναρτάται το χάδι ενός ανθρώπου. Ο Σταμάτης σε μια έρευνα του (2003) διαπίστωσε πως το άγγιγμα συχνά παρατηρείται ώστε το άτομο να κινητοποιήσει την προσοχή του συνομιλητή, να γνωστοποιήσει τα συναισθήματα του και έχει τον έλεγχο των παιδιών. Παρατηρείται μια σύνδεση μεταξύ της θετικής απτικής συμπεριφοράς και του βιώματος, της ανάμνησης και της συναισθηματικής κατάστασης (Σταμάτης, 2005).

Ο Σταμάτης (2005) υποστηρίζει ότι εκτός από την ηλικία και το φύλο, ο τρόπος αντίδρασης ενός παιδιού σε ένα άγγιγμα είτε αυτό μεταφράζεται ως αποφυγή είτε ως αποδοχή εξαρτάται από την ψυχосύνθεση του, τον τρόπο αλλά και το σωματικό σημείο αγγίγματος. Σε μια έρευνα με το άγγιγμα των εκπαιδευτικών προς τα παιδιά, τα κορίτσια εκδήλωναν θετικότερη διάθεση σε σχέση με τα αγόρια (Fisher, 1975. οπ. αναφ. στο. Σταμάτης, 2005). Οι Κοντάκος & Πολεμικός (2008) υποστηρίζουν ότι ένα άτομο υφίσταται διαφοροποιήσεις στην απτική συμπεριφορά του ανάλογα με το αν είναι μόνος του ή με άλλα πρόσωπα. Επιπλέον, το ίδιο το άτομο δεν εκφράζεται με τον ίδιο τρόπο σε διάφορες χρονικές περιόδους. Από την άλλη, τα παιδιά εκφράζουν διαφοροποιήσεις ως προς τη συμπεριφορά προς την κούκλα και άλλοτε εκφράζουν την αγάπη τους και άλλοτε την επιθετικότητα τους (Μαγουλιώτης, 2011).

1.8. Συμπεράσματα

Συνοψίζοντας, η κούκλα μπορεί να απεικονιστεί σε επίπεδη ή τρισδιάστατη μορφή. Το σχήμα, τα χρώματα, το μέγεθος και η εμφάνιση αποτελούν τα χαρακτηριστικά μιας κούκλας τα οποία συνδέονται με τη μορφή της. Η κούκλα έχει ανθρώπινα χαρακτηριστικά και μέσω της κίνησης του χειριστή της αποκτά ζωή. Μπορεί να προσωποποιήσει και να δημιουργήσει μια προσωπικότητα μέσω της εμπύχωσης και η ίδια αντανακλά μια διαφορετική ιστορική κατάσταση. Αποτελεί ένα

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

παραστατικό αντικείμενο (performing object) καθώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μια αφηγηματική δραματική παράσταση και κουβαλά μέσα της συγκεκριμένες ιδεολογίες. Ο χαρακτήρας, η προσωπικότητα, η ηλικία και η φυλή σκιαγραφούνται με τη διαφορετικότητα των χρωμάτων και το μέγεθος των ματιών, της μύτης και του στόματος και η απόσταση η οποία αναπτύσσεται δηλώνουν τον χαρακτήρα της κούκλας. Το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό μιας κούκλας είναι η έκφραση του προσώπου και πιο συγκεκριμένα τα μάτια. Στην παρούσα έρευνα, η κούκλα του μουσείου έχει ρεαλιστική ανθρωπόμορφη μορφή και το σχήμα του σώματος της είναι αναλογικό προς μια μαθήτρια δημοτικού σχολείου.

Η κούκλα έχει χαρακτηριστεί ως μέσο ενεργοποίησης σε ιστορικά προγράμματα. Παράλληλα, αυτή συμβάλει στη διέγερση του ενδιαφέροντος και της διατήρησης της προσοχής των παιδιών. Παρόλα αυτά, οι μαθητές εκδηλώνονται υποκειμενικά σε κάθε περίπτωση. Αυτό αιτιολογείται καθώς η προσέλευση της προσοχής με βάση κάποιο ερέθισμα σχετίζεται με τις ανάγκες του ατόμου. Για αυτό και τα παιδιά κοινωνούν τις εμπειρίες τους με την κούκλα. Έχει παρατηρηθεί ότι τα παιδιά συμμετέχουν με προσοχή όταν η κούκλα βρίσκεται στο μέγεθος τους, όταν οι κούκλες έχουν λαμπερά χρώματα, υφάσματα και έντονα φυσικά χαρακτηριστικά, ακόμη και αυτών με αναπτυξιακές δυσκολίες. Επιπλέον, κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κούκλας όπως το να ανοιγοκλείνει το στόμα και να κινεί τα μέλη τους έχει ως αποτέλεσμα την προσοχή των παιδιών. Τα παιδιά έρχονται σε επαφή με τις κούκλες θεάτρου προσπαθώντας να τις ζωντανέψουν.

Η μορφή μιας κούκλας έχει ως συνέπεια διαφορετικές αντιδράσεις στα δυο φύλα. Από τη μια τα κορίτσια χρησιμοποιούν την κούκλα για να αναπτύξουν διάλογο, να συνάψουν σχέσεις φιλίας και να εκδηλώσουν τα χαρακτηριστικά της μητρότητας ενώ τα αγόρια έχει παρατηρηθεί ότι χρησιμοποιούν τις κούκλες και με τα δυο φύλα και χρησιμοποιούν την κούκλα ως συνθήκη πάλης ή ως συνθήκη παρατήρησης των διαφορών του φύλου τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι όλα τα είδη κούκλας δεν επιλέγονται αντίστοιχα από αγόρια και κορίτσια.

Τα παιδιά λόγω του εξελικτικού σταδίου του ανιμισμού, αποδίδουν στην κούκλα ανθρώπινα χαρακτηριστικά όπως είναι ο λόγος για αυτό και μιλά σε αυτή σαν να ήταν ένας πραγματικός άνθρωπος. Ο διάλογος με την κούκλα μπορεί να χαρακτηριστεί συναισθηματικός καθώς βασίζεται στον πραγματικό και φανταστικό

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

κόσμο. Ωστόσο, το παιδί σε διάλογο σε κουκλοθεατρικές παραστάσεις με την κούκλα επιθυμεί την επικοινωνία όταν το θέμα σχετίζεται με τις κοινές εμπειρίες, αν δημιουργηθεί θετική εμπειρία ή όταν καταλαβαίνει το πέρας. Η κούκλα μπορεί να θεωρηθεί ως επικοινωνιακό εργαλείο με στόχο την προσωπική αλληλεπίδραση. Εν τούτοις, τα παιδιά τείνουν να απαντούν σε περισσότερες ερωτήσεις αιτιολογώντας τις ιδέες τους όταν η κούκλα αντιμετωπίζει ένα πρόβλημα.

Ως προς την απτική συμπεριφορά, η μορφή μιας κούκλας ελκύει τα παιδιά στο να την αγγίξουν ειδικά όταν είναι υφασμάτινες και χνουδωτές. Τα παιδιά εκδηλώνουν την απτική συμπεριφορά με το χάιδεμα ή το κράτημα στην αγκαλιά. Δημιουργείται μια σύνδεση ανάμεσα στη συμπάθεια και στο άγγιγμα. Μολαταύτα, έχουν σημειωθεί διαφοροποιήσεις μεταξύ παιδιών της ίδιας ηλικίας και η αποφυγή ή η αποδοχή εξαρτάται από την ψυχοσύνθεση του. Σημαντικό στοιχείο στην αντίδραση του ατόμου αποτελούν το σωματικό σημείο αγγίγματος. Σε μια διαδικασία επικοινωνίας το άγγιγμα της κούκλας μπορεί να κινητοποιήσει την προσοχή του συνομιλητή, να γνωστοποιήσει τα συναισθήματα του και έχει τον έλεγχο των παιδιών. Έχει παρατηρηθεί ότι οι γυναίκες δέχονται με περισσότερη ευχαρίστηση το άγγιγμα σε σχέση με τους άντρες. Αυτή η διαφοροποίηση εκφράζεται στα παιδιά μέσω της κούκλας καθώς αυτά άλλοτε εκφράζουν την αγάπη τους και άλλοτε την επιθετικότητα τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

2. ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

2.1. Εισαγωγή

Το δεύτερο κεφάλαιο του θεωρητικού μέρους συμπεριλαμβάνει τις προτιμήσεις των παιδιών για τα παιχνίδια, τα αντικείμενα και την κούκλα. Επιπλέον, σε μερικά υποκεφάλαια εξετάζονται οι διαφορές ανάμεσα στα δυο φύλα. Το τελευταίο υποκεφάλαιο, διαπραγματεύεται τη ζωγραφική, ως εργαλείο έρευνας προκειμένου να αναδυθούν οι προτιμήσεις των παιδιών. Το περιεχόμενο ολόκληρου του κεφαλαίου εξετάζει τον δεύτερο παράγοντα της εργασίας ο οποίος σχετίζεται με τις προτιμήσεις των παιδιών για τα αντικείμενα του εκπαιδευτικού προγράμματος του Μουσείου Παιδείας.

2.2. Οι προτιμήσεις των παιδιών για τα παιχνίδια

Ο Hewes (2007) υποστηρίζει ότι ένα παιδί σε ηλικία δυο έως έξι χρησιμοποιεί το παιχνίδι ως το βασικό μέσο της παιδικής του ανάπτυξης. Εκτός από την προσωπική ενασχόληση του παιδιού, έχει υποστηριχθεί ότι ως παιδαγωγικό εργαλείο, το παιχνίδι χρησιμοποιείται και σε ομαδικές δραστηριότητες. Η κοινωνική εμπειρία σε παιδιά ηλικίας 4 έως 9 ετών διαγράφεται ως σημαντικός παράγοντας, τροφοδοτείται από τα οργανωμένα παιχνίδια και μεταφράζεται ως η αλληλεπίδραση με τους γονείς και τα μεγαλύτερα αδέρφια (James, 2001).

Ο Hofstatter (1959, οπ. αναφ. στο. Αυγητίδου, 2016) ισχυρίζεται ότι το βίωμα, η συμπεριφορά και το δημιουργήμα θεωρούνται ως κλειδιά ανάγνωσης της μελέτης του ανθρώπου. Έχει υποστηριχθεί ότι οι προτιμήσεις αναδύονται με την έναρξη των 2 ετών του παιδιού. Ωστόσο έχουν παρατηρηθεί εκδηλώσεις προτίμησης και σε 18 μηνών παιδιά (Fein, Johnson, Kosson, Stork & Wassermwn, 1985).

Οι Weinraub και οι συνεργάτες του (1984) στην έρευνα τους υποστηρίζουν ότι οι προτιμήσεις των παιδιών για το παιχνίδι σχετίζονται με τη σεξουαλική ταυτότητα

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

του παιδιού. Επιπροσθέτως, ο ίδιος συγγραφέας υποστηρίζει ότι η συμπεριφορά και η επίδραση του γονέα στις επιλογές των παιδιών για τα αντικείμενα τα οποία συνδέονται με το φύλο τους, αποτελούν τις αρχές των προτιμήσεων των παιδιών.

Σε πολλές κοινωνικές κατηγορίες ανθρώπων, το φύλο, η φυλή και η ηλικία θεωρούνται ως παράγοντες επιρροής για το παιχνίδι (Brewer, 1988 & Fiske, 1998 · οπ. αναφ. στο. Shutts, Banaji, & Spelke, 2010) και με βάση αυτούς τους παράγοντες αναπτύσσεται το στερεοτυπικό παιχνίδι (Goldstein, 1994). Η κοινωνική ομάδα στην οποία ανήκουν τα παιδιά, παίζει σπουδαίο ρόλο, στις επιλογές των αποφάσεων (Afshordi, 2012). Οι Shutts, Banaji και Spelke (2010) υποστήριξαν στην έρευνά τους ότι τα παιδιά 3 ετών, προτίμησαν τα αντικείμενα τα οποία σχετίζονταν με το φύλο τους. Ωστόσο, τα κορίτσια προτίμησαν και αντικείμενα διαφορετικά της φυλής τους, όμως με το ίδιο φύλο. Όταν τα ίδια παιδιά υποβλήθηκαν σε ερωτήσεις σχετικά με την αιτιολόγηση των προτιμήσεων τους, κανένα παιδί δεν μπόρεσε να υποστηρίξει τις επιλογές του.

Οι ψυχολόγοι διατείνονται ότι τα άτομα δεν έχουν προεξοφλήσει τις προτιμήσεις τους αλλά κατασκευάζουν πραγματικότητες οι οποίες βασίζονται στην χρησιμότητα της στιγμής (Kahneman & Snell. 1992 · Payne et al.1993. Shafiret et al, 1993). Η ενεργοποίηση των κινήτρων των παιδιών θεωρείται ως χαρακτηριστικό ενός καλού παιχνιδιού (Rubin, Fein & Vandenberg, 1983 · Scarlett, Sophie, Dorothy, & Iris, 2005).

Τα παιδιά επηρεάζονται από τους ακόλουθους παράγοντες οι οποίοι βασίζονται στις προτιμήσεις τους για τα παιχνίδια. Καταρχάς, η επιρροή της οικογένειας και πιο συγκεκριμένα των γονιών (Rheingold & Cook, 1975 · Peretti & Sydney, 1984), τα βιολογικά χαρακτηριστικά του παιδιού (Jadva et al. 2010. οπ. αναφ. στο. Shojaee, Cui & Shahidi, 2016), η αύξηση της ηλικίας και το κοινωνικοοικονομικό στάτους, αποτελούν τους παράγοντες (Shojaee, Cui & Shahidi, 2016). Έχει υποστηριχθεί από τους ερευνητές ότι το διάστημα ανάμεσα στα 5 έως 10 χρόνια ανάπτυξης του παιδιού, θεωρείται ως ο χρόνος ανάπτυξης των προτιμήσεων του φύλου για τα παιχνίδια (Freeman, 2007· Owen, Blakemore et al, 2009· Aina & Cameron,2011 · Hupp, Smith, Coleman & Brunell, 2010). Πριν από την ηλικία των 5 ετών, τα παιδιά μπορούν να τροποποιήσουν τις προτιμήσεις τους (Hughes, 2010. οπ.αναφ. στο. Shojaee, Cui & Shahidi, 2016).

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Οι Shojaee, Cui και Shahidi (2016) υποστήριξαν ότι οι προτιμήσεις των παιδιών οι οποίες βασίζονται στο φύλο εμφορούν πολιτισμικά χαρακτηριστικά και επομένως τα παιδιά από διαφορετικά περιβάλλοντα εκφράζουν διαφορετικές προτιμήσεις από τα υπόλοιπα. Οι ίδιοι ερευνητές υποστήριξαν πως το αυτοκίνητο, η κούκλα, το ποδήλατο, το play dough και το yo-yo, εξαρτώνται από τον παράγοντα φύλο ενώ το αρκουδάκι θεωρείται ουδέτερο παιχνίδι.

Σε μια έρευνα του DeStefano και Muller (1982, οπ. αναφ. στο. Πανταζής, 1999) παρατήρησαν ότι τα αγόρια και τα κορίτσια εκδήλωναν θετική αλληλεπίδραση με μεγάλου μεγέθους αντικείμενα ενώ δημιουργούνται διενέξεις με μικρού μεγέθους. Σε μια έρευνα των Fawcett και Markson (2010) παρατήρησαν ότι τα παιδιά δυο ετών επέλεξαν ως αγαπημένα τους παιχνίδια και βιβλία, εκείνα τα οποία προηγουμένως είχαν παρουσιαστεί από τους υπεύθυνους της έρευνας. Ωστόσο, τα παιδιά δεν επέλεξαν τα αντικείμενα τα οποία προηγουμένως δεν τα γνώριζαν καθόλου.

2.2.1. Οι διαφορές των αγοριών και των κοριτσιών για τα παιχνίδια

Το παιχνίδι με τα αντικείμενα καθώς και άλλα είδη παιχνιδιού (το φυσικό, το κοινωνικό και το προσποίησης) παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις ανάμεσα στα αγόρια και στα κορίτσια (Johnson, Christie, Yawkey & Wardle, 1987). Τα παιδιά συχνά προτιμούν παιχνίδια με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά του φύλου τους (Garvey, 1990) και πιο συγκεκριμένα τα παιδιά 5 ετών μιλούν για τα κατάλληλα παιχνίδια αντίστοιχα του φύλου τους (Carvalho, Smith, Hunter & Costabile, 1990. οπ. αναφ. στο. Goldstein, 1994). Για παράδειγμα, τα αγόρια επιλέγουν τα στρατιωτάκια και τα φορτηγά ενώ τα κορίτσια κούκλες και αντικείμενα νοικοκυριού. Παρόλα αυτά, τα κορίτσια επιλέγουν αντικείμενα χωρίς αποκλειστική συσχέτιση με το φύλο (Garvey, 1990). Παρόλα αυτά, η έρευνα των Martin, Eisenbud και Rose (1995) ισχυρίζεται πως και τα δυο φύλα εξέφρασαν τις προτιμήσεις τους για το παιχνίδι με βάση το φύλο.

Η έρευνα του Parten (1933) ισχυρίζεται ότι εκδηλώνεται μια τάση προτίμησης για τις κούκλες και τα αντικείμενα νοικοκυριού στα κορίτσια ενώ τα αγόρια προτιμούν τα στρατιωτάκια, τα φορτηγά, τα τρένα, τους υπερήρωες, τους εξωγήινους, τα αντικείμενα με θέματα περιπέτειας και τους χαρακτήρες οι οποίοι προβάλλονται στην τηλεόραση. Από την άλλη, οι Johnson, Christie, Yawkey και Wardle (1987) σημειώνουν την εμπλοκή των κοριτσιών σε εποικοδομητικά παιχνίδια (constructive

play) ενώ τα αγόρια προτιμούν πιο πρακτικά παιχνίδια (functional play). Όπως χαρακτηριστικά σημειώνει ο Erickson (1977) τα κορίτσια προτιμούν τα παιχνίδια με στατικά θέματα ενώ τα αγόρια με ενεργά.

Οι Cherney και London (2006) παρατήρησαν σε μια έρευνα τους ότι τα παιδιά 5 έως 13 ετών διαφοροποίησαν τις προτιμήσεις τους με βάση το φύλο. Τα αγόρια προτίμησαν τις ελεύθερες δραστηριότητες, τη συμμετοχή σε sport, τις τηλεοπτικές εκπομπές και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια ενώ τα κορίτσια επέλεξαν τις τηλεοπτικές εκπομπές. Η διαφορά του φύλου παρατηρήθηκε και στις προτιμήσεις των παιδιών για παιχνίδια τα οποία απεικόνιζαν αρσενικά και θηλυκά ζώα (Alexander & Hines, 2002). Οι Johnson, Christie, Yawkey και Wardle (1987) ισχυρίστηκαν ότι τα παιδιά του νηπιαγωγείου και της Α΄τάξης του δημοτικού σχολείου διέφεραν στο τι αντικείμενα θα χρησιμοποιούσαν και εκδήλωναν ομοιότητες ανάμεσα στα αγόρια και τα κορίτσια σχετικά με το πως χρησιμοποιούσαν τα εκάστοτε αντικείμενα.

Ο James (1999) υποστηρίζει ότι η ηλικία και το φύλο θεωρούνται σύμβολα της διαφοράς ανάμεσα στα αγόρια και στα κορίτσια. Ο ίδιος ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι το είδος του παιχνιδιού έχει σημασία για τις αντιδράσεις των παιδιών καθώς στο ελεύθερο παιχνίδι, το φύλο δεν περιορίζει την εμπλοκή με τα υπόλοιπα παιδιά ενώ στα παιχνίδια με κανόνες, το φύλο τείνει να εδραιώνει την κοινωνική ταυτότητα του παιδιού (Whyte, 1983. οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης, 2015). Η έρευνα των Jadva, Hines και Golombok (2010) θεωρεί ότι σε βρέφη 12 έως 24 μηνών το χρώμα ενός παιχνιδιού ισχυροποιεί την προτίμηση του αγοριού ή κοριτσιού.

2.3. Οι προτιμήσεις των παιδιών για τα αντικείμενα του μουσείου

Είναι περιορισμένες οι έρευνες για τις απόψεις των παιδιών σε μουσειακά περιβάλλοντα (Kelly, Main, Dockett, Perry, & Heinrich, 2006· Piscitelli & Anderson, 2001). Οι Wood και Latham (2013) διατείνονται πως οι επισκέπτες του μουσείου είναι υπεύθυνοι για την κατασκευή νοήματος ενός αντικειμένου. Πιο χαρακτηριστικά, οι συγγραφείς αναφέρουν πως “όσο τα άτομα καρφώνουν τα μάτια τους σε ένα αντικείμενο, οι δικές τους ιδέες αντανακλώνται μέσω του αντικείμενου”. Ο Hodgkinson (1986) επισημαίνει την αξία των artifacts δηλαδή των αντικειμένων που είναι κατασκευασμένα από τον άνθρωπο, όχι από κάτι φυσικό, προκειμένου τα παιδιά να πιάσουν τα αντικείμενα, να συζητήσουν και να προβληματιστούν σε ιστορική βάση.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ο Leinhardt & Crowley (2002) σημειώνει ότι τα artifacts εδραιώνουν εκπαιδευτικές εμπειρίες.

Ο Shuh (1999) δηλώνει ότι τα αντικείμενα σε ένα μουσειακό χώρο μπορούν να χρησιμοποιηθούν στους μαθητές ως τεκμήρια του παρελθόντος, του υλικού πολιτισμού και των αντικειμένων με τα οποία έρχονταν σε επαφή οι πρόγονοι τους. Επιπλέον, έχει υποστηριχθεί ότι τα αντικείμενα του μουσείου πυροδοτούν προσωπικές αντιδράσεις στα παιδιά (Evans, Mull & Poling, 2002).

Σε μια μελέτη περίπτωσης στο Μουσείο Queensland της Αυστραλίας, οι ερευνητές παρατήρησαν ότι τα παιδιά ηλικίας 4-8 ετών, συμπεριφέρονταν με διαφορετικό τρόπο βλέποντας τα αντικείμενα του μουσείου. Οι προτιμήσεις των παιδιών εκδηλώνονταν με την επικέντρωση της προσοχής σε όλα τα εκθέματα ή σε αγαπημένα είδη τα οποία ήταν γνώριμα σε αυτά (Piscitelli, McArdle, & Weier, 1999). Η ακόλουθη έρευνα συμφωνεί με την ενεργοποίηση των προτιμήσεων ως προς τα γνώριμα αντικείμενα αλλά τα συμπεράσματα βασίζονταν στις ζωγραφιές των παιδιών.

Επιπροσθέτως, η έρευνα των Piscitelli και Anderson (2001) υποστηρίζει πως τα παιδιά ηλικίας 4 έως 6 ετών προτίμησαν να απεικονίσουν στις ζωγραφιές τους, από το μουσείο φυσικής και κοινωνικής Ιστορίας, μεγάλα αντικείμενα. Πιο συγκεκριμένα, τα παιδιά απεικόνισαν τους δεινόσαυρους, τεράστιες φάλαινες, μεγάλης κλίμακας μέσων μεταφοράς και διοράματος. Οι ερευνητές ισχυρίζονται πως τα αντικείμενα αυτά, σχετίζονταν με τις εμπειρίες των παιδιών. Ωστόσο, οι εκθέσεις με χειροπιαστά και με πολυαισθητηριακά αντικείμενα, ενεργοποίησαν λιγότερο τα παιδιά στο να τις απεικονίσουν σε σχέση με τα αντικείμενα που τροφοδοτούν μουσειακές εμπειρίες. Τα ευρήματα αυτής της έρευνας συμφωνούν με τις τοποθετήσεις των Kindler & Darras (1997,οπ. αναφ. στο. Piscitelli & Anderson, 2001) οι οποίοι ασχολήθηκαν με παιδιά της ίδιας ηλικίας.

Σε μια έρευνα στο Μουσείο Antalya, η Unal (2012) διαπίστωσε πως τα παιδιά ηλικίας 4-8 ετών, εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους για τα αντικείμενα του Μουσείου μέσα από την προσέλκυση της προσοχής και της ανάδυσης των ερωτήσεων, των αντιδράσεων, των σχολίων και των προτάσεων τους. Οι τρόποι με τους οποίους εξέφρασαν τις προτιμήσεις τους ήταν η λήψη των φωτογραφιών, η χρήση της γλώσσας του σώματος, το άγγιγμα και οι λεκτικές εκφράσεις. Επιπλέον, οι διαφορετικές

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

αντιδράσεις όπως η εκτίμηση, ο φόβος, το γέλιο, η έκπληξη, το άγγιγμα και η αηδία, σημασιολόγησαν τις αντίστοιχες προτιμήσεις. Τα παιδιά μέσα από τη διαδικασία του παιχνιδιού, του δράματος και της εκφοράς υποθέσεων, φανέρωσαν τις αυθόρμητες εμπειρίες οι οποίες είχαν καλλιεργηθεί στο μουσείο και με αυτό τον τρόπο δήλωσαν τις προτιμήσεις τους.

Η Kirk (2013) μελετώντας τις απόψεις των παιδιών, ηλικίας 4 έως 5 ετών στο Μουσείο Ιστορίας του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, χρησιμοποίησε πολλαπλές μεθόδους για να προσεγγίσει το θέμα της. Πιο συγκεκριμένα, η ερευνήτρια έδωσε στα παιδιά τα οποία συμμετείχαν στην έρευνα μια φωτογραφική μηχανή και με αυτό το μέσο προσπάθησε να ανιχνεύσει τί τα παιδιά προτιμούσαν σε μια επίσκεψη ενός μουσείου Ιστορίας. Ένα μέρος των φωτογραφιών απεικόνιζε τυραννόσαυρους και κροκόδειλους όπως επίσης και ταριχευμένα θηλαστικά. Εκτός από τα μεγάλα αντικείμενα του μουσείου, τα παιδιά φωτογράφισαν και μικρότερα όπως τις μικρές νεκροκεφαλές, τα αυγά, τα σκαθάκια, τις πευκοβελόνες με κουκουνάρια όπως επίσης τα δόντια των ζώων. Η ίδια η ερευνήτρια χρησιμοποιώντας τη συνέντευξη και τις φωτογραφίες, παρατήρησε ότι το χρώμα και η μορφή ενός αντικειμένου θεωρούνται σημεία αναφοράς για την ταξινόμησή τους και την επεξήγηση των οικείων ή όχι αντικειμένων.

2.4. Οι προτιμήσεις των παιδιών για την κούκλα

Έχει υποστηριχθεί ότι οι προτιμήσεις των κουκλών συνάδουν με την ατομικότητα του κάθε παιδιού (Μαγουλιώτης, 2015). Παρόλα αυτά, σε μια έρευνα των Μαγουλιώτη και Αλεξανδρίδου (2012α) διαπιστώθηκε ότι στο χώρο του νηπιαγωγείου τα παιδιά προτιμούσαν να έλθουν σε επαφή με κούκλες οι οποίες είχαν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Πιο συγκεκριμένα, οι κούκλες με έντονα χρώματα ενεργοποίησαν περισσότερο τα παιδιά και οι κούκλες από μαλακά υφάσματα και όχι υλικά που φθείρονταν, γίνονταν πόλος έλξης για παιχνίδι. Επιπροσθέτως, η έρευνα διαπίστωσε ότι οι κούκλες οι οποίες απεικονίζουν ζώα και πιο συγκεκριμένα πουλιά ή αγαπητά πρόσωπα των παιδιών, γίνονται περισσότερο ελκυστικές. Ανάλογα με το ποια ανάγκη επιθυμούν να ικανοποιήσουν τα παιδιά, αυτά επιλέγουν τις κούκλες κουλτούρας, τις κούκλες ενθύμιων, τις κούκλες παιχνίδια και τις κούκλες θεάτρου. Ειδικά οι κούκλες θεάτρου, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κατασκευής και τις δυνατότητες που αυτές προσφέρουν μέσω της κίνησης, ενθουσιάζουν τα παιδιά. Ο Μαγουλιώτης (2015)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

αναφέρει ότι οι εκκεντρικές λεκτικές και μη λεκτικές συμπεριφορές των κουκλών, κινητοποιούν το ενδιαφέρον του παιδιού και στη συνέχεια αυτό ενσαρκώνει τις κούκλες σε ιστορίες που ήδη γνωρίζει.

Εκτός από την ανάπλαση ιστοριών, σε ένα πλαίσιο θεατρικού παιχνιδιού, τα παιδιά επιλέγουν τις κούκλες για να δομήσουν χαρακτήρες και να τις προτάσσουν σε πρωταγωνιστικούς ρόλους (Αυγητίδου, 2001 & Smith, 2001. οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης). Επιπρόσθετα, σε ένα κοινωνικό - δραματικό παιχνίδι, τα παιδιά προτιμούν τις κούκλες ώστε αυτές να βιώσουν κοινωνικά γεγονότα και να λαμβάνουν αποφάσεις (Μαγουλιώτης, 2015).

2.4.1. Οι διαφορές των προτιμήσεων σε αγόρια και κορίτσια για την κούκλα

Ο Chateau (1973, οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης, 2015) ισχυρίζεται ότι το είδος και η επιλογή ενός παιχνιδιού διαφοροποιείται στα δυο φύλα. Σπουδαίο ρόλο στις προτιμήσεις των παιδιών παίζει η κοινωνική πίεση στην περίπτωση κατά την οποία ένα αγόρι επιλέγει να παίξει με μια κούκλα (Fafon, 1977. οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης). Ο Μαγουλιώτης (2015) αναφέρει πως τα αγόρια χρησιμοποιούν τις κούκλες ως μέσα σε σκηνές μάχης-δύναμης ενώ τα κορίτσια εκδηλώνουν το μητρικό πρότυπο και τις αντίστοιχα ζεστές συναισθηματικού τύπου συμπεριφορές. Επιπροσθέτως, έχει υποστηριχθεί ότι η εμψύχωση των αντικείμενων με δράση και στρατιωτική συμπεριφορά, μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα από τις κούκλες και τα αγόρια βιώνουν σκηνές βίας ή επίδειξης δύναμης (Dixon, 1990 · Αυδίκος, 1996. οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης, 2015). Αντίθετα, τα κορίτσια εμμένουν συνήθως σε συμπεριφορές οι οποίες συνδέονται με την νοικοκυροσύνη και την τακτοποίηση του σπιτιού (Dixon, 1990. οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης, 2015).

Η έρευνα των Μαγουλιώτη και Αλεξανδρίδου (2012) υποστήριξε ότι τα αγόρια και τα κορίτσια χρησιμοποιούν την κούκλα και την εμψύχωση της απλώς με διαφορετικό τρόπο. Για παράδειγμα, το αγόρι επιλέγει μια κούκλα αντίστοιχη του φύλου του και αναπαριστά τους ρόλους που επιθυμεί. Παρόλα αυτά, το αγόρι μπορεί να προτιμήσει μια κούκλα με γυναικεία χαρακτηριστικά ώστε να ανακαλύψει τα βιολογικά χαρακτηριστικά του άλλου φύλου και να μην επιλέξει μια υφασμάτινη γαντόκουκλα η οποία ενσαρκώνει μια μορφή ενός παραμυθιού (Μαγουλιώτης, 2015).

2.5. Η ανάδυση των προτιμήσεων των παιδιών για τα παιχνίδια, τα αντικείμενα του μουσείου και την κούκλα μέσα από τη ζωγραφική

Οι Anning και Ring (2004) αναφέρουν πως η ζωγραφική καθώς και οι εκφράσεις του προσώπου, η γλώσσα του σώματος, η ομιλία, ο χορός, το τραγούδι και ο χειρισμός αντικειμένων, συνιστούν μερικούς τρόπους επικοινωνίας των ενηλίκων με τα παιδιά. Η ζωγραφική θεωρείται μια μέθοδος έρευνας οικεία προς τα παιδιά προσχολικής ηλικίας (Berk, 2003) καθώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέσο παραγωγής νοήματος (Wright, 2010) και ως μέσο ανάδειξης των προτιμήσεων (Einarsdottir, Dockett & Perry, 2009).

Ωστόσο, κάποιοι ερευνητές υποστηρίζουν ότι τα παιδιά επηρεάζουν τον τρόπο σκέψης τους στην περίπτωση που ζωγραφίζουν μαζί ή μιλούν με άλλα παιδιά (Richards, 2003 · Thompson, 1999. οπ. αναφ. στο. Einarsdottir, Dockett & Perry, 2009). Με άλλα λόγια ,το νόημα των ζωγραφιών συγκατασκευάζεται (Cox, 2005 . οπ. αναφ. στο. Einarsdottir, Dockett & Perry, 2009). Παρόλα αυτά, σε πολλές έρευνες χρησιμοποιείται η ζωγραφική σε συνδυασμό της εκφοράς ή της παραγωγής λόγου (Mair & Kierans, 2007).

Η έρευνα της Ντίνου (2016) χρησιμοποίησε ως ερευνητικό εργαλείο τις ζωγραφίες μαθητών από 6 έως 8 ετών στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα <<Όταν το κουδούνι χτυπήσει>> του μουσείου Παιδείας και το υλικό που συμπληρώθηκε ήταν 904 ζωγραφίες. Η ερευνήτρια έδινε τη δυνατότητα στους μαθητές να απεικονίσουν γενικά τί τους άρεσε από το μουσείο και τη σχολική ζωή του παρελθόντος ή κάτι από τη δική τους σχολική ζωή. Ωστόσο, η έρευνα δεν είχε στόχο τη μελέτη των προτιμήσεων αλλά τη διαδικασία της μάθησης. Ο πίνακας (7,08%), ο συνδυασμός των αντικειμένων (6,63%), το τετράδιο (3,76%), το βιβλίο (1,21%), το μολύβι(1,10%), το θρανίο (0,85%), το θρανίο (0,53%), η υδρόγειος σφαίρα (0,55%) , ο υπολογιστής (0,22%) , μια τάξη με άτομα (12,16%), μια τάξη σκέτη (1,77%), το κτίριο του σχολείου(4,53%),το κτίριο του σχολείου με παιδιά (3,76%) , η σχολική αυλή ως διαδραστικό χώρο για παιχνίδια και αθλήματα (5,97%) , η σχολική αυλή ως εξωτερικός χώρος (0,09%), ο δάσκαλος(3,42%), ο δάσκαλος με σχέδια(0,09%), ο εαυτός ενός μαθητή (0,07%) , ο εαυτός ενός μαθητή με φίλους και μαθητές (0,06%) και η Αγγελική, η κούκλα- ξεναγός (1.1%) ήταν τα απεικονιζόμενα αντικείμενα. Αξίζει να αναφερθεί

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ότι η κούκλα-ξεναγός δεν ήταν πρωταγωνίστρια στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα αλλά εμφανίζονταν σε ορισμένα σημεία.

2.6. Συμπεράσματα

Συνοψίζοντας, έχει υποστηριχθεί ότι οι προτιμήσεις των παιδιών επηρεάζονται από τη σεξουαλική ταυτότητα του φύλου, τη φυλή του ατόμου, την ηλικία και την κοινωνική ομάδα στην οποία ανήκει. Οι προτιμήσεις των παιδιών αναπτύσσονται ανάμεσα στην ηλικία των 5 έως 10 ετών. Επιπλέον, ορισμένοι ψυχολόγοι διατείνονται ότι οι προτιμήσεις των παιδιών δομούνται με βάση τη χρησιμότητα της στιγμής. Ορισμένοι ερευνητές, διατείνονται ότι η σημασία και το μέγεθος ενός αντικειμένου ισχυροποιεί τις θέσεις των παιδιών για την προτίμηση ενός αντικειμένου. Συγκεκριμένα αντικείμενα και διαφορετικά παιχνίδια προτιμούνται ανάμεσα στα δύο φύλα. Ερευνητές υποστηρίζουν ότι τα αγόρια επιλέγουν τα παιχνίδια με κίνηση και με ενεργού τύπου θέματα ενώ τα κορίτσια με πιο στατικά.

Οι προτιμήσεις των παιδιών αναδύονται με διάφορους τρόπους όπως η επικέντρωση της προσοχής, η προσήλωση σε αγαπημένα-οικεία αντικείμενα, η ανάδυση των ερωτήσεων, οι αντιδράσεις, τα σχόλια, οι προτάσεις, η χρήση της γλώσσας του σώματος, το άγγιγμα και οι συναισθηματικού τύπου εκδηλώσεις. Επιπλέον, τα άτομα επιδεικνύουν τις προτιμήσεις τους μέσα από το παιχνίδι, το δράμα και την εκφορά των υποθέσεων τους. Τα παιδιά διαφοροποιούν τις προτιμήσεις τους ανάλογα με το χρώμα και τη μορφή ενός αντικειμένου.

Οι προτιμήσεις των παιδιών για την κούκλα εμφορούν στοιχεία της ατομικότητας τους αν και παρατηρούνται τάσεις για διαφορετικές προτιμήσεις ανάμεσα στα δυο φύλα. Παρόλα αυτά, τα υλικά ,τα χρώματα και τα είδη των κουκλών διαφοροποιούν τις προτιμήσεις των παιδιών και ο τρόπος εμπύχωσης των κουκλών διαφέρει ανάμεσα στα δυο φύλα.

Η ζωγραφική θεωρείται μια μέθοδος έρευνας για τα παιδιά καθώς θεωρείται ένας άμεσος τρόπος επικοινωνίας μαζί τους. Ωστόσο, όταν τα παιδιά ζωγραφίζουν και μιλούν ταυτόχρονα, το νόημα συγκατασκευάζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

3. ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙ

3.1.Εισαγωγή

Το τρίτο κεφάλαιο του θεωρητικού μέρους διαπραγματεύεται τη μουσειοπαιδαγωγική, τις σύγχρονες προσεγγίσεις καθώς και τα μουσειακά αντικείμενα ως μέσα ενεργοποίησης. Στη συνέχεια, παρατίθενται ερευνητικά στοιχεία που αφορούν τις μεθόδους επικοινωνίας σε μουσεία και τις μη λεκτικές συμπεριφορές των παιδιών. Επιπροσθέτως, γίνεται αναφορά για τα εκπαιδευτικά μουσεία και τα εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά προσχολικής ηλικίας. Τέλος, παρουσιάζεται εν συντομία το εκπαιδευτικό πρόγραμμα <<όταν το κουδούνι χτυπήσει>> προκειμένου να διευκρινιστούν οι φάσεις της έρευνας.

3.2. Η μουσειοπαιδαγωγική και οι σύγχρονες προσεγγίσεις.

Ο ρόλος ενός μουσείου συμπεριλαμβάνει την ανάπτυξη της εκπαίδευσης (Δάλκος, 2000), της ερμηνείας, της επικοινωνίας (Hooper-Greenhill, 1999) και της συνεργασίας με το κοινό (Hooper- Greenhill, 1994). Ένας εξειδικευμένος επιστημονικός κλάδος, η μουσειοπαιδαγωγική αποτελεί μια <<εφαρμοσμένη παιδαγωγική με χώρο δράσης το μουσείο>> (Νικονάνου, 2010). Η Φιλιππουπολίτη (2015) διευκρινίζει ότι ένα τέτοιο πεδίο μελέτης συνδέει την έρευνα με την πράξη και η Νάκου (2001) αναφέρει ότι στη μουσειοπαιδαγωγική εμπλέκονται όλοι οι μουσειακοί επισκέπτες ανεξαρτήτως της προέλευσης, των ικανοτήτων, της ηλικίας και των δεξιοτήτων τους.

Η Νάκου (2001) υπογραμμίζει ότι στην μουσειοπαιδαγωγική διερευνώνται οι μουσειολογικές και οι παιδαγωγικές αρχές καθώς και η θεωρία του υλικού πολιτισμού. Με βάση αυτές τις επιστημολογικές αρχές σχεδιάζονται τα εκπαιδευτικά προγράμματα. Άλλωστε αντικείμενο αυτού του τομέα έγκειται η αξιοποίηση αυτού του χώρου και του υλικού πολιτισμού. Η χρήση της άγνοιας, της αβεβαιότητας, των ερωτήσεων και η διατύπωση των υποθέσεων, των γνώσεων και των συμπερασμάτων, οδηγούν στην γνωριμία και στην αξιοποίηση του υλικού πολιτισμού (Νάκου, 2001) και με τη χρήση των αντικειμένων σε παιδιά μικρής ηλικίας (Νάκου, 2000).

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Οι σύγχρονες εκπαιδευτικές θεωρίες στο μουσείο λαμβάνουν υπόψη την επιστημολογία δηλαδή το πώς φτάνει κανείς στη γνώση και τις θεωρίες μάθησης δηλαδή το πώς χειρίζεται τη μάθηση. Με αυτό τον τρόπο, οι ιθύνοντες του μουσείου σχεδιάζουν αναλόγως τα εκπαιδευτικά τους προγράμματα. Τα σύγχρονα μουσεία βασίζονται στην ιδεαλιστική προσέγγιση της γνώσης στην οποία το άτομο δομεί τα δικά του νοήματα ανάλογα με τις εμπειρίες του και το πολιτιστικό υπόβαθρο (Φιλιππουπολίτη, 2015) και η γνώση του εξαρτάται από ιστορικά πλαίσια (Νάκου, 2001) Πρόκειται δηλαδή για ενεργητικές προσεγγίσεις στις οποίες το άτομο αναδιοργανώνει τις γνώσεις του. Δυο είδη μουσείων, το ανακαλυπτικό μουσείο και το κονστρουκτιβιστικό ακολουθούν αυτήν την προσέγγιση (Hein, 1994).

Η βιωματική και εξερευνητικού τύπου μάθηση καθώς και η θέση του Bruner ότι τα άτομα μπορεί να προσεγγίσουν ένα οποιαδήποτε θέμα αν οι μέθοδοι οι οποίοι ακολουθούνται είναι προσεγγίσιμοι στα παιδιά, ισχυροποιεί τη θέση ότι όλα τα μουσεία είναι κατάλληλα για τα παιδιά (Νάκου, 2001· Φιλιππουπολίτη, 2015). Τέσσερις βασικές κατηγορίες εκπαιδευτικών θεωριών ακολουθούν αυτή τη λογική. Πρώτον, αποτελεί η εκπαιδευτική θεωρία της ανακάλυψης, δεύτερον, η εκπαιδευτική θεωρία του κονστρουκτιβισμού, τρίτον, η θεωρία της πολλαπλής νοημοσύνης και τέταρτον, η θεωρία της ροής ή της ψυχολογίας της βέλτιστης εμπειρίας (Φιλιππουπολίτη, 2015).

Εκπρόσωποι της εκπαιδευτικής θεωρίας του κονστρουκτιβισμού είναι οι Dewey, Bruner, Vygotsky, Piaget, ο Gadamer (Φιλιππουπολίτη, 2015) και η ο Dithley (Νικονάνου, 2010). Ο Hein (1990, *οπ. αναφ. στο. Φιλιππουπολίτη*) λαμβάνοντας υπόψη τις βασικές αρχές τους διατύπωσε ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για τα εκπαιδευτικά προγράμματα στα μουσεία. Η ενεργή εμπλοκή του επισκέπτη είτε σε διανοητικό επίπεδο για τη δόμηση νοημάτων και την ανάπτυξη κινήτρων είτε σε πρακτικό με την επαφή με απτικού τύπου αντικείμενα, αποτελεί μια σημαντική παράμετρος.

Η κοινωνία με τους άλλους ανθρώπους και η συνακόλουθη γλωσσική ανάπτυξη, τονίζει τον κοινωνικό χαρακτήρα της μάθησης. Σε μια τέτοιου είδους επικοινωνία, εδρεύει ο πλαισιακός χαρακτήρας της μάθησης ο οποίος φανερώνεται είτε σε προσωπικό είτε σε οικογενειακό είτε σε κοινωνικό είτε σε πολιτισμικό επίπεδο. Ιδανικό σχολείο για τον Dewey αποτελεί το μουσείο καθώς ο μαθητής δομεί τη γνώση

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

του συνδυάζοντας τις εμπειρίες με τα εργαλεία και τις πρακτικές του μουσείου (McRaine & Russick, 2016). Άλλωστε σε ένα μουσείο παρουσιάζονται τμήματα του ορατού μέρους της ιστορίας και της τέχνης, μαρτυρίες που αποδίδουν όψεις, πλευρές του υλικού πολιτισμού του ανθρώπου και του φυσικού περιβάλλοντος (Λεοντσίνης, 2002).

Στον κονστρουκτιβισμό τονίζεται η αλήθεια μέσα από τις διαφορετικές απόψεις (Steffe & Gale, 1995) για αυτό και στα εκπαιδευτικά προγράμματα αναδεικνύεται << η προσωπική έρευνα, η ερμηνεία, η ομαδοκεντρική προσέγγιση και διεπιστημονικότητα >> (Νικονάνου, 2010). Επομένως, στην εκπαιδευτική θεωρία του δομισμού ιδιαίτερη μνεία δίνεται στη μαθησιακή διαδικασία (Νάκου, 2001). Σε κονστρουκτιβιστικό πλαίσιο η μουσειοπαιδαγωγική μπορεί να αξιοποιήσει την αφήγηση (Berger, & Wilson, 2001), το διάλογο (McLean, 1999) τη συμμετοχή του κοινού (Lang, Reeve & Woollard, 2006), το συμβολικό παιχνίδι και τη δραματοποίηση (Νάκου, 2001). Παράλληλα, η βιωματικού τύπου μάθηση στα μουσεία συνδέεται με τη συναισθηματική νοημοσύνη (Goleman, 1996, οπ. αναφ. στο. Νάκου, 2000).

Η θεωρία του Gardner περί πολλαπλής νοημοσύνης διαγράφει επτά τύπους νοημοσύνης οι οποίοι αναφέρονται ως η γλωσσική, η λογική-μαθηματική, η μουσική, η οπτικο-χωρική, η κιναισθητική, η ενδοπροσωπική και η διαπροσωπική (Gardner & Hatch, 1989). Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός της μέτρησης της νοημοσύνης καθώς καθεμία από αυτές αναγνωρίζεται ως ισάξια (Νικονάνου, 2010). Η συγκεκριμένη θέση διευρύνει τα μέσα δόμησης της γνώσης και οι μαθητές εκτός των διανοητικών διαδικασιών, κατασκευάζουν τις γλωσσικές, αισθητικές, συναισθηματικές, σωματικές και κοινωνικές διεργασίες (Νάκου, 2001).

Η θεωρία του Csikszentmihalyi (1996) περί της θεωρίας της ροής τονίζει ότι το άτομο μαθαίνει όταν ανανεώνει το ενδιαφέρον του για τις προκλήσεις οι οποίες παρουσιάζονται όταν ξεκινά μια δραστηριότητα.

Στο σύγχρονο μουσείο έχει αναπτυχθεί το πολιτισμικό μοντέλο επικοινωνίας. Ο επισκέπτης αναπτύσσει διάλογο με τα μουσειακά αντικείμενα και ο διαφορετικός τρόπος προσέγγισης του υπηρετεί τα ατομικά χαρακτηριστικά του και τις κοινωνικοπολιτισμικές του εμπειρίες (Φιλιππουπολίτη, 2015). Για αυτό και ο προσωπικός τρόπος ερμηνείας του κάθε επισκέπτη μεταλλάσσει την πραγματικότητα

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

και μέσω της επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων αναδύεται μια πολιτισμική διαδικασία (Νικονάνου, 2010).

Επιπροσθέτως, οι Falk και Dierking (1992) ανέπτυξαν το μοντέλο της διαδραστικής εμπειρίας το οποίο στη συνέχεια το μετεξέλιξαν σε πλαίσιακό μοντέλο μάθησης. Αυτό αναλύεται σε προσωπικό, κοινωνικοπολιτισμικό και φυσικό πλαίσιο. Αυτά τα πλαίσια χαρακτηρίζονται από μεταβολή στο χρόνο και συνδέονται μεταξύ τους. Σε ένα μη τυπικό περιβάλλον μάθησης όπως είναι το μουσείο, το άτομο αναπτύσσει αυτόβουλα τη μάθηση και επηρεάζεται από τα πλαίσια. Η συγκεκριμένη προσέγγιση ακολουθεί τη θεωρία του κονστρουκτιβισμού, της γνωσιακής επιστήμης και των κοινωνικοπολιτισμικών προσεγγίσεων (Φιλίππουπολίτη, 2015).

Η Νικονάνου (2010) σημειώνει ότι ο προσωπικός παράγοντας του διαδραστικού μοντέλου της μουσειακής μάθησης αφορά τον επισκέπτη ως άτομο και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του (τις εμπειρίες, τις γνώσεις, τα ενδιαφέροντα, τα προσωπικά κίνητρα, τις συνθήκες και τις αιτίες επίσκεψης καθώς και τους τρόπους επικοινωνίας και μάθησης). Η ίδια συγγραφέας, υπογραμμίζει ότι η κοινωνική διάσταση της μάθησης προϋποθέτει την επικοινωνία και κατ'έπекταση την αλληλεπίδραση του επισκέπτη με τα άτομα τα οποία βρίσκονται στο μουσείο. Το φυσικό πλαίσιο και πιο χαρακτηριστικά, ο χώρος του μουσείου λόγω της διαρρύθμισης των αντικειμένων, παρουσιάζει μια διαφορετική μουσειακή εμπειρία στους επισκέπτες (Νικονάνου, 2010 · Clark & Moss, 2005).

Ωστόσο, με το σκεπτικό των ενεργητικών προσεγγίσεων, στα μουσεία έχει διατυπωθεί από τον David Kolb, η θεωρία του "ένάρτου ή φαύλου κύκλου". Η συγκεκριμένη θεωρία τονίζει την ενεργοποίηση του ατόμου και την ανάπτυξη των μαθησιακών κύκλων στην περίπτωση κατά την οποία το άτομο έχει παρακινηθεί από κάτι. (Νικονάνου, 2010). Το σκεπτικό του Kolb βασίζεται σε τέσσερα στάδια εκ των οποίων το άτομο από μια συγκεκριμένη εμπειρία και μέσω των παρατηρήσεων, σκέφτεται και διαμορφώνει αφηρημένες ιδέες και γενικεύσεις και στη συνέχεια εξετάζει τις συνέπειες των ιδεών σε νέες καταστάσεις μέχρι να διαμορφωθεί μια συγκεκριμένη εμπειρία και να ξεκινήσει ένας νέος κύκλος μάθησης (Miettinen, 2000). Πιο συγκεκριμένα, η γνώση και η συνακόλουθη αποτελεσματική μάθηση δομείται στη σύνδεση των προσωπικών εμπειριών με το υποτιθέμενο ερέθισμα στο οποίο συγκεράζεται η εμπειρία. Η θεωρία του μπορεί να προσαρμοστεί σε διάφορα πλαίσια

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

της ζωής όπως είναι η εκπαίδευση πρεσβεύοντας μια ολιστική διαδικασία της μάθησης και έχοντας ως επιστημονικό όρο τη βιωματική μάθηση (experiential learning) (Kolb, 1984).

3.3. Τα μουσειακά αντικείμενα ως μέσα ενεργοποίησης

Παράγοντες οι οποίοι σχετίζονται με τη μουσειακή εμπειρία αποτελούν το περιβάλλον, η ενεργοποίηση από τα αντικείμενα, οι διαφορετικές μορφές της μάθησης και η δύναμη της μαθησιακής εμπειρίας από τα αντικείμενα (Grinder & McCoy, 1985). Σε όλες τις ηλικίες, τα μουσειακά αντικείμενα μπορούν να ενεργοποιήσουν τους επισκέπτες και να προσφέρουν ολιστική μάθηση (Hooper-Greenhill, 1991). Ορισμένα αντικείμενα του μουσείου έχουν την ιδιότητα να αναζωπυρώνουν τις συζητήσεις μεταξύ των επισκεπτών λόγω της δυνατότητας τους να συνδέονται με προσωπικές εμπειρίες (American Association of Museums. Task Force on Museum Education, 1992 · Evans, Mull & Poling, 2012 · Paris & Hapgood, 2002 · Simon, 2010) και κατ'επέκταση να μοιράζονται τις γνώσεις και την ιστορία τους (Evans, Mull & Poling, 2012 · Hooper-Greenhill, 1991).

Τα μουσειακά αντικείμενα παρουσιάζονται στα παιδιά με τη μορφή παιχνιδιού και αναπτύσσεται μια παιδοκεντρική προσέγγιση στην οποία το παιδί αναλαμβάνει δράσεις και πρωτοβουλίες (Ζωγράφου-Τσαντάκη, 2000). Η Μιχαλοπούλου (2002) σημειώνει ότι μπορούμε να αξιοποιήσουμε τα μουσειακά αντικείμενα και να τα εξετάσουμε υπό την οπτική του Barthes. Αυτός επισημαίνει τη μετάβαση της αντιληπτικής θέασης των πραγμάτων στη δόμηση της εμπειρίας των παιδιών διαμέσου της γλώσσας. Η γλώσσα είτε με τον προφορικό είτε με τον οπτικό κώδικα όπως είναι η φωτογραφία, η ζωγραφική, η αφίσα ή ένα αντικείμενο μπορεί να γεφυρώσει αυτή τη σύνδεση.

Τα κοινωνικά αντικείμενα (social objects) μπορούν να χαρακτηριστούν ως προσωπικά, κοινωνικά, προκλητικά και σχεσιακά. Τα αυθεντικά πρωτότυπα αντίγραφα αποτελούν για τους επισκέπτες μια συναρπαστική μορφή μουσειακής μάθησης. Η προσωπική σύνδεση του επισκέπτη με τα αντικείμενα συνθέτει μια επιτυχημένη ερμηνεία (Grinder & McCoy, 1985) ιδιαίτερα όταν δίνεται στο παιδί χώρος για προσωπική έκφραση (Μιχαλοπούλου, 2012), η απτική επαφή μαζί τους

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ενδυναμώνει το κίνητρο τους να μάθουν (Hooper-Greenhill, 1991) και συγκατασκευάζεται το νόημα του επισκέπτη (Lawrence, 1990 · Rowe, 2002) .

Από την άλλη, τα αντικείμενα διεγείρουν και ενεργοποιούν τη σκέψη μέσω της αντανάκλασης εμπειριών (Paris & Hargood, 2002) και επικεντρώνουν την προσοχή του επισκέπτη (Hooper-Greenhill, 1991). Έχει υποστηριχθεί ερευνητικά ότι τα παιδιά εκδηλώνουν ενεργητική συμμετοχή όταν τα δεδομένα που τους ζητούνται σχετίζονται με τα ενδιαφέροντά τους (Renninger, 1992).

Η Νάκου (2002) ισχυρίζεται ότι τα μουσειακά αντικείμενα σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, αναπτύσσουν στα παιδιά, παράλληλα με τις ιστορικές γνώσεις, συγκεκριμένες δεξιότητες όπως η κριτική προσέγγιση, ερμηνεία και δημιουργική αξιοποίηση του υλικού πολιτισμού και γενικότερα του ευρύτερου πολιτισμικού και φυσικού περιβάλλοντος. Η έρευνα των Csikszentmihalyi και Hermanson (1995, οπ. αναφ. στο. Black, 2005) σημειώνει ότι οι επισκέπτες θυμούνταν τα αντικείμενα του μουσείου με τα οποία επικέντρωσαν περισσότερο την προσοχή τους. Επιπλέον, η έρευνα του Corne (2002, οπ. αναφ. στο. Black, 2005) σημειώνει ότι οι επισκέπτες κατανοούν σε μεγαλύτερο βαθμό και συσχετίζουν τα αντικείμενα με τη δική τους ζωή όταν αυτά εντάσσονται αναπαραστασιακά σε συγκεκριμένο κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο.

3.4. Μέθοδοι επικοινωνίας στα εκπαιδευτικά προγράμματα

Στη μουσειοπαιδαγωγική, οι μέθοδοι αποτελούν μέρος των μορφών της άμεσης επικοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα, αυτοί διαρθρώνονται ως η μέθοδος της αφήγησης, η μέθοδος της κατευθυνόμενης συζήτησης-μαιευτική, η μέθοδος της δραματοποίησης, η αποκαλυπτική μέθοδος-εξερεύνηση και η βιωματική μάθηση η οποία περιλαμβάνει την υλική-αισθητική δραστηριότητα, το παιχνίδι, το project και τις μουσειακές εργασίες (Νικονάνου, 2010).

3.4.1. Μουσειακές αφηγήσεις

Η διήγηση των ιστοριών και οι επιδείξεις ειδικών σε μουσειακό χώρο θεωρούνται δυο επιμέρους κατηγορίες της μεθόδου της αφήγησης. Η διήγηση των ιστοριών με τη μορφή ενός παραμυθιού ή μιας πραγματικής ιστορίας είναι συχνή σε εκπαιδευτικά προγράμματα με παιδιά μικρής ηλικίας (Νικονάνου, 2010) και η κούκλα

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

μπορεί να θεωρηθεί κίνητρο για αφήγηση (Άλκιστις, 1992 · Τσιούμης & Κατσινάκη, 2000· Μαγουλιώτης, 2009. οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης, 2011). Η συγκεκριμένη μέθοδος μπορεί να εφαρμοστεί στους χώρους μιας έκθεσης ή σε μουσειακούς χώρους στους οποίους δεν συμπεριλαμβάνονται υλικά τεκμήρια (τα αμφιθέατρα, οι χώροι πολλαπλών χρήσεων, τα εκπαιδευτικά προγράμματα). Επιπροσθέτως, η διήγηση συντελεί είτε στη γνωστοποίηση των τεκμηρίων του μουσείου είτε στην αναβίωση των συναισθημάτων του επισκέπτη είτε ως έναυσμα για τις δραστηριότητες οι οποίες έπονται σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα (Νικονάνου, 2010).

Σύμφωνα με την Τσιαντούλη (2014) οι αφηγήσεις θεωρούνται ως μέσα ανάκλησης του παρελθόντος και αναδύουν το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή των παιδιών προσχολικής ηλικίας. Η δόμηση μιας μουσειακής αφήγησης συμπεριλαμβάνει την χρήση των λέξεων, των αντικειμένων, των εικόνων καθώς και την παρεμβολή των υλικών και άυλων μαρτυριών (Νάκου, 2009). Έχει διαπιστωθεί ότι τα αντικείμενα και οι εικόνες ενεργοποιούν το ενδιαφέρον και την περιέργεια τους σε σχέση με τα γραπτά κείμενα (Lowenthal, 1985. οπ. αναφ. στο. Νάκου, 2009). Η υλική διάσταση και η άμεση επαφή με τα αντικείμενα καθιστά ιδανική συνθήκη για τις μικρές ηλικίες προκειμένου να προσεγγιστούν ιστορικά μαρτυρίες του παρελθόντος (Νάκου, 2009) και να επεξεργαστούν πρωτογενείς πηγές (Dickinson, Gard & Lee, οπ. αναφ. στο. Νάκου, 2009). Συμπληρωματικά, ο αόριστος χρόνος στη διήγηση συμβάλλει συμπληρωματικά στο να παρουσιαστεί η ιστορία (Barthew, 1972 ,οπ. αναφ. στο. Νάκου, 2009).

Η Τσιαντούλη (2014) θεωρεί ότι η αφήγηση μιας ιστορίας μπορεί να συνδυαστεί με τη δραματοποίηση ή το θεατρικό παιχνίδι. Πολλές φορές, οι ηθοποιοί χρησιμοποιούν στη διήγηση ιστοριών, τις χειρονομίες και τις εκφράσεις τους για να προσεγγίσουν το κοινό. Ακολούθως, οι επισκέπτες μπορούν να θέσουν ερωτήματα και να προσθέσουν τις σκέψεις τους. Στα παιδιά, η διήγηση θεωρείται ένα μέσο που τα συναρπάζει (Grinder & McCoy, 1985). Γι αυτό και η ανάλυση, η σύνθεση, η σύγκριση και η γνωριμία γεγονότων από διαφορετικές εποχές μπορεί να προσεγγιστεί με τη μέθοδο της επίδειξης (Τσιαντούλη, 2014).

3.4.2. Μαιευτική. Ο ρόλος των ερωτήσεων από τους εμπυχωτές

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Η συγκεκριμένη μέθοδος χρησιμοποιείται από τους εμψυχωτές ως μια εισαγωγική διαδικασία στις επιμέρους δραστηριότητες ενός εκπαιδευτικού προγράμματος (Νικονάνου, 2010) και ως μέσο ενθάρρυνσης με τα αντικείμενα του μουσείου και ενεργοποίησης για τους επισκέπτες (Simon, 2010).

Σε μια έρευνα της Κουβέλη (2000) στην οποία χρησιμοποιήθηκαν συνεντεύξεις με τους υπεύθυνους διάφορων εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην Ελλάδα, διαπιστώθηκε ότι τα παιδιά ανταποκρίνονται στις ερωτοαποκρίσεις και σε άλλες δραστηριότητες (τα παιχνίδια και τις δημιουργικές δραστηριότητες) και κρατούν ενεργό το ενδιαφέρον τους.

Οι ερωτήσεις μπορεί να χρησιμοποιηθούν ώστε να ενεργοποιήσουν το ενδιαφέρον και την προσοχή (Σταμάτης, 2013) των παιδιών και ως μέσο της κατανόησης και της ανάκλησης πληροφοριών (προσωπικές ή γενικού τύπου) των επισκεπτών (Grinder & McCoy, 1985). Σημαντικό χαρακτηριστικό της μειωτικής μεθόδου, αποτελεί ο τρόπος με τον οποίο οι εμψυχωτές ρωτούν τους επισκέπτες (Aipers, 1991). Τα είδη των ερωτήσεων μπορούν να ταξινομηθούν σε μνήμης, συγκλίνουσες, αποκλίνουσες και κρίσεως. Οι ερωτήσεις μνήμης επιδέχονται μια προκαθορισμένη απάντηση σε σχέση με τις αποκλίνουσες οι οποίες ενθαρρύνουν μια πιο ανοικτού τύπου συνδιαλλαγή γι'αυτο και χαρακτηρίζονται ως ανοικτού τύπου ερωτήσεις. Στον αντίποδα, κυριαρχούν οι συγκλίνουσες ερωτήσεις οι οποίες χαρακτηρίζονται ως κλειστού τύπου ερωτήσεις (Μπιρμπίλη, 2008) ενώ οι ερωτήσεις κρίσεως, απευθύνονται προσωπικά με την διατύπωση γνώμης για ένα θέμα (Grinder & McCoy, 1985).

Οι εμψυχωτές επεξεργάζονται τις πληροφορίες των αντικειμένων του μουσείου μέσω των ερωτήσεων με δύο τρόπους. Καταρχήν, δίνεται έμφαση στις "οπτικοαισθητικές ποιότητες" των αντικειμένων όπως το χρώμα, η γραμμή, το σχέδιο, η φόρμα, το βάρος και το ύψος. Δευτερευόντως, η ένταξη των αντικειμένων σε ένα πλαίσιο (κοινωνικό, ιστορικό, πολιτικό) συμβάλλει στην αναγνώριση της "χρησιμότητας και του συμβολισμού του" (Grinder & McCoy, 1985, οπ. αναφ. στο. Χαλκιά, 2002).

Οι προσωπικές ερωτήσεις μάλιστα επιτυγχάνουν τη μετάβαση από το προσωπικό στο κοινωνικό επίπεδο και οι επισκέπτες αναπτύσσουν περισσότερο τις

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

νοητικές διαδικασίες (Simon, 2010). Η Μπιριμπίλη (2008) αναφέρει ότι τα παιδιά προσχολικής ηλικίας δίνουν ιδιαίτερη έμφαση εκτός από τον τρόπο διατύπωσης, τον τόνο εκφοράς τους.

Η μέθοδος των ερωταποκρίσεων θεωρείται μια από τις πιο συχνές μεθόδους στην τάξη του νηπιαγωγείου (Δαφέρμου, Κουλούρη & Μπασαγιάννη, 2006 · Ματσαγγούρας, 2002). Τα χαρακτηριστικά της περιέργειας, της αβεβαιότητας και της αμφιβολίας αναδύονται στα παιδιά έπειτα από την παραγωγή των παραγωγικών ερωτήσεων (Martens, 1999).

Τα παιδιά προσχολικής ηλικίας εμφανίζουν δυσκολίες ως προς την απάντηση ερωτήσεων οι οποίες σχετίζονται με το παρελθόν (Μπαμπλέκου, 2003, οπ. αναφ. στο. Μπιριμπίλη, 2008) και σε εκείνες που δεν γίνεται κατανοητό το υποκείμενο της πρότασης (Aldridge & Wood, 1998. οπ. αναφ. στο. Μπιριμπίλη, 2008). Επιπροσθέτως, η απλή συντακτική δομή συμβάλλει στην ανταπόκριση των παιδιών προσχολικής ηλικίας (MacNaughton & Williams, 1998. οπ. αναφ. στο. Μπιριμπίλη, 2008). Ερευνητικά, έχει υποστηριχθεί ότι τα παιδιά προσχολικής ηλικίας με χαμηλό κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο, ανταποκρίνονται πιο ενεργά στις κλειστού τύπου ερωτήσεις. Ο λόγος για τον οποίο εμφανίζεται μια τέτοια συνθήκη, δικαιολογείται, αν λάβει κανείς υπόψη ότι αυτή η λεκτική παραγωγή λόγου θεωρείται για αυτούς μια πρώτη προσπάθεια στις βασικές γνώσεις (Gall, 1984, οπ. αναφ. στο. Μπιριμπίλη, 2008).

Οι Cohen, Manion και Marrison (2004) έχουν διαπιστώσει ότι τα παιδιά συνήθως φωνάζουν τις απαντήσεις, ιδιαίτερα τα εξωστρεφή, όταν ο εκπαιδευτικός δεν επικεντρώνει μια ερώτηση σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο αλλά την διατυπώνει σε απρόσωπο πρόσωπο. Οι Singel και Saunders (1979, οπ. αναφ. στο. Μπιριμπίλη, 2008) ισχυρίζονται ότι τα παιδιά προσχολικής ηλικίας κινητοποιούνται στο να συμμετέχουν σε μια συζήτηση όταν τους δοθεί ένα κίνητρο ή ένας "ορατός" λόγος. Επιπροσθέτως, τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας ενεργοποιούνται στο να επεξεργαστούν ένα θέμα στην περίπτωση που το γνωρίζουν (Alexander et al, 1994, οπ. αναφ. στο. Μπιριμπίλη, 2008) και κρατούν το ενδιαφέρον τους στην περίπτωση που ο εκπαιδευτικός κάνει ανατροφοδότηση (Cohen, Maniom, & Marrison, 2004). Ωστόσο, τα αγόρια προσχολικής ηλικίας συμμετέχουν πιο ενεργά στην εκπαιδευτική διαδικασία και διατυπώνουν περισσότερες ερωτήσεις σε σχέση με τα κορίτσια (Cook, Fritz, McCornack & Visperas, 1985).

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Η έρευνα των Graesser και Parson (1994, οπ. αναφ. στο. Μπριμπίλη, 2008) επισημαίνει ότι τα παιδιά όλων των ηλικιών δεν διατυπώνουν ερωτήσεις σε συχνό βαθμό και σε ποσοστό 96% οι εκπαιδευτικοί ρωτούν τα παιδιά. Επιπλέον, η έρευνα του Corsaro (1979, οπ. αναφ. στο. Μπριμπίλη, 2008) σημειώνει ότι τα παιδιά προσχολικής ενώ ξεκινούν να συζητούν με τον εκπαιδευτικό, τις περισσότερες φορές, δίνουν το κυρίαρχο λόγο στους μεγαλύτερους. Η έρευνα των Bradbard και Endsley (1982, οπ. αναφ. στο. Μπριμπίλη, 2008) κατέγραψε ότι με την παρουσία τρισδιάστατων αντικειμένων ή δισδιάστατων φωτογραφιών, τα παιδιά προσχολικής αυξάνουν τις ερωτήσεις τους.

Σημασία δίνουν άλλες έρευνες στην ολιγάρκεια του χρόνου κατά την οποία αφήνουν οι εκπαιδευτικοί και αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα παιδιά να μην πολυσκέφτονται και να διατυπώνουν σύντομες απαντήσεις (Swift & Gooding, 1983· Tobin, 1984· Rowe, 1986· Cotton, 1989· Wragg & Brown, 2001· Cohen, Manion & Morrison, 2004. οπ. αναφ. στο. Μπριμπίλη, 2008). Στην περίπτωση, κατά την οποία τα παιδιά δεν κατανοούν τί τους ζητείται από τους εκπαιδευτικούς, πολλές φορές δεν εκφράζονται λεκτικά και αποδίδουν λίγα μη λεκτικά μηνύματα στον ομιλητή τους (Beal & Flavell, 2001 οπ. αναφ. στο. Μπριμπίλη, 2008). Ο Βαϊνάς (1998, οπ. αναφ. στο. Μπριμπίλη, 2008) ισχυρίζεται ότι τα παιδιά επηρεάζονται από τις αντιδράσεις του ομιλητή τους και ενθαρρύνονται ή αποθαρρύνονται αντίστοιχα.

3.4.3. Βιωματικές δραστηριότητες

Οι βιωματικές δραστηριότητες στηρίζονται στην βιωματική μάθηση η οποία έχει ως κύριο εκπρόσωπό της, τον J. Dewey. Η μάθηση στηρίζεται στη λογική του μαθαίνω κάνοντας (learning by doing) έχοντας συνδυάσει τις χειρωνακτικές με τις διανοητικές διαδικασίες (hands on-minds on) καθώς και τη συμμετοχή των αισθήσεων. Στο πλαίσιο του μουσείου, με αυτές τις δραστηριότητες προωθείται η ενεργοποίηση του ατόμου καθώς αυτός εκφράζεται ελεύθερα (Νικονάνου, 2010).

Οι υλικοαισθητικές δραστηριότητες στηρίζονται στην αισθητική αγωγή και περιλαμβάνουν την εμπλοκή με το σχέδιο, τη ζωγραφική, τις χειροτεχνίες-κατασκευές, το θέατρο και τη μουσική. Οι δραματοποιήσεις και τα παιχνίδια ρόλων θεωρούνται υλικοαισθητικές δραστηριότητες στον κορμό του θεάτρου. Το παιχνίδι μπορεί να περιλαμβάνει τα παιχνίδια γνώσεων τα οποία μέσω των επιτραπέζιων παιχνιδιών

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ανακεφαλαιώνουν την εκπαιδευτική δραστηριότητα. Επιπλέον, τα παιδικά παιχνίδια αν και έχουν ανοιχτό σχεδιασμό και ελεύθερα προσβάσιμα υλικά στα παιδιά, δεν χρησιμοποιούνται σε συχνότητα σε μουσειοπαιδαγωγικούς σχεδιασμούς (Νικονάνου, 2010).

3.4.3.1 Δραματοποίηση. Η συμμετοχή της κούκλας στη δραματοποίηση και η ενεργοποίηση των παιδιών

Τα παιδιά εκφράζουν σκέψεις και συναισθήματα μέσω της κούκλας με τη διαδικασία της ταύτισης και της προσωποποίησης. Με τη συζήτηση, το παιχνίδι και τη διήγηση φανερώνεται η αλληλεπίδραση και η ενεργοποίηση τους με την κούκλα. Σε παιδαγωγικό επίπεδο, η κούκλα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως "σκηνική παρουσία" ως μια κούκλα κατασκευή, ως μια κούκλα αφηγήτρια, ως μια κούκλα συντονίστρια, ως μια κούκλα -δρων πρόσωπο, ως μια κούκλα αγγελιοφόρος ή προπομπός, ως μια κούκλα σε ρόλο και ως μια γιγαντόκούκλα. Η κούκλα ως δρων πρόσωπο ζωντανεύει από έναν εμπυχωτή ή από ένα παιδί και έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά. Ενσαρκώνει το ρόλο του αφηγητή, εκφράζει χιούμορ και σχόλια στο κοινό του και θεωρείται ως ένας σύνδεσμος ανάμεσα στις πράξεις της δραματοποίησης και της αναπλήρωσης των κενών (Σέξτου, 2007).

Στα μουσεία, η δραματοποίηση και η συνακόλουθη δράση πάνω σε ιστορίες, θεωρείται μια μέθοδος με την οποία τα παιδιά είναι πρόθυμα να συμμετέχουν (Hooper-Greenhill, 1991) και γενικά αυξάνουν το ενδιαφέρον τους (Vygostky, 1989, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης). Ο Rinaldi (2001, οπ. αναφ. στο. Μπιρμπίλη, 2008) λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις της Regio Emilia για τις χίλιες μορφές έκφρασης των παιδιών, υποστηρίζει τη χρήση όλων των αισθήσεων. Οι κινήσεις, η συμπεριφορά, τα σχέδια, οι κατασκευές, οι επιλογές και αυτά που γράφουν οι μαθητές, αφορούν τους τρόπους ομιλίας των παιδιών.

3.5. Οι μη λεκτικές συμπεριφορές των παιδιών στα εκπαιδευτικά προγράμματα

Η γλώσσα του σώματος (body language) χαρακτηρίζεται στη σύγχρονη βιβλιογραφία και ως μη λεκτικός κώδικας επικοινωνίας (Σταμάτης, 2005). Έχει επισημανθεί η σημαντική λειτουργία της μη λεκτικής επικοινωνίας και έχει υπολογιστεί ότι τα 2/3 βασίζονται σε αυτήν ενώ μόνο το 1/3 στη λεκτική (Birdwhistel, 1970). Οι Ellis και Beatle (1986, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης, 2005) θεωρούν ότι η μη

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

λεκτική επικοινωνία θα πρέπει να εξετάζεται παράλληλα με τη λεκτική δηλαδή συμπληρωματικά.

Με την μη λεκτική επικοινωνία τα άτομα εκφράζουν τα συναισθήματα, τις διαθέσεις και τις στάσεις τους (Meeren, van Heijnsbergen, & de Gelder, 2005). Η μη λεκτική επικοινωνία των επισκεπτών μεταφέρει μηνύματα τα οποία είτε ενθουσιάζουν είτε δυσαρεστούν το κοινό. Οι οπτικές εκφράσεις, η βλεμματική επαφή, οι χειρονομίες, η φωνή, η αφή, η εμφάνιση, η φυσική απόσταση και ο τρόπος με τον οποίο κινούν τα σώματά τους οι εμψυχωτές, υποδηλώνουν μη λεκτικά μηνύματα (Grinder & McCoy, 1985 · Σταμάτης, 2005). Αυτά μπορεί να υποδηλώσουν για τα άτομα "διαφορετικά γνωρίσματα της προσωπικότητας και συναισθήματα όπως η χαρά, η λύπη, η συγκατάθεση, η ευχαρίστηση, η θλίψη, η συγκατάβαση, η αγανάκτηση, η αμηχανία, η απόλαυση, η δράση ή η απάθεια κ.α." (Σταμάτης, 2005). Έχει ιδιαίτερη σημασία η απόσταση μεταξύ των συνδυαλλεγομένων καθώς επηρεάζεται ο βαθμός αλληλεπίδρασης ανάλογα αν ένα από τα άτομα βρίσκονται σε ψηλότερη ή χαμηλότερη θέση (Ουέινραϊτ, 2007).

Ο χώρος του μουσείου μπορεί να περιορίσει τον τρόπο αντίδρασης των επισκεπτών (Grinder & McCoy, 1985). Οι άνθρωποι δηλώνουν την απόρριψή τους προς τους άλλους είτε με την ένωση των βραχιόνων είτε με τη κίνηση τους (Schefflen, 1964, οπ. αναφ. στο. Grinder & McCoy, 1985). Ο ψίθυρος και η κίνηση των μελών φανερώνουν μια ανήσυχη συμπεριφορά στους μαθητές. Η αρνητική διάθεση ενισχύεται όταν αυτά δεν δείχνουν ενδιαφέρον για ένα άγνωστο χώρο για αυτούς και με την παρουσία φυλάκων ή ατόμων του μουσείου με αρνητική διάθεση.

Έχουν διατυπωθεί διάφοροι τρόποι έκφρασης των συναισθημάτων. Ο Wainwright (2000, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης, 2005) σημειώνει ότι ο θυμός εκφράζεται με συνοφρύωση, η άρνηση με το σήκωμα των φρυδιών και η ευχαρίστηση με την κίνηση των φρυδιών τα πάνω ή προς τα κάτω με την σκιαγράφηση του χαμόγελου. Επιπροσθέτως, τα κλειστά χείλη μπορούν να αποτελέσουν πηγή έκφρασης για την ψυχική διάθεση του ατόμου. Πιο συγκεκριμένα, το χαμόγελο διαγράφει τη χαρά ή την ευχάριστη διάθεση, το μειδίαμα, την ειρωνεία ή το σαρκασμό και το σφίξιμο των χειλιών, την οργή, τη θλίψη ή την αμηχανία και την χαλάρωση των χειλιών με την ψυχική ηρεμία (Σταμάτης, 2005).

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ως προς τις χειρονομίες οι οποίες χαρακτηρίζονται ως οικουμενικές, ο Wainwright (2000, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης, 2005) σημειώνει ότι η έλξη της προσοχής υποδηλώνεται με το σήκωμα του χεριού, η πλήξη με το χασμουρητό, η υποστήριξη με το χάιδεμα στην πλάτη, η έγκριση ή η αποδοχή εκδηλώνεται με το χειροκρότημα. Ο Ουέινραϊτ (2007) ισχυρίζεται ότι η πλήξη μπορεί να αποδοθεί σωματικά όταν η παλάμη υποστηρίζει το πηγούνι, το ενδιαφέρον όταν το άτομο είναι καθισμένο και στηρίζει τα δυο του δάχτυλα στο πρόσωπο του και η έκπληξη με τις κινήσεις του μετώπου, των ματιών και του στόματος. Η στάση 'το κεφάλι του κόκορα' συμβαίνει όταν τα παιδιά κρατούν το κεφάλι τους σε κλίση και επιθυμούν να τραβήξουν την προσοχή του ομιλητή. Παρόλα αυτά, το άγγιγμα εκφράζει διαφοροποιήσεις σε σχέση με το κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο (Κούρτη, 2007).

Οι έρευνες των Henley (1977, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης, 2005) και Παπαδάκη-Μιχαηλίδη (1997, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης, 2005) σημειώνουν ότι κατά την βρεφική και νηπιακή ηλικία, τα κορίτσια εκδηλώνουν περισσότερο την σωματική επαφή σε σχέση με τα αγόρια. Ο Jones (1986, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης, 2005) σημειώνει ότι κατά τη διάρκεια της απτικής συμπεριφοράς, τα κορίτσια εκφράζουν το χαμόγελο τους και το προτιμούν σε σχέση με τα αγόρια με τη συνθήκη να το επιλέγουν οι ίδιες. Επιπλέον, η έρευνα του Peláez-Noguera και των συνεργατών του (1996) σε βρέφη, προνήπια και νήπια υποστήριξε ότι τα πιο μικρά παιδιά αγγίζονται περισσότερο σε σχέση με τα νήπια.

Στο πλαίσιο της τάξης, οι Merrett και Wheldall (1986) σε μια έρευνα του, παρατήρησε την αύξηση του ενδιαφέροντος και τη μείωση της διάσπασης τους λόγω του αγγίγματος. Ενώ ο Βρεττός (1994) σημείωσε ότι οι προτιμήσεις των παιδιών για το άγγιγμα αυξάνονται όταν συνδυάζεται με έναν έπαινο ή τη διατήρηση της οπτικής επαφής. Επιπροσθέτως, οι Jones και Yarboroygh (1985, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης, 2005) στην έρευνα τους υποστήριξαν ότι δημιουργείται μια σύνδεση στους μαθητές ανάμεσα στο άγγιγμα του εκπαιδευτικού και στην συνακόλουθη προσέλκυση της προσοχής, της υποστήριξης, της εκτίμησης, του χαιρετισμού, της ενθάρρυνσης και της φιλικής ή της στοργικής διάθεσης. Οι Jones και Yarboroygh (1985, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης) σημειώνουν ότι όταν τα άτομα αγγίζουν στο βραχίονα, το χέρι ή τον ώμο ενός άλλου ατόμου, αυτό μπορεί να υποδηλώνει ότι το άτομο επιθυμεί να γίνει αρεστό στους υπολοίπους. Στην έρευνα του Ficher (1975, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης) το άγγιγμα

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

του εκπαιδευτικού προς τα αγόρια είχε ως αποτέλεσμα αρνητικές αντιδράσεις σε σχέση με τα κορίτσια.

Έχει υποστηριχθεί ότι οι κόρες των ματιών των παιδιών διαστέλλονται όταν αυτά βλέπουν κάτι ενδιαφέρον (Ουέινραϊτ, 2007) και στην περίπτωση που διατηρούν σε μικρό βαθμό την βλεμματική επαφή, δεν προσέχουν ή είναι ντροπαλά (Argyle, 1979, οπ. αναφ. στο. Ουέινραϊτ). Η οπτική επαφή στα παιδιά προσχολικής ηλικίας ενισχύεται με την πρόθεσή τους για την παρέμβαση ή τη συναισθηματική στήριξη ενώ μειώνεται όταν τα παιδιά δεν νιώθουν οικειότητα με τον άνθρωπο που μιλούν (Σταμάτης, 2005). Ο Βρεττός (2003) σημειώνει την έλλειψη αυτοπεποίθησης και της παθητικής συμπεριφοράς με την αποφυγή της βλεμματικής επαφής. Επιπροσθέτως, ο Σταμάτης (2005) σημειώνει ότι τα παιδιά συγκεντρώνουν την προσοχή τους όταν ο δάσκαλος τους κοιτάει στα μάτια ενώ ο Βρεττός (1993, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης, 2005) στην έρευνα του σχετικά με την οπτική επαφή, σημείωσε ότι όταν τα παιδιά γουρλώνουν τα μάτια ή κοιτούν επίμονα, μπορεί να υποδηλώνει τη σιωπή, τη συγκέντρωση της προσοχής, την απειλή και την έκπληξη. Μια έρευνα του Βρεττού (2003) υποστήριξε ότι τα παιδιά τα οποία κάθονται κοντά και δεξιά του δασκάλου, συμμετέχουν περισσότερο και γίνονται πιο αρεστοί.

Οι Wragg και Brown (2001, οπ. αναφ. στο. Μπιρμπίλη, 2008) υποστηρίζουν ότι στο διάλογο των εκπαιδευτικών με τα παιδιά προσχολικής ηλικίας, σημαντικοί παράγοντες αποτελούν η γλώσσα του σώματος, η βλεμματική ή όχι επαφή και η ποιότητα της φωνής. Η διατύπωση μιας συμπληρωματικής ερώτησης με ενθαρρυντικό τρόπο, έχει ως αποτέλεσμα τις δημιουργικές απαντήσεις. Ο απειλητικός τόνος και τρόπος, οδηγεί τα παιδιά στο μέρδεμα και στην αποθάρρυνση για εμπλοκή στο διάλογο. Η Μπιρμπίλη (2008) υποστηρίζει ότι τα παιδιά προσχολικής ηλικίας διαμορφώνουν διαφορετική ποιότητα επικοινωνίας και επηρεάζονται από το χώρο συζήτησης. Από την άλλη, η επιβράβευση των εκπαιδευτικών εκτός από τον λεκτικό τρόπο, μπορεί να πάρει τη μορφή του κουνήματος του κεφαλιού, της έκφρασης του προσώπου και των κινήσεων των χεριών του.

3.6. Τα εκπαιδευτικά μουσεία

Σύμφωνα με την Καλεσοπούλου (2014) τα εκπαιδευτικά μουσεία μετονομάστηκαν σε μουσεία Παιδείας ή μουσεία εκπαίδευσης. Οι συγκεκριμένοι

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

χώροι δραστηριοποιούνται για θέματα τα οποία άπτονται της εκπαίδευσης, χωρίς όμως να λειτουργούν ως παιδοκεντρικοί χώροι. Δηλαδή η υλικοτεχνική υποδομή, στηρίζεται στη λογική των παραδοσιακών μουσείων με τις προθήκες και τις επεξηγηματικές πινακίδες. Παρόλα αυτά, τη σημερινή εποχή τα συγκεκριμένα μουσεία προβαίνουν σε δραστηριότητες εκπαιδευτικού τύπου οι οποίες εμπλέκουν τα παιδιά (Καλεσοπούλου, 2014). Η Hooper-Greenhill (1991) σημειώνει ότι τέτοιου είδους μουσεία συμπεριλαμβάνουν συλλογές με εκπαιδευτικό υλικό των σχολείων όπως είναι το βιβλίο του μαθητή καθώς και συλλογές με παιχνίδια και ρούχα των παιδιών της εποχής εκείνης.

Πιο συγκεκριμένα, το Μουσείο Παιδείας της Φιλοσοφικής σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, από το 2013, δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα (Μουσείο Παιδείας). Το Μουσείο Παιδείας λειτουργεί από το 1993 και είναι ένα από τα 15 μουσεία του Πανεπιστημίου. Καταρχάς, το μουσείο στοχεύει <<στη διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς στον τομέα της Παιδείας και της Εκπαίδευσης, στην έρευνα και μελέτη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο της Ιστορίας της Παιδείας, Παιδαγωγικής, Αγωγής και Εκπαίδευσης στον ελληνικό χώρο από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας σε σχέση με τα Βαλκάνια, την Ευρώπη και την υφήλιο, στην κατάρτιση αποφοίτων ΑΕΙ σε ζητήματα Μουσειακής Παιδαγωγικής και στην ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας αλλά και των εξωσχολικών φορέων>> (Μουσείο Παιδείας).

Στο μουσείο Παιδείας υπάρχει μια μόνιμη έκθεση << Εικόνες από τη Νεοελληνική Εκπαίδευση και Παιδεία >> και έχει ως άξονα την ανάδειξη υλικών τεκμηρίων που να αφορούν την Παιδεία (Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2008). Για το εκπαιδευτικό έτος 2016-2017, το μουσείο παρουσίασε σε μαθητές του νηπιαγωγείου και των δυο πρώτων τάξεων του Δημοτικού, δυο εκπαιδευτικά προγράμματα <<Όταν το κουδούνι χτυπήσει>> και <<Ο κύριος Ντο και η κυρία Φα παίζουν στο Μουσείο>>. Για τους μαθητές της Γ', Δ', Ε' και ΣΤ' Δημοτικού << Μία μέρα στο σχολείο εκατό χρόνια πριν>> και <<Το διάλειμμα αρχίζει>>. Στο γυμνάσιο τα παιδιά εκτός από την ξενάγηση και την ανάπτυξη του διαλόγου, παρακολουθούν την παράσταση << Παρθεναγωγείο Βόλου – ένα σχολείο μέσα στη ζωή και τη φύση>> για τον Αλέξανδρο Δελμούζο. Τέλος, το

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

μουσείο διαθέτει και μια τρισδιάστατη μουσειοσκευή η οποία αποκαλύπτει απεικονίσεις της ιστορίας της παιδείας (Μουσείο Παιδείας).

3.7. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά προσχολικής ηλικίας

Έχει υποστηριχθεί ότι αρκετά μουσεία θεωρούν τη σχολική μονάδα ως ένα σημαντικό γκρουπ επισκεπτών (Gillian, 1994). Μέσα από την αλληλεπίδραση των ατόμων μεταξύ τους με τη χρήση διάφορων μέσων της μουσειοπαιδαγωγικής τα άτομα καλλιεργούν το είδος της “ζωντανής ερμηνείας” (live interpretation) (Ashmore, 2001, οπ. αναφ. στο. Νικονάνου, 2010).

Το 1978, το μουσείο Μπενάκη στην Ελλάδα ξεκίνησε η εφαρμογή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων (Χαλκιά, 2002). Έχει υποστηριχθεί ότι οι δραστηριότητες οι οποίες πραγματοποιούνται “σε μουσεία ή άλλους χώρους πολιτισμικής αναφοράς” και δραστηριοποιούνται κυρίως με τις σχολικές ομάδες, αποκαλούνται στην Ελληνική μουσειοπαιδαγωγική πράξη ως εκπαιδευτικά προγράμματα (ΥΠ.ΠΟ, 2002, οπ. αναφ. στο. Νικονάνου). Παρόλα αυτά, στην Ελλάδα, τα παιδιά είτε με την παρουσία του γονέα είτε με τη σχολική τους τάξη επανδρώνουν τα εκπαιδευτικά προγράμματα (Ζωγράφου, 2000) τα οποία οργανώνονται με βάση το γνωστικό τους επίπεδο (Μιχαλοπούλου, 2002).

Τα συγκεκριμένα οργανώνονται σε πολλά μουσεία, λαμβάνουν υπόψη το αναλυτικό πρόγραμμα (Αλκιστής, 1996· Χορταρέα, 2002) αλλά και την ηλικιακή ομάδα (Δουλιγερίδης, 2006). Οι μαθητές του νηπιαγωγείου θεωρούνται ως μια συνηθισμένη ομάδα κοινού (Black, 2005). Αυτό έχει ως συνέπεια τη δημιουργία ενός κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού για τα παιδιά (Ζωγράφου, 2000· Νικονάνου, 2010). Κάθε φορά, το μουσείο υποστηρίζει την εκπαιδευτική του πράξη με εμπυχωτές ή εκπαιδευτικούς οι οποίοι αναλαμβάνουν τις σχολικές τάξεις και φέρουν εις πέρας τη βιωματική μάθηση χρησιμοποιώντας τις αισθήσεις του ατόμου (Moffat & Woollard, 1999). Πολλές φορές το μουσείο διαθέτει συγκεκριμένους χώρους για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων (Νικονάνου, 2010) γι αυτό και κάποιοι περιορισμοί του χώρου καταγράφονται ως το ύψος των προθηκών και ο αριθμός των επισκεπτών (Αλκιστής, 1996). Ωστόσο, στην περίπτωση κατά την οποία τα παιδιά επεξεργάζονται συγκεκριμένα αντικείμενα του μουσείου, είναι λειτουργικό να επιλέγονται εκείνα τα οποία βρίσκονται σε ευρείς χώρους. Διαφορετικά, αξίζει να τροποποιηθεί ο

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

εκπαιδευτικός σχεδιασμός και τα παιδιά να δουλέψουν σε μικρότερες ομάδες (Νικονάνου, 2010).

Έχει υποστηριχθεί ότι παρόλες τις διαφοροποιήσεις στην διεξαγωγή ενός προγράμματος, ο μέσος χρονικός όρος παραμονής στο μουσείο, κυμαίνεται στις 2 ώρες. Σε αυτό το διάστημα, σημαντική λειτουργία για την κοινωνική αλληλεπίδραση των επισκεπτών, παρουσιάζει η οργάνωση του εκπαιδευτικού προγράμματος (Νικονάνου, 2010).

Τρία στάδια συνήθως εκτελούνται κατά την δρομολόγηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Στο πρώτο στάδιο, οι εμπυχωτές εισάγουν τους επισκέπτες στο χώρο του μουσείου και τους εισάγουν στο θέμα του προγράμματος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της μαιευτικής ή της αφήγησης και ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν εποπτικό ή άλλο εκπαιδευτικό υλικό. Στο δεύτερο στάδιο, οι εμπυχωτές καλούνται να προσεγγίσουν τα εκθέματα του μουσείου στους επισκέπτες. Για να πετύχουν τη συγκεκριμένη οπτική, οι εμπυχωτές για τις δραστηριότητες αφήγησης είτε πραγματώνουν τη μέθοδο της αφήγησης είτε της μαιευτικής ή της αποκαλυπτικής μεθόδου. Για τις δραστηριότητες εξερεύνησης, οι εμπυχωτές χρησιμοποιούν τα φύλλα εργασίας ή επεξεργάζονται μια ομαδική εργασία. Στο τελευταίο στάδιο, οι εμπυχωτές επεξεργάζονται πιο βιωματικά το θέμα του προγράμματος επενδύοντας σε υλικές-αισθητικές δραστηριότητες καθώς και σε παιχνίδια και μορφές δραματοποίησης (Μιχαλοπούλου, 2012· Νικονάνου, 2010) και χορό (Moffat & Woollard, 1999). Για παιδιά προσχολικής ηλικίας, τα εκπαιδευτικά προγράμματα μπορούν να εμπυχωθούν με τις ακόλουθες δραστηριότητες (δραματοποίηση, ψυχοκινητική δράση, συζήτηση, παιχνίδια)(Κοντογιάννη, 1996).

3.7.1. Παρουσίαση του εκπαιδευτικού προγράμματος << Όταν το κουδούνι χτυπήσει>> στο Μουσείο Παιδείας

Το μουσείο βρίσκεται στον 5ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Η υπεύθυνη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του μουσείου οδηγεί τα παιδιά στην είσοδο του μουσείου. Σε αυτό το χώρο πριν την έναρξη του προγράμματος η υπεύθυνη του μουσείου ζητάει την άδεια για τη διεξαγωγή της έρευνας και ενημερώνει για την ηχογράφηση του προγράμματος και τις ζωγραφιές καθώς και την παρουσία δυο ερευνητών. Παράλληλα τα παιδιά τρώνε το πρωινό τους έξω από το μουσείο στα

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

παγκάκια της σχολής. Σε αυτό το διάστημα, οι εμψυχωτές, η υπεύθυνη του μουσείου και οι ερευνητές παρουσιάζουν τα ονόματα τους και μια εμψυχώτρια ρωτάει για την ταυτότητα της τάξης (ποιο σχολείο είναι και από πόσα παιδιά αποτελείται) και τα ονόματά τους. Όταν τα παιδιά ολοκληρώσουν το φαγητό τους, δυο οι εμψυχωτές αναλαμβάνουν τη διεξαγωγή του προγράμματος. Σε πρώτη φάση οι εμψυχωτές θέτουν ερωτήματα σχετικά με το χώρο που βρίσκονται τα παιδιά (πανεπιστήμιο) ,αν έχουν ξαναέρθει με τους γονείς τους και σε ποιο μουσείο θα μπουν σε λίγα λεπτά. Επιπλέον , η ίδια εμψυχώτρια (E1) αναφέρει ότι υπάρχει ένας ήρωας του μουσείου με τον οποίο θα ανακαλύψουν σπουδαία πράγματα (κύριος Κουδούνης) και ότι αυτός έχει μια μαγική ιδιότητα. Κάθε φορά κατά τη οποία το κουδούνι χτυπά μας μεταφέρει και σε μια εποχή, μια άλλη χρονική περίοδο. Η εμψυχώτρια (E1) το χτυπά και ρωτά σε ποια εποχή νομίζουν ότι τους πηγαίνει (παρελθόν).

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα <<Όταν το κουδούνι χτυπήσει>> του Μουσείου Παιδείας επικεντρώνει την προσοχή των παιδιών σε συγκεκριμένα αντικείμενα του μουσείου.

Από τους εμψυχωτές παρουσιάζονται τα ακόλουθα αντικείμενα. Τα αντικείμενα της κούκλας Αγγελικής είναι η πλάκα ,η γραφίδα (το αντίστοιχο σημερινό μολύβι),η ποδιά της ,η κορδέλα ,ο άσπρος γιακάς και η σάκα της. Τα αντικείμενα του αδελφού της Νικόλα είναι η στολή του (σορτσάκι και μπλουζάκι) και το πηλήκιο (καπέλο του μαθητή -αγοριού). Επιπλέον , παρουσιάζονται ο δεκάλογος του σχολείου (κορνίζα),η βέργα (ξύλο) ως μορφή τιμωρίας, η σόμπα ξύλου ως αντικείμενο θέρμανσης ,τα όργανα μέτρησης (για το κεφάλι, τα πνευμόνια ,το δυναμόμετρο, όργανο με κλωστές),ένας πίνακας του Εξαρχόπουλου και μια μπάλα. Επιπλέον, τα παιχνίδια του παρελθόντος που παρουσιάζονται είναι τα ακόλουθα (η σφεντόνα, η σβούρα, οι βόλοι-γκαζές ή γκαζάκια, το κόκαλο-το ζάρι και το δαχτυλίδι) καθώς και το αερόστατο.

1η φάση

Τα παιδιά αφήνουν τις τσάντες και τα μπουφάν τους σε ένα συγκεκριμένο χώρο μέσα στο μουσείο και σχηματίζουν με τη βοήθεια των εμψυχωτών (E1, E2) ένα ημικύκλιο πάνω σε μια επίπεδη μοκέτα και κάθονται οκλαδόν. Η οπτική των μαθητών συνάδει με την φωτογραφία (παλιά τάξη).

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Η εμψυχώτρια (E1) ξεκινά μια συζήτηση σχετικά με την ομοιότητα των αντικειμένων της συγκεκριμένης τάξης σε σχέση με τα σημερινά αντικείμενα. Ξεκινά από τα ξύλινα θρανία και όταν η εμψυχώτρια (E1) ρωτήσει για την πλάκα(το τετράδιο) ζωντανεύει μια κούκλα, η κούκλα Αγγελική με τη βοήθεια της εμψυχώτριας (E2).

Η κούκλα επεμβαίνει στα λεγόμενα της εμψυχώτριας (E1) σχετικά με την πλάκα και επισημαίνει ότι αυτό είναι το δικό της τετράδιο. Η κούκλα ανακαλύπτει την παρουσία των παιδιών ,παρουσιάζεται σε αυτά και ακολούθως λειτουργεί ως βοηθός στην ξενάγηση του μουσείου. Πρόκειται για μια ενεργητική διαδικασία καθώς ξεκινά

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ένας διάλογος ανάμεσα σε αυτήν (κούκλα) και την εμψυχώτρια (E1) και πολλές φορές η κούκλα διατυπώνει ερωτήσεις στα παιδιά. Παρουσιάζονται τα ακόλουθα αντικείμενα τα οποία είναι της Αγγελικής, του αδελφού της Νικόλα και της τάξης γενικότερα. Τα αντικείμενα της Αγγελικής είναι η πλάκα, η γραφίδα (το αντίστοιχο σημερινό μολύβι), η ποδιά της με την κορδέλα και ο άσπρος γιακάς και η σάκα της. Τα αντικείμενα του αδελφού της Νικόλα είναι η στολή του (σορτσάκι και μπλουζάκι) και το πηλήκιο (καπέλο του μαθητή -αγοριού). Ο Νικόλας ως κούκλα δεν παρουσιάζεται αλλά αναφέρεται από την κούκλα Αγγελική. Στην τάξη η εμψυχώτρια (E1) συζητά με τη Αγγελική για το δεκάλογο του σχολείου (κορνίζα) ρωτώντας παράλληλα τα παιδιά για τους δικούς τους κανόνες. Η εμψυχώτρια (E1) ρωτά την Αγγελική για τη βέργα (ξύλο) ως μορφή τιμωρίας και η Αγγελική παρουσιάζει στα παιδιά δυο ακόμη τιμωρίες των μαθητών (με τα γόνατα στα χαλίκια και με το πόδι πελεκάνος όρθιος στην τάξη). Πριν σηκωθούν από το ημικύκλιο η εμψυχώτρια (E1) δείχνει στα παιδιά ένα αντικείμενο και ρωτά τα παιδιά αν γνωρίζουν τί είναι (σόμπα). Η Αγγελική (κούκλα) επεξηγεί πως όλα τα παιδιά φέρνουν στο σχολείο ένα ξύλο για να ζεσταθούν όπως και ο δάσκαλος. Η εμψυχώτρια (E1) ρωτάει τα παιδιά με ποιο μέσο ζεσταίνονται και αν φέρνουν ξύλα στο σχολείο. Στη συνέχεια η κούκλα Αγγελική χαιρετά τα παιδιά και τους υπόσχεται ότι θα ξανασυναντηθούν.

2η φάση

Η εμψυχώτρια (E1) οδηγεί τα παιδιά σε μια διαφορετική γωνιά του μουσείου στην οποία τα παιδιά κάθονται οκλαδόν και η εμψυχώτρια όρθια. Η εμψυχώτρια (E1) δείχνει στα παιδιά αυτή την εικόνα η οποία βρίσκεται πίσω από ένα τζάμι και καλεί τα παιδιά να φανταστούν τί δείχνει. Στο τέλος, η εμψυχώτρια (E1) διευκρινίζει ότι την εποχή εκείνη στο σχολείο υπήρχε συσσίτιο γιατί τα παιδιά ήταν φτωχά και η εικόνα δείχνει μια δασκάλα να τους μοιράζει τρόφιμα.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Στη συνέχεια, η εμψυχώτρια (Ε1) δείχνει τον ακόλουθο πίνακα (κύριος Εξαρχόπουλος) και εξηγεί πως ο συγκεκριμένος δάσκαλος είχε κάποιες περίεργες αντιλήψεις. Πήγαινε στα σχολεία και μετρούσε το ύψος, την περίμετρο του κεφαλιού, τη δύναμη και θεωρούσε ότι με αυτές τις μετρήσεις μπορούσε να βγάλει συμπεράσματα για το πόσο έξυπνος ήταν ένας μαθητής. Θεωρούσε ότι κάποιος με μεγάλο κεφάλι είναι έξυπνος και κάποιος με πιο μικρό δεν είναι.

Ο κύριος Εξαρχόπουλος χρησιμοποιούσε συγκεκριμένα όργανα τα οποία μετρούσαν το κεφάλι, το θώρακα και τα πνευμόνια.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Για τα αγόρια υπήρχε το δυναμόμετρο το οποίο μετρούσε τη δύναμη. Αυτό είναι το πορτρέτο του Εξαρχόπουλου.

Η εμπυχώτρια (Ε1) εξηγεί στα παιδιά ότι την εποχή εκείνη όπως στα αγόρια υπήρχε το δυναμόμετρο, τα κορίτσια χρησιμοποιούσαν συγκεκριμένα όργανα και έφτιαχναν κόμπους μέσα σε σύρματα. Με αυτά γινόταν αντιληπτό πόσο γρήγορα και σταθερά ήταν τα δάχτυλα των κοριτσιών. Από την πρώτη δημοτικού τα κορίτσια

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

μαθαίνουν να κεντάνε ,να πλέκουνε και να ράβουνε.

Μετά την εξήγηση των οργάνων, η εμψυχώτρια (E1) ρωτάει αν στο σχολείο των παιδιών κάνουν γυμναστική και εξηγεί στα παιδιά ότι 100 χρόνια πριν χρησιμοποιούσαν μια βαριά μπάλα 50 κιλών στο μάθημα της γυμναστικής ώστε δυναμώσουν τα χέρια τους. Στη συνέχεια, τα παιδιά και η εμψυχώτρια (E1) επιστρέφουν στο χώρο που ήταν πριν και κάνουν μαζί κάποιες ασκήσεις γυμναστικής (διατάσεις, ανοίγματα κλπ.). Επιπλέον, τα παιδιά ακολουθούν την οδηγία της εμψυχώτριας φτιάχνοντας με το σώμα τους γράμματα της άλφα-βήτα ανάλογα με ποιο γράμμα θα ακουστεί από την εμψυχώτρια. Επιπλέον, οι δυο μουσειοπαιδαγωγοί φέρνουν ένα μεγάλο χαρτί του μέτρου και παρουσιάζουν το παιχνίδι κουτσό στο οποίο κάθε παιδί συμμετέχει ατομικά.

3η φάση

Η εμψυχώτρια (E1) ανακοινώνει στα παιδιά πως η Αγγελική (κούκλα) θα επιστρέψει από το σχολείο. Προτρέπει τα παιδιά να μεταμορφωθούν σε διάφορα αντικείμενα ώστε όταν η κούκλα επιστρέψει στο δωμάτιο της να τους βρει εκεί. Η

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

εμψυχώτρια (E1) δίνει ρόλους στα παιδιά και τα μεταμορφώνει σε πόρτα, διάδρομο, κρεμάστρα, παράθυρο, καθρέφτη, κρεμάστρα, ξυπνητήρι, κρεβάτι και η εμψυχώτρια (E2) βοηθάει στο στήσιμο του χώρου και τη θέση των παιδιών.

4η φάση

Η εμψυχώτρια (E1) ξεκινά μια συζήτηση με την κούκλα Αγγελική παρουσιάζοντας στα παιδιά τα παιχνίδια εκείνης της εποχής (η σφεντόνα, η σβούρα, οι βόλοι-γκαζές ή γκαζάκια, το κόκκαλο-ζάρι, το δαχτυλίδι) και το πως παίζονταν. Τα παιδιά μπορούν να τα πιάσουν, όμως δεν μπαίνουν στη διαδικασία να παίξουν με κάποιο από αυτά. Στο τέλος, όλοι μαζί τραγουδούν το τραγούδι <<Το δαχτυλίδι>>.

5η φάση

Η εμψυχώτρια (E1) αναφέρει στα παιδιά ότι έχει έρθει ένα μαγικό αερόστατο. Κάθε παιδί θα πάρει ένα Α5 χαρτί και θα ζωγραφίσει ότι τους έκανε εντύπωση και τους άρεσε τη σημερινή ημέρα. Στο χώρο που βρίσκονται ήδη τα παιδιά ,απλώνεται ένα μεγάλο χαρτί του μέτρου και τα παιδιά ζωγραφίζουν πάνω σε αυτό. Η υπεύθυνη του μουσείου ανακοινώνει στα παιδιά ότι όταν κάθε παιδί ολοκληρώνει τη ζωγραφική (περίπου 8 λεπτά), θα έρχεται στην κ. Ανθή και θα της λέει τί ζωγράφισε, θα το διπλώνει με τη βοήθεια της και θα το βάζουν στο αερόστατο.

3.8. Συμπεράσματα

Συνοψίζοντας, το μουσείο Παιδείας του ΕΚΠΑ οργανώνει εκπαιδευτικά προγράμματα και για παιδιά νηπιαγωγείου, οπότε θεωρείται μια ομάδα επισκεπτών χρήσιμη προς διερεύνηση.

Οι θεωρητικές προσεγγίσεις των σύγχρονων μουσείων εμπλέκουν με ενεργό τρόπο τον επισκέπτη και τον βοηθούν να συνταιριάζει τις προσωπικές του εμπειρίες με τα εκθέματα του μουσείου. Η όλη διαδικασία δομείται σε πλαίσια βιωματικής μάθησης. Η θεωρία η οποία εμπλέκει την ενεργοποίηση του ατόμου με την εκάστοτε παρακίνηση ,αποτελεί η θεωρία του ενάρετου ή φαύλου κύκλου του Kolb. Ωστόσο, οι κονστρουκτιβιστικές θεωρίες και αυτές που υποστηρίζουν το πολιτισμικό μοντέλο επικοινωνίας, θεωρούνται οι θεωρητικές βάσεις της σύγχρονης μουσειοπαιδαγωγικής.

Οι επισκέπτες έρχονται αντιμέτωποι με δυο μορφές επικοινωνίας, την άμεση και την έμμεση. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα στηρίζονται στην άμεση επικοινωνία

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

και οι μαθητές χαρακτηρίζονται από τη συχνότητα της επισκεψιμότητας σε αυτό το χώρο.

Δυο χρήσεις των έντυπων υλικών στα εκπαιδευτικά προγράμματα, αποτελούν η ύπαρξη βοηθητικών αντικειμένων για τις δραστηριότητες ή τα αυθεντικά αντίγραφα των αντικειμένων. Τα μουσειακά αντικείμενα θεωρούνται ως μέσα ενεργοποίησης από τους ερευνητές λόγω της τρισδιάστατης δομής τους, της δυνατότητας για απτική συμπεριφορά και της σύνδεσης τους με προσωπικές εμπειρίες.

Η αφήγηση σε παιδιά της προσχολικής ηλικίας και μάλιστα με την παρουσία της κούκλας, αυξάνει τη συμμετοχή και την προσοχή τους. Επιπλέον, μπορεί να θεωρηθεί ως βοηθητικό μέσο επικοινωνίας για την ανάδειξη των ιστορικών εννοιών.

Στους μουσειοπαιδαγωγικούς σχεδιασμούς, οι ερωτήσεις θεωρούνται σημαντικά στοιχεία καθώς θεωρούνται μέσα εισαγωγής για ένα θέμα και μέσα ενεργοποίησης των παιδιών. Επιπροσθέτως, οι ερωτήσεις μπορεί να βοηθήσουν τον εμπυχωτή να συνειδητοποιήσει τις προτιμήσεις των παιδιών. Τα παιδιά στο νηπιαγωγείο είναι εξοικειωμένα με τη μέθοδο της ερώτησης, όμως δεν συμπεριφέρονται όλα με τον ίδιο τρόπο, όταν τους διατυπωθεί μια ερώτηση. Στην αλληλεπίδραση, κάποιιο περιορισμοί εμφανίζονται στη διαδικασία κατανόησης και σημειώνεται αυξημένη συμμετοχή με τη παρουσία τρισδιάστατων αντικειμένων. Ωστόσο, τα ίδια τα παιδιά, δεν διατυπώνουν πολλά ερωτήματα σε σχέση με τους ενήλικες και προτιμούν να δίνουν το λόγο σε αυτούς.

Οι βιωματικές δραστηριότητες όπως είναι η ζωγραφική και ιδιαίτερα η δραματοποίηση αυξάνουν τη συμμετοχή και το ενδιαφέρον των μαθητών.

Για μια πιο προσεκτική διερεύνηση των παρατηρητών της έρευνας, η μη λεκτική συμπεριφορά θα πρέπει να συνδυαστεί με τη λεκτική καθώς μεταφέρονται διαφορετικού είδους μηνύματα, ακόμη και αν διατυπώνονται τα ίδια λόγια. Επομένως, χρήσιμη είναι η εξέταση της οπτικής έκφρασης, της βλεμματικής επαφής, των χειρονομιών, της απόστασης και του τόνου της φωνής. Έχει διαπιστωθεί ερευνητικά ότι ο τρόπος εκφοράς των ερωτήσεων και ιδιαίτερα όταν γίνεται με ενθαρρυντικό τρόπο στα παιδιά, έχει ως αποτέλεσμα την εκφορά δημιουργικών απαντήσεων.

B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

4.1. Η αναγκαιότητα και ο σκοπός της έρευνας

Στο χώρο του μουσείου παρατηρείται έλλειψη ερευνών (ποιοτικών, ποσοτικών και μεικτών) οι οποίες σχετίζονται με το ρόλο της κούκλας και τη συνακόλουθη ενεργοποίηση των παιδιών σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Επιπλέον, αν και υπάρχουν αρκετές έρευνες στο χώρο του σχολείου, αξίζει να διερευνηθεί η ενεργοποίηση της κούκλας στο πλαίσιο του μουσείου .

Σκοπός της εργασίας είναι να διερευνήσει πως η κούκλα συμβάλλει στην ενεργοποίηση των παιδιών στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα <<Όταν το κουδούνι χτυπήσει>> και να εξετάσει τις προτιμήσεις των παιδιών για τα αντικείμενα του Μουσείου Παιδείας. Προσωπικά αντικείμενα της κούκλας συνδέονται με τα τεκμήρια του μουσείου.

4.2. Οι φάσεις της έρευνας και τα ερευνητικά ερωτήματα

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα χωριστεί σε 5 φάσεις στις οποίες θα αντιστοιχούν επιμέρους ερευνητικά ερωτήματα.

Στην **πρώτη φάση** οι ερευνητές θα προσπαθήσουν να απαντήσουν στα ακόλουθα ερωτήματα:

1.E.1. *Πώς εκδηλώνουν τα παιδιά την ενεργοποίησή τους στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα;*

1.E.2. *Τα αγόρια και τα κορίτσια αντιδρούν με τον ίδιο τρόπο στην παρουσία της κούκλας;*

1.E.3. *Τα παιδιά διατυπώνουν ερωτήματα στην κούκλα ή ακούν παθητικά την εμψυχώτρια;*

Στη **δεύτερη φάση** οι ερευνητές θα λάβουν υπόψη τα ερευνητικά ερωτήματα:

2.E.1. *Ποια αντικείμενα τα οποία παρουσιάζονται από την εμψυχώτρια εντυπωσιάζουν τα παιδιά ;*

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

2.E.2. *Τα κορίτσια αντιδρούν λεκτικά με το ίδιο τρόπο με τα αγόρια μετά από την επίδειξη του κουτσού, της μπάλας και του δαχτυλιδιού;*

2.E3. *Ποια αντικείμενα γίνονται αφορμή για εξωτερίκευση των απόψεων τους;*

Στην **τρίτη φάση** οι ερευνητές θα προβληματιστούν για τα ακόλουθα ερωτήματα:

3.E.1. *Πώς αντιδρούν τα παιδιά όταν η κούκλα τους ακουμπά ή χαϊδεύει;*

3.E.2. *Συμμετέχουν με προθυμία στη δραματοποίηση;*

3.E.3. *Τί εκφράζουν τα αγόρια και τί τα κορίτσια μετά από την απτική συμπεριφορά της κούκλας;*

Στην **τέταρτη φάση** η κούκλα θα παρουσιάσει στα παιδιά τα παιχνίδια του παρελθόντος και ερευνητές θα λάβουν υπόψη τα ερωτήματα:

4.E.1. *Ποια παιχνίδια εντυπωσιάζουν περισσότερο τα παιδιά;*

4.E2. *Ποια παιχνίδια προτιμούν τα κορίτσια και ποια τα αγόρια;*

Στην **πέμπτη φάση** με βάση τις ζωγραφιές των παιδιών η ερευνήτρια θα ταξινομήσει σε πίνακες τα ποσοστά τα οποία αντιστοιχούν στα ακόλουθα ερωτήματα:

5.E.1. *Ποια αντικείμενα του μουσείου επιλέγονται περισσότερο ώστε να αποτυπωθούν στη ζωγραφική;*

5.E.2. *Ποια αντικείμενα επιλέγουν περισσότερο τα κορίτσια και ποια τα αγόρια;*

5.E.3. *Η κούκλα επιλέγεται ως ένα αντικείμενο που τους έκανε εντύπωση; Ποιες είναι οι διαφορές αγοριών και κοριτσιών;*

Για την πρώτη φάση οι ερευνητές υποθέτουν πως τα παιδιά μέσω της μη λεκτικής συμπεριφοράς και της λεκτικής εκφράζουν την ενεργοποίησή τους. Πιο συγκεκριμένα, τα παιδιά επικεντρώνουν την προσοχή τους. Από τα παιδιά γίνεται φανερό η δυσαρέσκεια ή η ευχαρίστηση μέσω του προσώπου τους, εκφράζουν σωματικά την επιθυμία να την πιάσουν και συμμετέχουν λεκτικά στις ερωτήσεις ή τις ενστάσεις της κούκλας. Οι ερευνητές υποθέτουν στο δεύτερο ερευνητικό ερώτημα ότι τα κορίτσια εκφράζουν τη θετική αντίδραση τους περισσότερο σε σχέση με τα αγόρια. Για την τρίτη υπόθεση οι ερευνητές υποθέτουν ότι τα παιδιά απευθύνουν ερωτήσεις στην κούκλα και δεν ακούν παθητικά τους εμψυχωτές.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Για τη δεύτερη φάση οι ερευνητές υποθέτουν στο πρώτο ερευνητικό ερώτημα ότι το κουτσό και η μπάλα εντυπωσιάζουν περισσότερο τα παιδιά. Για το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα οι ερευνητές υποθέτουν ότι τα κορίτσια εκφράζουν τις απόψεις τους για το κουτσό περισσότερο σε σχέση με τα αγόρια τα οποία αντιδρούν λεκτικά για τη μπάλα.

Οι ερευνητές διατυπώνουν τις ακόλουθες υποθέσεις για την τρίτη φάση. Η πρώτη υπόθεση είναι ότι τα περισσότερα παιδιά γελούν και δεν αντιδρούν βίαια στην κούκλα. Η δεύτερη υπόθεση είναι ότι όλα τα παιδιά συμμετέχουν με προθυμία στη δραματοποίηση. Η τρίτη υπόθεση είναι ότι τα κορίτσια δείχνουν την ευχαρίστησή τους με την απτική συμπεριφορά της κούκλας περισσότερο από τα αγόρια. Ωστόσο, η πλειοψηφία των αγοριών δεν δείχνει κάποια δυσάρεσκεια όταν η κούκλα τους ακουμπά.

Οι ερευνητές υποθέτουν ότι στη τέταρτη φάση θα διατυπωθούν οι ακόλουθες υποθέσεις. Η πρώτη υπόθεση είναι ότι τα παιχνίδια που εντυπωσιάζουν τα παιδιά είναι το δαχτυλίδι, το κουτσό, η σβούρα, η σφεντόνα και οι βόλοι. Η δεύτερη υπόθεση είναι ότι τα κορίτσια προτιμούν το δαχτυλίδι, τη σβούρα και τους βόλους και τα αγόρια το κουτσό, τη σφεντόνα και τη σβούρα.

Οι ερευνητές στην πέμπτη φάση διαγράφουν τις εξής υποθέσεις: Η πρώτη υπόθεση είναι ότι η κούκλα, το κουτσό, η σφεντόνα, το δαχτυλίδι, η μπάλα και το θρανίο επιλέγονται περισσότερο στη ζωγραφική. Η δεύτερη υπόθεση είναι ότι τα αγόρια επιλέγουν το κουτσό, τη σφεντόνα, τη στολή του αγοριού και τη σβούρα ενώ τα κορίτσια την κούκλα, το σάκο, το θρανίο και το σπίτι. Η τρίτη υπόθεση είναι ότι η κούκλα επιλέγεται από τα παιδιά αλλά τα κορίτσια προτιμούν περισσότερο την απεικόνιση της.

4.3. Μέθοδος και ερευνητική προσέγγιση

Πρόκειται για μια έρευνα μεικτής μεθοδολογίας. Στις τέσσερις πρώτες φάσεις του εκπαιδευτικού προγράμματος, θα χρησιμοποιηθεί η συστηματική παρατήρηση ως τεχνική συλλογής δεδομένων με την παρουσία δυο ερευνητών. Στην 5η φάση του εκπαιδευτικού προγράμματος η ερευνήτρια θα χρησιμοποιήσει τη συνέντευξη με σκοπό να διασφαλίσει τις απαντήσεις των παιδιών οι οποίες βασίζονται στα σχέδιά τους. Στη συνέχεια, η ερευνήτρια λαμβάνοντας υπόψη τις ζωγραφιές των παιδιών

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

(αρχείο) και τα ερευνητικά ερωτήματα θα ταξινομήσει σε πίνακες τα ποσοστά τα οποία συνδέονται με τα ερευνητικά ερωτήματα. Τέλος, η ερευνήτρια θα απομαγνητοφωνήσει τους διαλόγους των παιδιών και των εμπυχωτών προκειμένου να προσεγγίσει ορισμένα ερευνητικά ερωτήματα.

4.4. Το δείγμα της έρευνας

Στην έρευνα συμμετείχαν πέντε γκρουπ μαθητών του νηπιαγωγείου από διάφορα σχολεία της Αθήνας. Το Α' γκρουπ αποτελείται από 24 μαθητές, το Β' γκρουπ είχε 28 μαθητές, το Γ' γκρουπ είχε 26 μαθητές, το Δ' γκρουπ είχε 20 μαθητές και το Ε' γκρουπ είχε 21 μαθητές. Το δείγμα αποτελείται από 119 μαθητές.

Συνολικά, τις ημέρες διεξαγωγής συμμετείχαν τέσσερις εμπυχωτές στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Στο Α' γκρουπ και Δ' γκρουπ συμμετείχαν δυο εμπυχωτρίες (εμπυχωτρία 1 και εμπυχωτρία 2). Στο Β' και Γ γκρουπ συμμετείχαν δυο εμπυχωτές (εμπυχωτής 3 και εμπυχωτής 2). Στο Ε' γκρουπ συμμετείχαν δυο εμπυχωτές (εμπυχωτής 3 και εμπυχωτρία 4).

Στο Α' γκρουπ συμμετείχε ένα ιδιωτικό σχολείο της Αθήνας με 24 μαθητές (9 αγόρια και 15 κορίτσια). Το πρόγραμμα είχε διάρκεια μία ώρα και είκοσι λεπτά. Δυο εμπυχωτρίες στελέχωσαν το πρόγραμμα. Η πρώτη εμπύχωνε τη διαδικασία αναπτύσσοντας διάλογο με την κούκλα και η δεύτερη εμπυχωτρία λειτουργούσε είτε ως κούκλα Αγγελική είτε συμμετείχε αυτόνομα με το όνομά της (εμπυχωτρία 1 και εμπυχωτρία 2).

Το Β' γκρουπ αποτελούνταν από 14 αγόρια και 14 κορίτσια (N=28) ενός δημόσιου νηπιαγωγείου της Νότιας Αττικής. Σε αυτό το τμήμα είχαν προστεθεί παιδιά από το τρίτο τμήμα του νηπιαγωγείου. Δυο εκπαιδευτικοί ήταν παρούσες στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Δυο εμπυχωτές συμμετείχαν στη διαδικασία και στα δυο τμήματα την ημέρα αυτή. Το πρόγραμμα διήρκεσε μια ώρα. Ο πρώτος εμπυχωτής λειτουργούσε αυτόνομα αλλά και σε συνεργασία με την κούκλα. Η δεύτερη εμπυχωτρία κρατούσε μια κούκλα και μιλούσε μέσα από αυτή και σε άλλες στιγμές εμφανιζόταν χωρίς την κούκλα με το πραγματικό της όνομα (εμπυχωτής 3 και εμπυχωτής 2).

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Το Γ΄γκρουπ αποτελούνταν από 26 μαθητές ενός Δημόσιου Νηπιαγωγείου της Νότιας Αττικής. Το σχολείο ήταν το ίδιο με το Β΄γκρουπ. Η τάξη είχε 13 αγόρια και 13 κορίτσια. Το πρόγραμμα είχε διάρκεια μια ώρα. Τέσσερα από τα 26 παιδιά ήταν προνήπια (τρία κορίτσια και ένα αγόρι). Ένα αγόρι είχε αυτισμό. Η νηπιαγωγός ήταν πολύ παρεμβατική σε όλο το πρόγραμμα, μιλούσε και διέκοπτε αρκετές φορές τους εμπυχωτές και τα παιδιά. Το Γ΄γκρουπ την ίδια μέρα 9:45-11:00 είχε παρακολουθήσει ένα άλλο πρόγραμμα του μουσείου και το πρόγραμμα <<όταν το κουδούνι χτυπήσει>> ήταν το δεύτερο προς παρακολούθηση την ίδια μέρα.

Στο Δ΄γκρουπ συμμετείχαν 20 μαθητές ενός ιδιωτικού σχολείου της Νότιας Αττικής. Το δείγμα απαρτιζόταν από 10 αγόρια και 10 κορίτσια. Τρεις εκπαιδευτικοί συνόδεψαν το τμήμα στο μουσείο και παρακολούθησαν το πρόγραμμα. Όσον αφορά το προσωπικό του μουσείου, η εμπυχωτριά που ζωντάνευε την κούκλα συμμετείχε στο πρόγραμμα. Το πρόγραμμα διήρκεσε μια ώρα. Όμως, στη θέση του εμπυχωτή είχε έρθει εκείνη τη μέρα μια άλλη εμπυχωτριά (εμπυχωτριά 1 και εμπυχωτριά 2). Τα παιδιά αρκετές φορές πετάγονταν για να πάρουν το λόγο και δεν σήκωναν το χέρι τους.

Στο Ε΄γκρουπ το μουσείο φιλοξένησε μια τάξη νηπιαγωγείου με 21 μαθητές (14 κορίτσια και 8 αγόρια). Οι δυο εκπαιδευτικοί της τάξης παρακολούθησαν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Το σχολείο ήταν Δημόσιο από μια περιοχή στο κέντρο της Αθήνας. Το πρόγραμμα διήρκεσε μια ώρα και στελεχώθηκε από δυο εμπυχωτές. Το πρώτο στέλεχος του μουσείου συμμετείχε ως εμπυχωτής διατηρώντας το όνομά του. Η δεύτερη εμπυχωτριά τις προηγούμενες φορές της έρευνας ήταν υπεύθυνη σε ένα άλλο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του μουσείου. Εκείνη τη μέρα συμμετείχε με την κούκλα αλλά και αυτόνομα (εμπυχωτής 3 και εμπυχωτριά 4).

4.5. Τα αποτελέσματα της έρευνας

Στη συνέχεια, γίνεται η παρουσίαση των αποτελεσμάτων των φάσεων της έρευνας.

Αξίζει να αναφερθεί ότι σε όλα τα τμήματα, ορισμένα παιδιά ζωγράφισαν πάνω από ένα αντικείμενο γι αυτό και στα ποσοστά των αποτελεσμάτων δεν υπάρχει αντιστοιχία των αντικειμένων με τον αριθμό των παιδιών.

1η ΦΑΣΗ

1.E1: Πώς εκδηλώνουν τα παιδιά την ενεργοποίησή τους στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα;

Α΄ γκρουπ Τα παιδιά εκδήλωσαν την ενεργοποίησή τους με τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα και τις παρεμβάσεις τους στα λεγόμενα της κούκλας. Στην περίπτωση που συμφωνούσαν με τους εμψυχωτές και την κούκλα, κουνούσαν το κεφάλι τους. Τα περισσότερα παιδιά παρατηρούσαν με το στόμα ανοιχτό και τα μάτια τους ήταν προσηλωμένα και ανοιχτά στους εμψυχωτές. Σε αυτή τη φάση 19 φορές τα παιδιά απάντησαν σε ερωτήσεις της εμψυχώτριας και 8 φορές στην κούκλα. Τα παιδιά σήκωναν το χέρι τις περισσότερες φορές για να απαντήσουν και ορισμένες φορές μιλούσαν ταυτόχρονα αναπτύσσοντας ταχύτητα στο λόγο. Επιπλέον, τα περισσότερα παιδιά της τάξης έστρεψαν τη στάση του σώματος και του βλέμματός τους όταν η κούκλα πληροφόρησε τα παιδιά ότι έχασε την κορδέλα της. Επιπροσθέτως, ένα αγόρι έστρεψε την προσοχή των μαθητών σε ένα αντικείμενο που τον ενδιέφερε παρόλο που η εμψυχώτρια εξηγούσε άλλα αντικείμενα στο χώρο (Αυτό εκεί είναι ένα καπέλο του αστυνομικού). Όταν η εμψυχώτρια ρώτησε τα παιδιά ποιο πουλί δείχνει ένα καπέλο, ένα κορίτσι που δεν έβλεπε πρόσθεσε <<Για να το δούμε>>. Όταν η εμψυχώτρια ρώτησε τα παιδιά αν λένε πάντα την αλήθεια, ενώ όλα συμφώνησαν, ένα αγόρι εκδήλωσε την άρνηση του <<όχι>>.

Β΄ γκρουπ. Τα παιδιά εκδήλωσαν την ενεργοποίησή τους με τη συμμετοχή τους στις ερωτήσεις των εμψυχωτών. Ωστόσο, πολλές φορές μιλούσαν χωρίς να σηκώσουν το χέρι ή μιλούσαν πολλά παιδιά μαζί με γρήγορο ρυθμό. Σε κάθε ερώτηση των εμψυχωτών απαντούσαν ένα με δυο παιδιά και διατηρούσαν τη βλεμματική επαφή με τους ιθύνοντες. Στην ερώτηση για το καπέλο του μαθητή απάντησαν τέσσερα αγόρια <<Αστυνομικού>>, <<Καπέλο κλέφτη>>, <<Για τη φωτιά(πυροσβέστη)>>, <<Τραγουδιστή>>. Επιπλέον, τα παιδιά συμμετείχαν στη διαδικασία ανεξαρτήτως σωστής και λανθασμένης απάντησης. Για παράδειγμα όταν η εμψυχώτρια τους ρώτησε για το αν γνωρίζουν μια στολή (ποδιά) τα παιδιά απάντησαν <<Στολή του πανεπιστημίου>> και <<Φουστανέλα>>. Επιπλέον, τα παιδιά συμμετείχαν λεκτικά περισσότερο καθώς μοιράζονταν τις εμπειρίες τους για τις τιμωρίες της τάξης και τα αγαπημένα τους φαγητά. Όταν η εμψυχώτρια έδειξε στα παιδιά το καπέλο του μαθητή, δυο αγόρια σχολίαζαν <<Αγόρι 5: Βλέπω κάτι μάτια>, Αγόρι 2: <<Κόκκινα μάτια>>. Ο συνερευνητής πρόσθεσε ότι στην αρχή του προγράμματος τα περισσότερα παιδιά είχαν

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

τα μάτια ανοιχτά και σηκωμένα τα φρύδια τους. Στις ερωτήσεις αν και υπήρχε ανταπόκριση, ωστόσο δεν συμμετείχαν όλοι. Παρατηρήθηκε ότι δυο παιδιά χτυπούσαν το κεφάλι τους για να δείξουν στα υπόλοιπα ότι ένα παιδί είχε λάθος απάντηση. Στις τιμωρίες που διηγούνταν η κούκλα, μερικά παιδιά φανέρωναν με το πρόσωπό τους το συναίσθημα του φόβου.

Γ' γκρουπ Οι μαθητές εκδήλωσαν την ενεργοποίησή τους με τη συμμετοχή τους στις ερωτήσεις των εμψυχωτών και της κούκλας <<Εμψυχωτής: Εσείς έχετε τέτοια θρανία; Αγόρι 1: Δεν έχουμε θρανία. Έχουμε καναπεδάκια, παγκάκια>>. Επιπροσθέτως, τα παιδιά σχολίαζαν τα λεγόμενα των εμψυχωτών (Κορίτσι 5 <<Και ο αδελφός μου πάει Τρίτη>> και ένα κορίτσι σχολίασε (Κορίτσι 6 <<Δεν μοιάζει σαν παιδική>>. Τα παιδιά συμμετείχαν με προθυμία όταν διηγούνταν τις δικές τους τιμωρίες και στη συζήτηση για τα συσσίτια, ένα κορίτσι εξέφρασε μια προσωπική του εμπειρία σε supermarket. Ο συνερευνητής πρόσθεσε ότι τη στιγμή επίδειξης της βέργας, αρκετά παιδιά στο πρόσωπό τους φανέρωσαν το αίσθημα του φόβου, σήκωσαν τα φρύδια τους και άνοιξαν για λίγα δευτερόλεπτα το στόμα τους.

Δ' γκρουπ Τα παιδιά εκδήλωσαν την ενεργοποίησή τους στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τη συμμετοχή τους σε όλες τις ερωτήσεις της εμψυχώτριας ανεξαρτήτως σωστής ή λανθασμένης απάντησης [ενδεικτικά:<<Εμψυχώτρια: Γιατί χρησιμοποιούσαν αυτό το ξύλο; Αγόρι: Για να δείχνουν τον πίνακα>>, <<Εμψυχώτρια: Αυτό με τι σας μοιάζει; Αγόρι:<<Με τάμπλετ>>. Στην περίπτωση που γνώριζαν μια απάντηση εξέφραζαν το θαυμασμό τους με επιφωνήματα του τύπου <<Α!>> .

Τα παιδιά διατύπωναν τα δικά τους ερωτήματα και τα σχόλια τους. Πιο συγκεκριμένα όταν συζητούσαν για την ποδιά, ένα αγόρι σύγκρινε την ποδιά των κοριτσιών με των αγοριών (Αγόρι 7: <<Πιο μοντέρνο>>. Επιπροσθέτως, όσον αφορά τις κινήσεις του προσώπου, τα μισά παιδιά άφηναν για αρκετή ώρα το στόμα ανοιχτό και διατηρούσαν επίμονο το βλέμμα τους. Την ενεργοποίησή τους την εκδήλωσαν και με τις κινήσεις των χεριών και των ματιών όταν η κούκλα τους ρώτησε αν φορούν όλοι τα ίδια ρούχα.

Επιπλέον, πολλές φορές συνέδεαν τις προσωπικές τους εμπειρίες με τα λεγόμενα των εμψυχωτών του μουσείου [<<Εμψυχώτρια: Εσείς έχετε διαφορετικές τσάντες; Τα παιδιά μιλώντας ταυτόχρονα :Minions, Μπομπ ο Σφουγγαράκης, rabbids

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

invasion>>. Ένα αγόρι βλέποντας μια εικόνα του μουσείου η οποία απεικόνιζε το πανεπιστήμιο και το Λυκαβηττό πρόσθεσε<<Όταν περάσαμε με το πούλμαν είδαμε αυτό το κτίριο που είχε τη Θεά Αθηνά>>ενώ ένα άλλο αγόρι είπε<<Εκεί στο βουνό, εκεί βαφτίστηκα>>.

Ε΄ γκρουπ Τα παιδιά εκδήλωναν τη συμμετοχή τους στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τη βλεμματική τους επαφή, με το να συμμετέχουν στις ερωτήσεις των εμψυχωτών <<Είναι από μέταλλο γιατί είναι από τα παλιά τα χρόνια>> και με το να διατυπώνουν σχόλια τα οποία φανερώσουν συναισθηματική αντίδραση <<Πολύ σκληρό(για τις τιμωρίες στα χαλίκια) γιατί και εμείς έχουμε πέτρες στο σχολείο>>,<<Τα παλιά τα χρόνια δεν υπήρχαν (τέτοιες) σόμπες γιατί δεν υπήρχε η τεχνολογία>>. Τα παιδιά απαντούσαν όλοι μαζί σε συγκεκριμένες ερωτήσεις κλειστού τύπου <<Ναι>>,<<όχι>>και γενικά διεκδικούσαν το λόγο μιλώντας χωρίς να σηκώσουν το χέρι τους. Ωστόσο, τα παιδιά άφηναν χρόνο και χώρο ώστε να μιλήσουν οι συμμαθητές τους και δεν μιλούσαν ταυτόχρονα. Σε αρκετές στιγμές τα παιδιά σήκωναν τα φρύδια τους και γελούσαν.

1.E2: Τα αγόρια και τα κορίτσια αντιδρούν με τον ίδιο τρόπο στην παρουσία της κούκλας;

Α΄ γκρουπ Τα αγόρια και τα κορίτσια πρόσεχαν την κούκλα. Όταν η κούκλα ζήτησε τη βοήθεια από ένα αγόρι, αυτό ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα και δέχθηκε το φίλημά της χωρίς εκδήλωση συναισθήματος. Τα αγόρια αντέδρασαν λεκτικά στην κούκλα 25 φορές ενώ τα κορίτσια 23. Επιπλέον, ένα κορίτσι εκδήλωσε λεκτικά το συναίσθημά της λέγοντας στην κούκλα <<Κρίμα, κρίμα που δεν ζεσταίνεσαι>>.

Β΄ γκρουπ Στην αρχή του προγράμματος όλα τα παιδιά παρατηρούσαν την κούκλα. Στη συνέχεια όμως, τρία αγόρια έστρεφαν το κεφάλι τους προς την κούκλα όταν αυτή ανέπτυξε διάλογο με τον εμψυχωτή και απαντούσαν στις ερωτήσεις της εμψυχώτριας αντί της κούκλας-εμψυχώτριας. Ο συνερευνητής πρόσθεσε ότι ορισμένα παιδιά φαίνονται αδιάφορα στη διαδικασία και άκουγαν παθητικά τους εμψυχωτές. Όταν η κούκλα ζήτησε τη βοήθεια ενός αγοριού, τότε το παιδί αυτό αρνήθηκε. Προθυμοποιήθηκε να συμμετάσχει ένα άλλο αγόρι το οποίο κρυφογέλασε όταν η κούκλα επιβράβευσε αυτόν με φίλημα. Στο τέλος της 1ης φάσης τα περισσότερα παιδιά

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

χαιρέτησαν την κούκλα. Στο διάλογο με την κούκλα 12 φορές τα κορίτσια συμμετείχαν ενώ 49 τα αγόρια αντίστοιχα.

Γ' γκρουπ Τα κορίτσια 35 φορές απαντούσαν στα λεγόμενα της κούκλας ενώ τα αγόρια 46. Ο συνερευνητής πρόσθεσε ότι ένα κορίτσι δεν είχε βλεμματική επαφή με την κούκλα και κοιτούσε το μουσείο. Τα παιδιά σύγκριναν τα λεγόμενα της κούκλας με τις δικές τους εμπειρίες <<Κούκλα: (το μπλουζάκι). Αυτό εδώ είναι του αδελφού μου που πάει Τρίτη Δημοτικού. Κορίτσι 5: Και ο δικός μου αδελφός πάει στην Τρίτη Δημοτικού>>. Τα αγόρια και τα κορίτσια εκδηλώνουν την ενεργοποίησή τους όταν το θέμα που συζητείται άπτεται των γεγονότων της τάξης (τιμωρίες, κανόνες της τάξης, περιγραφή της τσάντας τους, φαγητά τα οποία φέρνουν στο σχολείο). Ο συνερευνητής παρατήρησε ότι αν και τα αγόρια μιλούσαν πιο συχνά ,διαμαρτύρονταν καθώς η κούκλα δεν τους έδινε το λόγο, διεκδικούσαν το λόγο και δεν σήκωναν το χέρι τους. Όταν οι εμψυχωτές ή η κούκλα ρωτούσαν κάτι τους μαθητές, ανταποκρίνονταν με το να μιλούν ταυτόχρονα .

Δ' γκρουπ Τα αγόρια και τα κορίτσια πρόσεχαν την κούκλα και δεν έδειχναν κάποια προτίμηση ή αλλαγή στη συμπεριφορά τους. Αν και τα κορίτσια συμμετείχαν στις ερωτήσεις της εμψυχώτριας σηκώνοντας το χέρι ,τα αγόρια διατυπώνουν ερωτήματα στην κούκλα και γενικά στις εμψυχώτριες. Πιο συγκεκριμένα 40 φορές ανταποκρίθηκαν λεκτικά τα αγόρια στην κούκλα και 13 τα κορίτσια.

Ε' γκρουπ Με την είσοδο της κούκλας στο πρόγραμμα, 7 κορίτσια σηκώθηκαν να πιάσουν την κούκλα και δυο αγόρια σηκώθηκαν και την παρατηρούσαν. Ωστόσο, τα αγόρια δεν έτρεξαν να την πιάσουν όπως τα κορίτσια. Τα αγόρια αντέδρασαν στην παρουσία της κούκλας συμμετέχοντας στις ερωτήσεις των εμψυχωτών. 6 από τα 8 αγόρια εκδήλωσαν τη συμμετοχή τους για ερώτημα το οποίο σχετίζονταν για το ποιος φορούσε ένα συγκεκριμένο καπέλο <<Αγόρι(1):Οι Αστυνομικοί. Αγόρι(2):Κλέφτης. Αγόρι(3): Οι σοφοί. Αγόρι(4):Οι Γέροι. Αγόρι(5):Οι μάγοι. Αγόρι(6):Οι θεοί. Παρόλη την πλειοψηφία των κοριτσιών, τρία κορίτσια συμμετείχαν ενεργά στη διαδικασία. Όταν οι εμψυχωτές απήθυναν το λόγο σε συγκεκριμένα κορίτσια, απαντούσαν. Πιο συγκεκριμένα, 25 αγόρια ανταποκρίθηκαν στην κούκλα και 23 κορίτσια.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

**1.Ε3: Τα παιδιά διατυπώνουν ερωτήματα στην κούκλα ή ακούν παθητικά τους
εμψυχωτές;**

Α' γκρουπ Σε αυτή τη φάση πέντε ερωτήματα διατύπωσαν τα παιδιά για την κούκλα, δυο από τα αγόρια και τρία από τα κορίτσια.. (Αγόρι 7<< Όμως ποιος είναι ο δάσκαλος σου;>> Κορίτσι 1<<Πού είναι ο δάσκαλος;>>, Κορίτσι 8 <<Πώς τον λέγανε; Το όνομα του(για το δάσκαλο), Κορίτσι 2 <<Πότε είναι να ξεκουραστεί;>>, Αγόρι 1<<Η κορδέλα σου;>>).

Β' γκρουπ Τρεις ερωτήσεις έθεσαν τα παιδιά στην κούκλα. Η πρώτη ερώτηση αφορούσε την παλιά τάξη<<Εμψυχωτής: Εκείνη την εποχή σε μια τάξη έπρεπε να χωρούν 60 μαθητές .Κορίτσι 4 (με απορία)60;>>. Επιπλέον, ένα αγόρι θέλοντας να προσθέσει κάτι στα λεγόμενα των εμψυχωτών ρώτησε (Αγόρι 5:<<Να πω κάτι;>>. Ένα κορίτσι επανέλαβε τη λέξη σάκα εκφράζοντας την σε ερώτηση όταν η εμψυχωτριά παρουσίασε το όνομα της τσάντας (Κορίτσι 4: Σάκα;>>. Τα περισσότερα κορίτσια τα οποία παρακολουθούσαν τη διαδικασία δεν σήκωναν συχνά το χέρι.

Γ' γκρουπ Οι μαθητές διατύπωσαν στην πρώτη φάση επτά ερωτήματα. Ένα αγόρι ρώτησε την κούκλα (Αγόρι 6:<<Πού είναι ο αδελφός σου;>> ενώ ένα κορίτσι ρώτησε (Κορίτσι 3 <<Και πού είναι ο δάσκαλος;>>. Όταν η κούκλα ρώτησε αν γνωρίζουν τι είναι τα χαλίκια, ένα κορίτσι ρώτησε με απορία (κορίτσι 8 <<Τί (είναι);>>. Επιπροσθέτως, τα παιδιά ρώτησαν (Αγόρι 3 <<Αυτή που κρατάς εσύ;>> αγόρι 8 <<Τί άλλο;>> Αγόρι 8 <<Τί;>> και ένα κορίτσι απόρησε πως η κούκλα έφερνε στο σχολείο κούτσουρα (Κορίτσι 5 <<Εσύ, ένα;>>).

Δ' γκρουπ Τέσσερα ερωτήματα διατύπωσαν οι μαθητές και συγκεκριμένα μόνο τα αγόρια σε αυτή τη φάση. Δυο φορές ένα αγόρι ρώτησε αν το πηλήκιο ανήκε στους φοιτητές(Αγόρι 5<<Του φοιτητή; ,Οι φοιτητές;>>. Επιπροσθέτως, ένα αγόρι ρώτησε για τις τιμωρίες της κούκλας λέγοντας (Αγόρι 9<<Εσείς τί συνέπειες έχετε;>>). Όταν συζητούσαν για την τσάντα της Αγγελικής, ένα αγόρι θέλησε να τονίσει τη δική του τσάντα, κάνοντας πρώτα μια ερώτηση (Αγόρι 13:<<Να πω κάτι; Εμένα οι τσάντες μου είναι Μακουίν>>). Στο τέλος της 1ης φάσης ένα αγόρι στράφηκε προς τον πίνακα του Εξαρχόπουλου και ρώτησε <<Αυτός είναι ο δάσκαλος;>>.

Ε' γκρουπ Σε αυτή τη φάση τρία παιδιά διατύπωσαν τέσσερα ερωτήματα στην κούκλα. Τη στιγμή στην οποία οι εμψυχωτές παρουσίαζαν τα ρούχα των μαθητών

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

εκείνης της εποχής, ένα αγόρι ρώτησε για το αν τα αγόρια φορούσαν φόρεμα-ποδιά (Αγόρι 6: <<Και για τα αγόρια δηλαδή;>>). Στη συνέχεια ένα κορίτσι (7) το οποίο ήταν διαρκώς ανήσυχο στο πρόγραμμα και πείραζε τα πράγματα του μουσείου, ρώτησε την κούκλα <<Μόνο αυτές τις τιμωρίες έχετε;>>. Επιπροσθέτως, όταν οι εμψυχώτριες παρουσίασαν την τσάντα της Αγγελικής, ένα αγόρι (6) ρώτησε <<Από τί δέρμα;>>. Τέλος, όταν η κούκλα εξήγησε στα παιδιά για το μέσο θέρμανσης της τάξης τους, ένα κορίτσι (3) ρώτησε <<Δηλαδή αν κάνατε τιμωρία θα σας βάζατε να κρυώνατε;>>.

2η ΦΑΣΗ

2.E1: Ποια αντικείμενα τα οποία παρουσιάζονται από την εμψυχώτρια εντυπωσιάζουν τα παιδιά ;

Α' γκρουπ Η μπάλα και το κουτσό εντυπωσίασαν τα αγόρια και τα κορίτσια τα οποία σχετίζονταν με κινητικές δράσεις. Στο κουτσό τα παιδιά χαίρονταν τη διαδικασία, αυτοσχεδίαζαν και χειροκροτούσαν τους συμμαθητές τους. Επιπροσθέτως, τα παιδιά διατηρούσαν βλεμματική επαφή σε όλη τη φάση με τα όργανα μέτρησης και τον πίνακα του Εξαρχόπουλου και όταν η εμψυχώτρια τους έδειξε ένα βιβλίο πίσω από ένα τζάμι τότε αρκετά παιδιά σηκώθηκαν να το δουν πιο προσεκτικά.

Β' γκρουπ Τα παιδιά κοιτούσαν με προσοχή την μπάλα της γυμναστικής και ένα αγόρι ρώτησε <<Τί παίζανε (με τη μπάλα);>>. Ο συνερευνητής πρόσθεσε ότι τα παιδιά πρόσεχαν τους συμμαθητές τους έχοντας στραμμένο το πρόσωπό τους και το βλέμμα τους στο κουτσό και σχολίαζαν θετικά ή αρνητικά τους συμμετέχοντες. Όταν ένα αγόρι επιβράβευσε κάποιο συμμαθητή του, σήκωσε τα χέρια του ψηλά. Πολλά παιδιά αντί να στέκονται οκλαδόν, κάθονταν πάνω στα πόδια τους ώστε να σηκώνονται πιο εύκολα για να παίξουν το κουτσό.

Γ' γκρουπ Ως προς τα αντικείμενα η μπάλα της γυμναστικής και το κουτσό παρουσιάστηκαν σε αυτή τη φάση. Δεν αφιερώθηκε πολύς χρόνος στην επίδειξη της μπάλας σε αντίθεση με το κουτσό το οποίο παίζανε όλα τα παιδιά και χάρηκαν τη διαδικασία. Ο συνερευνητής σημειώνει ότι τα παιδιά δεν είχαν την απτική συμπεριφορά με τη μπάλα αλλά στο λιγοστό χρόνο που παρουσιάστηκε, τα παιδιά

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

διατηρούσαν τη βλεμματική επαφή σε αυτό το αντικείμενο χωρίς όμως να το σχολιάσουν.

Δ'γκρουπ Τα αγόρια και τα κορίτσια κοίταζαν τη μπάλα με ένα επίμονο βλέμμα και μερικά παιδιά εξέφρασαν στο πρόσωπό τους το αίσθημα του φόβου όταν η εμψυχώτρια τους είπε ότι ήταν πολύ βαριά και με αυτό τον τρόπο κάνανε γυμναστική τα αγόρια και τα κορίτσια.

Ε'γκρουπ Η μπάλα της γυμναστικής εντυπωσίασε τα παιδιά και την σχολίασαν <<Αυτή είναι μπάσκετ>> και <<Είναι σαν κολοκύθα>>. Διατηρούσαν βλεμματική επαφή και έστρεφαν το κεφάλι τους να την παρατηρήσουν από όλες τις μεριές.

2.Ε2: Τα κορίτσια αντιδρούν λεκτικά με το ίδιο τρόπο με τα αγόρια μετά από την επίδειξη του κουτσού, της μπάλας και του δαχτυλιδιού;

Α'γκρουπ Μόλις τα παιδιά είδαν το κουτσό, αρκετά το φώναζαν δυνατά. Ένα αγόρι πρόσθεσε (Αγόρι 2<<Κάνουμε κουτσό και στο σχολείο>>).

Τα παιδιά αναγνώρισαν τη μπάλα και το φώναζαν δυνατά ενώ ένα κορίτσι σχολίασε(Αγόρι 2:<<Είναι πολύ βαρύ>>). Επιπροσθέτως, όταν η εμψυχώτρια (1) πρόσθεσε <<Είναι πολύ βαριά και την είχανε στο σχολείο 100 χρόνια πριν και κάνανε γυμναστική>>, ένα αγόρι (4) ρώτησε <<Πώς;>>.

Αυτό το γκρουπ δεν πρόλαβε να παίξει το δαχτυλίδι αλλά όλα τα παιδιά το τραγούδησαν από μια φορά.

Β'γκρουπ Στο κουτσό συμμετείχαν όλα τα παιδιά και όταν το πρωτοείδαν ,ένα αγόρι (5) φώναξε με χαρά <<Το κουτσό!!>>. Ένα αγόρι (3) σχολίασε ένα συμμαθητή του αρνητικά για την προσπάθεια του και έκανε σύγκριση<<Αυτός μπερδεύτηκε. Εγώ το έκανα καλύτερα>> και ένα άλλο αγόρι (2) κορόιδεψε ένα άλλο<<X ο Φουρτουνάτσος>>. Ένα αγόρι (1) επιβράβευσε τον συμμαθητή του <<Μπράβο ρε Κωσταντίνε>> και ο συνερευνητής πρόσθεσε ότι το ίδιο αγόρι σήκωσε τα χέρια του ψηλά, δείχνοντας την επιβράβευση του.

Επιπλέον, ένα αγόρι αντί να κάνει κουτσό έκανε ακροβατικά πάνω στο χαρτί. Στη συνέχεια όλα τα παιδιά γέλασαν όμως η εκπαιδευτικός της τάξης τον επέπληξε.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Τα παιδιά κοιτούσαν με προσοχή την μπάλα της γυμναστικής και ένα αγόρι (1) ρώτησε << Πώς παίζεται;>>

Αυτό το γκρουπ δεν πρόλαβε να παίξει το δαχτυλίδι.

Γ' γκρουπ Όταν η εμψυχώτρια έφερε το χαρτί του μέτρου το οποίο αναπαριστούσε το κουτσό, ένα κορίτσι (1) πρόσθεσε <<Ξέρω τι είναι το κουτσό>>. Στη συνέχεια, μόλις η εμψυχώτρια έδειξε πως θα το παίζουν, ένα αγόρι (6) είπε <<Εκανες κουτσό από το ένα έως το 10>> και ένα κορίτσι (6) πρόσθεσε <<Και εγώ έτσι θα το κάνω>>.

Τα παιδιά δεν εξέφρασαν καμία σκέψη στην επίδειξη της μπάλας και δεν παρουσιάστηκε το δαχτυλίδι από τους εμψυχωτές.

Δ' γκρουπ Στο κουτσό, τα αγόρια και τα κορίτσια φώναζαν δυνατά <<το κουτσό>> όταν το είδαν. Τρία αγόρια και δυο κορίτσια συμπλήρωσαν <<το ξέρω>> και ένα αγόρι (2) είπε <<Εγώ θα το κάνω έτσι. Τσιν, τσιν, τσιν>>. Όταν η εμψυχώτρια παρουσίασε το κουτσό, ένα αγόρι έβαλε τα κλάματα και απομακρύνθηκε από την παρεούλα. Οι εκπαιδευτικοί τον έφεραν πάλι πίσω και στη συνέχεια με πολύ χαρά συμμετείχε στο παιχνίδι. Στο παιχνίδι κουτσό δυο παιδιά (ένα αγόρι και ένα κορίτσι) δεν ήθελαν να συμμετάσχουν παρόλες τις προτροπές των εμψυχωτών και το αγόρι πρόσθεσε <<Εγώ δεν θέλω>>.

Όταν η εμψυχώτρια ρώτησε τα παιδιά αν πρόσεξαν τη μπάλα στο χώρο, μερικά απάντησαν όχι ενώ τα περισσότερα είπαν ναι. Ένα αγόρι εξέφρασε το επιφώνημα <<Ωχ!>> όταν η εμψυχώτρια είπε στα παιδιά ότι η μπάλα ήταν βαριά.

Τα παιδιά δεν αναγνώρισαν το παιχνίδι με το δαχτυλίδι, όμως ήξεραν το τραγούδι. Παρατηρώντας το δαχτυλίδι, ένα αγόρι είπε <<Είναι θησαυρός!>>. Στη συνέχεια, ένα κορίτσι (5) ρώτησε <<Θα κλείσουμε τα μάτια;>> και ένα αγόρι ήθελε να γίνει μάνα στο παιχνίδι και φώναζε <<Εγώ θέλω>>. Όταν ξεκίνησαν να παίζουν και η εμψυχώτρια παρακίνησε τα παιδιά να κλείσουν τα μάτια, ένα αγόρι (5) στράφηκε προς την κούκλα και της είπε <<Και εσύ τα έχεις ανοιχτά τα μάτια>>. Επιπλέον, με βάση το παιχνίδι δαχτυλίδι τα παιδιά εξέφρασαν σκέψεις για το ποιος μπορεί να το έχει καθώς και κατηγορίες (Αγόρι 5 <<Ωχ το έχει>>, Αγόρι 6: <<Ωχ!>>, Κορίτσι 5: <<Και εσύ είσαι κλέφτρα!>>).

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ε'γκρουπ Δυο κορίτσια εξέφρασαν τα ακόλουθα για το κουτσό πριν μιλήσει η εμψυχώτρια για το συγκεκριμένο παιχνίδι (Κορίτσι 4: <<Κουτσό, έχουμε και στο διάλειμμα>>, Κορίτσι 5 <<Ναι, το έχουμε μέχρι το 5>>. Όταν κάποια κορίτσια δεν ήθελαν να παίξουν, μερικά άλλα κορίτσια τους παρακίνησαν <<Ελα ,χ μη ντρέπεσαι>>. Επιπλέον, ένα αγόρι (9) φώναξε <<Μπορώ και εγώ με το ένα πόδι>> όταν η εμψυχώτρια έδειξε ένα τρόπο για να παίξουν το κουτσό.

Ένα κορίτσι (3) εξέφρασε για τη μπάλα <<Αυτή είναι μπάσκετ>>, ένα αγόρι (1) <<Είναι σαν κολοκύθα>> και ένα κορίτσι (3) ρώτησε την εμψυχώτρια <<Και αν πέσει κάτω, τους έβαζε τιμωρία;

Για το δαχτυλίδι μερικά παιδιά αναγνώρισαν το παιχνίδι <<Το δαχτυλίδι>> και ένα κορίτσι ρώτησε για το πώς παίζεται (Κορίτσι 11 <<Και μετά; >>).

2.E3: Ποια αντικείμενα γίνονται αφορμή για εξωτερίκευση των απόψεων τους;

Α'γκρουπ Ένα κορίτσι σχολίασε τη μπάλα όταν την είδε <<Είναι πολύ βαρύ(η μπάλα)>>. Επιπλέον, ένα αγόρι ρώτησε τον τρόπο με τον οποίο τα παιδιά κάνουνε γυμναστική με τη μπάλα <<Πώς;>>.

Β'γκρουπ Ένα αγόρι σχολίασε ένα συμμαθητή του αρνητικά για την προσπάθεια του στο κουτσό και έκανε σύγκριση <<Αυτός μπερδεύτηκε. Εγώ το έκανα καλύτερα>> και ένα άλλο αγόρι κορόιδεψε ένα άλλο <<χ ο Φουρτουνάτσης>>. Ένα αγόρι επιβράβευσε τον συμμαθητή του <<Μπράβο ρε χ>> ενώ ο ίδιος εξέφρασε μια άποψη για ένα κορίτσι <<Την είχα στο παλιό μου σχολείο>>.

Γ'γκρουπ Όταν η εμψυχώτρια έφερε το χαρτί του μέτρου το οποίο αναπαριστούσε το κουτσό, δυο αγόρια φώναξαν ότι ήξεραν το παιχνίδι και ένα κορίτσι εξήγησε πως παίζεται. Τη στιγμή κατά την οποία ένα αγόρι εξέφρασε το φόβο του για το παιχνίδι <<Εγώ δεν μπορώ(να κάνω κουτσό)>>, τρία αγόρια αμέσως σηκώθηκαν και του έδειξαν τρεις τρόπους για να το κάνει. Με την ενθάρρυνση των εμψυχωτών το αγόρι ,έπαιξε το κουτσό. Επιπλέον, στο κουτσό ένα αγόρι έκανε παρατήρηση σε ένα άλλο <<Ψ, ξέχασες να πατήσεις το 3>> και ένα άλλο αγόρι σχολίασε έναν άλλο συμμαθητή του επειδή αναπαρίστανε στα υπόλοιπα παιδιά το βατραχάκι αντί να κάνει το κουτσό , <<Κύριε Χ, ο Ψ είναι λίγο άγαρμος στο σχολείο>>.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Δ΄γκρουπ Στο κουτσό, πολλές φορές τα παιδιά σχολίαζαν τους συμμαθητές τους ή εκδήλωναν τη συμπάθεια τους <<Αυτός είναι Κρητικός>>, <<Αντρέα ,Αντρέα (δυνατά)>>. Επιπροσθέτως, ένα αγόρι (2) βλέποντας το κουτσό είπε<<Και εγώ θα το κάνω έτσι. Τσίν, τσίν, τσίν, τσίν>>.

Ε΄γκρουπ Δυο κορίτσια εκφράστηκαν για τη μπάλα και το κουτσό. Η πρώτη αναρωτήθηκε και συνέδεσε την τιμωρία τους δασκάλου με το παιχνίδι (Κορίτσι 3:<< Και αν πέσει κάτω τους έβαζε τιμωρία;>> και η δεύτερη εμπύχωσε μια φίλη της για να παίξει στο κουτσό (Κορίτσι 1: <<Ελα χ. Μη ντρέπεςαι>>).

3η ΦΑΣΗ

3.Ε1:Πώς αντιδρούν τα παιδιά όταν η κούκλα τους ακουμπά ή χαϊδεύει;

Α΄γκρουπ Στην αρχή τα περισσότερα παιδιά προσπαθούσαν να μένουν ακίνητα και αγέλαστα όταν η κούκλα τους ακουμπούσε ή χαϊδευε ακολουθώντας τον κανόνα της εμπυχώτριας. Όταν δυο παιδιά τα οποία αναπαριστούσαν το ξυπνητήρι γέλασαν ,στη συνέχεια και τα υπόλοιπα παιδιά χαμογελούσαν και γενικά εκφράζονταν λεκτικά και μη. Πιο συγκεκριμένα, σε αρκετά παιδιά τα φρύδια τους είχαν σηκωθεί και τα λακάκια στο πρόσωπό τους διαγράφοταν εμφανώς. Η κούκλα τους ώθησε να εκφράζονται και να ανταποκρίνονται με τις ερωτήσεις που τους έκανε <<Είμαι καλά καθρεφτάκη μου; Είμαι όμορφη;>>. Μόλις η κούκλα ετοιμαζόταν να βγει από το δωμάτιό της τότε ένα αγόρι της φώναξε <<Η κορδέλα σου>>. Η κούκλα ανταποκρίθηκε στη βοήθεια του αγοριού και έψαχνε όλα τα έπιπλα για να βρει την κορδέλα. Επιπλέον, ένα κορίτσι φώναξε στην κούκλα <<Σου βγήκε το κασκόλ>>. Και τη στιγμή εκείνη η κούκλα τακτοποίησε το ύφασμα στον ώμο της και ευχαρίστησε το κορίτσι.

Β΄γκρουπ Τα παιδιά χαίρονται την παρουσία της κούκλας και ιδιαίτερα όταν η κούκλα τους ακουμπά ή τους χαϊδεύει. Κρυφογελούν ή γελούν εμφανώς και τρία αγόρια δεν εκφράζουν συναίσθημα. Ως προς τη συμπεριφορά τους ακολουθούν τον κανόνα να παραμένουν ακούνητοι και αμίλητοι και δεν απαντούν στις ερωτήσεις της κούκλας. Όταν η κούκλα ακουμπά τη μύτη των παιδιών και ρυθμίζει το ξυπνητήρι της, τα παιδιά τα οποία αναπαριστούν το ξυπνητήρι της γελούν. Ο συνερευνητής σημειώνει

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

την αντίδρασή των παιδιών κυρίως με του προσώπου τους. Όμως στο φίλημα της κούκλας δεν κατάφεραν να μένουν ανέκφραστοι.

Γ'γκρουπ Τα περισσότερα παιδιά όταν η κούκλα τους ακουμπά ή τους χαϊδεύει γελούν χαμηλόφωνα ή δυνατά και διαγράφεται το χαμόγελο στα χείλη τους. Ωστόσο, ένα αγόρι το οποίο αναπαριστά μαζί με άλλα δυο αγόρια το κρεβάτι της κούκλας, σιχαίνεται και εκφράζει στο πρόσωπό του μια αποστροφή. Ο συνερευνητής προσθέτει ότι ένα κορίτσι αηδίασε όταν η κούκλα τη φίλησε στο μάγουλο και σκούπισε με το χέρι της το σημείο αυτό. Επιπλέον, όταν η κούκλα ακουμπά τη μύτη ενός αγοριού το οποίο αναπαριστά το ξυπνητήρι, το παιδί ουρλιάζει λέγοντας τον ήχο του ξυπνητηριού. Τότε η κούκλα του αποκρίνεται <<Α! Μάλλον θα έχει χαλάσει>> και το παιδί σταματά.

Δ'γκρουπ Τα παιδιά μετά το άγγιγμα και το χάιδεμα της κούκλας είτε γελούσαν είτε στο πρόσωπό τους διαγραφόταν ένα χαμόγελο. Μόνο ένα αγόρι έμεινε ανέκφραστο. Στη διαδικασία της δραματοποίησης η κούκλα μιλούσε δυνατά και έβγαζε αστείους ήχους. Μερικά αγόρια και κορίτσια χαχάνιζαν σε όλη τη δραματοποίηση και δεν τηρούσαν τον κανόνα να μένουν ακίνητοι και αμίλητοι .

Ε'γκρουπ Όταν η κούκλα τους ακουμπά ή τους χαϊδεύει τα περισσότερα παιδιά αντιδρούν με θετικό τρόπο γελώντας και εκφράζοντας την ευχαρίστησή τους. Μερικά παιδιά όταν η κούκλα κινείται προς αυτά ανοίγουν τις κόρες των ματιών τους. Μόνο 5 από τα 21 παιδιά διαφοροποιούν τη συμπεριφορά τους μένοντας ανέκφραστοι.

3.Ε2: Τα παιδιά συμμετέχουν με προθυμία στη δραματοποίηση;

Α'γκρουπ Στη δραματοποίηση συμμετείχαν όλα τα παιδιά. Μόλις η εμψυχώτρια ξεκίνησε να τους λέει τί παιχνίδι θα παίξουν με τα έπιπλα, ένα κορίτσι είπε <<Μπορούμε να κλειδώσουμε κάπου τα έπιπλα για λίγο, να μούμε εμείς στη θέση των επίπλων>> . Τότε η εμψυχώτρια άδραξε την ευκαιρία και συμφώνησε με το κορίτσι επιβραβεύοντάς το .

Β'γκρουπ Στη δραματοποίηση συμμετέχουν με προθυμία όλα τα παιδιά και ακούν προσεκτικά τις οδηγίες των εμψυχωτών. Όταν η εμψυχώτρια τους ανακοινώνει ότι θα πρέπει να μεταμορφωθούν σε έπιπλα και να μείνουν ακούνητοι και αμίλητοι ,ένα αγόρι απαντά <<Το έχουμε κάνει σε πρόβα(στο σχολείο). Κάναμε τους πίνακες>>.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Γ'γκρουπ Στην αρχή τρία παιδιά δεν θέλουν να συμμετάσχουν στη δραματοποίηση και κάθονται οκλαδόν σε αντίθεση με τα υπόλοιπα παιδιά της τάξης τα οποία είναι όρθια. Με παρότρυνση της νηπιαγωγού και των εμψυχωτών ,δύο από αυτά τα παιδιά συμμετέχουν. Το τρίτο παιδί το οποίο είχε αυτισμό αρνείται και μένει στο πάτωμα.

Δ'γκρουπ Στην ανακοίνωση της εμψυχώτριας για τη δραματοποίηση τα παιδιά εξέφρασαν τον ενθουσιασμό τους λέγονται ένα δυνατό<<Ναι!>> και συνέχεια όλα συμμετείχαν. Ένα αγόρι σχολίασε την κουβερτούλα της Αγγελικής <<Είναι πολύ μικρή η κουβερτούλα>>και τότε πολλά παιδιά χαχάνισαν. Στην ερώτηση της κούκλας στον καθρέφτη<<Είμαι όμορφη;>>ένα αγόρι που δεν αναπαριστούσε τον καθρέφτη είπε<<Όχι>>.

Ε'γκρουπ Όλα τα παιδιά συμμετέχουν στη δραματοποίηση με προθυμία. Ένα αγόρι ακούγοντας τις οδηγίες του εμψυχωτή φωνάζει<<Θέλουμε να δούμε το μάθημά της>> και τα υπόλοιπα παιδιά φωνάζουν δυνατά το <<ναι>>όταν ο εμψυχωτής τους ρωτάει αν θέλουν να δουν την Αγγελική.

3.Ε3:Τί εκφράζουν τα αγόρια και τί τα κορίτσια μετά από την απτική συμπεριφορά της κούκλας;

Α'γκρουπ Στην αρχή δυο αγόρια και δυο κορίτσια παρατηρούσαν την κούκλα προσεκτικά χωρίς να εκδηλώσουν κάποιο συναίσθημα ακολουθώντας το κανόνα να παραμένουν ακίνητοι και αγέλαστοι. Στη συνέχεια, τα περισσότερα κορίτσια είτε χαμογελούσαν είτε γελούσαν δυνατά είτε χαχάνιζαν με την απτική συμπεριφορά της κούκλας. Τα αγόρια είτε έμειναν ανέκφραστα είτε χαμογελούσαν. Τα τρία αγόρια τα οποία αναπαριστούσαν το κρεβάτι προσπάθησαν να εμποδίσουν την κούκλα να κοιμηθεί στο κρεβάτι της πετώντας από πάνω τους το πάπλωμα. Στη συνέχεια, εκδήλωσαν και αυτά τη χαρά τους όταν είδαν την κούκλα να απομακρύνεται από κοντά τους και τα υπόλοιπα παιδιά να συμπεριφέρονται με θετική διάθεση.

Β'γκρουπ Μετά από την απτική συμπεριφορά τις κούκλας τα κορίτσια γελούν περισσότερο σε σύγκριση με τα αγόρια. Τα αγόρια τα οποία αναπαριστούν το κρεβάτι της κούκλας δεν εκφράζουν κάποιο συναίσθημα χαράς ή δυσαρέσκειας. Ο

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

συνερευνητής προσθέτει ότι κάποιες φορές τα αγόρια έδειχναν να αδιαφορούν με την απτική συμπεριφορά της κούκλας σε αντίθεση με τα κορίτσια τα οποία γελούσαν διαρκώς.

Γ'γκρουπ Μετά από την απτική συμπεριφορά τις κούκλας τα κορίτσια γελούν περισσότερο σε σύγκριση με τα αγόρια. Ο συνερευνητής προσθέτει πως ένα από τα κορίτσια κατσούφιασε και είπε δυνατά<<Μπλιάχ>> . Τα αγόρια τα οποία αναπαριστούν το κρεβάτι της κούκλας δεν εκφράζουν κάποιο συναίσθημα χαράς ή δυσαρέσκειας. Ο συνερευνητής παρατήρησε πως τα αγόρια μετά από την απτική συμπεριφορά της κούκλας είτε χαμογελούσαν (8) είτε μένανε ακίνητοι (4) χωρίς να εκδηλώσουν κάποιο συναίσθημα.

Δ'γκρουπ Τα τρία αγόρια που αναπαριστούσαν το κρεβάτι της κούκλας, πέταξαν την κουβέρτα και ένα άλλο αγόρι προθυμοποιήθηκε να τους τη βάλει. Μόλις έφυγε η κούκλα ένα από αυτά τα αγόρια τη ρώτησε <<Θα κοιμηθείς ξανά;>>. Και στο τέλος δυο από τα αγόρια επιδεικτικά συνέχιζαν να κοιμούνται. Τα περισσότερα κορίτσια δέχονται με ευχαρίστηση την απτική συμπεριφορά της κούκλας.

Ε'γκρουπ Τρία από τα οκτώ αγόρια γελούν με την απτική συμπεριφορά της κούκλας και το φίλημα της. Τρία αγόρια εξηγούν με ευγένεια στην κούκλα ότι δεν θέλουν να τους φιλήσει και δυο αγόρια δεν εκφράζουν κανένα συναίσθημα. Η πλειοψηφία των κοριτσιών αντέδρασε με θετικό τρόπο είτε γελώντας είτε χαμογελώντας. Μόνο δυο από τα δεκατέσσερα κορίτσια δεν εξέφρασαν κανένα συναίσθημα στο πρόσωπό τους.

4η ΦΑΣΗ

4.E1: Ποια παιχνίδια εντυπωσιάζουν περισσότερο τα παιδιά;

Α'γκρουπ Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, τα παιδιά κοιτούσαν προσεκτικά τους εμψυχωτές και έδειξαν να εντυπωσιάζονται με το δαχτυλίδι και το κότσι. Τα ίδια φανέρωσαν ότι γνώριζαν τη σφεντόνα, τη σβούρα και τους βόλους.

Στη ζωγραφική, τα παιχνίδια που εντυπωσίασαν περισσότερο τα παιδιά είναι η μπάλα(3/24) και η σφεντόνα(3/24). Ακολουθούν η σβούρα(1/24), οι βόλοι (1/24) και το δαχτυλίδι(1/24).

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Β΄γκρουπ Τα παιδιά αναγνώρισαν με ευκολία τη σφεντόνα ,τη σβούρα και τους βόλους. Τα παιδιά ήθελαν να εξηγήσουν τους κανόνες σε δυο από τα παιχνίδια <<Είναι σφεντόνα, βάζουμε μέσα πραγματάκια και πετάγονται>> και <<Έχουμε ένα βόλο και πάμε, αν τις ρίξουμε, τις παίρνουμε>>. Επιπλέον, τα παιδιά χάρηκαν όταν ο εμψυχωτής πέτυχε τους βόλους .

Τα παιχνίδια που εντυπωσίασαν περισσότερο τα παιδιά σύμφωνα με τις ζωγραφιές τους είναι το κουτσό (60,7%-17/25), οι βόλοι (7,14%-2/25), το κόκαλο (7,14%-2/25) και η μπάλα της γυμναστικής (3.57% 1/25).

Γ΄γκρουπ Όταν η κούκλα προσπαθούσε να παρουσιάσει στα παιδιά τη σφεντόνα, τη σβούρα και τους βόλους, εκείνα φωνάζανε δυνατά όλα μαζί και ένα αγόρι για κάθε ένα παιχνίδι έλεγε << Και αυτό το παιχνίδι το έχω στο σπίτι. >>. Τότε η κούκλα μιλούσε χαμηλόφωνα και η τάξη ηρεμούσε. Για τη σφεντόνα ένα αγόρι είπε <<Βρίσκουμε ένα λάστιχο και το τυλίγουμε από το πλάι σ' αυτό το μέρος του ξύλου και μετά γίνεται η σφεντόνα>>.

Για τη σβούρα εξέφρασαν τις απόψεις τους τέσσερα παιδιά<<Αγόρι 1:Και αυτό το παιχνίδι το έχω στο σπίτι μου. Αγόρι 6: Εγώ έχω μια ξύλινη σβούρα στο σπίτι μου. Αγόρι 3: Και το κάνουμε έτσι (κουνώντας το χέρι πάνω -κάτω).Μπουμ. Αγόρι 6: Τέτοιες σφεντόνες έχει ο μπαμπάς μου. Στους βόλους χωρίς την άδεια των εμψυχωτών, τρία παιδιά ήθελαν να πιάσουν τους βόλους αλλά οι εμψυχωτές δεν τους άφησαν.

Στην παρουσίαση με το κότσι τα παιδιά παρακολουθούσαν προσεκτικά καθώς δεν γνώριζαν το συγκεκριμένο παιχνίδι και ένα κορίτσι ρώτησε το ακόλουθο <<Εμψυχωτής: Στη μια πλευρά ήταν ο βασιλιάς. Κορίτσι 4: Και πού είναι τώρα ο βασιλιάς; Εμψυχωτής: Δεν το έχουμε γράψει τώρα εμείς, το έχουμε κρατήσει ατόφιο>>. Μόλις η κούκλα χαιρέτησε τα παιδιά, ένα αγόρι την έπιασε από τη μέση και τη χτυπούσε. Όταν η κούκλα του απάντησε <<Αντρέα, δεν μου αρέσει που μου φέρεσαι έτσι>> τότε το παιδί πέταξε προς την εμψυχώτρια την κούκλα. Ο συνερευνητής παρατήρησε ότι το κόκαλο έκανε εντύπωση στα παιδιά και κοιτούσαν προσεκτικά τον εμψυχωτή και την κούκλα. Επιπλέον, το παιδί με τον αυτισμό παρατηρούσε τα εκθέματα και δεν είχε βλεμματική επαφή όπως οι συμμαθητές του και ένα αγόρι ξάπλωσε κάτω στη μοκέτα και είπε ότι νυστάζει.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Τα παιδιά προτίμησαν στη ζωγραφική τους τη μπάλα γυμναστικής (24%-6/25) και τους βόλους(12%-3/25).

Δ'γκρουπ Ως προς τα παιχνίδια, τα παιδιά προτίμησαν να απεικονίσουν στις ζωγραφιές τους το δαχτυλίδι (25%-5/20) και το κουτσό(20%-4/20).

Ε'γκρουπ Σε όλη τη διάρκεια της παρουσίασης των παιχνιδιών, τα παιδιά διατηρούσαν τη βλεμματική επαφή με τους εμψυχωτές και μόνο ένα αγόρι σηκώθηκε όρθιο κάποια στιγμή από τον κύκλο. Τα περισσότερα παιδιά αναγνώρισαν τη σφεντόνα, τη σβούρα και τους βόλους και προέλεξαν την ονομασία τους <<Εγώ έχω δει .Είναι σφεντόνα>>,<<Η σβούρα>> και <<Βόλοι>> . Ένα κορίτσι (5) πρόσθεσε<<Έχω στο σπίτι γκαζές>> . Τα παιδιά πρόσεχαν με περισσότερη προσοχή το κότσι και ένα κορίτσι εξέφρασε μια δυναμική παρέμβαση.

<<Εμψυχωτής 3: Για πες μας Αγγελική. Αυτό ήταν όντως σκληρό παιχνίδι.

Εμψυχωτής 4: Λέγεται κότσι. Είναι ένα κόκαλο από το πόδι του κατσικάκι ή του αρνιού μας που είχαμε στην αυλή μας τότε πολύ παλιά.

Κορίτσι 1: Το σκοτώσατε ρε;

Εμψυχωτής 3: Το τρώγαμε το Πάσχα.

Κορίτσι 11: Ειε. (δείχνοντας με το πρόσωπο αηδία).

Εμψυχωτής 4: Δεν τρώς καθόλου κρέας;

Κορίτσι 11: Όχι.

(Φωνές στην αίθουσα)>>

Το τμήμα έπαιξε τρεις φορές το δαχτυλίδι και όλα τα παιδιά συμμετείχαν με προθυμία στη διαδικασία και η μη λεκτική τους συμπεριφορά έδειχνε ότι θα ήθελαν να το ξαναπαίξουν. Ωστόσο ,τρία αγόρια παρόλο που έπαιζαν το δαχτυλίδι, δεν έλεγαν το τραγούδι. Αν και η κούκλα βρισκόταν στα χέρια της εμψυχώτριας και βρισκόταν στον κύκλο , η ίδια δεν έπαιξε το δαχτυλίδι.

Τα παιχνίδια που εντυπωσιάζουν περισσότερο τα παιδιά σύμφωνα με τη ζωγραφική τους είναι το κουτσό (13/21-61,9%) και το δαχτυλίδι (4/21-19%) .

4.E2: Ποια παιχνίδια προτιμούν τα κορίτσια και ποια τα αγόρια;

Α΄ γκρουπ Τα κορίτσια προτίμησαν να ζωγραφίσουν τα ακόλουθα παιχνίδια [τη μπάλα (2/15), τη σφεντόνα(1/24) και το δαχτυλίδι(1/24)]. Τα αγόρια προτιμούν να αναπαραστήσουν στη ζωγραφική τους το κουτσό (4/9), τη μπάλα(4/9) και τους βόλους(4/9).

Β΄ γκρουπ Τα αγόρια προτίμησαν στη ζωγραφική τους περισσότερο στα παιχνίδια το κουτσό (64,2%-9/14), τους βόλους (14,2%-2/14) και τη μπάλα της γυμναστικής (7,14%-1/14). Παρόλα αυτά ένα αγόρι ήθελε να πιάσει το κότσι και ρίχνοντας το στη μακέτα ρώτησε <<Έτσι (παίζεται);>>.

Τα κορίτσια προτιμούν περισσότερο το κουτσό(57,14%-8/14), την κούκλα(28,57%-4/14), τη σβούρα (28,5%-4/14) και το κόκαλο(14,2%-2/14).

Γ΄ γκρουπ Τα αγόρια προτίμησαν στα παιχνίδια τους τη μπάλα (25%-3/25) και τους βόλους (16.6%-2/25). Τα κορίτσια προτίμησαν τη μπάλα (25%-3/13) και τους βόλους (8,3%-1/13).

Δ΄ γκρουπ Τα αγόρια προτίμησαν να απεικονίσουν για παιχνίδια το κουτσό(4/10)και το δαχτυλίδι (3/10). Τα κορίτσια προτίμησαν το δαχτυλίδι(2/10).

Ε΄ γκρουπ Τα κορίτσια προτιμούν να ζωγραφίσουν για παιχνίδια το κουτσό(11/14-78,5%) και το δαχτυλίδι (2/14-14,2%). Τα αγόρια ζωγραφίζουν το κουτσό (2/8-25%) και το δαχτυλίδι (2/8-25%).

5η ΦΑΣΗ

5.E1: Ποια αντικείμενα του μουσείου επιλέγονται περισσότερο ώστε να αποτυπωθούν στη ζωγραφική;

Α΄ γκρουπ Τα αντικείμενα τα οποία επιλέγονται περισσότερο να αποτυπωθούν στη ζωγραφική είναι η κούκλα (16/24), το θρανίο (5/24), η σάκα (4/24), η μπάλα(3/24) και η σφεντόνα (3/24). Τα υπόλοιπα αντικείμενα τα οποία ζωγράρισαν είναι η σβούρα(1/24), το καπέλο του αγοριού (1/24), οι βόλοι (1/24), το δαχτυλίδι(1/24) και η κρεμάστρα (1/24).

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Β'γκρουπ Το κουτσό (60,7%-17/28) και η κούκλα (28,5% -8/25) επιλέγονται περισσότερο να αποτυπωθούν στη ζωγραφική.

Γ'γκρουπ Η μπάλα γυμναστικής και το σπίτι της Αγγελικής επιλέγονται περισσότερο από τους μαθητές (24%-6/25 και 24%-6/25). Έπονται η κούκλα (16%-4/25), οι βόλοι (12%-3/25) και το μουσείο(8%-2/25).

Δ'γκρουπ Στην 5η φάση όλα τα παιδιά ζωγράρισαν .Το αντικείμενο που επιλέγεται περισσότερο είναι η κούκλα Αγγελική. Πιο συγκεκριμένα ,η κούκλα συγκεντρώνει το 40% των αντικειμένων της τάξης (8/20). Τα επόμενα σε θέση αντικείμενα είναι το δαχτυλίδι(25%-5/20) και το κουτσό(20%-4/20).

Ε'γκρουπ Τα αντικείμενα τα οποία επιλέγονται περισσότερο από τα παιδιά στη ζωγραφική είναι το αερόστατο (17/21-80,95%) και το κουτσό (13/21-61,9%). Η κούκλα (5/21-23,8%) και το δαχτυλίδι (4/21-19%) είναι τα αντικείμενα τα οποία ακολουθούν σε αριθμητικό ποσοστό.

5.Ε2:Ποιά αντικείμενα επιλέγουν περισσότερο τα κορίτσια και ποια τα αγόρια;

Α'γκρουπ Τα κορίτσια επιλέγουν περισσότερο την κούκλα(12/15), το σάκο(4/15),το θρανίο(3/15) και το σπίτι(3/15). Ακολουθούν η σφεντόνα(1/15), το δαχτυλίδι(1/15),η πόρτα(1/15), η κρεμάστρα (1/15) και η μπάλα(1/15). Τα αγόρια επιλέγουν περισσότερο την κούκλα (4/9), τη σφεντόνα(4/9) και το θρανίο(4/9). Ακολουθούν η σβούρα(1/9), οι βόλοι(1/9), η μπάλα (1/9) και η στολή των αγοριών(1/9).

Β'γκρουπ Τα κορίτσια επιλέγουν περισσότερο ως αντικείμενα το κουτσό(57,14%-8/14) και την κούκλα (28,57%-4/14). Τα αγόρια επιλέγουν το κουτσό (64,2%-9/14),την κούκλα (28,5%-4/14) και τους βόλους(14,2%-2/14).

Γ'γκρουπ Η μπάλα της γυμναστικής και το σπίτι της Αγγελικής επιλέγονται περισσότερο από τους μαθητές (24%-6/25 και 24%-6/25). Έπονται η κούκλα (16%-4/25), οι βόλοι (12%-3/25) και το μουσείο(8%-2/25).

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Τα κορίτσια επιλέγουν περισσότερο ως αντικείμενα το σπίτι της Αγγελικής (41,6%-5/13), την κούκλα (16,6%-2/13) και τη μπάλα(25%-3/13). Τα αγόρια επιλέγουν περισσότερο τη μπάλα της γυμναστικής (25%-2/13),την κούκλα(16.6%-2/13) και οι βόλοι(16.6%-2/13).

Δ'γκρουπ Τα κορίτσια προτιμούν να απεικονίσουν περισσότερο την κούκλα(70%-7/10) και το δαχτυλίδι(20%-2/10). Τα αγόρια προτιμούν το κουτσό με ποσοστό (40%-4/10) και το δαχτυλίδι (30%-3/10). Στη συνέχεια ακολουθούν η κούκλα(10%-1/10), το σπίτι της Αγγελικής (10%-1/10), τα θρανία(10%-1/10) και η υδρόγειος σφαίρα(10%-1/10).

Ε'γκρουπ Τα κορίτσια επιλέγουν περισσότερο το κουτσό (11/14-78,5%),το αερόστατο (9/14-64,2%) ,την κούκλα (5/14-35,7%) και το δαχτυλίδι (2/14-14,2%). Τα αγόρια προτιμούν το αερόστατο (6/8-75%),το δαχτυλίδι (2/8-25%) και το κουτσό (2/8-25%).

5.E3:Η κούκλα επιλέγεται ως ένα αντικείμενο που τους έκανε εντύπωση; Ποιες είναι οι διαφορές αγοριών και κοριτσιών;

Α'γκρουπ Η κούκλα επιλέχθηκε ως ένα αντικείμενο που τους έκανε εντύπωση και τα κορίτσια σε πλειοψηφία την προτίμησαν. Τα κορίτσια συγκέντρωσαν 12/15 και τα αγόρια 4/9.

Β'γκρουπ Δεν παρατηρήθηκαν διαφορές μεταξύ των αγοριών και των κοριτσιών για το αντικείμενο της κούκλας .Το ποσοστό είναι ίσο και για τα δυο φύλα [28,57%-4/14 για τα αγόρια και 28,57%-4/14 για τα κορίτσια).

Γ'γκρουπ Δεν παρατηρήθηκε διαφορά ανάμεσα στα αγόρια (16,6%-3/13) και στα κορίτσια(16.6%-2/13).

Δ'γκρουπ Η κούκλα επιλέγεται ως ένα αντικείμενο που τους έκανε εντύπωση. Ωστόσο, παρουσιάζονται διαφορές μεταξύ αγοριών και κοριτσιών. Τα κορίτσια συγκεντρώνουν το ποσοστό (70%-7/10) ενώ τα αγόρια το ποσοστό (10%-1/10).

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ε'γκρουπ Η κούκλα επιλέγεται ως ένα αντικείμενο το οποίο τους έκανε εντύπωση με χαμηλό ποσοστό (5/21). Τα αγόρια δεν ζωγράφισαν καθόλου την κούκλα σε αντίθεση με τα κορίτσια.

4.6. Συζήτηση, συμπεράσματα.

Στην πρώτη φάση οι δυο ερευνητές μέσω της παρατήρησης και της μετέπειτα απομαγνητοφωνημένης φάσης διαπίστωσαν ότι τα παιδιά εκδήλωναν την ενεργοποίησή τους στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα αντιδρώντας διαφορετικά τα δυο φύλα με την παρουσία της κούκλας και μερικές φορές διατυπώνοντας ερωτήματα.

Συγκεκριμένα, τα παιδιά μέσω της λεκτικής και μη λεκτικής συμπεριφοράς εκδήλωναν την ενεργοποίησή τους. Μέσω της λεκτικής, τα παιδιά μιλούσαν ταυτόχρονα και μη, σχολίαζαν, υπέβαλαν ερωτήσεις και εξέφραζαν προσωπικές απόψεις και εμπειρίες. Όσον αφορά τη μη λεκτική, τα παιδιά διατηρούσαν σε μεγάλο βαθμό τη βλεμματική επαφή, εξέφραζαν συναισθήματα (χαρά, φόβο, έκπληξη), παρατηρούσαν με το στόμα για αρκετή ώρα, κουνούσαν το κεφάλι ως ένδειξη παρακολούθησης και έστρεφαν τη στάση του σώματος ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες. Επιπροσθέτως, σε ορισμένες στιγμές τα παιδιά εκδήλωναν το αίσθημα του φόβου σηκώνοντας τα φρύδια και ανοίγοντας το στόμα.

Αυτές οι μορφές ενεργοποίησης συμφωνούν με τα ερευνητικές μελέτες ως προς την ενεργοποίηση (Χουντουμάδη & Πατεράκη, 2008· Παπαδόπουλος, 1994 · Woodworth και Scholarberg, 1954). Παράλληλα, διαπιστώθηκε ο συλλογισμός του Brophy (2013) περί σύνδεσης της ενεργοποίησης με την έννοια του κινήτρου και πιο συγκεκριμένα του student motivation καθώς κάθε παιδί εξέφραζε σε διαφορετικές στιγμές ερωτήσεις και παρεμβάσεις ανάλογα με τα ενδιαφέροντά του. Επιπροσθέτως, η προσέλκυση της προσοχής των παιδιών υφίστατο λόγω των προσώπων και των αντικειμένων με τα οποία ήρθαν σε επαφή (αντικείμενα του μουσείου, κούκλα-Αγγελική, εμψυχωτές ,συμμαθητές) (Child,1981) καθώς γινόταν αντιληπτή η ενεργοποίηση μέσω της εμπλοκής των παιδιών (Remer & Tzuriel, 2015).

Παράλληλα, έχει υποστηριχθεί ότι όταν ένας εκπαιδευτικός δεν επικεντρώνει μια ερώτηση σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο αλλά την διατυπώνει σε απρόσωπο

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

πρόσωπο τότε τα εξωστρεφή παιδιά συνήθως φωνάζουν τις απαντήσεις, κάτι που συνέβη στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα πολλές φορές (Cohen, Manion & Marrison , 2004).

Ως προς τη μη λεκτική συμπεριφορά, παρατηρήθηκε η διαστολή των ματιών όταν τα παιδιά έβλεπαν κάτι ενδιαφέρον (Ουέινραϊτ, 2007) και η διατήρηση της βλεμματικής επαφής στην περίπτωση που πρόσεχαν (Argyle,1979). Ως προς τα συναισθήματα, οι ερευνητές παρατήρησαν την εκδήλωσή τους στα παιδιά μέσα από τη σκιαγράφηση του χαμόγελου, τη συνοφρύωση, το σήκωμα των φρυδιών και την ευχαρίστηση με την κίνηση των φρυδιών προς τα πάνω και κάτω (Wainwright ,2000, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης). Επιπροσθέτως, παρατηρήθηκε η διαπίστωση του Βρεττού (1993) περί σύνδεσης του επίμονου κοιτάγματος με τη σιωπή, τη συγκέντρωση της προσοχής , την απειλή και την έκπληξη.

Ως προς το πρώτο ερευνητικό ερώτημα, οι ερευνητές επιβεβαιώνουν την αρχική τους υπόθεση ότι τα παιδιά εκφράζουν την ενεργοποίησή τους στο πρόγραμμα. Εκφράζονται δηλαδή λεκτικά και μη, εκδηλώνουν τα συναισθήματα και επικεντρώνουν την προσοχή τους. Η ενεργοποίηση των παιδιών μπορεί να θεωρηθεί ως ανταπόκριση στα νέα ερεθίσματα που τους είχαν δοθεί όπως συμβαίνει στην εκπαιδευτική διαδικασία στο χώρο του νηπιαγωγείου.

Λαμβάνοντας υπόψη το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα, οι παρατηρητές συμφωνούν ότι τα αγόρια εκδήλωσαν τις περισσότερες φορές διαφορετικές συμπεριφορές (λεκτικές και μη) με την παρουσία της κούκλας σε σχέση με τα κορίτσια.

Πιο συγκεκριμένα, αν και τα αγόρια και τα κορίτσια συμμετείχαν στο διάλογο με την κούκλα ,ποσοτικά τα αγόρια διεκδικούσαν περισσότερο το λόγο και έθεταν ερωτήσεις. Όταν η κούκλα ζητούσε τη βοήθεια από τα παιδιά, όλα ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της εκτός από ένα αγόρι (β'γκρουπ). Στο γ'γκρουπ μάλιστα τα αγόρια μιλούσαν χωρίς να σηκώσουν το χέρι τους σε αντίθεση με τα κορίτσια. Ωστόσο, ένα κορίτσι εκδήλωσε λεκτικά τη συναισθηματική του αντίδραση προς την κούκλα(α'γκρουπ). Όσον αφορά τη μη λεκτική συμπεριφορά, σχεδόν όλα τα παιδιά διατηρούσαν τη βλεμματική επαφή εκτός από ένα κορίτσι που χάζευε τον χώρο του μουσείου και τα αγόρια του β'γκρουπ. Τα συγκεκριμένα αντί να κοιτούν την κούκλα διατηρούσαν βλεμματική επαφή με την αντίστοιχη εμψυχώτρια. Στο ε'γκρουπ με την

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

είσοδο της κούκλας τα περισσότερα κορίτσια σηκώθηκαν να την πιάσουν σε αντίθεση με τα αγόρια τα οποία καθόνταν στις θέσεις τους.

Αν και ερευνητικά τα κορίτσια αναπτύσσουν διάλογο με την κούκλα περισσότερο σε σχέση με τα αγόρια (Μαγουλιώτης, 2015). Σε μια διαλογική σχέση υπερτερούν τα αγόρια (Cook, Fritz, McCornack, & Visperas, 1985). Για αυτό και τα αγόρια ανταποκρίθηκαν με ένα πιο δυναμικό τρόπο σε σχέση με τα κορίτσια. Η μορφή (Chateau, οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης) και το είδος της κούκλας (Μαγουλιώτης, 2011) πιθανόν να επηρέασε τον τρόπο αντίδρασης.

Επαληθεύτηκε εν μέρει το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα καθώς αν και υπήρξε θετική συναισθηματική αντίδραση εκ μέρους των κοριτσιών, τα αγόρια συμμετείχαν πιο πολύ στη διαδικασία. Η διαφορετική αντίδραση των αγοριών προς την κούκλα ίσως σχετίζεται με τις προτιμήσεις τους σε σχέση με το αντικείμενο - κούκλα και δεν αφορά μόνο την κούκλα του μουσείου.

Στο τρίτο ερευνητικό ερώτημα της πρώτης φάσης, οι ερευνητές επαληθεύουν την υπόθεση τους ότι τα παιδιά απευθύνουν ερωτήσεις στην κούκλα και ότι η πλειοψηφία των μαθητών παρακολουθεί ενεργά και όχι παθητικά τους εμψυχωτές .

Πιο συγκεκριμένα, από τα πέντε γκρουπ διατυπώθηκαν σε αυτή τη φάση: 33 ερωτήσεις, 12 από τα αγόρια και 11 από τα κορίτσια. Ωστόσο, στο β' γκρουπ τα περισσότερα κορίτσια δεν συμμετείχαν ούτε υπέβαλαν ερωτήσεις στην κούκλα και κοιτούσαν παθητικά τους εμψυχωτές. Στο α' γκρουπ διατύπωσαν 2 αγόρια και 3 κορίτσια, στο β' γκρουπ 1 αγόρι και 2 κορίτσια, στο γ' γκρουπ διατύπωσαν 3 αγόρια και 4 κορίτσια, στο δ' γκρουπ διατυπώθηκαν 4 ερωτήσεις μόνο από τα αγόρια και στο ε' γκρουπ υποβλήθηκαν 2 ερωτήσεις από τα αγόρια και δυο από τα κορίτσια.

Οι ερευνητές διαπίστωσαν τις θέσεις των Cook, A. S., Fritz, J. J., McCornack, B. L., & Visperas, C. (1985) περί αυξημένης συμμετοχής και διατύπωσης ερωτημάτων των αγοριών προσχολικής ηλικίας σε σχέση με τα κορίτσια. Έχει υποστηριχθεί ο μειωμένος αριθμός της διατύπωσης ερωτήσεων από τα παιδιά και ο αυξημένος από τους εκπαιδευτικούς (96%), κάτι που παρατηρήθηκε και στην συγκεκριμένη έρευνα (Graesser και Parson (1994, οπ. αναφ. στο. Μπριμπίλη). Επιπλέον, οι παρατηρητές διαπίστωσαν ότι το δείγμα τους το οποίο ήταν προσχολικής ηλικίας, δίνει το λόγο στον εκπαιδευτικό αν και μπορεί να ξεκινήσει μια συζήτηση (Corsaro, 1979, οπ. αναφ. στο.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Μπιριμπίλη). Η παρουσία της κούκλας, ως τρισδιάστατο αντικείμενο αύξησε τις ερωτήσεις των μαθητών και αυτοί ρωτούσαν την κούκλα (Bradbard & Endsley, 1982, οπ. αναφ. στο. Μπιριμπίλη).

Στο πρώτο ερώτημα της δεύτερης φάσης, οι ερευνητές παρατήρησαν μέσα από τη λεκτική και μη συμπεριφορά τους ότι τα αντικείμενα που εντυπωσίασαν περισσότερο τα παιδιά ήταν η μπάλα και το κουτσό. Στην μπάλα, τα παιδιά έστρεφαν τη στάση του σώματος τους για να την παρατηρήσουν καλύτερα και στο γ'γκρουπ εκδήλωσαν το συναίσθημα του φόβου μερικά παιδιά όταν η εμψυχώτρια τους είπε ότι είναι πολύ βαριά. Στο κουτσό, λόγω της δυνατότητας που είχαν να παίξουν όλα τα παιδιά παρατηρήθηκε ότι αυτά εμψύχωναν τη διαδικασία λέγοντας το όνομα του παιδιού και διατηρούσαν τη βλεμματική επαφή προς το άτομο που έπαιζε κάθε φορά. Ωστόσο, στο πρώτο γκρουπ λόγω της χρονικής δυνατότητας για επεξεργασία των οργάνων του Εξαρχόπουλου και ενός βιβλίου πίσω από τα τζάμια, η ερευνήτρια παρατήρησε ότι τα αγόρια εντυπωσιάστηκαν από αυτά τα αντικείμενα.

Αυτές οι διαπιστώσεις συμφωνούν με την έρευνα του Corne (2002, οπ. αναφ. στο. Black) η οποία συσχετίζει τα αντικείμενα ενός μουσείου με τα αντίστοιχα του κοινωνικο-πολιτισμικού πλαισίου. Επιπροσθέτως, η ενεργοποίηση της σκέψης συνδέεται την αντανάκλαση εμπειριών (Paris & Hargood, 2002) και μια έρευνα με παιδιά υποστηρίζει ότι τα ενδιαφέροντά τους συνδέονται με την αντίστοιχη συμμετοχή τους (Renninger, 1992). Η Hooper-Greenhill (1991) μάλιστα σημειώνει την ενδυνάμωση του κινήτρου των παιδιών με την απτική επαφή μαζί τους. Η ερευνητική υπόθεση επιβεβαιώθηκε. Η επαφή με κινητικά παιχνίδια τα οποία είναι γνώριμα στο περιβάλλον τους, ίσως ενδυνάμωσε την προτίμησή των παιδιών.

Στο δεύτερο ερώτημα της δεύτερης φάσης, η ερευνήτρια μετά από την απομαγνητοφώνηση των διαλόγων διαπίστωσε τα εξής. Για το κουτσό, τα αγόρια συνολικά εκφράστηκαν 8 φορές ενώ τα κορίτσια 4 φορές. Πιο συγκεκριμένα, τα αγόρια μίλησαν 2 φορές για να εκφράσουν κάτι για το κουτσό, 2 φορές για να σχολιάσουν, 2 φορές διατύπωσαν σχετική ερώτηση και 2 φορές για να παρακινήσουν σε κορίτσια. Τα κορίτσια μια φορά εξέφρασαν μια θέση για το κουτσό και 3 φορές σχολίασαν.

Για τη μπάλα, τα αγόρια εκφράστηκαν 4 φορές και τα κορίτσια 3 φορές. Πιο συγκεκριμένα, τα αγόρια 2 φορές σχολίασαν τη μπάλα και 2 φορές έθεσαν κάποια

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ερώτηση σχετική με αυτή. Τα κορίτσια, 2 φορές σχολίασαν κάτι για τη μπάλα και μια φορά έθεσαν μια ερώτηση.

Για το δαχτυλίδι, τα αγόρια συνολικά μίλησαν 3 φορές και τα κορίτσια 1 φορά. Τα αγόρια 2 φορές σχολίασαν το δαχτυλίδι και μια φορά απαίτησαν κάτι από την εμπυχωτρία με βάση το παιχνίδι του δαχτυλιδιού. Τα κορίτσια μια φορά έθεσαν μια ερώτηση για το δαχτυλίδι.

Η ερευνητική υπόθεση επιβεβαιώθηκε εν μέρει καθώς αν και τα κορίτσια δεν εξέφρασαν τις απόψεις τους για το κουτσό περισσότερο σε σχέση με τα αγόρια, ωστόσο τα αγόρια αντέδρασαν περισσότερο λεκτικά για τη μπάλα.

Η μεγαλύτερη αντίδραση των αγοριών μπορεί να σχετιστεί με τα ενδιαφέροντα τους εφόσον αυτά διατυπώνουν περισσότερα ερωτήματα σε σχέση με τα κορίτσια.

Στην πρώτη ερώτηση της τρίτης φάσης οι ερευνητές παρατηρούν τη διαδικασία. Αυτοί διαπίστωσαν ότι τα παιδιά στην πλειοψηφία τους αντιδρούν βλέποντας την κούκλα γελώντας, κρυφογελώντας ή διαγράφοντας στα χείλη τους το χαμόγελο. Τα περισσότερα γελούν με το φίλημα της κούκλας παρά με την απτική συμπεριφορά της. 12 από τα 119 παιδιά διαφοροποίησαν τη συμπεριφορά τους όταν η κούκλα τους ακούμπησε ή τους χάιδεψε. Πιο συγκεκριμένα 7 αγόρια και 2 κορίτσια παρέμειναν ανέκφραστοι, 1 αγόρι ούρλιαξε, 1 κορίτσι αηδίασε και σκούπισε το χέρι της και 1 αγόρι εκδήλωσε αποστροφή προς την κούκλα.

Οι διαπιστώσεις συμφωνούν με τις ερευνητικές παραδοχές του Σταμάτη (2005) ο οποίος υποστήριξε ότι η ηλικία, το φύλο, η ψυχοσύνθεση του κάθε παιδιού και το σωματικό σημείο αγγίγματος επηρεάζει τη διαφοροποίηση του τρόπου αντίδρασης για την απτική συμπεριφορά. Επιπροσθέτως, οι Κοντάκος και Πολεμικός (2008) ενισχύουν αυτή τη θέση υποστηρίζοντας ότι ο τρόπος αντίδρασης ενός παιδιού διαφοροποιείται ανάλογα αν βρίσκεται μόνος του ή με άλλα πρόσωπα. Η διαφοροποίηση των αντιδράσεων των παιδιών στηρίζεται στη σχέση συμπάθειας και αγγίγματος (Ουέινραϊτ, 2007, Somer, 1967, οπ. αναφ. στο Κοντάκος & Πολεμικός). Σε έρευνα του , ο Μαγουλιώτης (2015) συνδέει το άγγιγμα ενός παιδιού με τη μορφή μιας κούκλας και σε μια άλλη έρευνα του (2011) διαπιστώνει ότι οι υφασμάτινες και οι χνουδωτές είναι περισσότερο προσεγγίσιμες στα παιδιά. Επιβεβαιώθηκε η πρώτη υπόθεση καθώς τα περισσότερα παιδιά γελούν και δεν αντιδρούν βίαια στην κούκλα.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Η διαφορετική ή αρνητική αντίδραση των παιδιών προς την κούκλα πιθανώς σχετίζεται με τις προτιμήσεις αλλά και τις αντιλήψεις των παιδιών για το διαφορετικό φύλο. Στη δεύτερη ερώτηση της τρίτης φάσης, οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι τα παιδιά σε πλειοψηφία συμμετέχουν στη δραματοποίηση με προθυμία και χαρά. Εξαιρεση αυτών αποτελούν 3 παιδιά του γ'γκρουπ τα οποία ήθελαν παρότρυνση από τους εμπυχωτές και τη νηπιαγωγό τους. Εν τέλει από αυτά τα 3 παιδιά ,μόνο ένα δεν συμμετείχε. Αξίζει να αναφερθεί ότι το παιδί είχε αυτισμό και η νηπιαγωγός δεν τον πίεσε απλά τον ρώτησε.

Η Hooper-Grinhill (1991) υποστηρίζει ότι στα μουσεία χρησιμοποιείται η δραματοποίηση ως μια μέθοδος και τα άτομα πρόθυμα συμμετέχουν στη διαδικασία. Από την άλλη, η Σέξτου (2007) αναλύει μια μορφή της κούκλας ως δρών πρόσωπο η οποία αναπτύσσει επαφή με το κοινό και εκφράζει χιούμορ και σχόλια με τα άτομα. Η ερευνητική υπόθεση επιβεβαιώθηκε εν μέρει καθώς ένα παιδί από τα 119 δεν συμμετείχε στη δραματοποίηση. Η συμμετοχή στη δραματοποίηση κινητοποίησε τα παιδιά γιατί ήταν γνώριμη και αγαπητή δραστηριότητα και τους έδινε τη δυνατότητα να εκφραστούν σωματικά.

Στο τρίτο ερώτημα της τρίτης φάσης οι ερευνητές παρατήρησαν ότι τα αγόρια στην πλειοψηφία τους παρέμεναν ανέκφραστα μετά την απτική συμπεριφορά της κούκλας. Πιο συγκεκριμένα, 20 από τα 54 αγόρια διαφοροποίησαν τη συμπεριφορά τους. 11 αγόρια γέλασαν, 3 αγόρια εξήγησαν με ευγένεια ότι δεν θέλουν να τους ακουμπήσει , 5 αγόρια παρεμπόδισαν την κούκλα εκ των οποίων τα 3 αγόρια πέταξαν τα σκεπάσματά της (στον ύπνο) και 1 τη χτύπησε. Αντιθέτως, τα κορίτσια στην πλειοψηφία γελούσαν, χαμογελούσαν ή χαχάνιζαν. Μόνο 3 από τα 65 κορίτσια διαφοροποίησαν τη συμπεριφορά τους εκ των οποίων το ένα εκφράστηκε λέγοντας <<Μπλιάχ>> και άλλα δυο παρέμειναν ανέκφραστα.

Οι έρευνες των Fisher (1975), Major (1981, οπ. αναφ. στο. Hogg & Vaughau, 2010) και Jones (1986, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης) επιβεβαιώνουν τη θετική διάθεση των κοριτσιών στην απτική συμπεριφορά σε σχέση με τα αγόρια . Επιπλέον, στη νηπιακή ηλικία παρατηρείται αυτή η διαφορά στο φύλο και η συνακόλουθη περισσότερη σωματική επαφή των κοριτσιών (Henley ,1977, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης· Παπαδάκη-Μιχαηλίδη ,1997, οπ. αναφ. στο. Σταμάτης). Επιβεβαιώνεται η υπόθεση ότι τα κορίτσια εκφράζουν την ευχαρίστηση τους με την απτική συμπεριφορά της κούκλας

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

περισσότερο από τα αγόρια και ότι η πλειοψηφία των αγοριών δεν δείχνει κάποια δυσαρέσκεια.

Η θετική αντίδραση των κοριτσιών στην απτική συμπεριφορά ίσως σχετίζεται με την προτίμηση τους και την πιο συχνή επαφή με αυτό το παιχνίδι. Από την άλλη, η αρνητική απτική συμπεριφορά των αγοριών ιδιαίτερα με το χτύπημα της κούκλας από το αγόρι, ίσως εκφράζει σε πρώτο επίπεδο τη δυσαρέσκεια προς τις κούκλες καθώς και μια πιθανή επιθετική προσωπική παρόρμηση (Γσιούγκου ,2003 · Welch-Ross, Fasig, & Farrar,1999).

Στην τέταρτη φάση, η ερευνήτρια χρησιμοποίησε ως ερευνητικό εργαλείο τις ζωγραφιές των παιδιών και τη συνέντευξη τους για την εξακρίβωση των αντικειμένων.

Στο πρώτο ερευνητικό ερώτημα της τέταρτης φάσης, διαπιστώθηκε ότι τα παιδιά εντυπωσιάζονται από τα εξής παιχνίδια (το κουτσό 34/119, τη μπάλα 10/119, το δαχτυλίδι 10/119 και τους βόλους 6/119).

Οι Carvalho, Smith, Hunter & Costabile (1990. οπ. αναφ. στο. Goldstein) ισχυρίζονται ότι τα παιδιά 5 ετών μιλούν για τα κατάλληλα παιχνίδια αντίστοιχα του φύλου τους και με αυτό τον τρόπο εκφράζουν τις διαφοροποιήσεις. Την ίδια λογική με τη διαφορά του φύλου υποστηρίζουν οι Martin, Eisenbud και Rose (1995). Η ερευνητική υπόθεση επιβεβαιώθηκε εν μέρει καθώς το κουτσό και η σβούρα επιλέχθηκαν από τα παιδιά σε μεγαλύτερο ποσοστό ενώ η σφεντόνα προτιμήθηκε από τρία παιδιά και η σβούρα από ένα άτομο. Το κουτσό ίσως προτιμήθηκε λόγω της δυνατότητας των παιδιών για ενεργή συμμετοχή σε σχέση με τη σβούρα .

Στο δεύτερο ερευνητικό ερώτημα της τέταρτης φάσης , η ερευνήτρια διαπίστωσε ότι τα παιχνίδια που προτιμήσαν τα αγόρια σταχυολογούνται στο κουτσό 23 /54, στους βόλους 10/54, στη μπάλα 9/54 και στο δαχτυλίδι 8/54. Τα κορίτσια προτιμήσαν περισσότερο το κουτσό 19/65, τη μπάλα 5/65, το δαχτυλίδι 5/65 και τη σβούρα 4/65 για παιχνίδια.

Τα ευρήματα διαφοροποιούνται από τις προηγούμενες έρευνες καθώς τα κορίτσια προτιμήσαν παιχνίδια με ενεργά θέματα και όχι με στατικά θέματα όπως υποστηρίζει ο Erickson (1977). Με την ίδια λογική δεν επιβεβαιώθηκε το συμπέρασμα των Christie, Yawkey και Wardle (1987) περί εμπλοκής των κοριτσιών σε

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

εποικοδομητικά παιχνίδια (constructive play) και των αγοριών σε πιο πρακτικά παιχνίδια (functional play).

Το γεγονός ότι τα παιδιά παρέμειναν αρκετά ώρα καθισμένα στη συζήτηση, ίσως σχετίζεται με την τελική προτίμησή τους στα παιχνίδια.

Στην πρώτη ερώτηση της πέμπτης φάσης, η ερευνήτρια διαπίστωσε ότι τα αντικείμενα που επιλέγονται περισσότερο στη ζωγραφική είναι η κούκλα (41/119), το παιχνίδι με το κουτσό (34/119), το αερόστατο(18/119), η μπάλα (10/119) και το δαχτυλίδι (10/119).

Την αξία των χειροπιαστών αντικειμένων υποστήριξε ο Hodgkinson (1986) ο οποίος μαζί με τους Leinhardt & Crowley (2002) τόνισε τις εκπαιδευτικές εμπειρίες. Αυτές πυροδοτούν τις προσωπικές αντιδράσεις των παιδιών (Evans, Mull & Poling, 2002) και συνδέονται με τις προτιμήσεις τους. Σε μια έρευνα σε μουσείο των Piscitelli, McArdle και Weier (1999) με παιδιά ηλικίας 4-8 ετών εκδηλώνονταν οι προτιμήσεις τους με την επικέντρωση της προσοχής σε όλα τα εκθέματα ή σε αγαπημένα είδη τα οποία ήταν γνώριμα σε αυτά. Η Kirk (2013) σε μουσείο μελετώντας τις απόψεις των παιδιών, ηλικίας 4 έως 5 ετών διαπίστωσε ότι το χρώμα και η μορφή ενός αντικειμένου θεωρούνται σημεία αναφοράς για την ταξινόμησή τους και την επεξήγηση των οικείων ή όχι αντικειμένων.

Τα ευρήματα της Νίνου (2016) διαφοροποιούνται σε σχέση με την παρούσα έρευνα παρόλο που αφορούσε το ίδιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Μουσείου Παιδείας. Ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Αγγελικής και η διαφορετική ηλικία του δείγματος είχε ως άμεση συνέπεια στο να ζωγραφίσουν τα παιδιά διαφορετικά αντικείμενα και πιθανώς να εκδηλωθούν διαφορετικά ενδιαφέροντα και προτιμήσεις.

Η υπόθεση επαληθεύτηκε εν μέρει καθώς ενώ η κούκλα, το κουτσό ,το δαχτυλίδι και η μπάλα ήταν στις προτιμήσεις τους ενώ η σφεντόνα(3/119) και το θρανίο(6/119) εμφάνιζαν μικρά ποσοστά. Στη θέση τους τα παιδιά προτίμησαν το αερόστατο. Τα παιδιά εντυπωσιάστηκαν στην ιδέα ότι ένα αερόστατο θα ταξίδευε τις ζωγραφιές τους γι αυτό πιθανώς το απεικόνισαν. Σε αντίθεση με τη σφεντόνα η οποία παρουσιάστηκε σύντομα και δεν πρόλαβαν να παίξουν τα παιδιά με αυτή παρά μόνο οι εμπυχωτές . Το θρανίο δεν σχετίζονταν με την καθημερινή τους πρακτική καθώς στο νηπιαγωγείο τα παιδιά είχαν μικρά πλαστικά καρεκλάκια.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Η δεύτερη υπόθεση της πέμπτης φάσης επιβεβαιώθηκε εν μέρει καθώς ενώ το κουτσό επιλέχθηκε από τα αγόρια, ωστόσο η σβούρα επιλέχθηκε με μικρό ποσοστό 4/54 και η σφεντόνα καθόλου. Το ίδιο συνέβη και με τα κορίτσια καθώς ενώ το κουτσό, το δαχτυλίδι και οι βόλοι επιλέχθηκαν περισσότερο, 4 άτομα ζωγράφισαν τη σβούρα.

Στην πέμπτη φάση η ερευνήτρια έλαβε υπόψη τις ζωγραφιές και τη λεκτική έκφραση των παιδιών για τις ζωγραφιές. Στην πρώτη ερώτηση της πέμπτης φάσης, αυτή διαπίστωσε ότι τα αντικείμενα που επιλέγονται περισσότερο στη ζωγραφική είναι η κούκλα (41/119), το παιχνίδι με το κουτσό (34/119), το αερόστατο(18/119), η μπάλα (10/119) και το δαχτυλίδι (10/119).

Αυτές οι διαπιστώσεις ισχυροποιούν τις θέσεις των Johnson, Christie, Yawkey και Wardle (1987) καθώς σε αυτή την έρευνα, τα παιδιά του νηπιαγωγείου και της Α΄τάξης του δημοτικού εκδήλωναν ομοιότητες ανάμεσα στα αγόρια και τα κορίτσια σχετικά με το πως χρησιμοποιούσαν τα εκάστοτε αντικείμενα.

Η υπόθεση επαληθεύτηκε εν μέρει καθώς ενώ η κούκλα, το κουτσό, το δαχτυλίδι και η μπάλα ήταν στις προτιμήσεις τους ενώ η σφεντόνα (3/119) και το θρανίο(6/119) εμφάνιζαν μικρά ποσοστά. Στη θέση τους τα παιδιά προτίμησαν το αερόστατο.

Στο δεύτερο ερώτημα της πέμπτης φάσης η ερευνήτρια διαπίστωσε ότι τα κορίτσια προτίμησαν περισσότερο την κούκλα (30/65), το κουτσό(19/65), το αερόστατο (9/65), τη μπάλα (5/65) και το δαχτυλίδι (5/65). Τα αγόρια προτίμησαν περισσότερο το κουτσό (22/54), την κούκλα(7/54), το αερόστατο (7/54), το δαχτυλίδι(5/54), τους βόλοι (5/54), τη μπάλα (5/54) και τη σβούρα (5/54) .

Η δεύτερη υπόθεση επαληθεύτηκε εν μέρει καθώς στα κορίτσια προτιμήθηκε η κούκλα ωστόσο ο σάκος (4/54), το θρανίο(3/54) και το σπίτι(3/54) εμφάνισαν πιο χαμηλά ποσοστά. Στα αγόρια ενώ επαληθεύτηκε η υπόθεση ότι το κουτσό, η σβούρα και η σφεντόνα θα προτιμηθεί από τα αγόρια, ωστόσο μόνο ένα παιδί ζωγράφισε τη στολή του αγοριού .

Στο τρίτο ερώτημα της πέμπτης φάσης, η ερευνήτρια διαπίστωσε ότι η κούκλα θεωρείται ως ένα αντικείμενο που έκανε εντύπωση σε αγόρια και κορίτσια. Ωστόσο, τα κορίτσια ζωγραφίζουν την κούκλα περισσότερο (30/65) σε σχέση με τα αγόρια

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

(11/54). Πιο συγκεκριμένα, το ποσοστό της διαφοράς των κοριτσιών με των αγοριών παρατηρείται διπλάσιο (κορίτσια 45,15%, αγόρια 20,37%).

Αν και οι προτιμήσεις των κουκλών συνάδουν με την ατομικότητα του κάθε παιδιού (Μαγουλιώτης, 2015), το είδος και η επιλογή ενός παιχνιδιού διαφοροποιείται στα δυο φύλα (Chateau, 1973, οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης). Επιπλέον, η έρευνα των Μαγουλιώτη και Αλεξανδρίδου (2012) υποστήριξε ότι τα αγόρια και τα κορίτσια χρησιμοποιούν την κούκλα και την εμψύχωση της απλώς με διαφορετικό τρόπο.

Όσον αφορά την ερευνητική υπόθεση επαληθεύεται καθώς η κούκλα επιλέχθηκε από τα παιδιά αλλά τα κορίτσια προτίμησαν περισσότερο την απεικόνιση της.

Αν και η κούκλα θεωρείται ένα αγαπημένο παιχνίδι των παιδιών, η κούκλα του μουσείου δεν είχε τα χαρακτηριστικά με στρατιωτική συμπεριφορά (Dixon, 1990· Αυδίκος, 1996. οπ. αναφ. στο. Μαγουλιώτης) γι αυτό πιθανόν να υπήρξε διαφορετική αντίδραση των αγοριών.

Τέλος, αν και τα παιδιά συνομιλούν με τα αντικείμενα που αγαπούν, στην παρούσα έρευνα παρατηρήθηκε διαφορά στην αντίδραση των αγοριών καθώς συμμετείχαν στη διαδικασία ωστόσο δεν ζωγράρισαν την κούκλα. Πιθανώς, αν υπήρχε μια δεύτερη κούκλα η οποία απεικόνιζε τον αδελφό της Αγγελικής, ίσως είχε αυξηθεί το ποσοστό στις ζωγραφιές.

4.7. Οι περιορισμοί της έρευνας

Στο ερευνητικό μέρος, αξίζει να σημειωθούν κάποιοι περιορισμοί οι οποίοι προέκυψαν κατά τη διεξαγωγή της έρευνας. Αρχικά, οι ερευνητές λόγω της μη συμμετοχικής παρατήρησης ίσως να προκάλεσαν κάποια απειλή ή φόβο στα παιδιά παρόλο που συστήθηκαν σε αυτά αλλά και στους εμψυχωτές καθώς σημείωναν για τους σκοπούς της έρευνας σε φύλλο παρατήρησης και ο ρόλος τους είχε στοιχεία αξιολογικά (Croll, 1986, οπ. αναφ. στο. Greig, Taylor, & MacKay, 2012). Πιθανόν, δηλαδή να αναδιαμορφώθηκε το πλαίσιο (Gibson, 2006, οπ. αναφ. στο. Αυγητίδου, Τζεκάκη, & Τσάφος).

Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος, λόγω της έλλειψης χρόνου, οι εμψυχωτές δεν παρουσίασαν στα περισσότερα γκρουπ το παιχνίδι

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

δαχτυλίδι το οποίο υπήρχε σε ένα ερευνητικό ερώτημα. Παράλληλα, τα παιδιά δεν είχαν απτική επαφή με μερικά παιχνίδια και δεν δόθηκε ο κατάλληλος χρόνος. Με αυτό τον τρόπο τα παιδιά δεν έδωσαν την απαιτούμενη προσοχή.

Επειδή η έρευνα σε φυσικό πλαίσιο πολλές φορές τροποποιεί τους αρχικούς σχεδιασμούς, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στελεχώθηκε από 4 διαφορετικούς εμπυχωτές ενώ το δέον θα ήταν μόνο από δυο σταθερούς και η κούκλα να εμπυχωνόταν από ένα συγκεκριμένο άτομο.

Όσον αφορά το σχεδιασμό, οι ερευνητικές υποθέσεις οι οποίες δεν επιβεβαιώθηκαν πλήρως (2.2, 4.1, 5.1, 5.2) είχαν μια λογική βάση καθώς οι προτιμήσεις των παιδιών τροποποιούνται με βάση τη χρησιμότητα της στιγμής (Kahneman & Snell.1992· Payne et al.1993. Shafiret et al.1993· Slovic. 1995, οπ. αναφ. στο. Ariely και Norton) και διαφοροποιούνται από τα παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας (Ντίνου, 2016). Στο 3.2 ερώτημα, θα έπρεπε η ερευνητική υπόθεση να μην διατυπωνόταν με τόσο απόλυτο τρόπο για τη συμμετοχή των παιδιών στην δραματοποίηση. Ήταν εύλογο, στη διαδικασία να μη συμμετέχει κάποιο παιδί και μάλιστα άτομο αυτισμό.

4.8. Οι προτάσεις της έρευνας

Για μια πιο λεπτομερή περιγραφή και ακριβέστερη αναφορά της μη λεκτικής συμπεριφοράς των παιδιών, θα μπορούσε στην περίπτωση που δοθεί άδεια από τους γονείς να βιντεοσκοπηθεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και να υπάρξουν περισσότεροι από δυο αξιολογητές.

Επιπροσθέτως, θα ήταν πολύ χρήσιμη η επίσκεψη των ερευνητών στα αντίστοιχα σχολεία πριν και μετά την επίσκεψη του μουσείου. Παράλληλα, η συνέντευξη μαζί τους και η συστηματική παρατήρηση στην εκπαιδευτική διαδικασία, ίσως βοηθούσε τους ερευνητές σε πρώτη φάση να τα παρατηρήσουν στο φυσικό πλαίσιο της τάξης και σε δεύτερο να συνδέσουν τα λεγόμενα των παιδιών με τις αντίστοιχες εμπειρίες τους. Στην περίπτωση κατά την οποία δεν ήταν εφικτό κάτι τέτοιο, θα μπορούσαν οι εμπυχωτές να ρωτήσουν στο πλαίσιο μια συνέντευξης κάποιες από τις ερωτήσεις του φύλλου παρατήρησης.

Γ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αλκιστής, (1996). *Μουσεία και σχολεία, Δεινόσαυροι και αγγεία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Αυγητίδου, Σ. (Επιμ.)(2001). *Το παιχνίδι. Σύγχρονες ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Αυγητίδου,Σ., Τζεκάκη, Μ., & Τσάφος, Β.(Επιμ). (2016). *Υποψήφιοι Εκπαιδευτικοί Παρατηρούν, Παρεμβαίνουν και Αναστοχάζονται*. Αθήνα:Gutenberg
- Βογιατζάκη-Κρουκόβσκι, Ε. (2012). Πόσο άψυχη μπορεί να είναι μια μαριονέτα; Στο. Βελιώτη- Γεωργοπούλου, Μ. (επιμ.) . (2012). *Κουκλοθέατρο, το θέατρο της εμπύχωσης*. Αθήνα: Αιγόκερος.
- Βρεττός, Ι. Ε. (1994). Μη λεκτική συμπεριφορά και επικοινωνία στη σχολική τάξη. Θεσσαλονίκη: Art of text
- Βρεττός, Ι. (2010). *Μη λεκτική συμπεριφορά εκπαιδευτικού-μαθητή: άσκηση με μικροδιδασκαλία*.(2η εκδ.). Αθήνα: Χονδρορίζος &ΣΙΑ.
- Child, D. (1981). Psychology and the Teacher. Στο. *Παιδαγωγική ,Ψυχολογική Εγκυκλοπαίδεια,τ.4*.Αθήνα:Ελληνικά Γράμματα.σελ.4148.
- Δάλκος, Γ.(2000). *Σχολείο και μουσείο*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Delpeux, H. (1987). Μαριονέτες και κούκλες. Αθήνα: Gutenberg.
- Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π. & Μπασαγιάννη, Ε. (2006). *Οδηγός Νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί-δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ- ΠΙ, ΟΕΔΒ.
- Δουλγερίδης, Μ. (2006). *Το μουσείον* . Αθήνα: Αγγελάκη.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Elliott, S., Kratochwill, T., Littlefield-Cook, J. & Travers, J. (2008). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία*. Μ. Σόλμαν. Φ. Καλύβα (μετάφρ). Αθήνα: Gutenberg.

Ζωγράφου-Τσαντάκη, Μ. (2000). *Μουσειακή Εκπαίδευση*. Αθήνα: Υδρόγειος

Garvey, C. (1990). *Το Παιχνίδι: Η Επίδρασή του στην Εξέλιξη του Παιδιού*, μτφρ. Σ. Σταυροπούλου. Αθήνα: Κουτσουμπός.

Hogg, M. A., & Vaughan, G. M. (2010). *Κοινωνική Ψυχολογία* (επιμ.: Α. Χαντζή). Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

James, A. (2001). *Παίζοντας και μαθαίνοντας*. Στο. Αυγητίδου, Σ. (Επιμ.)(2001). Το παιχνίδι. Σύγχρονες ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Καλεσοπούλου, Δ. (2014). *Μουσειακοί χώροι για παιδιά: οργάνωση και χρήση του εκθεσιακού περιβάλλοντος*. Αδημοσίευτο διδακτορικό.

Τσιούγκου, Α.(2003). *Πως εμφανίζεται η επιθετικότητα στα παιδιά προσχολικής ηλικίας*. Αδημοσιεύτη Διπλωματική εργασία.

Κουβέλη, Α., (2000). *Η σχέση των μαθητών με το Μουσείο. Θεωρητική Προσέγγιση, Έρευνα στην Αθήνα και στην Ικαρία*. Εκπαιδευτικά Προγράμματα, ΕΚΚΕ, Αθήνα.

Κούρτη, Ευαγγελία (2007). *Η μη λεκτική επικοινωνία στο σχολείο, Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004*. Αθήνα: Κλειδιά και Αντικλειδιά

Κοντάκος, Α., & Πολεμικός, Ν. (2008). *Η μη λεκτική επικοινωνία στο νηπιαγωγείο*. Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα

Κοντογιάννη, Α (1996). *Μουσεία και σχολεία, δεινόσαυροι και αγγεία*. Αθήνα: Ελληνικά γράμματα

Λεοντσίνης, Γ. (2002). Το μουσείο στο πλαίσιο της διδακτικής της γενικής και της τοπικής ιστορίας. Στο. Κόκκινος, Γ. & Αλεξάκη, Ε.(επιμ). *Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στη Μουσειακή Αγωγή*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μαγουλιώτης, Α. (1994, 2007 εκδ.7η). *Κουκλοθέατρο I, Πως στήνεται ένα έργο*. Αθήνα: Καστανιώτη.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Μαγουλιώτης , Α. (2011). Κούκλες: Αυθόρμητες εκφράσεις παιδιών του νηπιαγωγείου. *Πρακτικά συνεδρίου για τα 20 χρόνια Τ.Θ.Σ. Πανεπιστήμιο Αθηνών*.
- Μαγουλιώτης, Α., & Αλεξανδρίδου , Ε. (2012α). Η εμπύχωση των κουκλών και οι προτιμήσεις των μικρών παιδιών στο χώρο του νηπιαγωγείου. Στο. Βελιώτη-Γεωργοπούλου, Μ. (επιμ.). (2012). *Κουκλοθέατρο, το θέατρο της εμπύχωσης*. Αθήνα: Αιγόκερος.
- Μαγουλιώτης, Α. (2012 β). *Ιστορία Νεοελληνικού Κουκλοθεάτρου (1870- 1938)*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Μαγουλιώτης, Α. (2015). *Κούκλες στην Κοινωνία, στις Τέχνες, στην Εκπαίδευση* (2η εκδ.). Βόλος: Πανεπιστημιακές Θεσσαλικές Εκδόσεις.
- Μαρκόπουλος, Σ. (2003). Το κουκλοθέατρο στη σχολική νέα τάξη. *Νήμα*. 35:43.
- Ματσαγγούρας, Η. (2002). *Η διαθεματικότητα στη σχολική γνώση*. Αθήνα: Γρηγόρη
- Μιχαηλίδου, Μ.(1999). Η παιδαγωγική αξία του κουκλοθεάτρου. *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*. 12:19
- Μιχαλοπούλου, Κ.(2002) Μουσειακή Εκπαίδευση και επικοινωνιακός λόγος στην προσχολική και σχολική ηλικία, *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, 32, 167-186.
- Μουσείο Παιδείας (ΕΚΠΑ Αθηνών), διαθέσιμο στο. <http://mouseiopaideias.ppp.uoa.gr/index.php/idrush-kai-stoxoi/>
- Μπακιρτζής, Κ. (2002). *Επικοινωνία και αγωγή*. Αθήνα: Gutenberg.
- Μπιρμπίλη, Μ. (2008). *Προς μια παιδαγωγική του διαλόγου. Η σημασία και ο ρόλος των ερωτήσεων στην προσχολική ηλικία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Νάκου, Ε., (2000). *Τα παιδιά και η ιστορία. Ιστορική σκέψη γνώση και ερμηνεία*(σελ. 65). Αθήνα: Μεταίχμιο
- Νάκου, Ε., (2001): *Μουσεία: Εμείς, τα Πράγματα και ο Πολιτισμός*. Αθήνα: Νήσος

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Νάκου, Ε. (2002). Το επιστημολογικό υπόβαθρο της σχέσης μουσείου, εκπαίδευσης και ιστορίας. Στο. Κόκκινος, Γ., Αλεξάκη, Ε. *Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στη Μουσειακή Αγωγή*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Νάκου, Ε. (2009). *Μουσεία, ιστορίες και Ιστορία*. Αθήνα: Νήσος.
- Νικονάνου, Ν. (2010). *Μουσειοπαιδαγωγική, Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Πατάκη
- Νικονάνου, Ν. (2015). Εκπαιδευτικά εργαλεία: Έντυπα και υλικά. Στο. Νικονάνου, Ν., Μπούνια, Α., Φιλίππουπολίτη, Α., Χουρμουζιάδη, Α., Γιαννούτσου, Ν., 2015. *Μουσειακή μάθηση και εμπειρία στον 21ο αιώνα*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Ντίνου, Μ. (2016). Ζωγραφική: η τέχνη στα εκπαιδευτικά προγράμματα του Μουσείου Παιδείας (Πανεπιστημίου Αθηνών)». *Αθήνα: 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*.
- Ουέινραϊτ , Γ. (2007). *Η γλώσσα του σώματος. Με τη μέθοδο της αυτοδιδασκαλίας*. Α. Ντανάκα & Γ. Δημολιάτης (επιμ. Μτφ). Αθήνα: Καστανιώτης.
- Πανταζής, Σ. (1999). *Η παιδαγωγική και το παιχνίδι-αντικείμενο στο χώρο του νηπιαγωγείου*. Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαδόπουλος, Ν. (1994). *Λεξικό της Ψυχολογίας*. Έκδοση του συγγραφέα.
- Παπανικολάτου, Α .(2011). Η κούκλα ως βοηθός της νηπιαγωγού σε σχέση με την προσέλκυση της προσοχής των παιδιών και τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες ανάγνωσης παραμυθιού. *Αδημοσίευτη διπλωματική εργασία. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας*.
- Παρούση , Α.(1995). Κούκλες κουκλοθεάτρου. Αθήνα: Πατάκης.
- Παρούση, Α. (2012α). Εμπύχωση: χειριστής και κούκλα. Μια σχέση που χτίζεται. Στο. Γκόβας, Ν., Κατσαρίδου, Μ., Μαυρέας, Δ(επιμ.) (2012). *Θέατρο και εκπαίδευση-δεσμοί αλληλεγγύης*. Αθήνα: Πανελλήνιο Δίκτυο για το θέατρο στην εκπαίδευση.
- Παρούση, Α. (2012β). *Κουκλοθέατρο στην εκπαίδευση ,εκπαίδευση στο κουκλοθέατρο*. Αθήνα: Πλέθρο.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Σέξτου, Π. (2007). *Το βιβλίο του παιδαγωγού-εμψυχωτή*. Αθήνα: Καστανιώτη.
- Σταμάτης, Π. (2003). *Παιδαγωγική επικοινωνία: το παράδειγμα της απτικής συμπεριφοράς στο νηπιαγωγείο*. Διδακτορική διατριβή. Πανεπιστήμιο Αιγαίου
- Σταμάτης, Π. (2005). *Επικοινωνία στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Διάδραση.
- Σταμάτης, Π. (2005). *Παιδαγωγική μη λεκτική επικοινωνία. Ο ρόλος της απτικής συμπεριφοράς στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: Ατραπός.
- Smith, P. (1999). Το παιχνίδι και οι χρήσεις του παιχνιδιού. Στο: Αυγητίδου, Σ. (Επιμ.) (2001). *Το παιχνίδι. Σύγχρονες ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Τζουριάδου, Μ. (1995). *Ο λόγος του παιδιού της προσχολικής ηλικίας*. Θεσσαλονίκη: Προμηθεύς.
- Τριλιανός, Θ. (2009). *Η παρώθηση του μαθητή για τη μάθηση. Επιστημονικές θεωρήσεις και τεχνικές παρώθησης του μαθητή κατά τη διδακτική διαδικασία. (σελ.74-75)*. Αθήνα: Αθήνα.
- Τσιαντούλη, Ε. (2014). *Διδακτική αξιοποίηση στοιχείων πολιτισμού σε παιδιά προσχολικής*. Αθήνα: Συμμετρία
- Τσουρινάκη, Σ. & Cortopassi, R., (2000). Οι αιγυπτιακές κούκλες του μουσείου Μπενάκη. *Αρχαιολογία & Τέχνες*. 75: 69
- Woodworth, R., & Schlosberg, H (1954). *Experimental psychology*. Στο. Παιδαγωγική, Ψυχολογική Εγκυκλοπαίδεια, τ.4. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. σελ.1891.
- Χουντουμάδη, Α., & Πατεράκη, Λ. (2008). *Λεξικό της Ψυχολογίας*. Αθήνα: Τόπος.
- Φιλίππουπολίτη, Α. (2015). Εκπαιδευτικές θεωρίες και μουσειακή μάθηση. Στο: Νικονάνου, Ν., Μπούνια, Α., Φιλίππουπολίτη, Α., Χουρμουζιάδη, Α., Γιαννούτσου, Ν., 2015. *Μουσειακή μάθηση και εμπειρία στον 21ο αιώνα*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Χαλκιά, Α. (2002). Ένα βήμα πιο κοντά στο μουσείο-σχεδιάζουμε ένα φύλλο εργασίας και οργανώνουμε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε μουσείο. Στο. Κόκκινος, Γ. &

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αλεξιάκη, Ε. (επιμ). *Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στη Μουσειακή Αγωγή*. Αθήνα:
Μεταίχμιο.

Χορταρέα, Ε. (2002). Ιστορική εξέλιξη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων μουσείων
στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Στο. Στο. Κόκκινος, Γ. & Αλεξιάκη, Ε. (επιμ).
Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στη Μουσειακή Αγωγή. Αθήνα: Μεταίχμιο.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Afshordi, N. (2012). Exploring an Interactive Measure for Preferences in Early
Childhood.

Alexander, G. M., & Hines, M. (2002). Sex differences in response to children's toys
in nonhuman primates (*Cercopithecus aethiops sabaeus*). *Evolution and Human
Behavior*, 23(6), 467-479.

Alpers, S. (1991). The museum as a way of seeing. *Exhibiting cultures: The poetics and
politics of museum display*, 29.

American Association of Museums. Task Force on Museum Education. (1992).
Excellence and Equity: Education and the Public Dimension of Museums; a
Report from the American Association of Museums, 1992. American Association
of Museums.

Anning, A., & Ring, K. (2004). *Making sense of children's drawings*. McGraw-Hill
Education (UK).

Arditi, M. (2005). Community and building and puppetry. A strategy to create a better
learning environment. Available at [https://ed.psu.edu/pds/teacher-
inquiry/.../arditim2005.pdf](https://ed.psu.edu/pds/teacher-inquiry/.../arditim2005.pdf).

Argyle, M. (1969). *Social interaction*. London: Methuen.

Ariely, D., & Norton, M. I. (2008). *How actions create—not just reveal—preferences*.
Trends in cognitive sciences, 12(1), 13-16.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Banham, M. (1995). *The Cambridge guide to theatre*. Cambridge University Press.
- Beaumont, C. (1958). *Puppets and puppetry*. New York: Studio Publications.
- Bentley L. (2005). *Puppets at large. Puppets as partners in learning and teaching in the early years*. Wiltshire: Positive Press
- Between the Use of Puppetry in the Classroom, Student Attention and Student Involvement. Brooklyn College. http://puppetools.com/amys_thesis.pdf2004 (προσβ: 12Απριλίου).
- Berger, M. & Wilson, F. (2001). Collaboration, Museums, and the Politics of Display: A Conversation with Fred Wilson. I Berger, M. (ed.). 2001. *Fred Wilson. Objects and Installations 1979-2000*. New York.
- Berk, L. E. (2003). *Child Development (6th Ed.)*. Boston: Allyn and Bacon.
- Berlyne, D. (1965). *Structure and direction in thinking*. New York: John Wiley
- Bernier, M., & O'Hare, J. (Eds.). (2005). *Puppetry in education and therapy: Unlocking doors to the mind and heart*. AuthorHouse.
- Binyon, H. (1966). *Puppetry today*. London, UK:Studio vista
- Birdwhistel, R. (1970) "*Kinesics and context: essays on body motion communication*". Philadelphia: University of Pennsylvania Press
- Black, G. (2005). *The engaging museum: Developing museums for visitor involvement*. London: Routledge
- Blackham, O. (1948). *Puppets into actors*. London: W. Taylor.
- Brophy, J. E. (2013). *Motivating students to learn* (3rd ed.). Boston, MA: Taylor & Francis.
- Burgoon, J. K., Buller, D. B., & Woodall, W. G. (1996). *Nonverbal communication: The unspoken dialogue*. New York: HarperCollins.
- Çağanağa, Ç. K., & Kalmış, A. (2015). The Role of Puppets in Kindergarten Education in Cyprus. *Open Access Library Journal*, 2(07), 1.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Cherney, I. D., & London, K. (2006). Gender-linked differences in the toys, television shows, computer games, and outdoor activities of 5-to 13-year-old children. *Sex Roles*, 54(9-10), 717.
- Clark, A., & Moss, P. (2005). *Spaces to play: More listening to young children using the Mosaic approach*. Jessica Kingsley Publishers.
- Cohen, L., Manion, L. and Morrison, K. (2004) *A Guide to Teaching Practice, 5th edn*. London: RoutledgeFalmer
- Cook, A. S., Fritz, J. J., McCornack, B. L., & Visperas, C. (1985). Early gender differences in the functional usage of language. *Sex Roles*, 12(9), 909-915.
- Csikszentmihalyi, M. (1996). *Flow and the psychology of discovery and invention*. New York: Harper Collins.
- Einarsdottir, J., Dockett, S., & Perry, B. (2009). Making meaning: Children's perspectives expressed through drawings. *Early child development and care*, 179(2), 217-232.
- Epstein, I., Stevens, B., McKeever, P., Baruchel, S., & Jones, H. (2008). Using puppetry to elicit children's talk for research. *Nursing inquiry*, 15(1), 49-56.
- Erikson, E. H. (1977). *Toys and reasons: Stages in the ritualization of experience*. New York: W.W. Norton
- Evans, E. M., Mull, M. S., & Poling, D. A. (2002). *The authentic object? A child's-eye view. Perspectives on object-centered learning in museums*, 55-77.
- Falk, J.H. & Dierking, L.D. (1992). *The museum experience*. Washington, DC: Whalesback Books.
- Fawcett, C. A., & Markson, L. (2010). Children reason about shared preferences. *Developmental psychology*, 46(2), 299.
- Fein, G., Johnson, D., Kossan, H., Stork, L., and Wasserman, L. (1975). Sex stereotypes and preferences in toy choices of 20 month old boys and girls. *Developmental Psychology*, 11, 527-528.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Gardner, H., & Hatch, T. (1989). Educational implications of the theory of multiple intelligences. *Educational researcher*, 18(8), 4-10.
- Gillian, T. (1994). Why are you playing at washing up again? Some reasons and methods for developing exhibitions. Στο. Miles, R., & Zavala, L. (1st ed.). *Towards the museum of the future: new European perspectives*. Routledge.
- Goldstein, J. H. (1994). *Toys, play, and child development*. Cambridge University Press.
- Greig, A. D., Taylor, J., & MacKay, T. (2012). *Doing research with children: A practical guide*. Sage.
- Grinder, A. L., & McCoy, E. S. (1985). *The good guide: a sourcebook for interpreters, docents, and tour guides*. Ironwood Press.
- Hein, G. (1994). The constructivist museum. Στο. Hooper-Greenhill, E, (eds). *The Educational Role of the Museum*. Leicester: Routledge.
- Henley, N. (1977). *Body politics*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hal
- Hewes, J. (2007). The value of play in early learning: towards a pedagogy. Στο. T. Jambor & J. Van Gils (eds.) (pp. 119-132). Belgium, The Netherlands, U.S.A., England: Garant.
- Hodgkinson, K. (1986). How artefacts can stimulate historical thinking in young children. *Education 3-13*, 14(2), 14-17.
- Hooper-Greenhill, E. (1991). *Museum and gallery education*. Leicester: Leicester University Press.
- Hooper-Greenhill, E. (1999). *The educational role of the museum*. Psychology Press.
- Hooper- Greenhill, E. (1994). Museum Education: past, present and future. Στο. Miles, R., & Zavala, L. (1st ed.). *Towards the museum of the future: new European perspectives*. Routledge.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Jadva, V., Hines, M., & Golombok, S. (2010). Infants' preferences for toys, colors, and shapes: Sex differences and similarities. *Archives of sexual behavior*, 39(6), 1261-1273.
- Johnson, J. E., Christie, J. F., Yawkey, T. D., & Wardle, F. P. (1987). *Play and early childhood development*. Scott, Foresman & Co.
- Kelly, L., Main, S., Dockett, S., Perry, B., & Heinrich, S. (2006, November). Listening to young children's voices in museum spaces. *In Conference of the Australian Association for Research in Education*.
- Kirk, E. (2013). Gaining young children's perspectives on natural history collections. *Journal of Natural Science Collections*, 1, 38-43.
- Keller, J. M. (1987). Strategies for stimulating the motivation to learn. *Performance Improvement*, 26(8), 1-7.
- Keogh, B., Naylor, S., Maloney, J., & Simon, S. (2008). Puppets and engagement in science: a case study. *Nordic Studies in Science Education*, 4(2), 142-150.
- Korosec, H. (2008). Playing with puppets in class. Teaching and learning with pleasure. Στο. Kroflič, L. (Ed.). (2012). *The power of the puppet*. Zageb : the UNIMA Puppets in Education, Development and Therapy Commission.
- Kelly, L., Main, S., Dockett, S., Perry, B., & Heinrich, S. (2006, November). Listening to young children's voices in museum spaces. *In Conference of the Australian Association for Research in Education*.
- Kirk, E. (2013). Gaining young children's perspectives on natural history collections. *Journal of Natural Science Collections*, 1, 38-43.
- Kolb, D. (1984). *Experiential learning*. New Jersey: Prentice Hall.
- Lang, C., Reeve, J., & Woollard, V. (Eds.). (2006). *The responsive museum: working with audiences in the twenty-first century*. Ashgate Publishing, Ltd..
- Larson, J., & Marsh, J. (Eds.). (2012). *The SAGE handbook of early childhood literacy*. Sage.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Lawrence, G. (1990). Objects lessons in the museum medium. Στο. Pearce, S. (Ed.). (1990). *Objects of knowledge (new research in museum studies)*. London: Athlone Press.
- Leinhardt, G., & Crowley, K. (2002). *Objects of learning, objects of talk: Changing minds in museums. Perspectives on object-centered learning in museums*, 301-324.
- Levine, M. (2012). *A mind at a time: How every child can succeed*. New York: Simon and Schuster.
- Leyser, Y. (1984). Educational puppetry: A valuable instructional resource in regular and special education. *Pointer*. 28(3), 33 - 36.
- McPharlin, P. (1949). *The Puppet Theatre in America: A History; with a List of Puppeteers, 1524-1948*. New York: Harper.
- Majaron, E. (2012). Art as a pathway to the child. Στο. Kroflič, L. (Ed.). (2012). The power of the puppet. Zageb : the UNIMA Puppets in Education, Development and Therapy Commission.
- Mair, M., & Kierans, C. (2007). Descriptions as data: Developing techniques to elicit descriptive materials in social research. *Visual Studies*, 22(2), 120-136.
- Martin, C. L., Eisenbud, L., & Rose, H. (1995). Children's Gender- Based Reasoning about Toys. *Child Development*, 66(5), 1453-1471.
- Martens, M. L. (1999). Productive questions: Tools for supporting constructivist learning. *Science and Children*, 36(8), 24-27.
- Mayall, B. (2008). Conversations with children. *Research with children: Perspectives and practices*. Abingdon, RoutledgeFalmer, 109-124.
- McLean, K. (1999). Museum exhibitions and the dynamics of dialogue. *Daedalus*, 128(3), 83-107.
- McRaney, D. L., & Russick, J. (Eds.). (2016). *Connecting kids to history with museum exhibitions*. Routledge.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Meeren, H. K., van Heijnsbergen, C. C., & de Gelder, B. (2005). Rapid perceptual integration of facial expression and emotional body language. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 102(45), 16518-16523.
- Merrett, F., & Wheldall, K. (1986). Observing pupils and teachers in classrooms (OPTIC): A behavioural observation schedule for use in schools. *Educational Psychology*, 6(1), 57-70.
- Meschke, M. (1992). *In search of aesthetics for the puppet theatre*. Sterling Pub Private Limited.
- Miettinen, R. (2000). The concept of experiential learning and John Dewey's theory of reflective thought and action. *International Journal of Lifelong Education*, 19(1), 54-72.
- Moffat, H., & Woollard, V. (Eds.). (1999). *Museum and gallery education: A manual of good practice*. Rowman & Littlefield.
- Naylor, S., Keogh, B., Downing, B., Maloney, J., & Simon, S. (2007). The PUPPETS Project: using puppets to promote engagement and talk in science. *Contributions from Science Education Research*, 289-296.
- Niculescu, M. (Ed). *The Puppet Theatre of the Modern World*. Boston: Play, Inc.
- Obraztsov, S. (1967). 'Some Considerations on the Puppet Theatre'. Στο. *The Puppet Theatre of the Modern World*. Union Internationale Des Marionnettes (ed). London: George G. Harrap & Co. Ltd..
- Paris, S. G., & Hapgood, S. E. (2002). *Children learning with objects in informal learning environments. Perspectives on object-centered learning in museums*, 37-54.
- Parten, M. B. (1933). Social play among preschool children. *The Journal of Abnormal and Social Psychology*, 28(2), 136.
- Peláez-Nogueras, M., Gewirtz, J. L., Field, T., Cigales, M., Malphurs, J., Clasky, S., & Sanchez, A. (1996). Infants' preference for touch stimulation in face-to-face interactions. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 17(2), 199-213.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Peretti, P. O., & Sydney, T. M. (1984). Parental toy choice stereotyping and its effects on child toy preference and sex-role typing. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 12(2), 213-216.
- Philpott, A. (1969). *Dictionary of puppetry*. London: Macdonald.
- Piaget, J. (1951). *Play, dreams, and imitation in childhood*. New York: Norton.
- Piscitelli, B., & Anderson, D. (2001). Young children's perspectives of museum settings and experiences. *Museum Management and Curatorship*, 19(3), 269-282.
- Piscitelli, B., McArdle, F. A., & Weier, K. L. (1999). Beyond "look and Learn": Investigating, implementing and evaluating interactive learning strategies for young children in museums. *Queensland University of Technology, Australia*.
- Prendiville, E., & Howard, J. (2014). *Play Therapy Today: Contemporary Practice with Individuals, Groups and Carers*. Routledge.
- Quintero, S.B. (2011) *Puppetry and Art Education: A Personal Journey*. *Iowa Research Online, University of Iowa, Iowa City*.
- Rheingold, H. L., & Cook, K. V. (1975). The contents of boys' and girls' rooms as an index of parents' behavior. *Child development*, 459-463.
- Remer, R., & Tzurriel, D. (2015). "I Teach Better with the Puppet"-Use of Puppet as a Mediating Tool in Kindergarten Education—an Evaluation. *American Journal of Educational Research*, 3(3), 356-365.
- Renninger, K. A. (1992). Individual interest and development: Implications for theory and practice. Στο. K. Renninger, S. Hidi, & A. Krapp (Eds.), *The role of interest in learning and development* (pp. 361 – 395). Hillsdale, NJ: Erlbaum
- Rowe, S. (2002). The role of objects in active distributed meaning making. Στο. Paris, S. G. (Ed.). *Perspectives on object-centered learning in museums*. Routledge.
- Rubin, K. H. (1977). The social and cognitive value of preschool toys and activities. *Canadian Journal of Behavioural Science/Revue canadienne des sciences du comportement*, 9(4), 382.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Rubin, K. H., Fein, G. G., & Vandenberg, B. (1983). Play. *Handbook of child psychology*, 4, 693-774.
- Russ, S. W., & Kaugars, A. S. (2001). Emotion in children's play and creative problem solving. *Creativity Research Journal*, 13(2), 211-219.
- Salmon, M. D., & Sainato, D. M. (2005). Beyond Pinocchio: Puppets as teaching tools in inclusive early childhood classrooms. *Young Exceptional Children*, 8(3), 12-19.
- Scarlett, G., Sophie, N., Dorothy, S., & Iris, P. (2005) *Children's Play*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Shojaee, M., Cui, Y., & Shahidi, M. (2016). Patterns and Predictors of Children's Gender-Typed Preferences of Toys. *European Scientific Journal*, 12(11).
- Shuh, J. H. (1999). *Teaching yourself to teach with objects. The educational role of the museum*, 2, 80-91.
- Shutts, K., Banaji, M. R., & Spelke, E. S. (2010). Social categories guide young children's preferences for novel objects. *Developmental science*, 13(4), 599-610.
- Simon, S., Naylor, S., Keogh, B., Maloney, J., & Downing, B. (2008). Puppets promoting engagement and talk in science. *International Journal of Science Education*, 30(9), 1229-1248.
- Sposito, A. M. P., Montigny, F., Sparapani, V. D. C., Lima, R. A. G. D., Silva-Rodrigues, F. M., Pfeifer, L. I., & Nascimento, L. C. (2016). Puppets as a strategy for communication with Brazilian children with cancer. *Nursing & health sciences*, 18(1), 30-37.
- Simon, N. (2010). *The participatory museum*. Museum 2.0.: Santa Cruz
- Sinclair, A. (1995). *The puppetry handbook*. Australia: Richard Lee Publishing.
- Steffe, L. P., & Gale, J. E. (Eds.). (1995). *Constructivism in education* (p. 159). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Stier, D. S., & Hall, J. A. (1984). Gender differences in touch: An empirical and theoretical review. *Journal of Personality and Social Psychology*, 47(2), 440

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Tillis S (1992). *Toward and Aesthetics of the Puppet: Puppetry as a Theatrical Art*. Westport, CT: Greenwood Press.
- Trash, T. M., Elliot, A. J. (2001). Delimiting and integrating achievement motive and goal constructs. Στο. Efklides, J. Kuhl, R. M. Sorrentino . *Trends and Prospects in Motivation Research*. Netherlands: Kluwer Academic Publishers, 3-21.
- Unal, F. (2012). Observation of Object Preferences of Interest by Children Aged Between 4 and 8 in Museums: Antalya Museum Examples. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 51, 362-367.
- Wallace, A., Mishina, L., & Martinez-Pons, M. (2004). Relations between the use of puppetry in the classroom, student attention and student involvement. *Brooklyn College*
- Weinraub, M., Clemens, L. P., Sockloff, A., Ethridge, T., Gracely, E., & Myers, B. (1984). The development of sex role stereotypes in the third year: relationships to gender labeling, gender identity, sex-types toy preference, and family characteristics. *Child development*, 1493-1503.
- Welch-Ross, M. K., Fasig, L. G., & Farrar, M. J. (1999). Predictors of preschoolers' self-knowledge: Reference to emotion and mental states in mother-child conversation about past events. *Cognitive Development*, 14(3), 401-422.
- Westecott, E. (2009). "The Player Character as Performing Object". Στο. *Proceedings from DiGRA . Breaking New Geound: Innovation in Games, Play, Practice and Theory*. Brunel University, London.
- Wood, E., & Latham, K. F. (2013). *The objects of experience: Transforming visitor-object encounters in museums*. Left Coast Press.
- Wright, S. (2010). *Understanding creativity in early childhood: Meaning-making and children's drawing*. Sage.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Δ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

**Απομαγνητοφωνημένες φάσεις του εκπαιδευτικού προγράμματος οι οποίες
συνδέονται με τα ερευνητικά ερωτήματα.**

Δευτέρα 13 Φεβρουαρίου 2017

1η φάση (Α' ΓΚΡΟΥΠ)

Εμψυχώτρια 1: Είδατε που μας έφερε ο κύριος Κουδούνης;

Πάμε να δούμε ποια πράγματα έχει διαφορετικά με τη σημερινή τάξη;

Για να σηκώσουμε χεράκι.

Κορίτσι 1: Το παλιό μας σχολείο.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 1: Το παλιό σχολείο, ακριβώς. Πάμε να δούμε τί πράγματα έχει σε σχέση με τη σημερινή τάξη;

Εμψυχώτρια 1: Αυτά εδώ(θρανία) τί είναι βρε παιδιά;

Όλα τα παιδιά μαζί: Θρανία.

Αγόρι 1: Αυτό εκεί είναι ένα καπέλο του αστυνόμου.

Εμψυχώτρια 1: Θα το δούμε και αυτό, μην βιάζεσαι.

Αυτά εδώ τα θρανία πως είναι; Πώς θα τα περιγράφατε;

Απαντούν μερικά παιδιά ταυτόχρονα: Από ξύλο.

Εμψυχώτρια 1: Ωραία! Έχετε δει σήμερα στο σχολείο θρανία;

Όλα τα παιδιά μαζί: Όχι.

Κορίτσι 2: Τραπεζάκια έχουμε.

Εμψυχώτρια 1: Τραπεζάκια ,ε; Και έχουν πάνω πάγκο;

Απαντούν μερικά παιδιά ταυτόχρονα: Έχουν καρεκλίτσες.

Και πόσα παιδιά κάθονται στις καρεκλίτσες;

Απαντούν μερικά παιδιά ταυτόχρονα: Όλα.

Εμψυχώτρια 1: Σε ένα θρανίο, πόσες καρέκλες χωράνε;

Απαντούν μερικά παιδιά ταυτόχρονα: Πέντε, επτά, δυο, δέκα.

Αγόρι 1: Κυρία x. πού είστε;

Νηπιαγωγός: Εδώ είμαι (νηπιαγωγός της τάξης).

Εμψυχώτρια 1: Δυο καρέκλες. Ενώ εδώ τα παλιά χρόνια που είχανε τον πάγκο, μπαίνανε και πέντε και έξι και επτά μαθητές. Μια τάξη μπορεί να είχε και πενήντα μαθητές και εξήντα μαθητές. Για να σας δείξω κάτι άλλο εγώ, αυτό εδώ με τη σας μοιάζει;

Απαντούν μερικά παιδιά ταυτόχρονα: Με πίνακα.

Εμψυχώτρια 1: Με πίνακα;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2: Α!! Αυτό εδώ είναι το τετράδιο μου. Πού βρέθηκα εδώ;

Εμψυχώτρια 1: Ποια είσαι και από πού ξεφύτρωσες;

Εμψυχώτρια 2: Πω ,πω παιδάκια (στρέφεται προς αυτά). Εγώ είμαι η Αγγελική.

Εμψυχώτρια 1: Γεια σου Αγγελική. Από πού ήρθες, τί τάξη πας;

Εμψυχώτρια 2: Εγώ είμαι μια παλιά μαθήτρια.

Εμψυχώτρια 1: Εμείς ξέρεις από που είμαστε; Από ένα νηπιαγωγείο του 2017.

Εμψυχώτρια 2: Του 2017; Α! Εγώ ήρθα από 100 χρόνια πριν.

Εμψυχώτρια 1: Ο κύριος Κουδούνης τα κάνει αυτά. Ε;

Εμψυχώτρια 2: Ναι ,χτύπησε και εμφανίστηκε εγώ.

Εμψυχώτρια 1: Θέλεις Αγγελική να δούμε την τάξη σου αφού τα ξέρεις καλύτερα;

Εμψυχώτρια 2: Ναι ,να σας βοηθήσω.

Εμψυχώτρια 1: Για έλα κοντά μας.

Εμψυχώτρια 2: Μα πώς ήρθατε; Ο κύριος Κουδούνης σας έφερε εσάς;

Κορίτσι 3: Ναι!

Εμψυχώτρια 1: Αυτό εδώ Αγγελική που βλέπω είναι ένα πινακάκι.

Εμψυχώτρια 2: Είναι το τετράδιο μου.

Εμψυχώτρια 1: Το τετράδιο σου;

Εμψυχώτρια 2: Πώς είναι τα σημερινά;

Αγόρι 4: Έχει σελίδες.

Εμψυχώτρια 1: Με σελίδες, πόσες σελίδες δηλαδή;

Αγόρι 4 και Κορίτσι 3: 3, εκατομμύρια.

Εμψυχώτρια 1: Όχι και εκατομμύρια. Και πενήντα, ε;

Εμψυχώτρια 2: Και πενήντα;

Εμψυχώτρια 1: Αυτό το τετράδιο της Αγγελικής, πόσες σελίδες έχει;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Μια.

Εμψυχώτρια 1: Μια και (δείχνει την άλλη πλευρά) μια.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Δυο.

Εμψυχώτρια 1: Και λεγότανε. Πώς λεγότανε Αγγελική;

Εμψυχώτρια 2: Η πλάκα.

Εμψυχώτρια 1: Πώς λεγότανε (στρέφεται προς τα παιδιά);

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Η πλάκα

Εμψυχώτρια 1: Και αυτό πώς λεγότανε;

Εμψυχώτρια 2: Η γραφίδα.

Εμψυχώτρια 1: Πώς λεγότανε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Η γραφίδα.

Εμψυχώτρια 2: Εσείς με τί γράφετε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Με μολύβια.

Εμψυχώτρια 2: Μολύβια, δεν το έχω ξανακούσει.

Εμψυχώτρια 1: Εσάς αυτή η γραφίδα δεν ήταν το μολύβι σας , έτσι δεν είναι;

Εμψυχώτρια 2: Ναι .

Εμψυχώτρια 1: Και γράφανε οι μαθητές σε αυτό το τετράδιο και σκεφτείτε ότι την πρώτη ώρα μπορεί να μαθαίνανε την άλφα βήτα

Αγόρι 4: Τι;

Εμψυχώτρια 1: Την άλφα βήτα.

Αγόρι 4: Α.

Εμψυχώτρια 1: Άλφα βήτα γάμα. Τα ξέρεις τα γράμματα;

Αγόρι 4: Ναι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 1: Αυτά μαθαίνανε την πρώτη ώρα η Αγγελική και έπρεπε να γράφει στην πρώτη σειρά, στην πρώτη σελίδα, στη δεύτερη αλλά την επόμενη ώρα που είχανε ζωγραφική έπρεπε να σβήσει όλα, εδώ με το σφουγγαράκι για να μπορεί να ζωγραφίσει. Και έπρεπε να τα μάθει όλα επιτόπου.

Εμψυχώτρια 2: Πω, πω πολύχρωμα ρούχα! Μα πώς γίνεται τα παιδάκια να φορούν αυτά τα πολύχρωμα ρούχα;

Κορίτσι 6: Εγώ έχω άσπρο.

Εμψυχώτρια 1: Αφού σήμερα δεν πάμε σχολείο Αγγελική, φοράμε ότι θέλουμε.

Εμψυχώτρια 2: Ό,τι θέλετε φοράτε στο σχολείο;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 2: Α! Εμείς όλοι φοράμε αυτή την ποδιά. Πώς σας φαίνεται σας αρέσει;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι .

Εμψυχώτρια 2: Πρέπει όλοι να φοράμε τα ίδια ρούχα στο σχολείο ,δεν μπορούμε να φοράμε ό,τι θέλουμε.

Εμψυχώτρια 1: Δηλαδή πως ήτανε η ποδιά;

Εμψυχώτρια 2: Να, φοράμε αυτή που είναι στο μπλε χρώμα. Και πρέπει να φοράμε κατάσπρο γιακά για να είναι κάθε μέρα πολύ καθαρός. Α! Τα κορίτσια έχουν κάτω τα μαλλιά τους.

Εμψυχώτρια 1: Γιατί εσείς πώς πρέπει να τα έχετε;

Εμψυχώτρια 2: Εμείς όλες πρέπει να έχουμε τα μαλλιά μας ή δυο πλεξούδες ή μια.

Δυο κορίτσια: Ωραία!

Εμψυχώτρια 1: Και χρειάζεται και κάτι ακόμη να φοράτε στα μαλλιά;

Εμψυχώτρια 2: Α! Πω, πω, Το ξέχασα. Θα με μαλώσει πάρα πολύ ο δάσκαλος

Εμψυχώτρια 1: Μην στεναχωριέσαι Αγγελική, θα δούμε τί θα κάνουμε. Τί ξέχασες;

Εμψυχώτρια 2: Ξέχασα την κορδέλα μου. Πρέπει όλα τα κορίτσια να φοράνε κορδέλα στο κεφάλι και εγώ όλο την ξεχνάω.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 1: Να έχουμε το νου μας μήπως τη βρούμε, παιδιά.

Εμψυχώτρια 2: Αν τη βρείτε θα μου την δώσετε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Τα αγόρια τί φοράτε;

Εμψυχώτρια 2: Τα αγόρια φορούσαν σαν την ποδιά μου σε πιο κοντό.

Εμψυχώτρια 1: Σαν αυτό εδώ;

Εμψυχώτρια 2: Ναι , αυτά είναι τα ρούχα του αδελφού μου του Νικόλα.

Εμψυχώτρια 1: Φορούσαν ένα κοντό μπλουζάκι και ένα κοντό σορτσάκι. Να σας ρωτήσω και κάτι άλλο. Αυτό εδώ με τι σας μοιάζει;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Με καπέλο αστυνομικού.

Εμψυχώτρια 1: Και με τί άλλο μπορεί να μοιάζει;

Εμψυχώτρια 2: (γελάει)Με καπέλο αστυνομικού;

Εμψυχώτρια 1: Γιατί τί είναι;

Εμψυχώτρια 2: Είναι το καπέλο του αδελφού μου του Νικόλα που φοράει στο σχολείο.

Εμψυχώτρια 1: Στο σχολείο; Αστυνομικό καπέλο φοράνε στο σχολείο;

Εμψυχώτρια 2: Δεν είναι αστυνομικό, είναι το καπέλο του μαθητή και ονομάζεται. Ξέρετε πώς ονομάζεται;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχώτρια 2: Ονομάζεται πηλήκιο.

Εμψυχώτρια 1: Πώς ονομάζεται;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Πηλήκιο.

Εμψυχώτρια 1: Έχει ένα σημαδάκι αυτό το καπέλο. Τί είναι;

Αγόρι 4: Είναι ένα στρογγυλό.

Εμψυχώτρια 1: Είναι ένα πουλί. Ποιο είναι;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Κορίτσι 6: Για να δούμε.

Εμψυχώτρια 2: Κούκου.

Αγόρι 4: Περιστέρι;

Αγόρι 3: Η κουκουβάγια.

Εμψυχώτρια 1: Τί συμβολίζει η κουκουβάγια; Τί δείχνει;

Εμψυχώτρια 1: Ποιο πουλί είναι η κουκουβάγια; Το πουλί της..

Εμψυχώτρια 1: Κουκουβάγιας.

Κορίτσι 5 : Της ειρήνης.

Εμψυχώτρια 1: Το περιστέρι είναι της ειρήνης

Εμψυχώτρια 1: Η κουκουβάγια συμβολίζει τη γνώση, τη σοφία και το φορούσαν οι μαθητές και πηγαίνανε στο σχολείο κάθε μέρα. Και Αγγελική, το φορούσανε όχι μόνο το πρωί αλλά και το απόγευμα, ε;

Εμψυχώτρια 2: Ναι, το απόγευμα ο αδελφός μου ο Νικόλας το φοράει και το απόγευμα όταν παίζουμε στην πλατεία.

Εμψυχώτρια 1: Και αν τον δει ο δάσκαλος χωρίς το πηλήκιο τί μπορεί να συμβεί;

Εμψυχώτρια 2: Α, καλά. Γίνεται την άλλη μέρα στο σχολείο. Ωχ, τον βάζει αυστηρές τιμωρίες και μάλιστα αν τον δει και κάποιος άλλος από τη γειτονιά χωρίς το καπέλο του τον μαρτυρά στο δάσκαλο του και πάλι του βάζει τιμωρία. Δεν είναι φοβερό;

Εσείς έχετε τιμωρίες στο σχολείο;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχώτρια 1: Ούτε μια;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Κορίτσι 4: Συνέπειες.

Εμψυχώτρια 1: Τι καλή δασκάλα.

Αγόρι 2: Μόνο συνέπειες έχουμε.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 1: Συνέπειες; Για πείτε μου μια συνέπεια.

Κορίτσι 6: Δεν παίζουμε.

Κορίτσι 7: Δεν παίρνουμε μετάλλιο.

Εμψυχώτρια 1: Μετάλλιο πότε παίρνετε;

Κορίτσι 5: Όταν είμαστε ήρεμοι.

Αγόρι 3: Όχι μόνο ήρεμοι.

Και από αγώνα.

Αγόρι 2: Ο Γιάννης πάει τζούντο.

Εμψυχώτρια 1: Οπότε να σας πει η Αγγελική τις δικές της τιμωρίες γιατί μου φαίνεται ότι έχει πολύ σκληρές τιμωρίες που εσείς δεν τις έχετε. Να τη ρωτήσουμε;

Κορίτσι 5: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Τί τιμωρίες είχες Αγγελική στο σχολείο;

Εμψυχώτρια 2: Α! Όταν δεν είμαι καλή μαθήτρια ή δεν κάθομαι καλά ,με βάζει ο δάσκαλος στη γωνία. Να σήκω εσύ να σου δείξω. Θα με βοηθήσει ο φίλος μου. Πώς σε λένε;

Αγόρι: Χ.

Εμψυχώτρια 2: Με βάζει εδώ στη γωνίες, πήγαινε. Μπράβο. Κοίτα τον τοίχο και βάλε το ένα σου πόδι, ψηλά σαν πελεκάνος.

Νηπιαγωγός: Σήκωσε το ένα σου ποδαράκι.

Εμψυχώτρια 2: Μπράβο! Και με βάζει έτσι και κάθομαι όλη την ώρα.

Εμψυχώτρια 1: Δύσκολη τιμωρία. Δεν είναι δύσκολο;

Δως του Αγγελική του χ.ένα φιλάκι που σε βοήθησε.

Σ' ευχαριστώ ,χ. Θα με βοηθήσεις ξανά;

χ: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Άλλες τιμωρίες είχατε; Τί είναι αυτό;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ξύλα.

Αγόρι 1: Μπαστούνια

Εμψυχώτρια 1: Κάπως αλλιώς λέγεται.

Εμψυχώτρια 2: Αυτό λέγεται βέργα.

Κορίτσι 5: Σαν το ξυλαράκι.

Εμψυχώτρια 2: Να σας πω ότι ο δάσκαλος, στέλνει εμάς και μας λέει, πήγαινε έξω και κόψε ένα κλαδί από το δέντρο και φέρτο μέσα και μόλις μπαίνουμε μέσα μας βάζει έτσι να ανοίγουμε το χέρι και μας χτυπάει στο χέρι.

Εμψυχώτρια 2: (τη χτυπάει ελαφρά με τη βέργα)Α, ου

Εμψυχώτρια 1: Εγώ ξέρω ότι όταν είχαν κάνει πολύ μεγάλη ζαβολιά ,τους γύρναγε το χέρι ανάποδα και τους χτυπούσε. Εδώ πονάει περισσότερο.

Εμψυχώτρια 2: Αουτς

Καλά.

Εμψυχώτρια 1: Σκεφτείτε τί τιμωρίες είχανε.

Εμψυχώτρια 2: Αουτς, το γονατάκι μου.

Εμψυχώτρια 1: Γιατί πονάει το γονατάκι σου Αγγελική;

Εμψυχώτρια 2: Επειδή δεν έκανα ησυχία, ο δάσκαλος με έβαλε ,έτσι πάνω στα χαλίκια, να περπατήσω.

Εμψυχώτρια 1: Ποια είναι τα χαλίκια;

Αγόρι 3: Ξέρω.

Αγόρι 4: Οι πέτρες.

Εμψυχώτρια 2: Ναι ,να τα πετραδάκια. Με βάζανε να περπατήσω και ματώσανε.

Εμψυχώτρια 1: Σας έβαζαν τέτοιες τιμωρίες; Δεν το πιστεύω.

Καλέ, τυχεροί είμαστε σήμερα. Την αγαπάω εγώ τη δασκάλα σας.

Τί είναι αυτό που κρατάς Αγγελική, δεν μας είπες;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2: Αυτό; Αυτό είναι η σάκα μου.

Κορίτσι 4: Μοιάζει σαν τσαντάκι.

Εμψυχώτρια 2: Εσάς η τσάντα σας είναι καφέ;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Αγόρι 4: Πολύχρωμες.

Εμψυχώτρια 2: Εμάς όλων οι τσάντες είναι ίδιες ,ακόμη και του δασκάλου.

Εμψυχώτρια 1: Και όλοι οι δάσκαλοι έχουν αυτή την τσάντα;

Εμψυχώτρια 2: Ακριβώς

Εμψυχώτρια 1: Και ήταν όλες καφέ και δερμάτινες;

Και πως την ξεχωρίζατε; 60 μαθητές και ένας ο δάσκαλος 61 ίδιες τσάντες.

Εμψυχώτρια 2: Γράφαμε το όνομα μας από μέσα.

Εμψυχώτρια 1: Ανοίγατε εδώ δηλαδή;

Εμψυχώτρια 2: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Τί άλλο έχει η Αγγελική στην τάξη της που θέλετε να ρωτήσετε;

Αγόρι 3: Μια γη.

Εμψυχώτρια 1: Μια υδρόγειο.

Κορίτσι 6: Μια κούκλα.

Εμψυχώτρια 1: Η κούκλα είναι για να μας δείχνει τα ρούχα της Αγγελικής.

Αυτός εδώ ο σιδερένιο σωλήνας τί είναι;

Κορίτσι 4: Κουβάς.

Εμψυχώτρια 2: Δεν είναι κουβάς.

Εμψυχώτρια 1: Τί είναι Αγγελική;

Εμψυχώτρια 2: Αυτό είναι η σόμπα με την οποία ζεσταινόμασταν γιατί αλλιώς είχε πάρα πολύ κρύο στην τάξη. Να σας πω. Όταν ξεκινούσαμε από το σπίτι παίρναμε ένα

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

κούτσουρο κάτω από τη μασχάλη και το κουβαλάγαμε. Μόλις φτάνε στο σχολείο, το πετάγαμε μέσα στη σόμπα και μετά βάζαμε τα χεράκια μας δίπλα στη σόμπα για να τα ζεστάνουμε. Για να πιάσουμε αργότερα τη γραφίδα γιατί αλλιώς τα χέρια μας ήταν ξυλιασμένα.

Εμψυχώτρια 1: Εσείς παίρνετε ένα κούτσουρο και πάτε στο σχολείο;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι .

Εμψυχώτρια 1: Όχι; Και πώς ζεσταίνεστε;

Κορίτσι 1: Με καλοριφέρ.

Εμψυχώτρια 2: Τι είναι αυτό το καλοριφέρ;

Κορίτσι 5: Κρίμα.. κρίμα που δεν ζεσταίνεσαι.

Εμψυχώτρια 2: Εμάς η τάξη μας ήταν πάρα πολύ κρύα.

Εμψυχώτρια 1: Να σε ρωτήσω κάτι άλλο Αγγελική, εσείς κανόνες έχετε στο σχολείο;

Εμψυχώτρια 2: Βέβαια έχουμε κανόνες, αλλιώς πώς θα υπήρχε σχολείο χωρίς κανόνες;
Είναι όλοι γραμμένοι στον τοίχο. Είχαμε 10 κανόνες.

Εμψυχώτρια 1: Εσείς έχετε κανόνες;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Τι κανόνες έχετε ,θα μου πείτε;

Κορίτσι 6: Να καθόμαστε καλά στο σχολείο.

Αγόρι 1: Να μην κάνουμε φασαρία την ώρα του μαθήματος.

Αγόρι 2: Να σταυρώνουμε τα χεράκια όταν μας μιλάνε.

Εμψυχώτρια 1: Α, περίεργος κανόνας. Δεν τον είχα ξανακούσει.

Κορίτσι 6: Να μη χτυπάμε τα πόδια.

Κορίτσι 9: Να μη μιλάμε την ώρα του φαγητού.

Εμψυχώτρια 1: Πάρα πολύ ωραία. Πάμε να δούμε τους κανόνες της Αγγελικής μήπως μοιάζουν με τους δικούς μας. Η Αγγελική είχαν στο τοίχο, ένα δεκάλογο με κανόνες

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

που τους τηρούσαν κατά γράμμα αλλιώς είχαν αυστηρές τιμωρίες. Να τους διαβάσω
εγώ Αγγελική;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Για ακούστε τον πρώτο κανόνα μήπως το έχουμε εμείς. Να χτυπάς τη
θύρα πριν μπεις στην τάξη πριν μπεις την ώρα του μαθήματος και να την κλείνεις πάντα
χωρίς θόρυβο. Ποια είναι η θύρα;

Αγόρι 5: Η πόρτα;

Εμψυχώτρια 1: Η πόρτα, μπράβο. Τον έχουμε εμείς αυτό τον κανόνα; Δηλαδή όταν
μπαίνετε στο σχολείο το πρωί, κοπανάτε την πόρτα σας με δύναμη;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Αγόρι 3: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Α, έχετε και εσείς κανόνες απλώς δεν τους έχετε στον τοίχο. Τους
ξέρετε απέξω.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Να διαβάσω και το δεύτερο Αγγελική; Να μην τρέχεις μέσα στο
σχολείο και να μην χτυπάς τα πόδια σου μέσα στην τάξη. Αυτό μου είπατε ότι το έχετε.

Κορίτσι 1: Ναι.

Αγόρι 4: Τρέχουμε όταν είμαστε στην αυλή.

Εμψυχώτρια 1: Τους ίδιους κανόνες έχουμε Αγγελική ;

Εμψυχώτρια 2: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Για ακούστε άλλον ένα, να λες πάντα την αλήθεια και να μην
κατηγορείς τους συμμαθητές σου.

Εμψυχώτρια 2: Πολύ σημαντικό.

Εμψυχώτρια 1: Εσείς λέτε την αλήθεια;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι .

Αγόρι 1: Όχι .

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2: Εσύ Αγγελική, εγώ προσπαθώ να λέω την αλήθεια και δεν κατηγορώ τους συμμαθητές μου.

Εμψυχώτρια 1: Καλά δεν κάνει η Αγγελική;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι .

Εμψυχώτρια 1: Για ακούστε και τον 10ο και το πιο σημαντικό κανόνα για να τον συζητήσουμε λίγο παραπάνω.

Εμψυχώτρια 2: Δεν τον κατηγορώ αλλά αν κάνει κάτι κακό, πηγαίνω και του λέω μια συμβουλή, ότι δεν πρέπει να το κάνει.

Νηπιαγωγός: Μπράβο. Συμβουλεύει το φίλο του.

Εμψυχώτρια 1: Σοφή είσαι Αγγελική.

Εμψυχώτρια 1: Λέει ο δέκατος κανόνας<< Να ακούς το δάσκαλος σου, να τον αγαπάς σαν πατέρα σου και να μην κρύβεις τίποτε από αυτόν>>. Εσείς το κάνετε αυτό;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχώτρια 1: Την αγαπάτε τη δασκάλα σας;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Αγόρι: Όχι.

Εμψυχώτρια 1: Ποιος είπε όχι; Δεν το πιστεύω, πλάκα κάνει όποιος το είπε. Εσύ Αγγελική που μας είπες ότι ο δάσκαλος σου είχε τη βέργα στην τάξη, που την έβαζε συνεχώς τιμωρίες. Τον αγαπούσες το δάσκαλο σου;

Εμψυχώτρια 2: Τον αγαπούσα γιατί εκτός ότι μας μαθαίνει τα πολύ χρήσιμα πράγματα για τη ζωή μας, μας φροντίζει κιόλας.

Εμψυχώτρια 1: Σας φροντίζει; Δηλαδή τί κάνει ο δάσκαλος και είναι καλός; Τι καλό μπορεί να κάνει;

Κορίτσι 1: Πού είναι ο δάσκαλος της;

Εμψυχώτρια 1: Ο δάσκαλος της δεν θα έρθει, θα πάει η Αγγελική στο σχολείο.

Αγόρι 7: Όμως ποιος είναι ο δάσκαλος;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Κορίτσι 8: Πώς τον λέγανε; Το όνομα του.

Εμψυχώτρια 2: Είναι ο κύριος Δημήτρης. Ο κύριος Δημήτρης φέρνει και αυτός ένα κούτσουρο ή όσα πιο μπορεί κάθε μέρα για να μπορούμε να ζεσταθούμε.

Εμψυχώτρια 1: Γιατί απ'ότι ξέρω, εκείνη την εποχή κάνετε και πρωί και απόγευμα και το Σάββατο.

Εμψυχώτρια 2: Βέβαια και το Σάββατο. Γιατί εσείς δεν κάνετε το Σάββατο;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχώτρια 2: Όχι; Αχ τι τυχεροί που είστε. Εγώ κάθε φορά θέλω να παίξω.

Εμψυχώτρια 1: Και ότι κάνατε στο σχολείο, ο δάσκαλος σας σας το μάθαινε;

Εμψυχώτρια 2: Ο δάσκαλος μας μας τα μάθαινε αυτά τα πολύ χρήσιμα πράγματα και μας έφτιαχνε φαγητό γιατί στο σπίτι μας δεν έχουμε και πολύ και πηγαίνουμε στο σχολείο και πεινάμε.

Κορίτσι 2: Πότε είναι να ξεκουραστείς;

Εμψυχώτρια 2: Το μεσημέρι και την Κυριακή.

Εμψυχώτρια 1: Αγγελική έχω να σου πω πως η ώρα έχει περάσει πάρα πολύ και θα πάρεις τιμωρία.

Εμψυχώτρια 2: Πρέπει να φύγω, γεια σας παιδάκια. Θα σας δω σε λίγο. Γεια!

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Γεια!

Αγόρι 1: Η κορδέλα σου;

Εμψυχώτρια 1: Την κορδέλα σου να δεις Αγγελική γιατί αλλιώς θα πάρεις τιμωρία.

Εμψυχώτρια 2: Ευχαριστώ, πολύ που με βοήθησες.

2η φάση

Εμψυχώτρια 1: Αυτή εδώ τί είναι;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Μπάλα.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Κορίτσι 6: Είναι πολύ βαρύ.

Εμπυλωτότρια 1: Είναι πολύ βαριά και την είχανε στο σχολείο 100 χρόνια πριν και κάνανε γυμναστική.

Αγόρι 4: Πώς;

Εμπυλωτότρια 1: Σκεφτείτε ότι αυτή ζύγιζε 50 κιλά και σηκώνανε οι μαθητές και πάνω και κάτω και δεξιά και αριστερά και την πετούσαν ο ένας στον άλλο για να δυναμώσουν τα χέρια τους. Και ήταν δύσκολο και καθόλου ευχάριστο το μάθημα. Αλλά λες και πιαστήκαμε λέω να κάνουμε τη δική μας γυμναστική. Τί λέτε; Για ελάτε εδώ, θέλω να γεμίσουμε το χώρο. Πάμε λίγο να γυμναστούμε. Πάμε να χοροπηδήξουμε. Όσο πιο ψηλά μπορούμε. Για να φτάσουμε στο ταβάνι.

(γέλια παιδιών)

Εμπυλωτότρια 1: Το φτάσαμε σχεδόν δεν το πιστεύω. Ζεσταθήκαμε; Είμαστε καλά;

Αγόρι 5: Κυρία εγώ πάω στίβο.

Εμπυλωτότρια 1: Κουράστηκες;

Εμπυλωτότρια 1: Λέω αφού μου είπατε ότι μαθαίνετε την άλφα-βήτα, να μεταμορφωθούμε με τα σώματα μας σε γράμματα της άλφα βήτα. Θέλω να γίνουμε ένα τ. όπως λέμε τρένο. Πάρα πολύ ωραία. Εγώ το κάνω και έτσι το τ. Τι ωραία τ ,φοβερά μπράβο. Πάμε να κάνουμε ένα ωραίο στρουμπουλό ο; Είναι λίγο στρουμπουλούλι το ο ,για να σε δω. Πάμε να κάνουμε ένα λ; το λάμβδα έτσι

Εμπυλωτότρια 1: Και έτσι. Ένα γιώτα που είναι πολύ όμορφο.

Κορίτσι 6: Και έτσι.

Εμπυλωτότρια 1: Πάμε να κάνουμε ένα πιο δύσκολο, ένα σίγμα τελικό που είναι σαν φίδι. Για να το χορέψουμε και λίγο, για να σας δω. Πω, πω ,τί ωραία σίγματα που χορεύουνε! Ωραία! Για να κάνουμε ένα κύκλο, για να πιαστούμε χέρι-χέρι. Γιατί έχω να σας φανερώσω. Η Αγγελική πριν φύγει, μας άφησε ένα παιχνίδι που έχουνε στο σχολείο της.

Αγόρι 4: Το κουτσό.

Εμπυλωτότρια 1: Αυτό είναι το κουτσό. Έτσι λέγεται. Ακούστε τώρα τί γίνεται.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 2: Κάνουμε κουτσό και στο σχολείο.

Εμψυχώτρια 1: Καταρχάς θα το κάνουμε όλοι με τη σειρά. Θα ερχόμαστε όλοι στον αριθμό 1,θα πατάμε εδώ ,θα λέμε το όνομα μας. Εγώ είμαι η χ. Και θα επιστρέφουμε στη θέση μας. Θα σας δείξω δυο τρόπους αλλά ο καθένας θα το κάνει όπως θέλει.

3η φάση

Εμψυχώτρια 1: Επειδή η Αγγελική τελειώνει το σχολείο ,σκέφτηκα αν είναι να την ξαναδούμε, επειδή στο δωμάτιο της θέλει να έρθει, μήπως εμείς να γίνουμε το δωμάτιο της και να βρει εμάς.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Μπορούμε να μεταμορφωθούμε σε έπιπλα; Ωραία, ας δούμε πως θα το κάνουμε. Ο καθένας θα έχει ένα ρόλο και θα σας τους δώσω εγώ.

Κορίτσι 5: Μπορούμε να κλειδώσουμε κάπου τα έπιπλα για λίγο.

Νηπιαγωγός: Ένας από τους κανόνες λέει, δεν μιλάμε χωρίς να σηκώνουμε χεράκι. Δεν μιλάμε όλοι μαζί. Λοιπόν, σήκωσε το χέρι για να σου δώσουν το λόγο. Άντε καρδούλα μου.

Κορίτσι 6: Μπορούμε να μπούμε εμείς στη θέση των επίπλων; Μόλις μπει στο δωμάτιο θα δει.

Εμψυχώτρια 1: Εμάς. Και δεν θα καταλάβει τίποτα. Αυτό θα κάνουμε τέλεια ιδέα. Θέλω 1,2,3,4 για το κρεβάτι,

Αγόρι: Και εγώ θέλω να είμαι το κρεβάτι.

Εμψυχώτρια 1: Σηκωθείτε εδώ και θα κοιτιέστε ,είστε η πόρτα. Ξέχασα να σας πω. Μόλις μεταμορφωνόμαστε σε έπιπλα πρέπει να μη μιλάμε και να μένουμε ακίνητοι για να μη μας καταλάβει κανείς ότι είμαστε σε έπιπλα. Εσείς θα κάνετε το ξυπνητήρι. Το ξυπνητήρι θα κουρδίζει από μόνο του. Εντάξει;

(Παιδιά)Ντριν

Εμψυχώτρια 1: Εδώ έχουμε τη κρεμάστρα και εδώ το παράθυρο. Για να φωνάξω τη Αγγελική να έρθει από το σχολείο. Αγγελική;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2: Αχ, και νόμιζα ότι το σπίτι μου μιλάει. Πω, πω κουράστηκα πάρα πολύ στο σχολείο. Σπίτι μου σπιτάκι μου ωραίο, Η πορτούλα εδώ. Σκούργιασε η πόρτα. Νομίζω ότι ο διάδρομος μου χαμογελάει σήμερα. Τι περίεργο.

(Γελούν τα παιδιά)

Εμψυχώτρια 2: Η πόρτα έκλεισε μόνη της. Όχι, όχι, έχω κουραστεί πολύ από το σχολείο. Αχ κρεμαστρούλα μου καλή. Να βγάλω εγώ το κασκόλ μου. Έχει πολύ ζέστη μέσα στο σπίτι. Η σόμπα κάνει πολύ καλή δουλειά. Να αφήσω την τσαντούλα μου εδώ, στην κρεμάστρα ,ωραία, τέλεια.

(Γελούν τα παιδιά)

Εμψυχώτρια 2: Ωραίες μου κοτσίδες, ε καθρέφτη μου; Αλλά πρέπει να τις λύσω για να πάω στο κρεβάτι. Είμαι όμορφη, καθρέφτη, καθρεφτάκι μου. Τα δόντια μου καθαρά. Ε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 2: Πω, πω ,νύχτα έφτασα από το σχολείο. Να κλείσω και το πατζούρι (το κλείνει και κάνει ήχο παραθύρου με το στόμα της). Ξυπνητήρι, ξυπνητηράκι θέλω να με ξυπνήσεις ακριβώς στις 7. Αν ξυπνήσω αργότερα, θα χάσω το σχολείο. Εντάξει ξυπνητήρι μου το υπόσχεσαι;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 2: Να πέσω ήσυχη στο κρεβατάκι μου, να σκεπαστώ και λίγο, ωραία.

(ροχαλίζει)(γελούν τα παιδιά)

(ήχος κόκορα και ξυπνητήρι παιδιών)Ντριν!

Εμψυχώτρια 2: Πω πω πότε πέρασε η ώρα. Να κλείσω το ξυπνητήρι γιατί θα συνεχίσει να χτυπάει. Για να δω τί μέρα έχει έξω. Πω, πω λιακάδα και χαμόγελα. Ξέχασα τίποτα;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Το κασκόλ μου. Θα το φορέσω γιατί πονάει και ο λαιμός μου. Ευχαριστώ κρεμαστρούλα που μου υπενθυμίζεις τί να πάρω στο σχολείο.

Αγόρι 4: Η κορδέλα σου.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2: Δεν την βρίσκω την κορδέλα μου. Πού την άφησα; στο ξυπνητήρι μου, στο κρεβάτι μου. Α, πρέπει να βιαστώ. Γεια σου σπιτάκι μου (χαιρετά και φιλά το μάγουλο των παιδιών που αναπαριστούν την πόρτα. Πάω στο σχολείο και θα με μαλώσει ο δάσκαλος. Γεια σου σπίτι μου καλό ,θα μου λείψεις.

Κορίτσι 6: Σου έχει φύγει το κασκόλ.

Παιδιά: Γεια σου Αγγελική.

Εμψυχώτρια 1: Για να δούμε πολύ γρήγορα, τώρα εδώ με τη βοήθεια της Αγγελικής ,κάποια παλιά παιχνίδια. Για φωνάζτε την Αγγελική.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Αγγελική!!!!

Εμψυχώτρια 2: Μα η Αγγελική έχει σχολείο.

Δεν έχει διάλειμμα.

Τι βλέπω έρχεται από μακριά.

Εμψυχώτρια 1: Για φωνάζτε βρε παιδιά.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Αγγελική!

Εμψυχώτρια 2: Ω! Οι αγαπημένοι μου φίλοι, όλοι είναι εδώ. Τι ωραία!

Εμψυχώτρια 1: Βρε Αγγελική. Αυτό εδώ, τί είναι;

Αγόρι 9: Σφεντόνα.

Εμψυχώτρια 1: Αυτό είναι το αγαπημένο παιχνίδι όλων των παιδιών.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Σφεντόνα.

Εμψυχώτρια 1: Είναι η σφεντόνα.

Εμψυχώτρια 1: Και να σας πω ένα μυστικό που ξέρω; Παλιά τα παιδιά έφτιαχναν τα παιχνίδια μόνα τους. Με τη σφεντόνα πώς μπορούσαν να τη φτιάξουν; Βρίσκανε ένα ξύλο που να έχει αυτό το σχήμα

Κορίτσι 3: Σαν ύψιλον είναι.

Εμψυχώτρια 1: Σαν το ύψιλον, ακριβώς. Το λάστιχο πού το βρίσκανε;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Κορίτσι 5: Δεν ξέρω.

Δυο αγόρια: Απ' την τσάντα τους

Κορίτσι 4: Βάζανε τις μπάλες και πετάγονταν.

Εμφυχώτρια 1: Ακριβώς έτσι παίζονταν αλλά το ξύλο πού το βρίσκανε; Στο...

Δυο Αγόρια: Δέντρο.

Εμφυχώτρια 1: Στο δέντρο στο κλαδί. Το λαστιχάκι;

Εμφυχώτρια 2: (γελάει η Αγγελική) Κάναμε τα αγόρια μια τρύπα στο παντελόνι ή στο βρακάκι μας. Το παίρναμε και το κάναμε σφεντόνα. Μετά τί γινόντουσαν τα παντελόνια μας;

Αγόρια: Τους έπεφταν.

Εμφυχώτρια 2: Ναι και τα δένουμε με ένα σχοινί. Μην το πείτε πουθενά γιατί θα μας μαλώσει η μαμά αλλά ήταν πιο σημαντικό να είχαμε σφεντόνα. Έτσι δεν είναι; Γιατί με τη σφεντόνα σκοτώναμε πουλάκια και μετά τα πηγαίναμε στο σπίτι και τρώγαμε κίολας με το πιλάφι.

Εμφυχώτρια 1: Για να δω έχω κι άλλα παιχνίδια. Αυτή εδώ παιδιά τί είναι;

Εμφυχώτρια 2: Σβούρα.

Εμφυχώτρια 1: Είναι μια πιο σύγχρονη σβούρα. Όμως οι πιο παλιές οι σβούρες που έπαιζε η Αγγελική ήταν σαν αυτή εδώ. Σωστά Αγγελική;

Εμφυχώτρια 2: Ναι.

Εμφυχώτρια 1: Ήταν ξύλινη γι αυτό την έφτιαχναν τα παιδιά. Την σκαλίζανε και βάζανε ένα σκοινάκι γύρω γύρω για να κάνει μεγαλύτερη φορά. Με μεγαλύτερη δύναμη. Έριχναν το σκοινί με δύναμη και περιστρεφότανε όλο και πιο γρήγορα και η μια χτυπούσε την άλλη και όποια σταματούσε τελευταία να γυρίζει, ήταν η νικήτρια.

Εμφυχώτρια 2: Πολλές φορές βάζαμε ένα καρφί κάτω από τη σβούρα για να γυρνάει καλύτερα και σημαδεύαμε την κορυφή της σβούρας του προηγούμενου και τη σπάγαμε πολλές φορές. Και κέρδιζε η δικιά μας σβούρα.

Νηπιαγωγός: Τέλεια παιχνίδια κάνατε Αγγελική.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 1: Λοιπόν, για να σας δείξω ένα ακόμα.

Νηπιαγωγός: Είναι ένα παιχνίδι που έχετε εσείς τα αγόρια. Πώς το λέτε; Πού χτυπάει ο ένας του άλλου.

Αγόρι 5: Bay blate.

Εμψυχώτρια 1: Αυτά εδώ παιδιά τί είναι;

Κορίτσι 7: Μπίλιες.

Εμψυχώτρια 1: Μπίλιες. Για ακούστε τί γινότανε παλιά. Παλιά δεν λεγόντουσαν έτσι το παιχνίδι. Στην αρχή τα πολύ παλιά χρόνια, ήταν από χώμα και λεγόντουσαν βόλοι. Μετά έγιναν σαν και αυτούς γυάλινοι ή πορσελάνινοι με σχέδια και χρώματα. Και λεγόντουσαν..

Εμψυχώτρια 2: Γκαζές ή γκαζάκια.

Εμψυχώτρια 1: Μπράβο Αγγελική. Και από τι ξέρω φέρνανε όλοι τους βόλους .

Εμψυχώτρια 2: Και κάναμε το στρώσιμο. Στρώνουμε τους βόλους μας και μετά παίρνουμε τον αγαπημένο μας βόλο και όσους βόλους διώχνουμε από τη σειρά τους κάνουμε δικούς μας. Έτσι έχουμε πιο πολλούς βόλους.

Εμψυχώτρια 1: Και αν το πετυχαίνατε τον κάνατε δικό σας;

Εμψυχώτρια 2: Ναι και αν πετυχαίναμε τον ακριανό τους παίρναμε όλους τους προηγούμενους.

Κορίτσι 6: Ει, ξέχασες την τσάντα σου στο σχολείο.

Εμψυχώτρια 2: Την άφησαν γιατί με βαραίνει να την κουβαλάω συνέχεια. Όταν ένα παιδάκι δεν είχε βόλους γιατί εμείς ζούμε σε φτωχά χρόνια.

Κορίτσι 2: Πρέπει να πάρεις την τσάντα σου.

Εμψυχώτρια 2: Ναι αλλά όταν ένα παιδάκι δεν είχε τους βόλους. Τί κάναμε τα υπόλοιπα παιδάκια;

Κορίτσι 4: Τους φτιάχνατε βόλους και τους δίνατε.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2: Μπράβο δίναμε ο καθένας από μερικούς βόλους. Δυο εγώ, τρεις εσύ.
Εσείς το κάνετε αυτό;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 2: Δίνετε στα παιδιά που δεν έχουνε να παίξουνε τα παιχνίδια σας; Τα μοιράζεστε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι .

Εμψυχώτρια 2: Μπράβο, είμαι σίγουρη.

Εμψυχώτρια 1: Λοιπόν για να δείτε ένα τελευταίο παιχνίδι. Αυτό εδώ τί είναι με τί σας μοιάζει; Από τί υλικό σας φαίνεται;

Κορίτσι 6: Από κερί.

Εμψυχώτρια 2: Αυτό είναι το αγαπημένο μου παιχνίδι.

Εμψυχώτρια 1: Τί είναι αυτό βρε Αγγελική;

Εμψυχώτρια 2: Αυτό είναι κόκαλο.

Εμψυχώτρια 1: Και πού το βρίσκατε;

Εμψυχώτρια 2: Από τον αστράγαλο του αρνιού ή του κατσικιού.

Εμψυχώτρια 1: Το Πάσχα δηλαδή κρατούσατε αυτά το κοκαλάκια;

Αγόρι 7: Είναι σαν για τους σκύλους.

Εμψυχώτρια 2: Το ρίχναμε έτσι κάτω. Εσείς έχετε κανένα παρόμοιο παιχνίδι που το ρίχνετε κάτω ανάλογα με πια μεριά τυχαίνει;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι .

Εμψυχώτρια 1: Εγώ ξέρω ένα. Ποιο;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Το ζάρι.

Εμψυχώτρια 1: Έτσι το έπαιζε η Αγγελική και κάθε ρόλο έπαιρνε και μια ιδιότητα. Πάνω ήταν ο βασιλιάς ,κάτω ο βεζύρης δηλαδή ο βοηθός του βασιλιά, το ψωμί και το ξύλο. Αυτός λοιπόν που έφερνε το ξύλο, έτρωγε βεργιές από το βεζύρη, όσες τον διέταζε ο βασιλιάς.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2: Κρατούσε μια βέργα όπως ο δάσκαλος.

Εμψυχώτρια 1: Λοιπόν έχουμε και ένα άλλο παιχνίδι αλλά θα το παίξετε με τη δασκάλα σας.

Εμψυχώτρια 2: Όλα τα κορίτσια αγαπάμε αυτό το παιχνίδι.

Κορίτσι 6: Το πούντο πούντο το δαχτυλίδι.

Εμψυχώτρια 1: Για να το τραγουδήσουμε όλοι μαζί.

Ταυτόχρονα όλα μαζί:

Πούντο πούντο το δαχτυλίδι

ψάξε ψάξε δεν θα το βρεις

δεν θα το βρεις, δεν θα το βρεις

το δαχτυλίδι που ζητείς,

δεν θα το βρεις, δεν θα το βρεις

το δαχτυλίδι που ζητείς.

Εμψυχώτρια 1: Κυρία το υπόσχεστε ότι θα το παίξετε; Επειδή Αγγελική πρέπει να πάει σχολείο.

Νηπιαγωγός: Το υπόσχομαι.

Εμψυχώτρια 1: Χαιρετίστε την γιατί πάει..

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Γεια σας.

Εμψυχώτρια 2: Πέρασα πολύ ωραία μαζί σας.

Τετάρτη 15 Μαρτίου 2017. (Β' ΓΚΡΟΥΠ)

1η φάση

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμπνευχωτής 3 : Ήρθαμε στο Μουσείο της Παιδείας, τι θα δούμε; Θα δούμε μια τάξη, για την ακρίβεια θα δούμε μια τάξη εκατό χρόνια πριν. Θέλω με τη δική σας τη βοήθεια να δούμε πράγματα και να τα περιγράψουμε μαζί. Για παράδειγμα, εδώ..

Αγόρι 1: Είναι ξύλινα.

Εμπνευχωτής 3 : Τα καθίσματα πώς είναι;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ξύλινα.

Εμπνευχωτής 3 : Είναι και ενωμένα. Τα σημερινά μας θρανία, ξέρετε πώς είναι; Ξέρετε πόσα παιδάκια κάθονται σε ένα θρανίο;

Αγόρι 2: Πέντε.

Εμπνευχωτής 3 : Όχι δυο κάθονται. Τα παλιά τα χρόνια μέσα σε μια τάξη έπρεπε να μένουν μέσα 60 μαθητές.

Κορίτσι 4: 60;

Εμπνευχωτής 3 : Για να χωρέσουν λοιπόν σε ένα θρανίο έπρεπε να κάθονται και 5 μαθητές. Για να σας δείξω κάτι τώρα. Αυτό εδώ παιδιά με τί σας μοιάζει;

Αγόρι 5: Με πίνακα.

Εμπνευχωτής 2: Επ, επ, επ. Αυτό είναι το τετράδιο μου. Ποιος είσαι εσύ που κρατάς το τετράδιο μου;

Εμπνευχωτής 3 : Εγώ είμαι ο x και εσύ ποια είσαι;

Εμπνευχωτής 2: Εγώ είμαι Αγγελική. Αυτό εδώ είναι το τετράδιο μου και αυτή η τάξη μου. Ποιοι είστε όλοι εσείς εδώ;

Εμπνευχωτής 3: Εμείς είμαστε μια τάξη νηπιαγωγείου του 2017. Χτύπησε ο κύριος Κουδούνης και μας έφερε εδώ.

Εμπνευχωτής 2: Αυτός ο κύριος Κουδούνης μου φέρνει παιδιά σαν και εσάς. Ξέρετε κάτι; Άρα έχετε έρθει εκατό χρόνια μετά από εμένα. Ήρθατε να γνωρίσετε την τάξη μου;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμπνευχωτής 2: Να βοηθήσω και εγώ;

Εμπνευχωτής 3: Για έλα. Αυτό πώς είπατε ότι το λέτε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Πίνακα.

Εμπνευχωτής 2: Ξέρετε κάτι; Δεν είναι πινακάκι. Ονομάζεται πλάκα. Πώς ονομάζεται;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Πλάκα.

Εμπνευχωτής 2: Πλάκα ονομάζεται και είναι σαν το τετράδιο. Και αυτό που γράφω πάνω στο τετράδιο πώς λέγεται; Σαν μολύβι είναι αλλά.. Λέγεται γραφίδα ή κοντύλι. Πώς λέγεται;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Γραφίδα ή κοντύλι.

Εμπνευχωτής 2: Εσείς τέτοιο τετράδιο έχετε;

Αγόρι 3: Όχι, έχουμε τετράδια που έχουν και σελίδες.

Εμπνευχωτής 2: Πόσες σελίδες έχει ένα τετράδιο;

Αγόρι 3: Πολλές.

Αγόρι 4: Εκατό.

Εμπνευχωτής 2: Εμένα το τετράδιο μου, πόσες σελίδες έχει. Για δείτε καλά.

Κορίτσι 5: Δυο.

Εμπνευχωτής 2: Ακριβώς και δεν είχαν άλλο τετράδιο. Και πρέπει την πρώτη ώρα που έχω γλώσσα να γράφω στο τετράδιο μου και συνεχίζω στην πίσω σελίδα. Αλλά την τελευταία ώρα που έχω μαθηματικά πρέπει να σβήσω αυτά που έχω γράψει. Να τ' έχω μάθει επιτόπου στο μυαλό μου για να γράψω την αριθμητική. Και εσείς τα σβήνετε αυτά που έχετε στο τετράδιο σας;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Αγόρι 6: Όταν κάνουμε λάθη.

Αγόρι 3: Εγώ τα σβήνω.

Εμπνευχωτής 2: Άμα κάνετε λάθη. Αν δεν κάνετε όμως, δεν τα σβήνετε, έτσι δεν είναι;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι .

Εμψυχωτής 2: Είστε πάρα πολύ τυχεροί. Μπράβο, χαίρομαι.

Εμψυχωτής 3: Αγγελική, να σε ρωτήσω κάτι. Τί περίεργα ρούχα είναι αυτά που φοράς;

Εμψυχωτής 2: Τώρα σας παρατήρησα. Τί φοράτε; Ο καθένας διαφορετικά ρούχα; Και σχέδια και χρώματα; Δεν το πιστεύω, εμείς πρέπει να φοράμε όλοι τα ίδια. Αυτή εδώ την στολή ξέρετε πώς τη λένε;

Αγόρι 5: Στολή πανε...

Αγόρι 6: Φουστανέλα.

Εμψυχωτής 2: Όχι. Λέγεται πο..

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Ποδιά.

Εμψυχωτής 2: Πολύ σωστά! Και εμείς τα κορίτσια πρέπει να φοράμε αυτή την ποδιά που είναι χρώμα μπλε. Αυτό το φόρεμα και έχουμε ένα γιακά που είναι πάντα σιδερωμένο και περιποιημένο. Πρέπει τα μαλλιά μας να τα έχουμε πάντα πλεξούδες, μια δεξιά, μια αριστερά. Και πάντα να φοράμε μια μπλε κορδέλα και εγώ όλο την ξεχνάω και παίρνω τιμωρίες.

Εμψυχωτής 3: Για να σε ρωτήσω κάτι Αγγελική. Τα αγόρια τί φοράνε;

Εμψυχωτής 2: Τα αγόρια και αυτά φοράνε ποδιά αλλά όχι φόρεμα. Φοράνε ένα μπλε μπλουζάκι και ένα άσπρο σορτσάκι.

Εμψυχωτής 3: Σαν αυτό εδώ;

Εμψυχωτής 2: Ακριβώς, σαν αυτό εδώ. Και μετά φοράνε τίποτε άλλο; Η φοράνε μόνο αυτό;

Μπορείτε να με βοηθήσετε γιατί είμαι μικρούλα; Υπάρχει ένα καπέλο, για δείτε το καλά.

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Αστυνομικού.

Εμψυχωτής 2: Μοιάζει με αστυνομικού αλλά με τί άλλο μοιάζει. Για να σηκώνετε χεράκι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 7: Καπέλο κλέφτη.

Εμψυχωτής 2: Κλέφτη; Πυροσβέστη μήπως;

Αγόρι 7: Ναι.

Αγόρι 8: Τραγουδιστή.

Εμψυχωτής 2: Τραγουδιστή; Έχετε φαντασία μεγάλη. Όμως αυτό το καπέλο δεν είναι ούτε τραγουδιστή ούτε αστυνομικού ούτε πιλότου ούτε κλέφτη. Αμα δείτε ,έχει ένα σηματάκι το καπέλο πάνω. Για δείτε το καλά και πείτε μου τί σηματάκι είναι αυτό.

Αγόρι 5: Βλέπω κάτι μάτια.

Αγόρι 2: Κόκκινα μάτια.

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Είναι κουκουβάγια.

Εμψυχωτής 2: Μπράβο, είναι μια κουκουβάγια. Και τί συμβολίζει η κουκουβάγια; Ξέρει κανείς;

Αγόρι 5: Ότι βγαίνει τη νύχτα.

Εμψυχωτής 2: Βγαίνει νύχτα και κάτι άλλο.

Αγόρι 7: Τη θεά Αθηνά.

Εμψυχωτής 2: Τη θεά Αθηνά. Άρα; Άρα τη σοφία και τη γνώση συμβολίζει η κουκουβάγια. Άρα ποιος θα μπορούσε να φοράει ένα τέτοιο καπέλο την παλιά εποχή;

Αγόρι 5: Στρατιώτες.

Εμψυχωτής 2: Όχι, το φορούσαν οι μαθητές στα σχολεία σαν και εσάς και λεγότανε πηλήκιο. Πώς λεγότανε;

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Πηλήκιο.

Εμψυχωτής 3: Και το φορούσαν κάθε πρωί;

Εμψυχωτής 2: Όταν έρχονταν στην αίθουσα έπρεπε να το φοράνε οπωσδήποτε αλλά και το απόγευμα αν πάνε κάπου, οπουδήποτε. Παραδείγματος χάριν με τους γονείς τους σε μια βόλτα, πρέπει να φοράνε το πηλήκιο τους. Ακόμη και την Κυριακή που πάνε

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

υποχρεωτικά στην εκκλησία, πάλι φοράνε το πηλήκιο. Και αν δεν το φορέσουν και τους πετύχει ο δάσκαλος, τί πιστεύετε ότι συμβαίνει;

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Τιμωρία.

Εμψυχωτής 2: Ακριβώς πολύ αυστηρές τιμωρίες. Εσείς έχετε τιμωρίες στο σχολείο; Για σηκώστε το χεράκι να μου πείτε καμία τιμωρία.

Αγόρι 6: Όταν τους χτυπάμε.

Εμψυχωτής 2: Τί τιμωρίες έχετε;

Αγόρι 4: Όταν τους χτυπάμε ή τους σπρώχνουμε μέσα στην τάξη, λέει ότι θα χάσουν το διάλειμμα τους και έξω μπαίνουν και τιμωρία. Παντού στο σχολείο μπαίνουν τιμωρία.

Εμψυχωτής 3: Για πες φίλε μου.

Αγόρι 5: Ή όταν δαγκώνουμε ,η κυρία μας βάζει τιμωρία στη σκεφτούλα.

Εμψυχωτής 3: Α, για να σκεφτείτε ,ε;

Αγόρι 5: Να πω κάτι;

Εμψυχωτής 3: Ναι.

Αγόρι 6: Μια φορά τρέχαμε μέσα στην τάξη και η κυρία μας έβαλε τιμωρία, τον x. εμένα και τον x. Μας έβαλε τιμωρία για το διάλειμμα, όλο.

Αγόρι 7: Αλλά μετά μας είπε να βγούμε.

Εμψυχωτής 2: Για πες και μια τελευταία.

Αγόρι 8: Όταν τρέχουμε μέσα στο σχολείο και μετά όταν βγαίνουμε έξω ,η κυρία δεν μας αφήνει γιατί τρέξαμε μέσα.

Εμψυχωτής 3: Α, Αγγελική εσύ τί τιμωρίες είχες;

Εμψυχωτής 2: Εγώ έχω πολύ πιο αυστηρές τιμωρίες από τις δικές σας. Για κοιτάξτε εδώ μια. Το ξέρετε αυτό τί είναι;

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Ξύλο.

Εμψυχωτής 2: Λέγεται βερ ...

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Βέργα.

Εμψυχωτής 3: Ας κάνω εγώ ότι είμαι ένας δάσκαλος και έχω τότε μια μαθήτριά την Αγγελική. Αγγελική, γιατί κάνεις φασαρία μέσα στην τάξη;

Εμψυχωτής 2: Συγγνώμη δεν θα το ξανακάνω.

Εμψυχωτής 3: Δεν έχει συγγνώμη, επιτόπου θα ανοίξεις το χέρι σου έτσι. Και άνοιξε η Αγγελική το χέρι και ανάλογα με το πόσο αυστηρός δάσκαλος ήμουν και τις έδινα και μια και δυο και τρεις.

Εμψυχωτής 2: Αυτός.

Εμψυχωτής 3: Όσες βεργιές ήθελα. Και αν ήμουν πιο σκληρός τις έλεγα γύρνα από την άλλη (το χέρι). Εκεί που ήταν το κόκαλο και πονούσε πιο πολύ.

Εμψυχωτής 2: Πολύ αυστηρές τιμωρίες στο σχολείο μας. Υπάρχει και μια άλλη τιμωρία. Θα με βοηθήσεις να την δείξουμε; Δεν θέλεις.

Νηπιαγωγός: Ο χ.

Εμψυχωτής 2: Ποιος θα έρθει;

Κορίτσι 2: Εγώ.

Εμψυχωτής 2: Μας έβαζε εδώ στην άκρη στη γωνία ο δάσκαλος να μην κοιτάμε κανένα και να σηκώνουμε το ποδαράκι έτσι σαν τον πελεκάνο. Και έπρεπε να σταθούμε έτσι για πέντε λεπτά για δέκα λεπτά και αν ακουμπούσαμε λίγο το πόδι στο πάτωμα, ξανά πάλι η τιμωρία.

Εμψυχωτής 3: Καλέ ευχαρίστησε τον φίλο μας.

Εμψυχωτής 2: Να σου δώσω ένα φιλάκι.

Εμψυχωτής 3: Και παιδιά φανταστείτε ότι υπήρχε και μια πιο σκληρή τιμωρία. Έλεγε ο δάσκαλος σε μένα που ήμουν μαθητής που δεν έκανα ησυχία μέσα, δεν διάβαζα, δεν είχα καθαρή ποδιά. Χ. γρήγορα έξω στο προαύλιο. Και γρήγορα να καθίσουμε στα γόνατα έτσι και αρχίζουμε να περπατάμε πάνω στα χαλίκια, κάτι μικρές πετρούλες μέχρι να βγάλουμε αίμα εδώ. Αν δεν βγάσαμε δεν σηκωνόμασταν. Ήταν η χειρότερη τιμωρία. Έπρεπε να ήμασταν πολύ προσεκτικοί.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμπυχωτής 2: Άρα οι δικές σας τιμωρίες δεν είναι πιο εύκολες;

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Ναι.

Εμπυχωτής 3: Τυχεροί είστε σε αυτό. Τί είναι αυτό που κρατάς στο χέρι σου;

Εμπυχωτής 2: Αυτό εδώ με τί σας μοιάζει;

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Τσάντα.

Εμπυχωτής 2: Εγώ την λέω σάκα, έτσι την λέμε την παλιά την τσάντα.

Κορίτσι 4: Σάκα;

Εμπυχωτής 2: Και όλοι στο σχολείο μου έχουμε τέτοια. Για να δω εσείς τί έχετε. Δεν το πιστεύω ο καθένας έχει άλλη τσάντα άλλο σχέδιο και ότι του αρέσει στο σχολείο;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμπυχωτής 2: Εμείς έχουμε την ίδια ακριβώς σάκα. Είναι σαν και αυτή εδώ. Όλοι πρέπει να έχουμε καφέ δερμάτινη τσάντα και όλοι οι μαθητές και ο δάσκαλος. Και αφού είχαμε την ίδια τσάντα πώς λέτε ότι την ξεχωρίζαμε μεταξύ μας;

Αγόρι 3: Γράφατε ένα όνομα.

Εμπυχωτής 2: Ακριβώς. Γράφαμε εδώ στο εσωτερικό το όνομα μας με μελάνι εδώ και κανείς δεν μπορούσε να μπερδέψει τη σάκα του άλλου. Με μελάνι. Και επειδή κάποιои από εμάς είναι και πολύ φτωχοί και δεν μπορούν να αγοράσουν μια δερμάτινη σάκα, η μαμά τους μαζεύει ένα πανί μεγάλο, το βάζει έτσι όλα μας τα βιβλία και πηγαίνουνε με αυτό στο σχολείο.

Αγόρι 6: Στο σχολείο αν χτυπάμε ένα παιδί, η κυρία τον βάζει τιμωρία και άμα αντιγράφει.

Εμπυχωτής 2: Εκεί να δεις αυστηρές τιμωρίες που μας βάζανε. Να σας ρωτήσω παιδιά, αυτό εδώ πέρα με τί σας μοιάζει;

Αγόρι 2: Με μια κούκλα .

Εμπυχωτής 3: Όχι αυτό εδώ το μεταλλικό.

Αγόρι 6: Σαν σπίτι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμπυχωτής 3: Δεν είναι σπίτι.

Αγόρι 6: Δεν μπορώ να δω από εδώ πέρα που είμαι.

Αγόρι 5: Ούτε εγώ.

Εμπυχωτής 3: Για πες μας Αγγελική.

Εμπυχωτής 2: Έχει ένα πουρί πάνω, το βλέπετε ψηλά;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμπυχωτής 2: Αυτό εδώ παιδιά είναι ξυλόσομπα. Με αυτό ζεσταινόμαστε στο σχολείο. Παίρνουμε όλοι από ένα κομμάτι κούτσουρο. Έτσι λέγεται. Ο δάσκαλος μας λέει να φέρνουμε ένα κούτσουρο για να το ρίξουμε στην ξυλόσομπα να ανάψουμε φωτιά και να μπορούμε να ζεσταθούμε. Και κάθε πρωί παίρνουμε το κούτσουρο έτσι, από την άλλη τη σάκα και περπατάμε μέχρι το σχολείο γιατί δεν έχουμε ούτε λεωφορείο ούτε αμάξι, 100 χρόνια πριν. Και περπατάμε για το σχολείο και μια ώρα ας πούμε και μαζεύουμε τα κούτσουρα μας. Φέρνει και ο δάσκαλος μας και ζεσταίνουμε τα χεράκια μας και ξεκινάμε το μάθημα. Εσείς παίρνετε κούτσουρα στο σχολείο;

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Με καλοριφέρ.

Εμπυχωτής 2: Τί είναι το καλοριφέρ;

Εμπυχωτής 3: Το καλοριφέρ είναι ένα μεγάλο μεταλλικό αντικείμενο που βάζουν μέσα πετρέλαιο και ζεσταίνονται.

Εμπυχωτής 2: Α, όλα τα ξέρετε. Να ρωτήσω κάτι εγώ. Σήμερα στην τάξη που είστε εσείς έχετε κανόνες;

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Ναι.

Εμπυχωτής 3: Για πάμε με χεράκι να ακούσω κανένα κανόνα.

Αγόρι 1: Πρέπει να κάνουμε ησυχία όταν μιλάει η κυρία.

Εμπυχωτής 3: Μάλιστα. Για πες.

Αγόρι 4: Να μην τρέχουμε γύρω από την τάξη.

Αγόρι 5: Να μη λυσσάμε στην τάξη.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 6: Να μη λέμε ότι λέει ο άλλος.

Αγόρι 8: Όταν μας λέει κάτι η κυρία να μην γυρίζουμε την πλάτη και να μιλάει.

Εμφυχωτής 3: Σωστά, σωστά. Έλα φίλη μου.

Κορίτσι 3: Να μη ρίχνουμε τις καρέκλες.

Κορίτσι 7: Να μη τσακωνόμαστε.

Αγόρι 9: Να μη δαγκώνουμε.

Αγόρι 10: Να μη γκρινιάζουμε.

Εμφυχωτής 3: Η γιαγιά μου γκρινιάζει.

Κορίτσι 4: Να μην τσιμπάμε.

Κορίτσι 5: Να μην χτυπάμε.

Κορίτσι 7: Να μην αντιγράφουμε.

Αγόρι 8: Να μη δαγκώνουμε.

Εμφυχωτής 3: Εσύ, Αγγελική;

Εμφυχωτής 2: Έχω και εγώ κανόνες πολύ σημαντικούς και είναι όλοι μαζεμένοι ,γραμμένοι σε αυτό εκεί ψηλά, στο δεκάλογο του σχολείου.

Εμφυχωτής 3: Ας ακούσουμε τρεις-τέσσερις κανόνες από τους παλιούς. Να δούμε είναι ίδιοι ή διαφορετικοί; Σύμφωνοι;

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Ναι.

Εμφυχωτής 3: Ας ακούσουμε τον πρώτο τον κανόνα που λέει <<Να χτυπάς τη θύρα πριν μπεις στην τάξη την ώρα του μαθήματος και να την κλείνεις χωρίς θόρυβο>>.

Ποια είναι η θύρα;

Αγόρι 1: Η πόρτα. Αυτόν τον κανόνα δεν τον έχουμε γιατί η πόρτα μας κλείνει, δε χτυπάμε.

Νηπιαγωγός: Όταν είστε την τουαλέτα και θέλετε να μπειτε μέσα στην τάξη δεν χτυπάτε την πόρτα;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αρκετά παιδιά ταυτόχρονα: Όχι.

Εμψυχωτής 2: Δεν πρέπει κανονικά να χτυπάμε την πόρτα και να είμαστε πιο ευγενικοί.
Ή όταν μπαίνετε μέσα την κοπανάτε ή την κλείνετε σιγά σιγά;

Αγόρι 1: Την κλείνουμε με δύναμη γιατί αλλιώς θα μείνει ανοιχτή.

Εμψυχωτής 3: Για να δούμε τότε έναν άλλο κανόνα. Να μην τρέχεις μέσα στο σχολείο.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Τον έχουμε.

Εμψυχωτής 3: Και να μην χτυπάς τα πόδια σου μέσα στην τάξη.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Τον έχουμε.

Εμψυχωτής 2: Α! Έχουμε τον ίδιο κανόνα.

Εμψυχωτής 3: Να λες πάντα την αλήθεια και να μη κατηγορείς τους συμμαθητές σου.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Τον έχουμε.

Εμψυχωτής 2: Λέτε όλοι δηλαδή την αλήθεια;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 3: Ακούστε όμως και τον δέκατο, τον πιο σημαντικό κανόνα που έχουμε στο σχολείο. Λέει ο κανόνας << Να ακούς ότι σου λέει ο δάσκαλος σου, να τον αγαπάς σαν πατέρα σου και να μην κρύβεις τίποτε από αυτόν >>. Τις δασκάλες σας εσείς τις αγαπάτε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 2: Τους κρύβετε πράγματα;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι .

Αγόρι 5: Μόνο της κρύβουμε ζωγραφιές.

Αγόρι 1: Της κάνουμε έκπληξη.

Εμψυχωτής 3: Αγγελική, ο δάσκαλος σου που ήταν αυστηρός με τα χαλίκια και τον πελεκάνο που σας έβαζε όρθιους, τον αγαπούσατε αυτό τον δάσκαλο;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 2: Ξέρετε κάτι; Μπορεί να είναι πολύ αυστηρός ο δάσκαλος μου αλλά τον αγαπάω γιατί κάνει και κάποια πολύ καλά πράγματα. Εσείς τί πιστεύετε ότι κάνει καλό ο δάσκαλος μου; Εσείς τί πιστεύετε ότι μπορεί να κάνει;

Αγόρι 4: Μιλάει πολύ καλά.

Εμψυχωτής 2: Τα Ελληνικά δηλαδή;

Αγόρι 1: Μιλάει ευγενικά.

Κορίτσι 5: Κάνει τέλεια πράγματα.

Εμψυχωτής 2: Για πείτε μου πιο συγκεκριμένα.

Κορίτσι 2: Μιλάει όμορφα.

Αγόρι 4: Μας λέει να κάνουμε καλές εργασίες.

Εμψυχωτής 2: Εμένα, ότι ξέρω μου το μαθαίνει ο δάσκαλος μου. Άρα ,το πρώτο καλό που κάνει είναι να μου μαθαίνει όλα τα μαθήματα. Γλώσσα και αριθμητική και ζωγραφική και απ' όλα. Όλα μου τα μαθαίνει.

Αγόρι 3: Στο σχολείο μου έχουμε πολύ καλούς ζωγράφους.

Εμψυχωτής 2: Να ρωτήσω κάτι. Πιο μαθητή θα τιμωρούσε ο δάσκαλος τα χρόνια εκείνα; Τον φρόνιμο;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι .

Αγόρι 1: Τον x. Τον x. τον βάζει πολλές τιμωρίες.

Εμψυχωτής 3: Μη μαρτυράτε. Μήπως εκείνον που είναι άτακτος και εκείνον που δεν διάβαζε;

Εμψυχωτής 2: Ναι ,άρα ο δάσκαλος με ένα πολύ σκληρό τρόπο να προσπαθούσε να τους μάθει καλούς τρόπους συμπεριφοράς.

Κορίτσι 4: Έτσι λέει και η κυρία.

Εμψυχωτής 2: Τους άτακτους τους μαθητές και κάτι άλλο έκανε με τα ξύλα και τα κούτσουρα. Θυμάται κανείς;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 1: Με το κούτσουρα ζεσταινόντουσαν, το βάζανε μέσα στα ξύλα ,ανάβανε φωτιά και έτσι ζεσταινόντουσαν.

Εμψυχωτής 2: Μέσα στη σόμπα το βάζανε, ε; Τότε έφερνε και ο δάσκαλος πολλά κούτσουρα. Στο σχολείο που είμαι έχουμε και το πρωί και το απόγευμα και το Σάββατο μάθημα. Είμαστε πολύ ώρα στο σχολείο και πρέπει να ζεσταινόμαστε. Ο δάσκαλος πάντα φροντίζει για την τάξη μας και για το φαγητό. Επειδή στην εποχή μου είναι πολύ φτωχά τα παιδιά και δεν έχουν κολατσιό. Και πολλές φορές φέρνει φαγητό και ο ίδιος. Μαγειρεύει μέσα στο σχολείο. Φέρνει μακαρόνια με κιμά και φρούτα και όσπρια, φακές.

Αγόρι 3: Τα μακαρόνια με κιμά είναι τα αγαπημένα μου.

Αγόρι 4: Και οι φακές είναι οι αγαπημένες μου.

Αγόρι 1: Έχουν σίδηρο οι φακές.

Εμψυχωτής 2: Έχουν. Το πού φέρνουν φαγητό, ξέρεις πώς λέγεται αυτό; Συσσίτιο, το έχετε ξανακούσει; Σήμερα υπάρχει πουθενά συσσίτιο, αλήθεια;

Εμψυχωτής 3: Ναι, καλέ υπάρχουν και στις εκκλησίες για άτομα που πεινάνε και δεν έχουνε να φάνε ή τώρα που έχουν έρθει πρόσφυγες.

2η φάση

Εμψυχωτής 3: Να ρωτήσω κάτι βρε παιδιά. Μου είπανε κάτω κάτι φίλοι μου ότι κάνανε γυμναστική είτε με τους γονείς τους είτε με τους παππούδες τους. Εσείς κάνετε;

Αγόρι 1: Εγώ πάω taekwondo.

Αγόρι 2: Εγώ πάω ποδόσφαιρο.

Αγόρι 4:Εγώ πηγαίνω μπάσκετ.

Εμψυχωτής 3: Στο σχολείο, στη γυμναστική του σχολείου, τί παίζετε, τί κάνετε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Δεν έχουμε.

Αγόρι 1: Δεν κάνουμε ,μόνο στο σπίτι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 3: Τα παλιά τα χρόνια μέσα στο σχολείο είχανε μάθημα γυμναστικής. Τώρα παίζουνε και ποδόσφαιρο και μπάσκετ και τα πάντα. Τα παλιά τα χρόνια δεν ήταν έτσι. Όλα τα αγόρια και τα κορίτσια έπρεπε να γυμνάζονται. Να κάνουνε διατάξεις και τους δίνανε και κάποια όργανα. Σαν αυτή εδώ τη μπάλα που ήταν πολύ βαριά.

Αγόρι 1: Πώς παίζεται;

Εμψυχωτής 3: Παιδιά από την ηλικία σας και πέντε και έξι χρονών ,τους έλεγαν οι γυμναστές. Θα την παίρνετε την μπάλα και θα την σηκώνετε και ψηλά και δεξιά και αριστερά και να την πετάει ο ένας στον άλλο. Έτσι, για να γυμνάζονται τα χέρια.

Εμψυχωτής 2: Λοιπόν μιας και λέμε για τη γυμναστική, έχω μια τέλεια ιδέα να κάνουμε εμείς τη δική μας γυμναστική. Για σηκωθείτε όλοι.

Αγόρι 1: Αχ, πιάστηκα τόση ώρα.

Εμψυχωτής 2: Πάμε λίγο παιδιά να χοροπηδήξουμε όσο πιο ψηλά μπορούμε να ξεπιαστούμε. Το ταβάνι μπορείτε να το φτάσετε; Για να δω ποιος μπορεί. Κοντεύετε. Για πάμε διατάξεις.

Αγόρι 1: Αυτό το κάνουμε στο taekwondo.

Εμψυχωτής 2: Ζεσταθήκαμε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 2: Είμαστε έτοιμοι να μεταμορφωθούμε σε γράμματα της άλφα βήτα;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 2: Λοιπόν. Πάμε να γίνουμε ένα ωραίο γιώτα. Το γιώτα εγώ το κάνω έτσι.

Αγόρι 5: Εγώ το κάνω έτσι.

Εμψυχωτής 2: Πάμε να γίνουμε ένα όμορφο στρουμπουλό ο;

Αγόρι 2: Εγώ το κάνω έτσι.

Αγόρι 5: Εγώ έτσι.

Αγόρι 6: Εγώ το κάνω έτσι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 5: Εγώ το κάνω έτσι.

Εμπυχωτής 2: Ελάτε να κάνουμε ένα ωραίο χ.

Αγόρι 8: Εγώ το κάνω έτσι πρώτος.

Αγόρι 6: Εγώ το κάνω έτσι.

Κορίτσι 4: Εγώ το κάνω έτσι.

Εμπυχωτής 2: Πάμε να γίνουμε το τ;

Νηπιαγωγός: Δεν το έχουμε μάθει.

Αγόρι 6: Εγώ δεν το έχω μάθει.

Εμπυχωτής 2: Έτσι είναι το τ.

Κορίτσι 3: Και έτσι.

Εμπυχωτής 2: Πάμε να κάνουμε και ένα άλλο. Το σίγμα το τελικό που είναι σαν φίδι. Κοιτάζτε μπορούμε να το χορέψουμε. Για λικνιστείτε. Πάρα πολύ ωραία. Μιας και είμαστε και τόσο φοβεροί θα παίξουμε και ένα παιχνίδι.

Εμπυχωτής 3: Θέλω να κάνουμε ένα ωραίο κύκλο. Με το 3 καθόμαστε κάτω.1,2,3. Διότι η Αγγελική πριν φύγει μας άφησε ένα δωράκι .

Αγόρι 5: Το κουτσό.

Εμπυχωτής 2: Είμαστε έτοιμοι να το παίζουμε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμπυχωτής 2: Ακούστε τί θα κάνουμε. Θα ερχόμαστε με τη σειρά τον αριθμό 1. Θα λέμε το όνομα μας. Εμένα με λένε χ. Και μετά θα κάνουμε το κουτσό με όποιο τρόπο θέλει. Εγώ το κάνω έτσι.

Κορίτσι 1: Και εγώ.

Εμπυχωτής 2: Τα πόδια μας στο νούμερο 1.

Αγόρι 3: <<Αυτός μπερδεύτηκε. Εγώ το έκανα καλύτερα>>

Αγόρι 2: <<X ο Φουρτουνάτσης>>.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 1 : <<Μπράβο ρε Κωσταντίνε>>.

Εμψυχωτής 2: Έλα χ.

Αγόρι 1 : <<Την είχα στο παλιό μου σχολείο>>.

Αγόρι 4 :(κάνει ακροβατικά)

3η φάση

Εμψυχωτής 3: Αν θέλουμε να δούμε την Αγγελική, ξέρω ότι αυτήν την ώρα γυρνάει από το σχολείο της και θα μπει στο δωμάτιο της. Οπότε σκέφτηκα, μπορούμε να γίνουμε εμείς το δωμάτιο της και μεταμορφωθούμε σε έπιπλα της. Μπορούμε να το κάνουμε; Ακούστε το μυστικό για να είμαστε πειστικοί. Πρέπει όταν μεταμορφωνόμαστε σε κάποιο έπιπλο να μένουμε ακούνητοι και αμίλητοι.

Αγόρι 1: Το έχουμε κάνει σε πρόβα. Κάνουμε τους πίνακες.

Εμψυχωτής 2: Εσείς θα κάνετε τους δείκτες τους ρολογιού. Μπορείτε;

Τα αντίστοιχα παιδιά: Ναι.

Εμψυχωτής 3: Εσείς το κρεβάτι.

Εμψυχωτής 3: 1,2,3 ελάτε μαζί μου. Εσείς θα είστε ο καθρέφτης.

Εμψυχωτής 2: Εσείς κορίτσια θα είστε ο διάδρομος ο οποίος θα ανοίγει και θα κλείνει με αυτό το τρόπο η πόρτα. Και εσύ θα είσαι η εσωτερική πόρτα. Που ανοίγει έτσι.

Εμψυχωτής 3: Εγώ με το 3 θα φωνάξω την Αγγελική, όπως είπαμε ακούνητοι και αμίλητοι. Ούτε φωνάζουμε ούτε κουνιόμαστε. Σύμφωνοι;

Τα αντίστοιχα παιδιά: Ναι.

Εμψυχωτής 3: Σύμφωνο το κρεβάτι, οι κρεμάστρες μου;

Τα αντίστοιχα παιδιά: Ναι.

Εμψυχωτής 3: Σύμφωνος ο διάδρομος;

Τα αντίστοιχα παιδιά: Ναι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμπνευστής 3: Σύμφωνα το παράθυρο μου;

Τα αντίστοιχα παιδιά: Ναι.

Εμπνευστής 3: Σύμφωνα ο καθρέφτης μου;

Τα αντίστοιχα παιδιά: Ναι.

Εμπνευστής 3: Με το 3 φωνάζω την Αγγελική. Απόλυτη ησυχία. Αγγελική για έλα.

Εμπνευστής 2: Αχ τί δύσκολη μέρα στο σχολείο, πάλι ξέχασα και την κορδέλα μου, έφαγα και τιμωρία αλλά ευτυχώς ήρθα στο καλό μου το δωμάτιο. Γεια σου δωματιάκι μου. Για να βρω τα κλειδιά να ανοίξω(φιλάει τα παιδιά). Για να ξεκλειδώσω κιόλας. Για να ανοίξω την εσωτερική πόρτα. Σε ευχαριστώ καλή μου πορτούλα (φιλάει τα παιδιά). Το καλό μου το δωματιάκι. Τί ωραία που νιώθω εδώ. Το κασκολάκι μου να το βάλω στην καλή μου την κρεμαστρούλα . Σ' ευχαριστώ καλή μου κρεμαστρούλα. Καλή μου κρεμαστρούλα, σ' ευχαριστώ που μου κουβαλάς τη σάκα μου και την πλάκα και τη γραφίδα. Να ανοίξω το παραθυράκι το καλό. Α! Πάρα πολύ ωραία. Τί καθαρός αέρας. Για να σε κλείσω όμως γιατί πρέπει να πάω για ύπνο. Πριν πάω όμως για ύπνο, είναι εντάξει τα κοτσιδάκια μου, το πρόσωπο μου; Είμαι περιποιημένη και όμορφη; Λοιπόν να πλύνω τα δοντάκια μου. Να κουρδίσω και το καλό μου το ξυπνητήρι. Καλό μου ξυπνητήρι θέλω να με ξυπνήσεις ακριβώς στις 7 μόλις λαλήσει ο κόκορας για να μη χάσω το σχολείο. Για να σε κουρδίσω. Για να σου δώσω ένα φιλί μην μείνεις παραπονεμένο (γελούν τα παιδιά). Γεια σου καλό μου κρεβατάκι. Ήρθα να πέσω για ύπνο. (γελούν)(ροχαλίζει)

Εμπνευστής 3: Κικιρίκου.

Παιδιά μεταμορφωμένα σε ξυπνητήρι: Ντριν.ντριν

Εμπνευστής 2: Πω πω να κλείσω το ξυπνητήρι μου. Σ' ευχαριστώ καλό μου ξυπνητήρι γιατί θα αργήσω αλλιώς. Να στρώσω και το κρεβατάκι μου (φιλάει τα μάγουλα). Πρέπει να πλύνω τα δόντια μου. Πω πω ακόμη κρύο κάνει πρέπει να βάλω το κασκολάκι μου και να πάρω ένα κούτσουρο. Έλα καλή μου πορτούλα. Γεια σου καλό μου δωματιάκι πάω για μάθημα.

3η φάση

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 3: Παιδιά χτυπάει ο κύριος Κουδούνης. Την πρώτη φορά που χτύπησε μας πήγε στο παρελθόν. Τώρα που χτυπάει που λέτε να μας πηγαίνει;

Αγόρι 4: Που να ξέρω.

Εμψυχωτής 3: Στο τώρα μας πηγαίνει στο παρόν. Πάμε να κάνουμε ένα κύκλο.

Εμψυχωτής 3: Εδώ στο παρόν ας ακούσουμε τί θα δούμε. Θα δούμε κάποια παλιά παιχνίδια όπως συνεχίζουν να υπάρχουν λίγο διαφορετικά στην εποχή μας. Και θα παίξουμε και ένα από αυτά στο τέλος. Θέλετε να ρθει η Αγγελική να μας τα εξηγήσει αυτή;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 2: Θα ρθει έχει διάλλειμα.

Εμψυχωτής 3: Αγγελική πώς κοιμήθηκες;

Εμψυχωτής 2: Πέρασα πάρα πολύ ωραία το δωμάτιο μου. Να καθίσω εδώ;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 2: Ευχαριστώ πολύ.

4η φάση

Εμψυχωτής 3: Πριν μιλήσει η Αγγελική θα σας πω εγώ κάτι. Τα παλιά τα χρόνια όλα τα παιδιά έφτιαχναν τα παιχνίδια τους από μόνα τους. Δεν αγοράζανε τίποτα. Εσείς μόνοι σας τα φτιάχνετε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχωτής 3: Τα αγοράζετε; Από πού;

Αγόρι 3: Από το jumbo.

Εμψυχωτής 3: Από το jumbo; Μην κάνεις διαφήμιση.

Αγόρι 3: Από το μαγαζί.

Εμψυχωτής 3: Μπράβο. Ας μας πει η Αγγελική και αν ξέρετε κάτι να το λέτε.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 4: Ξέρω είναι σφεντόνα.

Εμψυχωτής 2: Ακριβώς.

Αγόρι 1: Είναι σφεντόνα, βάζουνε πραγματάκια και πετάγονται.

Εμψυχωτής 3: Λοιπόν, ακούστε. Πώς μπορούμε να φτιάξουμε τη σφεντόνα;

(Απαντούν πολλά παιδιά ταυτόχρονα και δεν ακούγεται τίποτα.)

Εμψυχωτής 3: Από τί υλικό νομίζετε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Από ξύλο.

Εμψυχωτής 3: Το ξύλο από πού το βρίσκουμε δηλαδή;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Στα δέντρα.

Εμψυχωτής 2: Ακριβώς. Τα βρίσκαμε στα δέντρα, ένα ξύλο που να έχει ένα ύψιλον κεφαλαίο. Αυτό το σχήμα που έχει η σφεντόνα ή μπορούσαμε να το σκαλίζουμε. Το λάστιχο όμως από πού το βρίσκαμε;

Αγόρι 3: Το λάστιχο το βρίσκαμε από κάτω.

Εμψυχωτής 2: Πού κάτω;

Αγόρι 5: Από το πάτωμα.

Αγόρι 7: Όχι.

Εμψυχωτής 2: Εσείς περπατάτε στο δρόμο και βρίσκετε λάστιχα;

Αγόρι 5: Το φτιάχναμε από χόρτα.

Εμψυχωτής 2: Όχι, όχι κάπου το βρίσκανε. Λεφτά δεν έχουμε να αγοράσουμε ούτε στο jumbo. Αυτό δεν το ξέρω.

(γέλια παιδιών)

Εμψυχωτής 2: Άρα πού το βρίσκαμε; Να σας αποκαλύψω;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 2: Εδώ. Κάναμε μια τρυπούλα στο παντελόνι..

Αγόρι 9: Ι! (δείχνοντας έκπληξη στο πρόσωπο)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 2: Ή στο βρακάκι και μετά έβγαινε έξω το λάστιχο. Αλλά μετά τους πέφτανε τα παντελόνια. Και τους έπεφταν τα παντελόνια και φτιάχνανε και τη σφεντόνα και ήταν τέλεια μετά.

Εμψυχωτής 3: Για να δούμε ένα άλλο τότε παιχνίδι.

Αγόρι 10: Χάλαγε;

Εμψυχωτής 2: Όχι δεν χάλαγε.

Εμψυχωτής 3: Αυτό εδώ ,με τί σας μοιάζει;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Σβούρα.

Εμψυχωτής 3: Είναι μια σβούρα.

Εμψυχωτής 2: Ναι, εμείς δεν είχαμε τέτοιες σβούρες.

Εμψυχωτής 3: Αυτή είναι από πολλά χρώματα και από υλικά φτιαγμένη.

Κορίτσι 8 : Μ' αρέσει.

Εμψυχωτής 3: Από ξύλο, από μέταλλο, από πλαστικό. Τις παίρνανε και τις γυρνάγανε έτσι. Έτσι ήταν οι σβούρες σας Αγγελική;

Εμψυχωτής 2: Καμία σχέση. Εμάς καταρχάς δεν είχαν χρώματα. Δεν είχαν σχέδια σαν και αυτή και ήταν λιγάκι πιο πολύπλοκες. Παίρναμε ένα κομμάτι ξύλο, το σκαλίζαμε και γύρω από αυτό.. Να σαν αυτό που δείχνετε. Πάρα πολύ ωραία. Και στο κάτω μέρος βάζατε ένα καρφί. Γύρω γύρω από τη σβούρα τυλίγαμε αυτό το σχοινάκι που έχει και μια δεκάρα στην άκρη, ένα νόμισμα παλιό.

Εμψυχωτής 3: Ναι.

Εμψυχωτής 2: Μια δραχμή. Και προσπαθούσαμε να γυρίσουμε το σχοινί με πολύ δύναμη ώστε να περιστρέφεται η σβούρα όλη, όσο πιο γρήγορα μπορούσε και κάναμε σαν μονομαχίες. Η μια σβούρα χτυπούσε την άλλη με δύναμη. Και ποιά κέρδιζε πιστεύετε;

Αγόρι 5: Αυτή που δεν έσπαγε.

Εμψυχωτής 2: Και αυτή που σταμάταγε να γυρίζει τελευταία. Αυτή που τελευταία σταμάταγε η περιστροφή της.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 7: Να, βόλοι.

Εμψυχωτής 2: Α ,τα ξέρετε. Ξέρετε κάτι;

Αγόρι 1 : Έχουμε ένα βόλο και πάμε. Αν τις ρίζουμε, τις παίρνουμε.

Εμψυχωτής 2: Ακριβώς.

Αγόρι 7: Ο δικός μου έχει μόνο δυο.

Εμψυχωτής 2: Ωραία. Ακούστε. Τα χρόνια που πάω εγώ σχολείο και κυρίως τα αγόρια έχουν τους δικούς τους βόλους που λέγονται αλλιώς γκαζάκια ή γκαζές. Έτσι ονομάζονται. Και μαζευόμαστε όλοι, γιατί έχουμε τους δικούς τους βόλους που του ανήκουνε και τους έχει σαν ιδιοκτησία του. Και μαζευόμαστε όλοι στο προαύλιο, κάνουμε ένα στρώσιμο, βάζουμε τους βόλους στη σειρά. Κρατάμε τον καλύτερο μας ή πιο τυχερό. Παίρνουμε μια απόσταση τρία μέτρα ή δυο και προσπαθούμε να πετύχουμε κάποιο βόλο.

Εμψυχωτής 3: Για ρίζε Αγγελική.

Εμψυχωτής 2: Για να δω αν θα το πετύχω.

Εμψυχωτής 2: Ωπ. Πέτυχα τρεις. Όσους βόλους πετυχαίνουμε γίνονται δικοί μας και αν κάποιος συμμαθητής μας δεν έχει βόλους ,ξέρετε τί κάνουμε;

Αγόρι 5: Τί;

Εμψυχωτής 2: Μαζευόμαστε όλοι και..

Αγόρι 2 : Τους δίνετε να έχουν.

Εμψυχωτής 2: Μπράβο. Δίνει ο κάθε φίλος από δυο βόλους για να μπορεί να παίξει και ο φίλος μας στο παιχνίδι. Εσείς θα το κάνατε αυτό;

Αρκετά παιδιά μαζί ταυτόχρονα: Ναι, όχι.

Κορίτσι 6: Εγώ θα το δινω.

Αρκετά παιδιά μαζί ταυτόχρονα: Και εγώ.

Αγόρι 1: Εγώ έχω μεγάλους και μικρούς.

Εμψυχωτής 3: Αυτό εδώ ,Αγγελική είναι όντως παιχνίδι;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 2: Θα σας βάλω μια δύσκολη ερώτηση για να δω αν θα τη βρείτε. Αυτό εδώ τί υλικό είναι;

Αγόρι 1: Πέτρα

Εμψυχωτής 2: Να σηκώνουμε χεράκι;

Αγόρι 3: Σαν αυτοκίνητο μοιάζει.

Αγόρι 1: Από ψηλό.

Εμψυχωτής 2: Θα μπορούσε αλλά δεν είναι.

Αγόρι 2: Από κόκαλο.

Εμψυχωτής 2: Πάρα πολύ σωστά.

Εμψυχωτής 2: Αυτό εδώ είναι κόκαλο και προέρχεται από αρνί ή από κατσίκι, από το πόδι του. Που λέτε, κάθε Πάσχα που σφάζουμε το αρνί και το σουβλίζουμε, λέμε στη μαμά μας να μας κρατήσει αυτό το κομμάτι το κόκαλο που λέγεται κότσι. Το έχετε ξανακούσει;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχωτής 2: Πώς λέγεται;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Κότσι.

Εμψυχωτής 2: Πάρα πολύ ωραία και το πλέναμε πολύ καλά και το κάναμε παιχνίδι. Σαν ζάρι το χρησιμοποιούμε. Για δείτε το. Θα το δείξετε;

(το ρίχνει)

Εμψυχωτής 2: Και αν το παρατηρήσετε έχει τέσσερις πλευρές.

Αγόρι 5: 1,2,3,4

Εμψυχωτής 2: Κάθε πλευρά έχει μια ιδιότητα.

Εμψυχωτής 2: Αυτή η πλευρά λέγεται ...

Αγόρι 6: Γέφυρα.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 3: Ο βασιλιάς, αυτός που δίνει διαταγές. Από την άλλη πλευρά έγραφε βεζύρης. Βεζύρης ποιος ήτανε; Αυτός που θα έκανε ότι του έλεγε ο βασιλιάς. Ήταν ο υπηρέτης του. Στην τρίτη πλευρά έγραφε τη λέξη ψωμί. Όταν κάποιος τύχαινε το ψωμί, έπρεπε να κάνει αστείες φάτσες ότι τρώει λαίμαργα ψωμί προκειμένου να γελάσουν όλοι. Και στην τέταρτη πλευρά έγραφε τη λέξη ξύλο. Για να το εξηγήσουμε το ξύλο πώς γινόταν. Ας πούμε ότι η Αγγελική είχε γίνει ο βασιλιάς.

Αγόρι 4: Η βασίλισσα.

Εμψυχωτής 3: Εγώ ήμουν ο βεζύρης, ο βοηθός του βασιλιά και ο φίλος μου ο χ. είχε τύχει το ξύλο. Πήγαινα και έλεγα στο βασιλιά. Βασιλιά πόσες ξυλιές να ρίξεις στον χ;

Εμψυχωτής 2: Να ρίξεις δυο βεργιές.

Εμψυχωτής 3: Και πήγαινε ο βεζύρης στο χ και του έλεγε <<Άνοιξε το χέρι σου>>. Μια, δυο. Έπρεπε να προσέχει η Αγγελική γιατί αν γινόταν τώρα βασιλιάς ο χ. Πήγαινα και έλεγα στο βασιλιά. Βασιλιά πόσες βεργιές να ρίξουμε στην Αγγελική;

X:100.

Εμψυχωτής 2: 100;

Εμψυχωτής 3: 1,2,3. Μέχρι το 100.

Εμψυχωτής 2: Ξέρετε κάτι αν λέγατε 100 δεν ήταν πάρα πολύ έξυπνη κίνηση γιατί το κότσι γύριζε γύρω-γύρω και άλλαζαν οι ρόλοι. Άρα πόσες θα ήταν καλύτερες;

X:10.

Αγόρι 3: Ή έξι.

Εμψυχωτής 2: Απλά αν μετά εσύ τύχαινες το ξύλο ,μπορεί να έτρωγες μετά εσύ 100. Έπρεπε να σκεφτείς πιο έξυπνα και πονηρά.

Αγόρι 3: 5;

Αγόρι 6: 5 λιγότερες.

Αγόρι 2: 1,2,3,4,5.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Τετάρτη 15 Μαρτίου 2017. (ΓΤΚΡΟΥΠ)

1η φάση

Εμψυχωτής 3: Παιδιά, βρισκόμαστε στο Μουσείο της Παιδείας. Για την ακρίβεια θα δούμε μια τάξη 100 χρόνια πριν. Οπότε ακούστε με προσεκτικά. Θέλω με τη δική σας τη βοήθεια να δούμε πράγματα και να συγκρίνουμε. Μοιάζουν ή δεν μοιάζουν με τα σημερινά; Τα θρανία για παράδειγμα, από τί υλικό είναι φτιαγμένα;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Από ξύλο.

Εμψυχωτής 3: Με χεράκι όμως. Και τα καθίσματα από τί είναι;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Από ξύλο.

Εμψυχωτής 3: Και είναι ενωμένα, δεν είναι ενωμένα;

Αγόρι 1 : Από κόλλα, τα κολλάνε.

Εμψυχωτής 3: Ακριβώς. Τα σημερινά τα θρανία, από τί υλικό είναι φτιαγμένα;

Αγόρι 2: Από ξύλο.

Εμψυχωτής 3: Και από με...

Ταυτόχρονα όλα μαζί: μέταλλο.

Νηπιαγωγός: Επειδή εμείς είμαστε νηπιαγωγείο έχουμε ξύλινα τραπέζια, όχι θρανία.

Αγόρι 4: Έχουμε και καναπέδες και παγκάκια.

Εμψυχωτής 3: Πολύ τυχεροί είσαστε. Στο σχολείο λοιπόν στα θρανία κάθονται δυο μαθητές. Τα παλιά τα χρόνια στην παλιά την τάξη καθόντουσαν και 60 μαθητές. Καθόντουσαν σε κάθε θρανίο και πέντε και έξι παιδιά. Για να σας δείξω κάτι με τί σας μοιάζει. Αυτό εδώ με τί σας μοιάζει;

Αρκετά παιδιά μαζί ταυτόχρονα: Με πίνακας.

Εμψυχωτής 2: Επ. αυτό είναι το τετράδιο μου.

Εμψυχωτής 3: Ποια είσαι εσύ;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 2: Εγώ είμαι η Αγγελική. Εδώ εσείς ποιοι είστε;

Κορίτσι 1: Συμμαθητές.

Εμψυχωτής 2: Συμμαθητές ,από ποια εποχή;

Αγόρι 5: Από το Μοσχάτο.

Εμψυχωτής 3: Είμαστε μια τάξη νηπιαγωγείου του 2017.

Εμψυχωτής 2: 2017; Άρα είστε 100 χρόνια μετά από εμένα. Δεν το πιστεύω. Έρχομαι από 100 χρόνια πριν. Ήρθατε να γνωρίσετε την τάξη μου.

Εμψυχωτής 3: Χτύπησε ο κύριος Κουδούνης και μας έφερε εδώ πέρα.

Εμψυχωτής 2: Να βοηθήσω και εγώ να γνωρίσετε την τάξη μου;

Κορίτσι 2: Ναι.

Εμψυχωτής 2: Για να ξανασυστηθώ. Εγώ είμαι η Αγγελική και αυτό είναι το τετράδιο μου.

Νηπιαγωγός: Τι;

Εμψυχωτής 2: Αυτό ξέρετε πώς ονομάζεται;

Κορίτσι 3: Πίνακας.

Εμψυχωτής 2: Αυτό εδώ ονομάζεται πλάκα και αυτό εδώ που μοιάζει σαν μολύβι, ονομάζεται γραφίδα ή κοντύλι. Και το χρησιμοποιώ εδώ μπροστά.

Νηπιαγωγός: Πώς γράφει;

Εμψυχωτής 2: Γράφουμε με αυτό και σβήνουμε με το σφουγγαράκι μας. Πάρα πολύ ωραία. Σήμερα τέτοια τετράδια υπάρχουν στα σχολεία;

Αρκετά παιδιά μαζί ταυτόχρονα: Όχι.

Αγόρι 4: Κανονικά.

Εμψυχωτής 2: Δηλαδή πώς είναι τα κανονικά;

Αγόρι 5: Είναι σαν τα βιβλία.

Νηπιαγωγός: Δηλαδή από τί υλικό;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αρκετά παιδιά μαζί ταυτόχρονα: Από χαρτί.

Εμψυχωτής 2: Και πόσες σελίδες μπορεί να έχει ένα τετράδιο;

Αγόρι 2: 100.

Αγόρι 1: 50.000.

Εμψυχωτής 2: Λίγο δύσκολο τόσο πολύ.

Εμψυχωτής 3: Η πλάκα πόσες σελίδες έχει;

Κορίτσι 3: Δυο.

Εμψυχωτής 2: Σωστά. Μια μπροστά και μια πίσω. Και ξέρετε κάτι; Την πρώτη ώρα που έχω γλώσσα γράφω εδώ την άλφα βήτα. Μετά συνεχίζω στην πίσω μεριά. Τη δεύτερη ώρα που έχω ζωγραφική, πρέπει αν έχω μάθει όλη την άλφα-βήτα απ' έξω, να την έχω κρατήσει στο μυαλό μου γιατί θα τη σβήσω για να ζωγραφίσω. Άρα πρέπει να τα μαθαίνω όλα επιτόπου. Εσείς ότι μαθαίνετε ,το σβήνετε μετά;

Νηπιαγωγός: Όχι δεν το σβήνουμε.

Αρκετά παιδιά μαζί ταυτόχρονα: Όχι.

Αγόρι 5: Δεν το σβήνουμε.

Εμψυχωτής 2: Τα διαβάζετε και στο σπίτι δηλαδή;

Αγόρι 7: Ναι, γράφουμε και το όνομά μας.

Εμψυχωτής 3: Να σε ρωτήσω Αγγελική. Τί περίεργα ρούχα είναι αυτά που φοράς;

Εμψυχωτής 2: Καλέ, εσείς τί φοράτε; Ο καθένας άλλα χρώματα και σχέδια; Εχ, ό,τι χρώματα θέλει πάει στο σχολείο;

X: Ναι.

Κορίτσι 7: Εγώ φοράω φόρεμα.

Εμψυχωτής 2: Και εμείς τα κορίτσια φορέματα φοράμε αλλά πρέπει όλες να φοράμε το ίδιο. Πρέπει να φοράμε μπλε στολή με ένα λευκό γιακά που πρέπει να είναι πάντα σιδερωμένος και καθαρός.

Κορίτσι 8: Και άσπρος.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 2: Ξέρετε πώς λέγεται η στολή μου;

Αρκετά παιδιά μαζί ταυτόχρονα: Πώς;

Εμψυχωτής 2: Ονομάζεται ποδιά. Πώς ονομάζεται;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ποδιά.

Εμψυχωτής 2: Κάθε μέρα με την ποδιά πηγαίνω στο σχολείο και οι συμμαθήτριες μου. Και τα μαλλιά μας πρέπει να τα έχουμε πάντα κοτσίδες. Ή μια πλεξούδα δεξιά και αριστερά ή μια κοτσίδα πίσω. Στα μαλλιά μας πρέπει να φοράμε μια λευκή ή μπλε κορδέλα που εγώ όλο την ξεχνάω.

Εμψυχωτής 3: Τα αγόρια τί έπρεπε να φοράνε;

Εμψυχωτής 2: Και τα αγόρια φοράνε ποδιά αλλά όχι φόρεμα. Είναι ένα μπλε μπλουζάκι και ένα άσπρο σορτσάκι.

Εμψυχωτής 3: Σαν αυτό εδώ;

Εμψυχωτής 2: Ναι ,αυτό είναι του αδελφού μου που είναι στην Πέμπτη δημοτικού.

Εμψυχωτής 3: Και μόνο αυτό έπρεπε να φοράνε;

Κορίτσι 5: Και ο αδελφός μου πάει Τρίτη.

Αγόρι 6: Πού είναι ο αδελφός;

Εμψυχωτής 2: Ο αδελφός μου έχει πάει στο σχολείο και αυτή είναι η δεύτερη στολή του. Την έχει αφήσει εδώ για να τη δούμε. Για κοιτάξτε εδώ..

Αγόρι 3: Μοιάζει με αστυνόμου.

Αγόρι 2: Εγώ νομίζω ότι μοιάζει με καπετάνιου.

Κορίτσι 3: Με στρατιωτικός.

Εμψυχωτής 3: Με χεράκι όμως.

Αγόρι 3: Με αστυνόμος.

Νηπιαγωγός: Το είπατε.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 2: Αν το παρατηρήσετε όμως λίγο καλύτερα αυτό το καπέλο, θα δείτε πάνω ένα σηματάκι.

Αγόρι 8: Καπετάνιος.

Εμψυχωτής 3: Τί σηματάκι είναι αυτό;

Νηπιαγωγός: Να το πω;

Κορίτσι 6: Κουκουβάγια.

Νηπιαγωγός: Μα είστε φοβεροί, πώς το καταλάβατε;

Εμψυχωτής 2: Είναι μια κουκουβάγια. Και ξέρει κανείς τί συμβολίζει, τι δηλώνει;

Νηπιαγωγός: Τι είναι η κουκουβάγια; Από τα πουλιά. Το πιο..

Αγόρι 3: Έξυπνο.

Αγόρι 5: Γι αυτό κάνει κούκου.

Εμψυχωτής 2: Είναι το πιο σοφό πουλί. Άρα ποιος θα μπορούσε να το φοράει;

Αγόρι 7: Ένας σοφός συμμαθητής.

Εμψυχωτής 2: Όχι μόνο σοφός αλλά όλοι οι μαθητές.

Εμψυχωτής 3: Το φορούσαν όλοι μαθητές και λεγότανε πηλήκιο. Πώς λεγότανε;

Εμψυχωτής 2: Πηλήκιο.

Εμψυχωτής 3: Πάρα πολύ ωραία.

Εμψυχωτής 2: Έπρεπε να το φορούν κάθε μέρα. Αλλά και το απόγευμα. Αν πήγαιναν κάπου με τους γονείς τους ή την Κυριακή που πάνε υποχρεωτικά στην εκκλησία ..

Αγόρι 7: Φοράγανε αυτά.

Εμψυχωτής 2: Φοράγανε όλοι το πηλήκιο για να ξέρουν ότι είναι μαθητές. Και αν τους πετύχει ο δάσκαλος..

Νηπιαγωγός: Και αυτά τα ρούχα το απόγευμα;

Εμψυχωτής 2: Όχι μόνο το πηλήκιο.

Κορίτσι 3: Και πού είναι και ο δάσκαλος;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 2: Ο δάσκαλος τώρα κάνει μάθημα. Εδώ είμαστε στο μουσείο δεν είμαστε σε τάξη. Αν όμως ο δάσκαλος έβλεπε κάποιον χωρίς το πηλήκιο, τί πάθαινε;

Νηπιαγωγός: Τιμω..

Αρκετά παιδιά μαζί ταυτόχρονα: Τιμωρία.

Εμψυχωτής 3: Εσείς σήμερα έχετε τιμωρία στην τάξη σας;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Κορίτσι 3: Πολλές τιμωρίες.

Εμψυχωτής 3: Για πες φίλε μου.

Αγόρι 8: Μας βάζουνε στο καρεκλάκι ή μας πάνε στο γραφείο.

Εμψυχωτής 3: Α, στο καρεκλάκι της σκέψης.

Αγόρι 2: Ή χάνουμε στο διάλειμμα.

Αγόρι 7: Όταν κάνουμε φασαρία .

Κορίτσι 7: Ή να πάμε για πάντα στο γραφείο και να μείνουμε για πάντα εδώ.

Νηπιαγωγός: Πάντα εδώ να μένεις; Έχουμε και μια άλλη τιμωρία.

Εμψυχωτής 3: Εσείς, Αγγελική, τιμωρίες είχατε;

Εμψυχωτής 2: Εγώ έχω πιο αυστηρές τιμωρίες απ' αυτές που έχετε εσείς. Καθίστε να σας τις δείξω. Αυτό εδώ τί είναι;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ξύλο.

Αγόρι 4: Τέτοιο βαράνε στον ποπό.

Εμψυχωτής 2: Όχι κάπου αλλού το χτυπάνε.

Εμψυχωτής 3: Θα σας κάνω εγώ τον παλιό το δάσκαλο, τον αυστηρό. Είχα εδώ μια μαθήτριά την Αγγελική, πήγαινα και της έλεγα<<Αγγελική, για ποιο λόγο δεν έχεις διαβάσει τα μαθήματά σου;>>

Εμψυχωτής 2: Δεν πρόλαβα χτες.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 3: Δεν είχε δικαιολογίες, τότε. Επιτόπου άνοιξε το χέρι σου. Έτσι. Και άνοιγε το χέρι η Αγγελική και ανάλογα με το πόσο αυστηρός δάσκαλος ήμουν και ανάλογα με το πόσο δεν είχε ξαναδιαβάσει η Αγγελική, της έριχνα. Και μια και δυο και τρία.

Εμψυχωτής 2: Αουτς.

Εμψυχωτής 3: Και αν ήμουν πιο σκληρός ,γρήγορα το χέρι από την άλλη.

Εμψυχωτής 2: Πω, πω, πονάει περισσότερο. Αυτό ξέρετε πώς ονομαζότανε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχωτής 2: Βέργα. Πώς;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Βέργα.

Εμψυχωτής 2: Θα με βοηθήσεις να την δείξουμε; Δος μου το χεράκι σου.

Εμψυχωτής 2: Καθόμαστε εδώ ,στη γωνία της τάξης και να είμαστε γυρισμένοι ανάποδα με το ένα πόδι όρθιο.

Νηπιαγωγός: Χ, σήκωσε το πόδι σου.

Εμψυχωτής 2: Σαν το πελεκάνο και να μη στηριζόμαστε πουθενά. Και να καθόμαστε εκεί, για πέντε λεπτά και μισή ώρα, όση ώρα θέλει ο δάσκαλος. Και δεν πρέπει να μην ακουμπάμε το πόδι κάτω ούτε να στηριζόμαστε.

Αγόρι 4: Πλάκα κάνεις.

Εμψυχωτής 2: Να σου δώσω ένα φιλάκι.

Εμψυχωτής 3: Να πω την πιο σκληρή τιμωρία που είχαν τότε στο σχολείο; Θα αντέξετε να την ακούσετε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 3: Να την κάνουμε μαζί Αγγελική;

Εμψυχωτής 2: Βέβαια.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 3: Εγώ και η Αγγελική ήμασταν δυο μαθητές οι οποίοι είχαμε έρθει αδιάβαστοι στο σχολείο. Λοιπόν, μας έλεγε ο δάσκαλος. Γρήγορα όπως είστε έξω στο προαύλιο, στα χαλίκια. Ξέρετε ποια είναι τα χαλίκια;

Κορίτσι 8: Τι;

Εμψυχωτής 3: Κάτι μικρές πέτρες ήταν. Και βγείτε όλοι έξω με τα γόνατα και αρχίστε να περπατάτε με τα γόνατα στα χαλίκια μέχρι να βγάλετε εδώ αίμα. Άρα το καρεκλάκι της σκέψης ή ότι το να χάνετε ένα διάλλειμα, νομίζω ότι είστε πιο τυχεροί, έτσι δεν είναι; Αγγελική τί είναι αυτό που κρατάς στο χέρι σου;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Τσάντα.

Εμψυχωτής 2: Συγκεκριμένα εγώ την λέω σάκα την τσάντα μου.

Αγόρι 4: Το ίδιο είναι.

Εμψυχωτής 2: Για να δω τις δικές σας. Δεν είναι σαν την δικιά μου; Πω, πω ,έχουν διαφορετικά σχέδια και χρώματα και η κάθε μια είναι διαφορετική;

Αγόρι 7 : Η δική μου είναι πιγκουίνος.

Αγόρι 8 : Η δική μου είναι Μακουίν.

Εμψυχωτής 3: Ακούστε να κάνουμε μια συμφωνία. Επειδή μιλάμε όλοι μαζί και δεν ακουγόμαστε. Άμα είναι, θα σηκώνουμε χέρι.

Εμψυχωτής 2: Δείτε πώς ήταν η δική μου τσάντα γιατί όλοι είχαν αυτή τη σάκα υποχρεωτικά.

Αγόρι 3: Σαν αυτή που κρατάς εσύ;

Εμψυχωτής 2: Λοιπόν και πρέπει να είναι καφέ.

Κορίτσι 6: Δεν μοιάζει σαν παιδική.

Εμψυχωτής 3: Ο δάσκαλος και οι μαθητές είχαν την ίδια σάκα. Και πώς την ξεχώριζαν αφού είχαν την ίδια;

Εμψυχωτής 2: Τί μπορεί να κάνανε;

Αγόρι 3: Να γράφανε το όνομά τους.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμπνευχωτής 2: Ακριβώς. Ανοίγουμε εδώ, παίρνουμε ένα μελάνι ή στυλό και γράφουμε εδώ το όνομά μας. Και έτσι δεν μπερδεύει κανείς την τσάντα του.

Εμπνευχωτής 3: Να ρωτήσω κάτι άλλο παιδιά.

Αγόρι 8: Τί άλλο;

Εμπνευχωτής 3: Αυτή εδώ η μεταλλική σωλήνα, με τί σας μοιάζει;

Αγόρι 6: Σόμπα.

Κορίτσι 9: Σόμπα που βγάζει το νερό.

Εμπνευχωτής 2: Όχι το νερό, τον καπνό βγάζει.

Κορίτσι 10: Και βγάζει και φωτιά.

Εμπνευχωτής 2: Γιατί εγώ στο σχολείο μου ζεσταίνομαι με σόμπα. Ο δάσκαλος μας λέει να φέρνουμε ένα κούτσουρο στο χέρι μας. Τί είναι το κούτσουρο;

Κορίτσι 5: Ξέρω.

Αγόρι 2: Ξύλο.

Εμπνευχωτής 2: Παίρνουμε από τη μια το κούτσουρο και από την άλλη τη σάκα και πηγαίνουμε όλοι στο σχολείο με τα πόδια κουβαλώντας με το κούτσουρο και φτάνουμε και ρίχνουμε όλα τα κούτσουρα στη σόμπα, ανάβουμε τη φωτιά, ζεσταινόμαστε και μετά ξεκινάμε να κάνουμε μάθημα. Εσείς με σόμπα ζεσταίνεστε στο σχολείο;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Αγόρι 5: Με καλοριφέρ.

Εμπνευχωτής 2: Και δεν κουβαλάτε κάθε πρωί ένα κούτσουρο;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Αγόρι 3: Γιατί είναι βρώμικα.

Εμπνευχωτής 3: Να σας ρωτήσω. Εσείς στην τάξη σας κανόνες έχετε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμπνευχωτής 2: Για να σηκώνουμε χεράκι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 3: Ένας κανόνας είναι ότι δεν πρέπει να σπρώχνουμε.

Αγόρι 8: Να μη τρέχουμε και να μη δαγκώνουμε.

Κορίτσι 7: Να μη χτυπάμε.

Κορίτσι 5: Να μη λέμε άσχημες λέξεις.

Κορίτσι 8: Να μη μιλάμε την ώρα που είμαστε παρευόλα.

Εμπυχωτής 3: Σωστά.

Κορίτσι 9: Δεν μιλάμε.

Αγόρι 11: Δεν δίνουμε μπουνιές.

Κορίτσι 11: Δεν κοροϊδεύουμε.

Κορίτσι 4: Δεν κλωτσάμε.

Αγόρι 8: Ει, και εμένα.

Εμπυχωτής 2: Σήκωσε χεράκι.

Αγόρι 8: Δεν δίνουμε μπουνιά στη μούρη του άλλου.

Κορίτσι 6: Δεν γρατζουνάμε τους άλλους.

Κορίτσι 13: Όταν κάνουμε μάθημα, κοιτάμε την κυρία.

Αγόρι 12: Δε δαγκώνουμε.

Αγόρι 13: Δε δαγκώνουμε.

Αγόρι 6: Δεν φτύνουμε.

Κορίτσι 4: Δεν διακόπτουμε την κυρία μας όταν μιλάει.

Κορίτσι 8: Βλέπουμε την κυρία στα μάτια όταν μιλάει.

Εμπυχωτής 2: Σωστά.

Εμπυχωτής 3: Εσείς Αγγελική;

Εμπυχωτής 2: Να πω και εγώ ένα κανόνα; Για ακούστε να σας πω τους δικούς μου.

Περίμενε χ, γιατί έχω σχολείο και δεν θα προλάβω να σας τους πω τους κανόνες.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ακούστε. Εγώ έχω το δεκάλογο του σχολείου που είναι δέκα κανόνες και είναι όλοι γραμμένοι εδώ.

Εμπνευστής 3: Θα διαβάσω μερικούς από αυτούς να δούμε αν είναι ίδιοι ή διαφορετικοί με τους δικούς σας. Να χτυπάς τη θύρα πριν μπεις στην τάξη την ώρα του μαθήματος και να την κλείνεις πάντα χωρίς θόρυβο.

Αγόρι 8: Θύρα είναι η πόρτα.

Εμπνευστής 2: Δεν χτυπάτε την πόρτα για να μπείτε μέσα;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Νηπιαγωγός: Δεν τη σπρώχνουμε, τη χτυπάμε.

Αγόρι 9: Γιατί είναι ανοιχτή όταν ερχόμαστε.

Εμπνευστής 3: Ο δεύτερος κανόνας λέει <<Να μη τρέχεις μέσα στο σχολείο και να μην χτυπάς τα πόδια σου μέσα στην τάξη>>.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Τον έχουμε.

Εμπνευστής 3: Ένας άλλος λέει <<Να λες πάντα την αλήθεια και να μην κατηγορείς τους συμμαθητές σου>>

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Το έχουμε.

Εμπνευστής 2: Λέτε πάντα την αλήθεια;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Κορίτσι 3: Αλλά μερικοί πάντως δεν τον τηρούνε.

Εμπνευστής 3: Ακούστε τότε και τον δέκατο, τον πιο σημαντικό κανόνα που είχαν τα παιδιά τότε. Λέει ο δέκατος κανόνας.

Αγόρι 8: Τι;

Εμπνευστής 3: <<Να ακούς ότι σου λέει ο δάσκαλος σου, να τον αγαπάς σαν πατέρα σου και να μην κρύβεις τίποτε από αυτόν>>. Εσείς τη δασκάλα σας την αγαπάτε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμπνευστής 3: Της κρύβετε πράγματα;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Νηπιαγωγός: Μμ.

Εμψυχωτής 3: Να σε ρωτήσω εσένα Αγγελική. Εσένα ο δάσκαλος σου που ήταν σκληρός και είχε και βέργα και σαν έβαζε την τιμωρία με τον πελεκάνο, όπως έκανε ο χ. Τον αγαπούσατε αυτό τον δάσκαλο;

Εμψυχωτής 2: Ξέρετε κάτι. Ο δάσκαλος μου είναι πολύ σκληρός και αυστηρός αλλά κάνει και πολύ καλά πράγματα για αυτό τον αγαπάω κατά βάθος. Τί καλό μπορεί να κάνει ο δάσκαλος μου που είναι και αυστηρός;

Εμψυχωτής 3: Τί καλό μπορεί τότε να έκανε;

Αγόρι 7: Μπορεί να σας αγαπάει.

Εμψυχωτής 3: Έλα φίλε μου.

Αγόρι 9: Δεν μας έλεγε ψέματα.

Εμψυχωτής 3: Σωστά.

Αγόρι 8: Δεν μας κορόϊδεε.

Νηπιαγωγός: Τί τους μάθαινε;

Εμψυχωτής 3: Σωστά λέει η δασκάλα σας.

Αγόρι 7: Γράμματα.

Εμψυχωτής 2: Ότι μαθαίνω, μου το μαθαίνει ο δάσκαλος μου. Και αριθμούς και γράμματα και ζωγραφική.

Νηπιαγωγός: Αγγελική ,τραγούδια σας μάθαινε ο δάσκαλος;

Ναι και τραγούδια.

Κορίτσι 3: Ξέρουμε και εμείς τραγούδια.

Εμψυχωτής 3: Να σας ρωτήσω κάτι. Θα τιμωρούσε ένα μαθητή ο οποίος θα ήταν φρόνιμος;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 3: Θα τιμωρούσε κάποιον που ήταν διαβασμένος;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχωτής 3: Ένα μαθητή που δεν είχε διαβάσει;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 3: Έναν μαθητή που θα έκανε φασαρία.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 2: Άρα ουσιαστικά ,προσπαθούσε με ένα σκληρό τρόπο να μάθει σε κάποιους μαθητές καλούς τρόπους συμπεριφοράς.

Εμψυχωτής 3: Πολύ σωστά. Και έκανε και κάτι άλλο με το κούτσουρο. Τί έκανε;

Αγόρι 6: Αναβε φωτιά.

Εμψυχωτής 2: Ακριβώς. Κάθε πρωί ,έφερνε και αυτός κούτσουρα.

Κορίτσι 5: Εσύ, ένα;

Εμψυχωτής 2: Δεν μπορούσα να πάρω περισσότερο. Κοίτα τί μικρό χεράκι είχα.

Κορίτσι 6: Ναι, αλλά ο δάσκαλος σου δεν ήταν ποιο μεγάλος από εσένα;

Εμψυχωτής 2: Ναι έφερνε πιο πολλά.

Κορίτσι 6: Τα κράταγε με το ένα του δαχτυλάκι.

Εμψυχωτής 2: Τί λες βρε;

Εμψυχωτής 3: Έκανε και κάτι άλλο. Τα παλιά τα χρόνια οι μαθητές είχανε και το πρωί και το απόγευμα και το Σάββατο.

Αγόρι 8: Ι (εκφράζοντας έκπληξη).

Εμψυχωτής 3: Την Κυριακή πηγαίναν υποχρεωτικά στην εκκλησία. Αλλά επειδή ήταν και φτωχά χρόνια πολλοί μαθητές πεινούσανε.

Εμψυχωτής 2: Ακριβώς και εγώ δεν είχα κολατσιό σήμερα.

Εμψυχωτής 3: Και ο δάσκαλος τί έλεγε τότε; Μην αγχώνεται κανείς, θα φροντίσω εγώ από το μισθό που παίρνω να βάζω λίγα χρήματα στην άκρη για να αγοράσω και αν

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

χρειαστεί να μαγειρέψω για όλους τους μαθητές. Έφτιαχνε όντως φαγητά παρόμοια με τα δικά όπως ρύζι, μακαρόνια με κιμά, φακές.

Αγόρι 7: Μακαρόνια με κιμά έχω σήμερα στο σχολείο.

Αγόρι 3: Και εγώ έχω μανέστρα με μανιτάρια.

Εμψυχωτής 3: Θα μου τα πεις μετά.

Εμψυχωτής 2: Και αυτό λεγόταν συσσίτιο. Πώς λεγόταν;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Συσσίτιο.

Εμψυχωτής 3: Σήμερα ξέρετε πού μπορεί να γίνεται συσσίτιο;

Νηπιαγωγός: Έχουμε πει για αυτούς τους ανθρώπους.

Κορίτσι 8: Αυτοί που μένουν στο δρόμο.

Εμψυχωτής 2: Ακριβώς.

Κορίτσι 1: Ή αυτοί που είναι φτωχοί.

Εμψυχωτής 2: Ακριβώς όπως τα λέτε.

Κορίτσι 1: Μια μέρα είχα πάει στο supermarket και είχε ένα παιδάκι που δεν είχε φαγητό και του δώσαμε ένα κουλούρι.

Εμψυχωτής 2: Μπράβο σας.

2η φάση.

Εμψυχωτής 3: Να σας ρωτήσω κάτι παιδιά. Εσείς στο νηπιαγωγείο το μάθημα της γυμναστικής ,δεν το έχετε ακόμη. Έτσι δεν είναι;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Αγόρι 2: Εμείς είχαμε στο παλιό μας το σχολείο.

Εμψυχωτής 3: Αλήθεια;

Κορίτσι 5: Ναι, και εγώ.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 3: Από την Α' δημοτικού που θα έχετε γυμναστική, θα παίζετε και μπάσκετ και ποδόσφαιρο και βόλεϊ.

Αγόρι 4: Το ξέρουμε.

Κορίτσι 1: Εμείς πηγαίνουμε κολυμβητήριο.

Εμψυχωτής 3: Τα παλιά τα χρόνια στο μάθημα της γυμναστικής δεν είχανε παιχνίδια. Αγόρια και κορίτσια έπρεπε να γυμνάζονται. Να κάνουν διατάξεις και να κάνουν σαν και αυτά τα όργανα. Σαν αυτή τη μπάλα. Τους έλεγαν τότε. Θα παίρνετε την μπάλα και θα την πηγαίνετε και πάνω και κάτω και δεξιά και αριστερά και να την πετάει ο ένας στον άλλο. Για να γυμνάζουν τα χέρια τους. Να έχουν δυνατά σώματα. Αλλά νομίζω ότι πολύ μιλήσαμε.

Εμψυχωτής 2: Ήρθε η ώρα να ξεπιαστούμε. Δεν πιαστήκαμε κάτω;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 2: Για να σηκωθούμε όλοι όρθιοι να κάνουμε τη δική μας τη γυμναστική.

Κορίτσι 4: Εμένα με πόνεσαν τα γόνατά μου.

Κορίτσι 5: Και εμένα.

Νηπιαγωγός: Τί γυμναστική είναι αυτή. Για να απλώσετε τα χεράκια σας.

Εμψυχωτής 2: Πάμε όσο πιο ψηλά μπορούμε. Μπορούμε να φτάσουμε το ταβάνι. Για πιάστε το. Λίγο ακόμη θέλουμε. Στοπ. Πάμε να κάνουμε λίγες διατασσούλες. Ωραία, έτσι να ζεστάνουμε τα χέρια μας.

Εμψυχωτής 3: Και από την μπροστινή φορά.

Εμψυχωτής 2: Και από την ανάποδη.

Αγόρι 6: Δεν μπορώ.

Εμψυχωτής 2: Για πάμε τώρα να μεταμορφωθούμε σε γράμματα της άλφα-βήτα. Πάμε να γίνουμε όλοι ένα γιώτα. Πώς είναι το ι;

Κορίτσι 6: Είναι έτσι.

Εμψυχωτής 2: Μπράβο.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 3: Εγώ το κάνω και έτσι.

Κορίτσι 6: Και εγώ το έκανα.

Κορίτσι 2: Και εγώ το έκανα.

Κορίτσι 3: Και εγώ το έκανα.

Αγόρι 7: Και εγώ το έκανα.

Εμψυχωτής 2: Πάμε να γίνουμε ένα ο στρουμπουλό;

Αγόρι 3: Εγώ ξέρω.

Εμψυχωτής 2: Μπράβο φίλε μου σωστά.

Κορίτσι 8: Και έτσι.

Κορίτσι 1: Και έτσι.

Αγόρι 6: Και έτσι.

Εμψυχωτής 2: Πάμε να κάνουμε ένα τ; Που έχει ένα σκέπαστρο από πάνω.

Αγόρι 9: Έχει μια γραμμούλα έτσι και έτσι.

Κορίτσι 5: Το έκανα και εγώ.

Εμψυχωτής 2: Πάμε να κάνουμε ένα χ;

Κορίτσι 3: Έτσι.

Εμψυχωτής 3: Εγώ το κάνω και έτσι.

Εμψυχωτής 2: Τέλεια!

Αγόρι 9: Και εγώ το κάνω σαν σταυρό.

Εμψυχωτής 2: Πάμε να κάνουμε ένα σίγμα τελικό που είναι σαν φίδι; Κάπως έτσι.

Αγόρι 10: Κάπως έτσι.

Εμψυχωτής 2: Και αυτό μπορούμε να το χορέψουμε.

Εμψυχωτής 3: Για χορεύτε.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμπνευχωτής 2: Για ελάτε να κάνουμε ένα κύκλο να παίξουμε ένα παιχνίδι. Για ανοίξτε τον κύκλο. Με το 1,2,3 καθόμαστε κάτω.

Εμπνευχωτής 3: Για κοιτάζτε τί μας άφησε η Αγγελική πριν φύγει.

Κορίτσι 1: Ξέρω τι είναι ,κουτσό!

Εμπνευχωτής 3: Καθίστε εκεί που είστε. Για να το παίξουμε.

Κορίτσι 1: Ξέρω τι είναι ,κουτσό!

Εμπνευχωτής 2: Ακριβώς. Θα το κάνουμε όλοι. Θα ερχόμαστε εδώ, θα πατάμε τον αριθμό 1,θα λέμε το όνομά μας <<Εγώ είμαι η χ>> και μετά θα κάνουμε το κουτσό με όποιον τρόπο θέλουμε. Εγώ ας πούμε θα το κάνω έτσι.

Κορίτσι 6: Και εγώ έτσι θα το κάνω.

Αγόρι 1: Ψ, ξέχασες να πατήσεις το 3.

Αγόρι 5: Κύριε X, ο Ψ είναι λίγο άγαρμπος στο σχολείο.

3η φάση

Εμπνευχωτής 2: Αν θέλουμε να ξαναδούμε την Αγγελική, υπάρχει μόνο ένας τρόπος παιδιά. Αυτή την ώρα γυρνάει από το σχολείο της. Επειδή θα θέλει να βρει το δωμάτιο της, μπορούμε εμείς να μεταμορφωθούμε στο δωμάτιο της και να μας περάσει για τα έπιπλά της. Τί λέτε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμπνευχωτής 3: Υπάρχει όμως ένα μυστικό. Για ακούστε. Για να είμαστε πειστικοί πρέπει μόλις παίρνουμε το ρόλο μας να είμαστε ακίνητοι και αμίλητοι για να μη μας καταλάβει.

....

Εμπνευχωτής 3: Παιδιά με το 3 φωνάζω τη Αγγελική. Πρέπει να την πείσω ότι είμαστε έπιπλα. Σύμφωνοι;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμπυχωτής 3: 1,2,3.Αγγελική για έλα μέσα.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Αγγελική!

Εμπυχωτής 2: Τί δύσκολη μέρα είχα στο σχολείο. Πάλι τιμωρία έφαγα, πάλι ξέχασα την κορδέλα μου. Δεν είναι κατάσταση αυτή. Ευτυχώς που ήρθα στο δωματιάκι μου. Πω, πω, να βρω το κλειδάκι μου να ανοίξω. Κλακ, κλακ. Σκούργιασε η πόρτα, να την κλείσω. Κλείδωσε η πόρτα (δίνει φιλί στα παιδιά) .Για ξανακλείσε να μπω στο δωματιάκι. Να ρθω εδώ στην κρεμάστρα μου να αφήσω το κασκόλ μου και τη σάκα μου. Σ' ευχαριστώ μου καλή μου κρεμαστρούλα.(φιλί στα παιδιά). Για να ανοίξω το παράθυρο. Τι καθαρός αέρας(φιλί).(γέλια και φωνές των παιδιών).Πω, πω κάτι περίεργο συμβαίνει σήμερα στο δωμάτιο μου. Ωραία είναι τα κοτσιδάκια μου, καθρεφτάκι μου; Να πλύνω τα δοντάκια μου πριν πέσω για ύπνο.

Εμπυχωτής 3: Ήσυχο το κρεβάτι.

Εμπυχωτής 2: Να κουρδίσω το ξυπνητήρι.(κουρδίζει το ξυπνητήρι στις μύτες των παιδιών)

Αγόρι 6(που αναπαριστά το ξυπνητήρι): Ντριν!!!!!!!!!!

Εμπυχωτής 2: Καλό μου ξυπνητήρι κάτι έπαθες. Χάλασες. Καλό μου ξυπνητήρι πρέπει να χτυπήσεις δυνατά μόλις λαλήσει ο κόκορας, στις 7 το πρωί.

Αγόρι 6: Ότι πεις. Ντριν.

Εμπυχωτής 2: Για να ξαπλώσω, πολύ ωραία. Αχ. Τί απαλό κρεβάτι που έχω και μαξιλάρι.

Εμπυχωτής 3: Κικιρικού.

Τα παιδιά που αναπαριστούν το ξυπνητήρι: Ντρινννννν!

(γελούν τα παιδιά)

Εμπυχωτής 2: Καλό μου ξυπνητήρι, σ' ευχαριστώ που με ξύπνησες. Να στρώσω λιγάκι το κρεβατάκι μου. Για να πλύνω τα δόντια μου. Για να ανοίξω το παράθυρο μου, αχ ,τι ωραία.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 5: Μπλιαχ.

Εμψυχωτής 2: Να βάλω το κασκόλ μου και τη σάκα μου. Να πάρω και ένα κούτσουρο για το σχολείο.

Αγόρι 5: Μπλιαχ.

Εμψυχωτής 2: Να βγω από τη δική μου πορτούλα.

Τα παιδιά που αναπαριστούν το ξυπνητήρι: Ντριν.

Εμψυχωτής 2: Γεια σου καλό μου δωματιάκι.

4η φάση

(χτυπάει το κουδούνι).

Εμψυχωτής 3: Παιδιά, χτυπάει ο κύριος Κουδούνης.

Αρκετά από τα παιδιά: Ντριν.

Εμψυχωτής 3: Πρώτη φορά που είχε χτυπήσει μας είχε πάει στο παρελθόν.

Αγόρι 6: Πάει.

Εμψυχωτής 3: Τώρα πού νομίζετε ότι μας πηγαίνει; Στο παρ.. παρόν. Για να κάνουμε ένα κύκλο.

Εμψυχωτής 2: Μη χτυπάς τον κύριο Κουδούνη γιατί δεν του αρέσει καθόλου.

Εμψυχωτής 3: Σςς. Με το 1,2,3 καθόμαστε στις θέσεις μας γιατί τώρα στο παρόν θα δούμε κάποια παιχνίδια που υπάρχουν παλιά αλλά συνεχίζουν να υπάρχουν και σήμερα. Και θα παίξουμε και ένα από αυτά. Λοιπόν λέω να φωνάξουμε πάλι την Αγγελική που τα ξέρει πολύ καλά για να μας βοηθήσει.

Εμψυχωτής 2: Εγώ δεν ξεκινάω αν δεν κάτσουμε όλοι σωστά.

Εμψυχωτής 3: Μπράβο μας. Καθόμαστε όλοι τέλεια. Για να φωνάξουμε όλοι την Αγγελική.

Αρκετά από τα παιδιά: Αγγελική!

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 2: Επ, με ξαναφωνάξατε. Θα χάσω το διάλλειμα μου αλλά δεν πειράζει θα ξαναεπιστρέψω. Τί θέλετε να μάθετε από εμένα;

Αρκετά από τα παιδιά: Τα παιχνίδια.

Εμψυχωτής 3: Για να δείξουμε ένα-ένα. Αυτό εδώ με τί..

Αγόρι 8: Σφεντόνα. Και εγώ στο σπίτι μου έχω μια σφεντόνα.

Για πες μας Αγγελική. Α, όντως αυτή είναι μια σφεντόνα.

Αρκετά από τα παιδιά: Μπλιαχ.

Αγόρι 6: Εγώ ξέρω τι κάνει η σφεντόνα.

Εμψυχωτής 3: Θέλω να σας ρωτήσω. Τα παιχνίδια σας πού τα βρίσκετε;

Αγόρι 9: Τα αγοράζουμε.

Εμψυχωτής 2: Εγώ και οι φίλοι μου δεν αγοράζουμε παιχνίδια αλλά τα φτιάχνουμε μόνοι μας. Πώς λέτε ότι την φτιάχνουμε;

Αγόρι 5: Από ξύλο και λάστιχο.

Εμψυχωτής 2: Μπράβο σου. Το ξύλο πού το βρίσκουμε καταρχάς;

Αρκετά από τα παιδιά: Από τα δέντρα.

Εμψυχωτής 2: Βρίσκουμε ένα κλαδάκι που να έχει ένα κλαδάκι το ύψιλον.

Αγόρι 8: Βρίσκουμε ένα λάστιχο και μετά το τυλίγουμε από το πλάι σε αυτό το μέρος του ξύλου και μετά γίνεται σφεντόνα.

Εμψυχωτής 2: Ακριβώς. Αλλά πού βρίσκουμε το λάστιχο;

Αγόρι 11: Σε ένα μαγαζί.

Αγόρι 9: Στο σχολείο.

Εμψυχωτής 3: Μαρτύρησε το μας.

Εμψυχωτής 2: Τα αγόρια μας ,ανοίγανε εδώ το παντελόني τους ή το βρακάκι, βγάζανε έξω το λάστιχο. Βάζανε ένα σκοινί και το δένανε.

Αγόρια 8: Μπλιαχ.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμπνευστής 2: Και φτιάχνανε έτσι τις σφεντόνες τους με αυτό το λάστιχο. Για να δούμε ένα άλλο τότε.

Εμπνευστής 3: Αυτό μάλλον εσύ δεν ξέρεις τί είναι.

Αγόρι 8: Είναι σβούρα.

Αγόρι 8: Και αυτό το παιχνίδι το έχω στο σπίτι.

Εμπνευστής 2: Εγώ αυτή δεν την ξέρω γιατί είναι μια σύγχρονη σβούρα.

Εμπνευστής 3: Οι σύγχρονες σβούρες είναι φτιαγμένες και από ξύλο και από μέταλλο και από πλαστικό. Και γυρνάνε και τις παίζουνε έτσι.

Κορίτσι 3: Και εμείς έχουμε μια σφεντόνα σπίτι μου.

Εμπνευστής 2: Μπορούμε να μη μιλάμε όλοι μαζί;

Αγόρι 6: Εγώ έχω μια ξύλινη σβούρα στο σπίτι μου.

Εμπνευστής 2: Ωραία. Για να σας δείξω την παλιά τη σβούρα. Αυτή είναι η παλιά που είναι χωρίς σχέδια. Είναι ένα κομμάτι ξύλο που το σκαλίζαμε. Βγάξαμε ένα καρφί από κάτω και ένα σχοινάκι, τυλίγαμε γύρω γύρω από τη σβούρα.

Αγόρι 6: Τέτοιες σφεντόνες έχει ο μπαμπάς μου.

Αγόρι 4: Και το τραβούσαμε μετά.

Αγόρι 8: Και το κάνουμε έτσι. Μπουμ.

Εμπνευστής 2: Το τραβούσαμε έτσι με δύναμη, άκουσε με για να σου εξηγήσω. Θα με αφήσεις να σου πω; Ωραία. Λοιπόν το τυλίγαμε γύρω γύρω και το τραβούσαμε με δύναμη ώστε να αποκτήσει μεγάλη ταχύτητα η σβούρα. Κοιτάξτε με πόση δύναμη πάει. Τώρα είναι και το χαλί.

Αγόρι 8: Αυτή τη σβούρα την είχε ο μπαμπάς μου όταν ήταν μικρός.

Εμπνευστής 2: Κάναμε μονομαχίες. Κάποιες σβούρες έσπαγαν από την μεγάλη ταχύτητα. Και ποια σβούρα λέτε ότι νικούσε;

Αγόρι 6: Η παλιά.

Εμπνευστής 2: Αυτή που σταμάταγε τελευταία να γυρίζει. Κατάλαβες;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 8: Και η δικά σου;

Εμψυχωτής 2: Όχι αναγκαστικά η δικιά μου. Όποια σταμάταγε τελευταία. Για κοιτάξτε ένα ακόμη παιχνίδι.

Αγόρι 6: Βόλοι.

Αγόρι 7: Βόλοι.

Κορίτσι 7: Βόλοι είναι έχω στο σπίτι μου.

Αγόρι 8: Ξέρω πως παίζεται.

Εμψυχωτής 2: Επειδή πρέπει να φύγω και θα αρχίσει το μάθημα μου, θα με αφήσετε να σας πω; Ακούστε. Δεν ακουμπάμε ,χ γιατί είναι παλιοί. Αυτά εδώ λέγονται όντως βόλοι και αργότερα άλλαξαν όνομα και λεγόντουσαν γκαζές ή γκαζάκια. Και τί γινότανε; Μαζευόντουσαν όλη η παρέα που είχε τους βόλους ,έφερνε ο καθένας τους βόλους του, τους βάζαμε όλους κάτω, κάναμε όλοι στρώσιμο και καθόμασταν δυο μέτρα μακριά και πετούσαμε . Για κοιτάξτε. Και όποια πετυχαίναμε, γινότανε δικιά μας μετά. Ευχαριστώ.

Κορίτσι 11: Αυτές είναι πολύ ωραίες.

Εμψυχωτής 2: Και όποιο πετυχαίναμε γινόντουσαν δικό μας. Αν κάποιος δεν είχε δικούς του, τί πιστεύετε ότι γινότανε;

Κορίτσι 4: Μοιραζόταν.

Εμψυχωτής 2: Μοιράζονταν. Ας πούμε ,προχθές που δεν είχα βόλους, μαζεύτηκαν όλοι μου οι φίλοι και μου έδωσαν από τους δικούς τους. Εσείς θα δίνατε στους φίλους σας για να παίζετε;

Αρκετά από τα παιδιά: Ναι.

Εμψυχωτής 2: Πάρα πολύ χαίρομαι.

Εμψυχωτής 3: Για να δείξουμε ένα τελευταίο παιχνίδι. Από τί υλικό σας μοιάζει;

Αγόρι 5: Από πηλό.

Αγόρι 8: Εγώ νόμιζα ότι ήταν από κόκαλο.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμπνευχωτής 2: Μπράβο σου.

Εμπνευχωτής 3: Για πες μας Αγγελική.

Εμπνευχωτής 2: Αυτό εδώ είναι ένα κόκαλο. Και ξέρεις από πού είναι; Από το πόδι του αρνιού ή του κατσίκιού. Λέγεται κότσι.

Αγόρι 8: Να πάρουμε κότσι και να κάνουμε μπράτσα.

Εμπνευχωτής 2: Ας πούμε το Πάσχα που σουβλίζουμε το αρνί, μετά δεν τα πετάμε αυτά τα κόκαλα. Λέμε στη μαμά μας να τα πλύνει καλά ,καλά και τα κάνουμε παιχνίδια. Κοιτάχτε πως πέφτει αυτό. Σαν ζάρι.

Εμπνευχωτής 3: Κοιτάξτε, στη μια την πλευρά έγραφε τη λέξη βασιλιάς. Βασιλιάς ήταν αυτός που ότι έλεγε, έπρεπε να γίνει.

Κορίτσι 4: Και πού είναι τώρα ο βασιλιάς;

Εμπνευχωτής 3: Δεν το έχουμε γράψει εμείς. Το έχουμε αφήσει ατόφιο. Στην απέναντι πλευρά γράφαμε τη λέξη βεζύρης. Βεζύρης ήταν ο βοηθός του βασιλιά.

Αγόρι 6: Ο υπηρέτης.

Εμπνευχωτής 3: Στην τρίτη την πλευρά έγραφε την λέξη ψωμί. Αυτός έπρεπε και καλά να κάνει αστείες γκριμάτσες ότι τρώει λαίμαργα το ψωμί μέχρι να γελάσει και ο τελευταίος. Και στην τέταρτη πλευρά έγραφε την λέξη ξύλο. Ας πούμε ότι εγώ ήμουν ο βεζύρης και η χ ήταν ο βασιλιάς, πήγαινα στον χβ και του έλεγα βασιλιά πόσες βεργιές να ρίξουμε στον ψ;

Χβ: Πέντε.

Νηπιαγωγός: Την πάτησες ψ.

Εμπνευχωτής 3: Και άνοιγε ο ψ και έτρωγε 1,2,3,4,5 .

Εμπνευχωτής 2: Αν όμως ο ψ γινόταν βασιλιάς. Ο βεζύρης ρωτούσε<<Πόσες να ρίξουμε στον χβ;>>

Ψ:10.

Εμπνευχωτής 3: Έπρεπε να λέμε μικρό αριθμό. Γιατί αν έλεγε 100 την επόμενη φορά θα έλεγε 1000 για να μην φάμε πολύ ξύλο.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 8: Εγώ θα έλεγα 100.

Πέμπτη 16 Μαρτίου 2017 (ΔΤΚΡΟΥΠ).

1η φάση

Εμψυχώτρια 1: Για πείτε μου πώς είναι αυτά τα θρανία; Έχουν καμία διαφορά; Έτσι είναι τα θρανία σήμερα;

Αρκετά από τα παιδιά: Όχι.

Εμψυχώτρια 1: Πώς είναι δηλαδή;

Κορίτσι 1: Πολύχρωμα.

Αγόρι 5: Έχει τραπέζι.

Κορίτσι 2: Ναι και έχει και δυο καρεκλίτσες.

Εμψυχώτρια 1: Για κοιτάξτε εδώ τη φωτογραφία. Παλαιότερα χωρούσαν πολλά-πολλά παιδιά μέσα στην τάξη. Και σε ένα θρανίο κάθονται δυο άτομα, παλαιότερα καθόντουσαν και πέντε και έξι και επτά άτομα. Για να σας δείξω να μου πείτε τί πιστεύετε ότι είναι.

Αγόρι 1: Τάμπλετ.

Εμψυχώτρια 1: Τάμπλετ;

Αρκετά από τα παιδιά: Πίνακας.

Εμψυχώτρια 2: Επ. αυτό εδώ είναι το τετράδιό μου. Ποια είσαι εσύ που κρατάς το τετράδιό μου;

Εμψυχώτρια 1: Εγώ είμαι η χ. Εσύ ποια είσαι;

Εμψυχώτρια 2: Εγώ είμαι η Αγγελική και όλη αυτή είναι η τάξη μου.

Εμψυχώτρια 1: Και από πού έρχεσαι Αγγελική;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2: Εγώ έρχομαι από το παρελθόν. Μάλλον χτύπησε ο κύριος Κουδούνης.
Εσείς από ποια εποχή είστε;

Αγόρι 6: Από το χειμώνα.

Αγόρι 8: Από την άνοιξη.

Εμψυχώτρια 2: Τί χρονολογία έχουμε τώρα;

Αρκετά από τα παιδιά: 2017.

Εμψυχώτρια 2: 2017; Άρα εγώ έρχομαι από 100 χρόνια πριν. Να βοηθήσω και εγώ;
Θέλετε να μάθετε για την τάξη μου;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 2: Ναι σας βοηθήσω;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Αγγελική, τί είπες ότι είναι αυτό εδώ;

Εμψυχώτρια 2: Αυτό εδώ είναι το τετράδιο μου. Σήμερα δεν υπάρχουν τέτοια στα
σχολεία;

Εμψυχώτρια 2: Όχι.

Εμψυχώτρια 2: Πώς είναι τα τετράδια σήμερα;

Κορίτσι 3: Είναι βιβλία.

Αγόρι 5: Είναι φτιαγμένα από χαρτόνι.

Εμψυχώτρια 2: Φτιαγμένα από χαρτόνι;

Εμψυχώτρια 2: Για δείτε παιδιά πόσες πλευρές έχει; Πόσες σελίδες έχει;

Αρκετά από τα παιδιά: Δυο.

Εμψυχώτρια 2: Δύο μόνο. Τώρα τα τετράδια πόσες σελίδες έχουν;

Αγόρι 8: 100.

Εμψυχώτρια 2: 100; Δεν το πιστεύω.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2: Εμένα το τετράδιο μου έχει δυο σελίδες. Και ξεκινάω να γράφω δυο σελίδες όταν μαθαίνω την άλφα-βήτα και μετά συνεχίζω στην πίσω σελίδα. Αλλά την επόμενη ώρα που έχω ζωγραφική, πρέπει να σβήσω ότι έχω γράψει με το σφουγγαράκι μου και να κάνω τη ζωγραφική μου. Πρέπει να τα έχω μάθει όλα επιτόπου. Εσείς αυτό κάνετε, τα σβήνετε τα σημερινά, αυτά που γράφετε ή μπορείτε να τα διαβάσετε όποτε θέλετε;

Κορίτσι 3: Μπορούμε να τα διαβάσουμε όποτε θέλουμε.

Εμψυχώτρια 2: Πάρα πολύ ωραία. Αυτή η ονομασία ξέρετε πώς λέγεται; Γιατί έχει μια άλλη ονομασία. Λέγεται πλάκα. Πώς λέγεται ;

Μερικά παιδιά: Πίνακας.

Εμψυχώτρια 2: Πλά..

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Πλάκα.

Εμψυχώτρια 2: Και το μολύβι μου ξέρετε πώς λέγεται;

Μερικά παιδιά: Πλάκα.

Εμψυχώτρια 2: Γρα..φί..δα. Γραφίδα. Γράφω με την γραφίδα πάνω στην πλάκα.

Εμψυχώτρια 1: Αγγελική, τί φοράς; Τί είναι αυτά τα ρούχα;

Εμψυχώτρια 2: Αυτή εδώ είναι η στολή μου που πάω στο σχολείο.

Μερικά παιδιά: Όχι.

Εμψυχώτρια 2: Ο καθένας φοράει τα δικά του με δικά του σχέδια και χρώματα;

Εμψυχώτρια 1: Δηλαδή εσείς δεν φοράτε ότι θέλετε στο σχολείο;

Εμψυχώτρια 2: Εμείς φοράμε ένα φορεματάκι. Να σαν και αυτό εδώ. Με ένα λευκό γιακά που πρέπει να είναι πάντα λευκός, σιδερωμένος και περιποιημένος.

Εμψυχώτρια 1: Και τα μαλλιά σας ,τα πιάνετε όπως θέλετε;

Εμψυχώτρια 2: Όχι. Τα πιάνουμε κοτσίδες μια δεξιά και μια αριστερά ή μια πλεκτή κοτσίδα πίσω. Και πάντα να φοράω μια μπλε ή λευκή κορδέλα. Και εγώ συνέχεια την ξεχνάω και παίρνω τιμωρίες .

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 1: Την φοράει το κοριτσάκι πίσω. Μια αληθινή ποδιά με το γιακαδάκι και την κορδέλα μπλε. Τα αγόρια φοράνε και αυτά ποδιά αλλά όχι φόρεμα. Ένα μπλε μπλουζάκι και ένα άσπρο σορτσάκι.

Αγόρι 7: Πιο μοντέρνο.

Εμψυχώτρια 2: Αυτό εδώ με τί σας μοιάζει;

Αγόρι 6: Με αστυνομικό καπέλο.

Μερικά παιδιά: Χα ,χα, χα.

Αγόρι 8: Μου μοιάζει σαν ταχυδρομικό καπέλο.

Αγόρι 5: Ξέρω είναι του δάσκαλου.

Εμψυχώτρια 2: Του δάσκαλου; Κοντά είσαι.

Εμψυχώτρια 1: Πολύ κοντά.

Αγόρι 5: Του φοιτητή;

Εμψυχώτρια 2: Για δείτε εδώ τί έχει πάνω. Αυτό εδώ έχει ένα σηματάκι.

Κορίτσι 6: Για να δω.

Εμψυχώτρια 1: Τί πουλάκι είναι;

Μερικά παιδιά: Κουκουβάγια.

Εμψυχώτρια 2: Και τί συμβολίζει η κουκουβάγια;

Κορίτσι 7: Τη σοφία.

Εμψυχώτρια 2: Α, ωραία. Η κουκουβάγια είναι το πιο σοφό πουλί. Άρα ποιος θα μπορούσε να φοράει αυτό το καπέλο που έχει το πουλί της γνώσης και της σοφίας;

Κορίτσι 7: Η σοφή κουκουβάγια.

Εμψυχώτρια 2: Να το φόραγαν οι κουκουβάγιες; Θα μπορούσαν αλλά..

Αγόρι 9: Η Αθηνά.

Εμψυχώτρια 1: Είναι της Αθηνάς η κουκουβάγια αλλά δεν το φοράει αυτή. Κάποιος το φόραγε στο σχολείο το παλιό.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2: Ποιος το φόραγε και πήγαινε κάθε μέρα στο σχολείο;

Αγόρι 5: Οι φοιτητές;

Εμψυχώτρια 2: Οι πιο μικροί.

Εμψυχώτρια 1: Όλοι μαθητές. Όλα τα παιδιά.

Εμψυχώτρια 2: Όλα τα αγόρια φορούσαν αυτό το καπέλο στο σχολείο .

Αγόρι 5: Εγώ δεν το έχω.

Εμψυχώτρια 1: Εκείνα τα χρόνια όχι τώρα.

Εμψυχώτρια 2: Το φορούσανε και όταν πηγαίνανε στην εκκλησία ή να πάνε μια βόλτα
το απόγευμα. Έπρεπε συνέχεια να ήταν με αυτό το καπέλο.

Εμψυχώτρια 1: Ξέρετε πώς ονομάζεται αυτό το καπέλο;

Αρκετά από τα παιδιά: Πώς;

Εμψυχώτρια 2: Πολύ δύσκολη λέξη. Ονομάζεται πηλήκιο. Πώς ονομάζεται;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Πηλήκιο.

Αγόρι 11: Πολύ εύκολη.

Αγόρι 9: Εγώ έχω πολλά παιχνίδια και ένα κοκοράκι και ένα γρήγορο αμάξι μου. Και
κόκκινο. Και έχει και τιμόνι.

Εμψυχώτρια 2: Έχεις τόσα πολλά παιχνίδια; Άκου τώρα . Επειδή έχω σχολείο και
πρέπει να σας δείξω την τάξη μου.

Αγόρι 10: Εγώ έχω πιο πολλά.

Εμψυχώτρια 1: Αν δεν φορούσαν αυτό το καπέλο τί θα γινόταν;

Εμψυχώτρια 2: Αν δεν το φορούσαν και τους έβλεπε ο δάσκαλος ή τους κάρφωνε στον
δάσκαλο. Τί πιστεύετε ότι συμβαίνει όταν τον δει κάποιος χωρίς το πηλήκιο;

Εμψυχώτρια 1: Τους έβαζαν ,τιμω..

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Τιμωρία.

Εμψυχώτρια 2: Ξέρετε τί είναι αυτό το ξύλο;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 6: Ναι, είναι για να δείχνουν τον πίνακα.

Εμψυχώτρια 2: Μμ .Πριν πούμε για τις τιμωρίες. Εσείς τιμωρίες έχετε στο σχολείο σας;

Αγόρι 8: Η συνέπεια.

Αγόρι 2: Κατεβαίνουν τα μανταλάκια.

Νηπιαγωγός: Είναι ένα σύστημα που χρησιμοποιούμε. Κάθε μανταλάκι έχει το όνομα του παιδιού.

Αγόρι 11: Να μη βγούμε διάλειμμα.

Εμψυχώτρια 2: Τί άλλες έχετε;

Αγόρι 8: Καμιά άλλη.

Αγόρι 9: Εσείς τί συνέπειες έχετε;

Εμψυχώτρια 2: Εμείς έχουμε πολύ πιο αυστηρές συνέπειες. Κοιτάζτε είναι με αυτό. Ξέρετε πώς ονομάζεται; Το ξύλο λέγεται βέργα.

Εμψυχώτρια 1: Αν η Αγγελική ήταν ανήσυχη στην τάξη ή δεν είχε διαβάσει ή έκανε φασαρία, της έλεγα <<Αγγελική άνοιξε το χέρι σου. Για να δω την παλάμη σου>>.Και της έριχνα πέντε ξυλιές.1,2,3,4,5.

Εμψυχώτρια 2: Αυτς.

Εμψυχώτρια 1: Και αν ήθελα να την τιμωρήσω ακόμη πιο αυστηρά. Της έλεγα. <<Γύρνα το χέρι σου>>.

Εμψυχώτρια 2: Αχ εκεί πονάει πιο πολύ.

Εμψυχώτρια 1: Πονάει πιο πολύ γιατί βρίσκει κόκκαλο.

Εμψυχώτρια 2: Πολύ αυστηρές τιμωρίες. Να σας δείξω μια ακόμη; Θα με βοηθήσεις; Θα μου δώσεις το χέρι σου; Ευχαριστώ πολύ. Μας φέρνει ο δάσκαλος στην άκρη της τάξης . Γυρισμένη ανάποδα, να μη βλέπουμε κανένα και μας βάζει να σηκώσουμε το πόδι μας σαν τον πελεκάνο. Και για πέντε και για δέκα λεπτά. Και αν είμαστε άτακτοι και για μισή ώρα.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 1: Και δεν έπρεπε να ακουμπήσει κάτω το πόδι. Ούτε να ακουμπήσουμε ούτε να στηριχτούμε.

Εμψυχώτρια 2: Σ' ευχαριστώ, κάθισε. Και υπήρχε και μια πιο σκληρή τιμωρία. Αν είχα κάνει κάτι πάρα πολύ κακό. Μου έλεγε ο δάσκαλος<<Πήγαινε χ έξω, γονάτισε στα χαλίκια>>. Και με έβαζε να γονατίσω και να περπατήσω σε αυτά μέχρι να βγάλουν αίμα.

Εμψυχώτρια 2: Άρα εμείς είμαστε πάρα πολύ τυχεροί που έχουμε συνέπειες. Τυχεροί είσαστε σε σχέση με εμένα. Τί λέτε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Να σας ρωτήσω εσείς τί τσάντες έχετε;

Αγόρι 6: Minions.

Εμψυχώτρια 1: Όλοι έχετε την ίδια τσάντα;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι .

Εμψυχώτρια 2: Ο καθένας ότι τσάντα θέλει;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Αγόρι 4: Εγώ έχω rabbids invasion.

Αγόρι 7: Εγώ έχω ελέφαντα.

Κορίτσι 8: Εγώ έχω τις wings.

Εμψυχώτρια 1: Ο καθένας έχει άλλα χρώματα και σχέδια; Ότι του αρέσει;

Εμψυχώτρια 2: Εμένα στο σχολείο μου, 100 χρόνια πριν οι τσάντες μου ήταν ίδιες

Εμψυχώτρια 1: Και οι μαθητές και ο δάσκαλος.

Εμψυχώτρια 2: Ακριβώς. Και πρέπει να είναι πάντα χρώμα καφέ σαν αυτή. Πάντα δερμάτινη, έτσι ορθογώνια. Σαν τη δικιά σου.

Εμψυχώτρια 2: Και ξέρετε πώς την ονομάζουμε την τσάντα μας; Τη λέμε σάκα. Και πώς λέτε ότι την ξεχώριζαν αφού είχαν όλοι την ίδια;

Κορίτσι 9: Γράφανε το όνομά τους.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2: Μπράβο. Ανοίγανε σε αυτό το σημείο και γράφανε το όνομα τους. Και έτσι τις ξεχωρίζανε.

Αγόρι 4: Να πω κάτι;

Αγόρι 2: Είχαμε ξαναδεί το άγαλμα της Αθηνάς.

Εμψυχώτρια 2: Α ,πάρα πολύ ωραία.

Αγόρι 2: Μόλις τώρα που πήγαμε στο μουσείο.

Κορίτσι 3: Και την κυρία μας την λένε Αθηνά.

Αγόρι 6: Εκεί που βλέπετε στο βουνό, εκεί βαφτίστηκα. Και λέγεται Λυκαβηττός.

Εμψυχώτρια 2: Α, όλα τα ξέρετε. Για να ρωτήσω εγώ κάτι. Για κοιτάζτε πίσω. Τί είναι αυτό το μεταλλικό που βλέπετε; Αυτό εδώ.

Αγόρι 7: Δεν βλέπω.

Εμψυχώτρια 2: Λοιπόν είναι κάτι μεταλλικό που έχει και ένα πουρί πάνω.

Εμψυχώτρια 1: Τί μπορεί να είναι αυτό;

Αγόρι 3: Για σκουπίδια.

Εμψυχώτρια 2: Να ζεσταινόμαστε στο σχολείο. Τί μπορεί να είναι;

Κορίτσι 9: Σόμπα.

Εμψυχώτρια 1: Μπράβο. Για καθίστε λίγο, να πούμε για την σόμπα. Εμείς που λέτε στο σχολείο ζεσταινόμαστε με αυτή την σόμπα που βάζουμε όλοι ξύλα μέσα, ανάβουμε φωτιά και έτσι ζεσταινόμαστε το χειμώνα που κάνει πολύ κρύο. Τα ξύλα πού τα βρίσκετε Αγγελική;

Εμψυχώτρια 2: Κάθε πρωί, παίρνουμε παραμάσχαλα ένα ξύλο και τη σάκα μου στο άλλο. Και περπατάω μέχρι το σχολείο. Μισή ώρα και μαζευόμαστε όλοι. Φέρνει και ο δάσκαλος κούτσουρα και τα ρίχνουμε στη φωτιά και ζεσταίνουμε τα χεράκια μας για να πιάσουμε τη γραφίδα. Εσείς έχετε σόμπα; Κουβαλάτε ξύλα στο σχολείο;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχώτρια 1: Και πώς ζεσταίνεστε το χειμώνα;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Με το καλοριφέρ.

Εμψυχώτρια 2 :Με το καλοριφέρ. Εγώ δεν το ξέρω αυτό. Δεν το έχω ξανακούσει.

Αγόρι 13: Να πω κάτι; Εμένα η τσάντα μου είναι Μακούν.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Α, μάλιστα. Κανόνες σήμερα στο σχολείο έχετε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 2 : Ποιος θα μου πει;

Κορίτσι 6: Να μη μιλάμε.

Αγόρι 9: Να καθόμαστε καλά στην καρέκλα.

Κορίτσι 3: Να ακούμε.

Κορίτσι 4: Να μη σπρώχνουμε

Αγόρι 1: Να μη χτυπάμε.

Κορίτσι 2: Να βλέπουμε.

Αγόρι 11: Να καθόμαστε όταν είμαστε όρθιοι και δεν χρειάζεται.

Εμψυχώτρια 1 : Για πείτε μου, τους κανόνες τους έχετε κάπου γραμμένους στο σχολείο;

Εμψυχώτρια 1 : Εκείνο τον καιρό, είχαν δέκα κανόνες και ήταν γραμμένοι σ' ένα τοίχο.

Και λεγόταν. Ο δεκάλογος του σχολείου. Να διαβάσω ένα κανόνα;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 1 :Να χτυπάς τη θύρα πριν μπεις στην τάξη την ώρα του μαθήματος και να την κλείνεις πάντα χωρίς θόρυβο. Ξέρουμε τί είναι η θύρα;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Αγόρι 6: Είναι η πόρτα.

Εμψυχώτρια 2 :Τον έχετε εσείς αυτό τον κανόνα;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχώτρια 2 :Δηλαδή μπαίνετε μέσα στην τάξη και κοπανάτε πίσω την πόρτα με δύναμη;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχώτρια 2 : Απαλά την κλείνετε; Αυτό λέει αυτός ο κανόνας. Το ίδιο πράγμα έχουμε. Για ακούστε έναν άλλο.

Εμψυχώτρια 1 : Να μη τρέχεις μέσα στο σχολείο και να μη χτυπάς τα πόδια σου μέσα στην τάξη.

Αγόρι 3: Αυτό τον κανόνα τον έχουμε.

Εμψυχώτρια 1 : Τον έχετε; Αλλά δεν είναι γραμμένος στον τοίχο; Τον έχετε όμως;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 1 : Για να δούμε και τον τέταρτο. <<Να λέγεις πάντα την αλήθεια και να μην κατηγορείς τους συμμαθητές σου>>.

Αγόρι 4: Τον έχουμε.

Εμψυχώτρια 2 : Λέτε πάντα την αλήθεια;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Αγόρι 8: Μόνο η χ δεν λέει πάντα.

Εμψυχώτρια 1 : Για ακούστε και τον δέκατο και τον πιο σημαντικό κανόνα που θέλω να το συζητήσουμε λίγο παραπάνω. Να μου πείτε τη γνώμη σας.

<<Να ακούς ότι σου λέγει ο δάσκαλος σου, να τον αγαπάς σαν πατέρα σου και να μην κρύβεις τίποτε από αυτόν>>.

Εμψυχώτρια 2 : Εσείς τις δασκάλες σας τις αγαπάτε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 2 : Πολύ;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 2 : Λογικό μου φαίνεται γιατί βλέπω πόσο καλές είναι και σας προσέχουνε. Εμένα ο δάσκαλος μου που έχει τη βέργα και με βάζει τιμωρίες με τον πελεκάνο. Σαν φαίνεται λογικό να τον αγαπάω;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2 : Όχι ,ε; Ξέρετε κάτι; Εγώ τον αγαπάω το δάσκαλο μου γιατί κάνει και κάποια καλά πράγματα. Τί καλά πράγματα κάνει λέτε;

Αγόρι 4: Μας μαλώνει για να πάμε στο άλλο σχολείο ,έτοιμοι.

Εμψυχώτρια 2 : Ακριβώς. Μας μαλώνει για να μας μάθει καλούς τρόπους συμπεριφοράς. Μπορεί να μας βάζει τιμωρίες αλλά μας βάζει για καλό σκοπό. Είναι λίγο αυστηρός βέβαια. Τί άλλο καλό κάνει;

Αγόρι 7: Σας βγάζει έξω για να κάνετε διάλειμμα.

Εμψυχώτρια 2 : Εννοείται. Τί άλλο; Ότι μαθαίνω εγώ ποιος μου το μαθαίνει;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ο δάσκαλος.

Εμψυχώτρια 2 : Και αριθμητική και τα γράμματα και ζωγραφική με μαθαίνει και μουσική.

Αγόρι 3: Αυτός είναι ο δάσκαλος;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι. Δεν είναι αυτός.

Εμψυχώτρια 2 : Τί σας είπα πριν με τη σόμπα που έκανε ο δάσκαλος; Για πες.

Κορίτσι 7: Ξύλα.

Εμψυχώτρια 2 : Έφερνε και ο δάσκαλος ξύλα και φρόντιζε η τάξη μας να είναι ζεστή. Και ξέρετε κάτι; Επειδή εγώ με τους συμμαθητές μου έχουμε σχολείο και πρωί και απόγευμα και το Σάββατο. Και επειδή δεν μπορούμε να έχουμε όλοι μας φαγητό, η δασκάλα μας ή ο δάσκαλος μας, μαγειρεύει και φέρνει σε όλους μας φαγητό. Φτιάχνει μακαρόνια με κιμά, φτιάχνει σαλάτα, φακές και όλα τα όσπρια, ρύζι, παστίτσιο πιο σπάνια, μήλα ,φρούτα ,γάλα. Όλα τα καλά μας φέρνει για να μπορούμε να τρώμε στο σχολείο.

Εμψυχώτρια 1 : Ήταν δύσκολα χρόνια και ο κόσμος δεν είχε πολλά χρήματα.

Εμψυχώτρια 2 : Πάντα μας πρόσεχε ο δάσκαλος μας.

2η φάση.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 1: Εσείς κάνετε καθόλου γυμναστική στο σχολείο;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 1 : Γυμνάζεστε; Για πείτε μου τί κάνετε στη γυμναστική.

Αγόρι 8: Κάνουμε την παρέλασή μας.

Εμψυχώτρια 1 : Τι άλλο;

Κορίτσι 4: Κολύμπι.

Εμψυχώτρια 2 : Κολυμπάτε στο σχολείο;

Κορίτσι 8: Έχουμε πισίνα.

Εμψυχώτρια 1 : Τί είπατε τώρα, πάρα πολύ ωραία. Αυτό είναι γυμναστική. Παίζετε και παιχνίδια;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Αγόρι 9: Πηδάμε και από το βατήρα.

Εμψυχώτρια 1 : Εμείς στην εποχή μας είχαμε πιο σκληρή γυμναστική. Για κοιτάζτε εδώ πέρα. Την προσέξατε αυτή την μπάλα;

Μερικά παιδιά: Όχι.

Αρκετά παιδιά: Ναι.

Εμψυχώτρια 2 : Αυτή εδώ που βλέπετε είναι μια μπάλα γυμναστικής, την έχουμε στο σχολείο μου, 100 χρόνια πριν. Είναι πολύ βαριά. Ζυγίζει πέντε έξι κιλά και πρέπει να την σηκώνουμε και πάνω και κάτω και δεξιά και αριστερά και να κάνουμε διατάξεις. Και να την πετάει ο ένας στον άλλο για να δυναμώσουμε τα χέρια μας.

Εμψυχώτρια 1 : Είναι πολύ βαριά Αγγελική, πώς την σηκώνεις;

Εμψυχώτρια 2: Είναι πολύ δύσκολη η γυμναστική.

...

Εμψυχώτρια 1 : Η Αγγελική παιδιά πριν φύγει μας άφησε..

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Κουτσό.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Κορίτσι 4: Κουτσό, το ξέρω.

Αγόρι 5: Κουτσό.

Κορίτσι 9: Κουτσό.

Αγόρι 2: Κουτσό.

Εμπυχωτρία 1 : Αυτό είναι το αγαπημένο παιχνίδι της Αγγελικής. Για ακούστε.

Αγόρι 6: Το ξέρω.

Εμπυχωτρία 1 : Η Αγγελική το παίζει στο διάλειμμα της. Θα σας το δείξω για αρχή και στην συνέχεια θα το κάνετε.

Αγόρι 2: Το ξέρω.

Κορίτσι 3: Το ξέρω.

Εμπυχωτρία 1 : Θα ερχόμαστε και θα πατάμε τον αριθμό 1. Θα λέμε το όνομά μας. Εγώ το κουτσό το κάνω έτσι. Ο καθένας θα το κάνει όπως θέλει.

Αγόρι 2: Και εγώ θα το κάνω έτσι. Τσίν, τσίν, τσίν, τσίν.

Εμπυχωτρία 1 : Για σήκω, με τη σειρά θα το κάνουμε.

Αγόρι 1: <<Αυτός είναι Κρητικός>>.

Αγόρι 2: <<χ,χ (δυνατά)>>.

3η φάση.

Εμπυχωτρία 1 : Έχω μια ιδέα. Επειδή αυτή την ώρα, ξέρω ότι η Αγγελική γυρνάει από το σχολείο της και τελειώνει το μάθημά της. Λέω αν θέλουμε να την ξαναδούμε .

Αγόρι 11: Όχι.

Εμπυχωτρία 1 : Να μεταμορφωθούμε στο δωμάτιο της. Μπορούμε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 1 : Ακούστε ο καθένας θα γίνει ένα έπιπλο αλλά για να πετύχει το σχέδιο μας πρέπει όταν μεταμορφωνόμαστε να μένουμε ακίνητοι και αμίλητο για να μη μας καταλάβει. Καθίστε στις θέσεις σας και θα σας δώσω ρόλο.

....

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Αγγελική!

Εμψυχώτρια 2 : Ωχ, ωχ, ωχ, ωχ, ωχ, ωχ. Τί δύσκολη μέρα είχα σήμερα στο σχολείο σήμερα. Πήρα και τιμωρία. Ευτυχώς όμως ήρθα στο καλό μου το δωμάτιο. Ουφ για να βρω εδώ τα κλειδιά για να ανοίξω την πορτούλα μου. Πω πω ,σκούργιασε η πόρτα. Ξανακλείσε πορτούλα μου(δίνει φιλί στα παιδιά). Να ανοίξω και την άλλη πορτούλα. Τι καλά μπήκα στο δωμάτιο μου. Να βγάλω στην καλή μου την κρεμάστρα το κασκόλ και την τσαντούλα μου(γελούν τα παιδιά). Πάρα πολύ ωραία , τέλεια. Για να ανοίξω το παράθυρο να πει καθαρός αέρας. Τί ωραία που ανοίγει το παράθυρο! (δίνει φιλί στα παιδιά). Πω, πω καθαρός αέρας. Για να πάρουμε αέρα. Ξανακλείσε παραθυράκι μου καλό γιατί μπήκε το κρύο. Καλό μου καθρεφτάκο, (δίνει φιλί στα παιδιά) είμαι όμορφη;

Αγόρι 7: Όχι.

Εμψυχώτρια 2 : Έχω καθαρά δοντάκια; Να κουρδίσω το καλό μου το ξυπνητήρι(γελούν τα παιδιά). Καλό μου ξυπνητήρι ,θέλω να κάνεις ένα δυνατό ντριν.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ντριν!

Εμψυχώτρια 2 : Μόλις λαλήσει ο κόκορας για να μη χάσω το σχολείο μου. Εντάξει;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 2 : Για να ξαπλώσω στο κρεβατάκι μου(γελούν τα παιδιά).

Αγόρι 1: Είναι πολύ μικρή η κουβερτούλα.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Κικιρίκου.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ντριν!!!!

Εμψυχώτρια 2 : Για να κλείσω το καλό μου το ξυπνητήρι. Σ'ευχαριστώ που με ξύπνησες(δίνει φιλί στα παιδιά).

Αγόρι 2: Ευχαριστώ.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2 : Για να περιποιηθώ το κρεβατάκι μου να μη με μαλώσει η μαμά. Για να πλύνω τα δόντια μου. Για να δω τί καιρό έχει σήμερα. Κλείσε να βάλουμε το κασκόλ μου. (γελούν τα παιδιά). Πάλι κρύωσα. Α! Να πάρω ένα κούτσουρο. Άνοιξε καλή μου πορτούλα, τώρα δεν έχω χέρι(γελούν τα παιδιά). Γεια σας πάω για μάθημα.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Γεια!

(χτυπάει το κουδούνι)

(γελούν τα παιδιά).

4η φάση

Εμψυχώτρια 1 : Τί είπαμε ότι συμβαίνει όταν χτυπάει το κουδούνι; Πού πάμε τώρα; Πριν ήμασταν στο παρελθόν;

Αγόρι 7: Στο μέλλον.

Εμψυχώτρια 1 : Τώρα πάμε στο τώρα ,στο παρόν.

Αγόρι 7: Παρόν.

.....

Εμψυχώτρια 1 : Στο παρόν θα δούμε πώς ήταν τα παλιά παιχνίδια που συνεχίζονται να παίζονται και σήμερα και είναι λίγο διαφορετικά. Αλλά σκέφτομαι, επειδή η Αγγελική έχει διάλειμμα ,να τη φωνάξουμε. Αγγελική!

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Αγγελική!!!!

Εμψυχώτρια 2 : Βρε, με φωνάξατε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Κορίτσι 6: Θέλουμε να μας δείξεις τα παιχνίδια σου.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Εννοείται! Είχα και διάλειμμα και έπαιζα. Να σας ρωτήσω. Εσείς σήμερα τα παιχνίδια σας, πού τα βρίσκετε;

Αγόρι 2: Στο jumbo.

Αγόρι 1: Και στο μουστάκα.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2 : Στο jumbo;

Κορίτσι 9: Τα αγοράζουμε.

Αγόρι 7: Με λεφτά.

Εμψυχώτρια 2 : 100 χρόνια πριν δεν είχαμε λεφτά να αγοράζουμε παιχνίδια και τα φτιάχναμε μόνοι μας. Για κοιτάξτε ένα παιχνίδι.

Εμψυχώτρια 1 : Για δείτε αυτό εδώ τί είναι;

Κορίτσι 9: Το ξέρω!

Αγόρι 1: Το ξέρω εγώ.

Κορίτσι 9: Σφεντόνα. Είναι μια σφεντόνα.

Αγόρι 1: Είναι σφεντόνα από angry birds

Εμψυχώτρια 2 : Τότε δεν είχαν angry birds.

Αγόρι 4: Και εγώ έχω μια τέτοια αλλά είναι ποιο μεγάλη

Εμψυχώτρια 1 : Όλα τα αγόρια είχαν απαραίτητως μια σφεντόνα και για πείτε μου. Πού την βρίσκανε; Τί μας είπε η Αγγελική;

Κορίτσι 3: Την φτιάχνανε.

Εμψυχώτρια 1 : Πολύ ωραία. Και από τί την φτιάχνανε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Από ξύλο.

Εμψυχώτρια 1 : Και πηγαίνανε στο δάσος και κοιτάγανε τα δέντρα και βρίσκανε ένα κλαδί που να έχει αυτό το σχήμα. Ποιο γράμμα μοιάζει;

Αγόρι 2: Το ήτα.

Αγόρι 3: Το ύψιλον.

Εμψυχώτρια 2 : Πολύ ωραία. Και παίρνανε από ένα δερματάκι από παπούτσια ή από μια ζώνη που είχανε για πέταμα. Και το λαστιχάκι πού το βρίσκανε παιδιά; Για σκεφτείτε.

Αγόρι 1: Στα μαλλιά.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2 : Ήθελαν πιο μεγάλο λάστιχο.

Εμψυχώτρια 1 : Κάτι μας δείχνει η χ.

Κορίτσι 7: Η ζώνη.

Εμψυχώτρια 2 : Να σας πω το μυστικό; Κάνανε μια τρυπίτσα στο παντελόνι κρυφά από τη μαμά τους και παίρνανε το λάστιχο του παντελονιού ή από το βρακάκι τους. Μετά όμως τί παθαίνανε τα παιδιά;

Αγόρι 9: Τους κατέβαζαν.

Εμψυχώτρια 2 : Ναι. Και πηγαίνανε στο σπίτι και γινότανε χαμός με τη μαμά τους. Για τί είχανε και ένα .

Εμψυχώτρια 1: Είχανε σφεντόνα που ήταν πολύ σημαντικό παιχνίδι.

Εμψυχώτρια 2 : Και τί κάνανε με τη σφεντόνα;

Κορίτσι 7: Ρίχνανε κάπου.

Εμψυχώτρια 1 : Ακριβώς. Παίρνανε μια στρογγυλή πετρούλα και την βάζανε εδώ και νταν χτυπάγανε. Κάνανε σημάδι.

Εμψυχώτρια 2 : Να σας δείξω ένα άλλο παιχνίδι;

Κορίτσι 11: Το ξέρω αυτό.

Κορίτσι 8: Σβούρα.

Εμψυχώτρια 2 : Αυτή είναι μια πιο σύγχρονη σβούρα. Εγώ δεν είχα τέτοια. Αυτή έχει σχέδια και χρώματα. Η δικιά μου κοιτάζτε πως είναι.

Εμψυχώτρια 1: Βάζανε ένα δεκαράκι στην άκρη. Το δεκαράκι ήταν ένα νόμισμα της εποχής αυτής και είχε μια τρυπίτσα στη μέση. Το βλέπετε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 1: Και περνάνε το τρυπάκι από μέσα.

Αγόρι 12: Και εγώ έχω μια τέτοια αλλά είναι πιο μεγάλη.

Εμψυχώτρια 2 : Πιο μεγάλη; Πολύ ωραία.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 12: Όχι, είναι μικρή από αυτή αλλά είναι πιο ίδια.

Εμψυχώτρια 2 : Και τη σκαλίζουν αυτή τη σβούρα από ξύλο και βάζαν ένα καρφί για να κάνουν καλή ισορροπία. Γιατί κάνανε αγώνες και σημαδεύανε τη σβούρα του αλλουνού και του τη σπάγανε.

Εμψυχώτρια 1: Και ποια κέρδιζε;

Εμψυχώτρια 2 : Αυτή που γυρνούσε μέχρι το τέλος. Και υπήρχαν και κάτι άλλα παιχνίδια που παίζαμε στο διάλειμμα και ονομάζονται βόλοι.

Αγόρι 7: Το ξέρω.Το ξέρω.Το ξέρω.

Κορίτσι 6: Και εγώ το έχω στο σπίτι μου.

Εμψυχώτρια 1: Τους παίζει και η Αγγελική αλλά είναι ένα παιχνίδι που παίζανε από την αρχαιότητα. Τα παλιά τα χρόνια τα παιδιά φτιάχνανε από μόνα τους τα παιχνίδια από χόμα ή από πηλό. Αργότερα γίνανε γυάλινοι ή πορσελάνινοι. Άπειρες παραλλαγές για αυτό το παιχνίδι.

Εμψυχώτρια 2: Να σας πω εγώ μια; Μαζευόμαστε όλοι στο διάλειμμα, παίρνουμε ο καθένας τους βόλους τους και στρώνουμε κάτω στη σειρά. Τους βάζουμε έτσι στη σειρά και κάνουμε το στρώσιμο έτσι λέγεται. Και καθόμαστε δυο μέτρα μακριά, κρατάμε το μαύρο τον πιο τυχερό και σημαδεύουμε.

Εμψυχώτρια 1: Αυτός εδώ ο βόλος που βγήκε από τη γραμμή, τον παίρνω εγώ.

Εμψυχώτρια 2: Όποιον πετυχαίνουμε, γίνεται δικός μας. Και αν πετύχουμε τον άκρη αριστερά, τους παίρνουμε όλους. Αλλά να σας πω κάτι; Χθες είχα μείνει με κανένα βόλο και δεν μπορούσα να παίξω και μαζεύτηκε όλη η παρέα μου και μου έδωσε ο καθένας από δυο βόλους για να μπορώ να μπω και εγώ στο παιχνίδι. Έτσι κάνουμε εμείς για να παίξουμε. Εσείς θα δίνατε αν ο φίλος σας δεν είχε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Αγόρι 6: Εγώ έδωσα σε αυτόν σαπουνάκι.

Εμψυχώτρια 2: Για δείτε αυτό που δεν μοιάζει με παιχνίδι αλλά είναι.

Εμψυχώτρια 1: Τί υλικό είναι αυτό;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 2: Πλαστελίνη.

Εμψυχώτρια 1: Για πιάστε το.

Αγόρι 2: Α, ξέρω.

Αγόρι 7: Εγώ πιστεύω ότι είναι ένα αυτοκίνητο.

Αγόρι 3: Εγώ νομίζω ότι είναι από μακαρόνια.

(γέλια παιδιών)

Αγόρι 9: Με σάλτσα;

Εμψυχώτρια 1: Τί άλλο θα μπορούσε να είναι;

Κορίτσι 8: Από πέτρα.

Εμψυχώτρια 1: Θα μπορούσε αλλά είναι από κάτι άλλο.

Αγόρι 8: Από κόκαλο.

Εμψυχώτρια 2: Είναι από κόκαλο και ξέρετε πώς λέγεται; Κότσι.

Αγόρι 5: Είναι ένα κότσι.

Κορίτσι 4: Και πώς το παίζανε;

Εμψυχώτρια 2: Θα σου πω. Το κότσι το παίρνουνε από τον αστράγαλο του αρνιού ή του κατσικιού. Και εμείς το έχουμε.

Αγόρι 7: Το ξέρω, το ξέρω.

Αγόρι 4: Είναι αυτό εδώ (δείχνει το πόδι του);

Εμψυχώτρια 2: Για να το δούνε και τα κορίτσια να σας πω πώς παίζεται. Πώς πιστεύεται ότι το παίζατε το κότσι;

Κορίτσι 7: Το πετάγανε ο ένας στον άλλο.

Εμψυχώτρια 2: Το πετάγανε έτσι σαν ζάρι και το ρίχναμε όλοι. Εγώ έριξα αυτή τη τη μεριά. Αν μου τύχαινε αυτή τη μεριά ,εγώ γινόμουν ο βεζύρης ο βοηθός του βασιλιά.

Εμψυχώτρια 1: Για καθίστε όλοι πίσω, για να βλέπουν όλοι οι συμμαθητές τους σας παρακαλώ.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 2: Έριχνε ο φίλος μου εδώ αυτήν τη μεριά και γινόταν ο βασιλιάς. Έριχνες εσύ ,αυτή τη μεριά και γινόσουν ο βεζύρης. Εσύ έριχνες αυτή και γινόσουν το ξύλο και εσένα σου τύχαινε αυτή, γινόσουν ο ψωμάς, ο καλύτερος της γειτονιάς. Έφτιαχνες το ψωμί σου, έτρωγες το ψωμί σου και έκανες αστείες γκριμάτσες για να γελούν οι υπόλοιποι.(γελούν τα παιδιά). Ο βεζύρης κρατούσε στο χέρι μια βέργα όπως ο δάσκαλος και ο βασιλιάς διέταζε το βεζύρη πόσες ξυλιές να δώσει στο ξύλο. Για διέταξε βασιλιά.

X: Έξι.

Εμψυχώτρια 2: Αιου.

Εμψυχώτρια 1: Μετά ξαναρίχναμε το ζάρι και μπορούσε να τύχει το αντίστροφο. Για να δούμε τώρα ο βασιλιάς πόσες ξυλιές θα διατάξει αφού έφαγε έξι πριν;

Αγόρι 5: Οκτώ.

Εμψυχώτρια 1: Παραπάνω ξυλιές.

Εμψυχώτρια 2: Οπότε όταν γινόμαστε βασιλιάδες έπρεπε να σκεφτόμαστε λίγο έξυπνα και να μη διατάζαμε να ρίξουν πολλές ξυλιές γιατί μετά μπορεί να ήμασταν εμείς το ξύλο και να τρώγαμε περισσότερες.

Αγόρι 9: Εγώ θα ήθελα μακαρόνια.

Εμψυχώτρια 2: Όχι .βρε για ξυλιές λέμε .Όχι για μακαρόνια.

Εμψυχώτρια 1: Ξέρετε τί παιχνίδι παίζουμε με αυτό;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχώτρια 1: Ξέρω,το πούντο πούντο το δαχτυλίδι. Το ξέρετε;

Κορίτσι 4: Αμέ.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι!

Κορίτσι 7: Είναι θησαυρός.

Εμψυχώτρια 2: Πάμε να το τραγουδήσουμε όλοι μαζί. Για να αγκαλιαστούμε έτσι.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Πούντο πούντο το δαχτυλίδι

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ψάξε ψάξε δεν θα το βρεις

δεν θα το βρεις, δεν θα το βρεις

το δαχτυλίδι που ζητείς,

δεν θα το βρεις, δεν θα το βρεις(X2)

το δαχτυλίδι που ζητείς.

Εμψυχώτρια 2: Για πάμε να το παίξουμε.

Εμψυχώτρια 1: Βάζουμε όλοι τα χεράκια έτσι ,εδώ, χουφτίτσες, λίγο ανοιχτές από πάνω για να μας ρίξει το δαχτυλίδι, αν είναι. Και κάποιος που κρατάει το δαχτυλίδι ,σηκώνεται όρθιος και περνάει από όλα τα χεράκια έτσι.

Εμψυχώτρια 2: Όπου περνάει ,πρέπει αν κλείνουν το δαχτυλίδι. Για κοιτάζτε πως.

Εμψυχώτρια 1: Όπου περνάει και το αφήνει κάτω το δαχτυλίδι.. Ωραία ; Και συνεχίζει και στους υπόλοιπους.

Εμψυχώτρια 2: Δείξτε λίγο ξανά εδώ πέρα. Έτσι και το κλείνουμε. Και περνάμε από όλους. Και προσπαθούμε αφού ανοίξουμε τα μάτια μας, προσπαθούμε ποιος το έχει.

Αγόρι 5: Ωχ το έχει!

Αγόρι 6: Ο χ!!!!

Εμψυχώτρια 2: Κύρια χ θα τη κάνετε τη μάνα;

Κορίτσι 5: Θα κλείσουμε τα μάτια;

Εμψυχώτρια 2: Με το 1,2,3 κλείνουμε τα μάτια. Και μην κλέψει κανείς γιατί εγώ παραμονεύω. Πολύ ωραία.

Αγόρι 5: Και εσύ τα έχεις ανοιχτά.

Αγόρι 7: Και εσύ.

Εμψυχώτρια 2: Θα τα κλείσω μόλις τα κλείσετε όλοι.

Εμψυχώτρια 1: 1,2,3. Πούντο πούντο το δαχτυλίδι

ψάξε ψάξε δεν θα το βρεις

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

δεν θα το βρεις, δεν θα το βρεις

το δαχτυλίδι που ζητείς,

δεν θα το βρεις, δεν θα το βρεις(X2)

το δαχτυλίδι που ζητείς.

Εμψυχώτρια 2: Σφραγίστε καλά τα χέρια σας. Σαν να το έχετε εσείς. Τώρα ανοίξτε τα μάτια. Τώρα πρέπει να μπερδέψουμε τα υπόλοιπα παιδιά και να νομίσουν ότι εσείς το έχετε. Για πάρτε πονηρό ύφος.

Αγόρι 3: Εγώ ξέρω.

Κορίτσι 7: Η χα νομίζω.

Εμψυχώτρια 1: Ακούστε κάτι. Αυτός που το έχει θα αποκαλυφθεί στο τέλος και μόνο στο τέλος.

Εμψυχώτρια 2: Εγώ η Αγγελική νομίζω ότι το έχει...Κλείστε τα χέρια βρε. Εγώ νομίζω ότι το έχεις εσύ γιατί έχεις πολύ πονηρό βλέμμα.

.....

Εμψυχώτρια 1: Για να γίνει η αποκάλυψη!

(το δαχτυλίδι στην κούκλα)

Κορίτσι 5: Ει, εσύ είσαι κλέφτρα!

Εμψυχώτρια 2: Ας παίξουμε άλλη μια φορά.

....

Δευτέρα 27 Μαρτίου 2017 (Ε ΤΚΡΟΥΠ)

1η φάση

Εμψυχωτής 3: Όπως σας είπα προηγουμένως τώρα μπήκαμε στο μουσείο της Παιδείας. Και τι θα δούμε εδώ; Μια παλιά τάξη. Για την ακρίβεια 100 χρόνια πριν. Θέλω τη δική σας τη βοήθεια αν μοιάζουν ή είναι διαφορετικά με μια τάξη του σήμερα. Για παράδειγμα, τα θρανία εδώ. Έχετε ξαναδεί τέτοια θρανία;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχωτής 3: Έτσι είναι σήμερα τα θρανία;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχωτής 3: Για να μου πει μια φίλη μου εδώ. Από τί είναι φτιαγμένα;

Κορίτσι 1: Τα θρανία κανονικά είναι από μέταλλο.

Εμψυχωτής 3: Ακριβώς. Ενώ αυτά τα θρανία είναι από ..

Αρκετά παιδιά μαζί ταυτόχρονα: Ξύλο.

Κορίτσι 1: Γιατί είναι πολύ παλιά.

Εμψυχωτής 3: Και ξέρει κανένας πόσα παιδάκια κάθονται σε αυτό το θρανίο;

Κορίτσι 5: Τέσσερα.

Εμψυχωτής 3: Στο νηπιαγωγείο. Στο δημοτικό όμως, τα παλιά τα χρόνια έπρεπε να χωράνε 60 μαθητές. Δηλαδή τρεις φορές εσείς. Και για να χωρέσουν όλοι σε μια τάξη σε κάθε θρανίο μπορεί να κάθονταν και πέντε μαθητές για να χωράνε όλοι. Για να σας ρωτήσω. Αυτό εδώ με τί σας μοιάζει;

Αρκετά παιδιά μαζί ταυτόχρονα: Με πινακάκι.

Εμψυχώτρια 4: Το τετράδιο μου! Το τετράδιο μου.

Εμψυχωτής 3: Ποια είσαι εσύ;

Εμψυχώτρια 4: Πω, πω πολλά παιδάκια. Εγώ είμαι η Αγγελική και έρχομαι από το παρελθόν, 100 χρόνια πριν.

Εμψυχωτής 3: Για καθίστε κάτω (τα περισσότερα παιδιά σηκώθηκαν να την δουν).

Εμψυχώτρια 4: Εσείς τι είσαστε;

Εμψυχωτής 3: Εμείς είμαστε μια τάξη του νηπιαγωγείου του 2017.

Εμψυχώτρια 4: Πω, πω τι ωραία παιδάκια.

Εμψυχωτής 3: Για έλα να μας βοηθήσεις Αγγελική, να δούμε τα πράγματα του μουσείου μαζί.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 4: Για να κάτσω. Αυτό που βλέπετε παιδάκια είναι το τετράδιο μου.
Βλέπετε που έχει μόνο δυο μεριές; Μια και μια.

Εμψυχωτής 3: Και πως λέγεται το τετράδιό σου Αγγελική;

Εμψυχώτρια 4: Λέγεται πλάκα.

Εμψυχωτής 3: Και πώς γράφετε;

Εμψυχώτρια 4: Γράφαμε με τη γραφίδα ή το κοντύλι.

Εμψυχωτής 3: Που ήταν σαν μολύβι δικό σας;

Εμψυχώτρια 4: Ακριβώς. Και έπρεπε ότι γράφει ο δάσκαλος μας στον πίνακα να το
αντιγράφουμε στο τετράδιό μας. Εσάς έτσι είναι το τετράδιό σας;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχώτρια 4: Πώς είναι δηλαδή; Για σηκώστε το χέρι σας.

Κορίτσι 1: Είναι από χαρτί.

Εμψυχώτρια 4: Και να ρωτήσω κάτι. Αν γράψετε κάτι στο τετράδιό σας, το σβήνετε ή
το έχετε μετά;

Κορίτσι 1: Το σβήνουμε αν έχουμε κάνει λάθος.

Εμψυχώτρια 4: Αλλά αν δεν έχετε κάνει λάθος το κρατάτε ,ε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχώτρια 3: Εσείς τι κάνετε Αγγελική;

Εμψυχώτρια 4: Εμείς έπρεπε ότι μας έγραφε ο δάσκαλος να γράφουμε και μετά να το
σβήνουμε γιατί την άλλη ώρα είχα διαφορετικό μάθημα.

Εμψυχώτρια 3: Και έπρεπε να τα μαθαίνετε απ' έξω;

Εμψυχώτρια 4: Ναι, έπρεπε να τα μαθαίνουμε απ' έξω. Ήταν πολύ δύσκολα.

Εμψυχώτρια 3: Για να σε ρωτήσω. Τί περίεργα ρούχα είναι αυτά που φοράς;

Εμψυχώτρια 4: Περίεργα; Αυτή είναι η ποδιά μου. Είναι μπλε χρώμα και άσπρο γιακά.

Εμψυχώτρια 3: Εσείς παιδιά τέτοια ρούχα φοράτε στο σχολείο;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι .

Αγόρι 6: Εγώ έχω άσπρο.

Εμψυχώτρια 4: Ό,τι θέλετε φοράτε στην τάξη;

Αγόρι 4: Εγώ έχω άσπρο.

Αγόρι 3: Και εγώ έχω άσπρο.

Εμψυχώτρια 3: Φανταστείτε τα παλιά τα χρόνια δεν φορούσε ο κάθε μαθητής ότι ήθελε. Έπρεπε να φοράει...Για σήκω όρθια να το δείξουμε. Έπρεπε να φοράει ένα μπλε φόρεμα με ένα άσπρο δαντελένιο γιακά.

Αγόρι 6: Και για τα αγόρια δηλαδή;

Εμψυχώτρια 3: Θα πούμε και για τα αγόρια. Τα κορίτσια φοράνε μια κορδέλα στα μαλλιά είτε άσπρη είτε λευκή. Εσύ γιατί δεν φοράς;

Εμψυχώτρια 4: Πω, πω. Την ξέχασα. Θα με μαλώσει ο δάσκαλος μου. Και τα μαλλάκια μας έπρεπε να τα έχουμε δυο κοτσιδάκια.

Εμψυχώτρια 3: Μια από τη μια και μια από την άλλη. Ποτέ κάτω. Τα αγόρια που κάποιος με ρώτησε ..

Αγόρι 4: Εγώ.

Εμψυχώτρια 3: Έπρεπε να φοράει τούτο εδώ. Που και αυτό ποδιά λεγότανε.

Κορίτσι 1: Και εγώ νόμιζα φούστα.

Εμψυχώτρια 3: Ένα μπλουζάκι με ένα κοντό σορτσάκι. Το χειμώνα φορούσανε ένα πιο μακρύ για να μην κρυώνουνε. Αλλά ρε παιδιά λες και μιλάμε για ρούχα. Αυτό εδώ το καπέλο με τι σας μοιάζει;

Αγόρι 1: Με καπέλο αστυνομικού.

Αγόρι 2: Σαν αυτά του playmobile.

Εμψυχώτρια 4: Μπορεί. Θα σας δώσω μια βοήθεια. Έχει πάνω μια κουκουβάγια. Για να την δούμε όλοι. Ξέρει κανένας από το νηπιαγωγείο η κουκουβάγια τι συμβολίζει;

Κορίτσι 1 : Το βράδυ.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 3: Ναι το βράδυ.

Αγόρι 5: Την ελευθερία.

Εμψυχώτρια 3: Είναι σοφό..

Αρκετά παιδιά μαζί ταυτόχρονα: Πουλί.

Εμψυχώτρια 3: Άρα ποιος σοφός θα μπορούσε να πουλάει ένα πουλί;

Αγόρι 6: Οι σοφοί.

Εμψυχώτρια 3: Ποιοι σοφοί;

Αγόρι 6: Οι γέροι.

Αγόρι 3: Οι θεοί.

Εμψυχώτρια 3: Οι μαθητές ,τα αγόρια. Αυτό το καπέλο λέγεται πηλήκιο. Το φορούσαν κάθε μέρα που πήγαιναν στο σχολείο. Και όχι μόνο τότε. Αλλά και τα απογεύματα αν πηγαίνανε καμία βόλτα με τους δικούς τους. Και την Κυριακή όταν πηγαίνανε στην εκκλησία ήταν αναγκαστικό να φοράνε πάντα το πηλήκιο τους. Και αν τους έβλεπε ο δάσκαλος χωρίς το πηλήκιο. Τους έβαζε...

Κορίτσι 1: Φυλακή.

Εμψυχώτρια 3: Όχι, τους έβαζε όμως τιμωρία. Εσείς στην τάξη σας έχετε τιμωρίες;

Αρκετά παιδιά: Όχι.

Αγόρι 4: Εγώ έχω πάρει μια.

Εμψυχώτρια 3: Για πες μου.

Αγόρι 5: Όπως παίζουμε μας βάζει η κυρία στο παγκάκι.

Εμψυχώτρια 3: Κάνετε μια αταξία, ε;

Κορίτσι 1: Όπως η χ.

Εμψυχώτρια 3: Μη μαρτυράς. Δηλαδή μπορεί να σας βάλουν στο παγκάκι, ε; Σκληρή τιμωρία. Για πες μου μια άλλη.

Κορίτσι 6: Η κυρία μας βάζει σε μια καρέκλα που έχει ένα ανθρωπάκι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 3: Την καρέκλα της σκέψης; Σκεφτείτε τι κακό κάνατε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Κορίτσι 1: Ή στο διάλειμμα όπως βγαίνουμε όπως αν χτυπήσει κάποιο παιδάκι ένα άλλο, τότε κάθεται στο παγκάκι.

Κορίτσι 8: Μπαίνουμε μέσα.

Κορίτσι 1: Ή όταν τον χτυπάει κάποιον σοβαρά.

Εμψυχώτρια 3: Να σε ρωτήσω κάτι; Εσείς στη δική σας την τάξη τιμωρίες είχατε;

Εμψυχώτρια 4: Αυτές είναι οι τιμωρίες σας. Εσείς ξέρετε πόσες πολλές τιμωρίες έχουμε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Εμψυχώτρια 4: Πρώτον, αν ξεχνούσα την κορδέλα μου ή ο αδελφός μου ο Νικόλας ξεχνούσε..

Εμψυχώτρια 3: Το πηλήκιο τους.

Εμψυχώτρια 4: Ανοίγαμε το χεράκι μας ...

Εμψυχώτρια 3: Φανταστείτε ότι εγώ ήμουν ο δάσκαλος και είχα την Αγγελική για μαθήτριά. Της έλεγα. Αγγελική γιατί δεν έχεις φέρει την κορδέλα σου;

Εμψυχώτρια 4: Την ξέχασα. Κύριε ξύπνησα πολύ αργά και έτρεξα να προλάβω.

Εμψυχώτρια 3: Τότε δεν είχε τέτοια, της έλεγα. Όπως είσαι άνοιξε το χέρι σου. Και ανάλογα με το πόσο αυστηρός ήμουν εγώ. Της έλεγα. Και μια και δυο και τρεις βεργιές. Και αν ήμουν πιο σκληρός, τότε έλεγα. Γρήγορα το χέρι από την άλλη. Χτυπούσε εδώ στο κόκαλο.

(γελούν τα παιδιά)

Εμψυχώτρια 4: Να σας πω και μια πιο αυστηρή; Αν κάναμε πολύ φασαρία, τότε σηκωνόμασταν στον πίνακα...

Αγόρι 5: Και χτυπάγατε τον ποπό.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 4: Θα με βοηθήσεις να δείξουμε μια άλλη; Ας πούμε η φίλη μου η χ. Της έλεγα<<Όπως είσαι γρήγορα>>. Έτσι να μη βλέπεις τίποτε. Για σήκωσε το ποδαράκι σου χωρίς να στηρίζεσαι. Κρατάς το πόδι σου και για δέκα λεπτά. Όσο ήθελε ο δάσκαλος. Και αν το άφηνε κάτω, πάλι από την αρχή η τιμωρία. Να σας πω μια πιο σκληρή τιμωρία. Θα τα αντέξετε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Κορίτσι 1: Θα το αντέξω.

Εμψυχώτρια 4: Μου έλεγε λοιπόν ο δάσκαλος. Γιατί έχεις βρώμικη την ποδιά σου; Γρήγορα στο προαύλιο, στα χαλίκια. Ποιος θα μου πει τι είναι τα χαλίκια;

Αγόρι 4: Χαλίκια είναι...

Κορίτσι 1: Είναι μικρές πετρούλες.

Εμψυχώτρια 4: Μπράβο μικρές πετρούλες που είναι μυτερές. Και μου έλεγε. Όπως είσαι να καθίσεις πάνω στα χαλίκια και θα αρχίσεις να περπατάς μέχρι να βγάλεις αίμα. Άρα νομίζω ότι το ότι κάθεστε στο παγκάκι ,είσαστε λιγάκι τυχεροί. Έτσι δεν είναι;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Κορίτσι 1: Πολύ σκληρό. Και εμείς έχουμε χαλίκια.

Εμψυχώτρια 4: Πω, πω τσάντες χρωματιστές. Τι ωραία σχέδια! Τι τυχεροί που είστε. Τη βλέπετε;

Κορίτσι 7: Μόνο τρεις τιμωρίες έχετε;

Εμψυχώτρια 3: Έχει και άλλες. Τραβούσανε τα αγόρια από τα μαλλιά και τα κορίτσια. Έχει και άλλες τιμωρίες. Για έλα Αγγελική να δούμε την τσάντα.

Κορίτσι 1: Αυτή εδώ είναι πιο μεγάλη.

Αγόρι 2: Αυτή εδώ είναι πιο μεγάλη.

Κορίτσι 7: Και είναι κούκλα.

Εμψυχώτρια 3: Σήμερα φοράτε στο σχολείο όποιες τσάντες θέλετε, έτσι δεν είναι;

Αγόρι 5: Όχι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Κορίτσι 1: Ότι μας πει η μαμά.

Εμψυχώτρια 3: Έχετε ίδιες ή ο καθένας έχει διαφορετική;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Διαφορετική.

Εμψυχώτρια 3: Τα παλιά τα χρόνια δεν ήταν έτσι. Οι μαθητές έπρεπε να έχουν σαν την τσάντα εδώ. Καφέ και φτιαγμένη από δέρμα.

Αγόρι 6: Από τι δέρμα;

Εμψυχώτρια 3: Από δέρμα κατσίκας ας πούμε.

Αγόρι 7: Από δέρμα αρκούδας.

Εμψυχώτρια 3: Να ρωτήσω εγώ κάτι σημαντικό, πώς πιστεύετε ότι θα ξεχωρίζανε 60 ίδιες τσάντες. Τι μπορούσαν να κάνουνε;

Αγόρι 2: Γράφανε το όνομα μέσα.

Εμψυχώτρια 3: Εδώ πέρα. Με μελάνι έγραφε η μαμά το όνομα του μαθητή για να μην μπορεί να πάρει την τσάντα του άλλου μαθητή.

Κορίτσι 11: Εμένα μια φορά αυτό το κοριτσάκι μου έφαγε το φαγητό.

Εμψυχώτρια 4: Κατά λάθος μάλλον.

Εμψυχώτρια 3: Τούτο εδώ το μεταλλικό αντικείμενο που έχει το σωλήνα με τι σας μοιάζει βρε παιδιά;

Αγόρι 2: Με ένα λαιμό καμηλοπάρδαλης.

Κορίτσι 7: Όχι. Με ένα τηλεσκόπιο πολύ μεγάλο.

Εμψυχώτρια 3: Το είχανε μέσα στην τάξη και το χρησιμοποιούσαν για να ζεσταίνονται. Τί θα μπορούσε να είναι;

Αγόρι 6: Θερμοσίφωνα.

Αγόρι 8: Καλοριφέρ.

Εμψυχωτής 3: Μια σο...

Αγόρι 5: Μια σόμπα.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχώτρια 3: Εσείς Αγγελική τέτοια είχατε στο σχολείο;

Εμψυχώτρια 4: Ναι. Και παίρναμε δυο κάτω από τις μασχάλες μας και πηγαίναμε στο σχολείο μας. Αλλά ξέρετε και κάτι ακόμα; Έπρεπε και ο δάσκαλος μας να φέρνει ξύλα για να ζεσταινόμαστε. Εσείς πώς ζεσταίνεστε;

Κορίτσι 3: Δηλαδή άμα σας έβαζε τιμωρία ,σας έβαζε να κρυώνετε;

Εμψυχώτρια 3: Έχετε και εσείς σόμπα μέσα στην τάξη;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Όχι.

Κορίτσι 7: Έχουμε καλοριφέρ.

Κορίτσι 3: Τα παλιά τα χρόνια δεν υπήρχε..

Αγόρι 5: Σόμπες.

Κορίτσι 3: Όχι. Δεν υπήρχε η τεχνολογία.

Εμψυχώτρια 3: Ακριβώς. Επειδή έχει περάσει η ώρα, θα πρέπει να πας γρήγορα για μάθημα.

Εμψυχώτρια 4: Φεύγω, φεύγω. Για σας παιδάκια, θα τα πούμε σε λίγο. Άντε φιλάκια.

2η φάση

Εμψυχωτής 3: Να σας ρωτήσω κάτι εγώ παιδιά. Γυμναστική κάνετε εσείς στο νηπιαγωγείο; Ή όχι ακόμη;

Κορίτσι 3: Όχι. Γιατί είμαστε μικροί ακόμη.

Εμψυχωτής 3: Όταν μεγαλώσετε όμως θα κάνετε. Τα παλιά τα χρόνια τα παιδιά κάνανε γυμναστική. Τους έλεγαν οι δάσκαλοι .Θα παίρνετε αυτά τα όργανα, σαν αυτά εδώ. Αυτή τη μπάλα που είναι βαριά.

Κορίτσι 3: Αυτή είναι μπάσκετ.

Αγόρι 1: Είναι σαν κολοκύθα.

Εμψυχωτής 3: Και θα την πετάει ο ένας στον άλλο για να αρχίσουν να δυναμώνουνε στα χέρια.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Κορίτσι 3: Και αν πέσει κάτω τους έβαζε τιμωρία;

Εμψυχωτής 3: Τη σηκώνει. Όχι. Αλλά θα σου πω κάτι. Τα παιδιά εκείνα δεν είχανε παιχνίδια για τη γυμναστική όπως έχουμε τα μήλα ,το μπάσκετ και το βόλεϊ. Έπρεπε αγόρια και κορίτσια να κάνουνε γυμναστική για να δυναμώνουνε. Αλλιώς δεν είχε. Για να ρωτήσω εγώ τώρα κάτι. Θέλετε να παίξουμε ένα παιχνίδι;

Κορίτσι 6: Μπάσκετ

Εμψυχωτής 3: Όμως. Πριν παίξουμε θέλετε να κάνουμε και εμείς γυμναστική για να ξεπιαστούμε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 4: Για σηκωθείτε όλοι όρθιοι.

Κορίτσι 11: Όχι . Για να έχουμε δύναμη.

Εμψυχωτής 4: Θα έχουμε μετά δύναμη.

Εμψυχωτής 3: Θα κοιτάτε όλοι εμένα. Ελάτε να απλωθούμε. Απλωθείτε όλοι εδώ μέσα. Με το 3 αρχίζουμε να κάνουμε πηδηματάκια. Να φτάσουμε το ταβάνι. Ένα ,δυο ,τρίτα. Στοπ.

Αγόρι 4: Στοπ, στοπ, στοπ.

Εμψυχωτής 3: Με το 3 θα κάνουμε έτσι στους ώμους μας. Και από την ανάποδη και προς τα μέσα.

(γελούν τα παιδιά).

Εμψυχωτής 3: Για ακούστε προσεκτικά. Το ένα χέρι το τραβάμε προς τα κάτω και το άλλο. Και μια τελευταία. Από τη μια.

Αγόρι 5: Και από την άλλη.

Εμψυχωτής 3: Να σας ρωτήσω ,σήμερα στο νηπιαγωγείο, έχετε μάθει τα γράμματα της άλφα βήτα. Ναι ή όχι;

Αρκετά παιδιά: Όχι.

Εμψυχώτρια 4: Τα γραμματάκια δεν τα ξέρετε;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγόρι 6: Τα ξέρω.

Κορίτσι 6: Εγώ τα ξέρω όλα.

Αγόρι 1: Τα ξέρω.

Εμψυχωτής 4: Τέλεια. Θα ξεκινήσουμε να κάνουμε το ι, το γιώτα. Ήρεμα ,το ι ,το γιώτα. Πάμε. Πώς θα το κάνουμε με τα χεράκια μας ,με το σώμα μας;

Εμψυχώτρια 3: Έτσι γίνεται ναι. Εγώ το κάνω έτσι.

Εμψυχωτής 4: Να κάνουμε το όμικρον;

Αγόρι 2 : Εγώ έτσι.

Κορίτσι 1: Εγώ έτσι.

Εμψυχωτής 4: Να κάνουμε το λ όπως λέμε λουλούδι;

Κορίτσι 11: Έτσι.

Εμψυχωτής 3: Μπράβο φίλη μου.

Εμψυχωτής 3: Λάμδα.

Εμψυχωτής 2: Μπράβο φίλη μου.

Αγόρι 6: Να το. Και έτσι.

Εμψυχωτής 3: Να κάνουμε το τ;

Αγόρι 5: Α! Αρχίζει από το όνομα μου.

Εμψυχωτής 4: Μπράβο.

Εμψυχωτής 3: Θα παίξουμε ένα παλιό παιχνίδι.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι!!!!

Εμψυχωτής 3: Τί πρέπει να κάνουμε όμως; Θα κάνουμε ένα μεγάλο κύκλο.

Εμψυχωτής 4: Για ελάτε παιδάκια.

Εμψυχωτής 4: Με το 3 καθόμαστε κάτω. 1,2,3. Ήρεμα.

Κορίτσι 4: Κουτσό έχουμε στο διάλειμμα.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Κορίτσι 5: Ναι. Το έχουμε μέχρι το 5.

Εμψυχωτής 4: Ακούστε με τώρα προσεκτικά.

Αγόρι 1: Το παιχνίδι;

Εμψυχωτής 3: Έχει όμως και μερικούς κανόνες. Είναι αυτό εδώ. Κυρία χ θα μας το δείξετε μια φορά;

Εμψυχωτής 4: Θα προσπαθήσω να το κάνω. Θα καθόμαστε εδώ μπροστά.

Εμψυχωτής 3: Θα καθόμαστε όλοι στο νούμερο ένα.

Εμψυχωτής 4: Και θα λέμε το όνομά μας.

Εμψυχωτής 4: Θα λέμε το όνομα μας. Και θα κάνουμε το κουτσό όπως ξέρουμε. Εγώ δεν το ξέρω πολύ καλά αλλά θα προσπαθήσω. Εντάξει;

Αγόρι 2: Εγώ το ξέρω.

Εμψυχωτής 3: Τέλεια! Το κουτσό γίνεται με πολλούς τρόπους.

Κορίτσι 1: Έλα χ. Μη ντρέπεσαι.

Κορίτσι 11: Με τη σειρά. Κύριε με τη σειρά.

Εμψυχωτής 4: Στο ένα βάζεις τα ποδαράκια σου και ξεκινάς.

Εμψυχωτής 3: Τέλεια! Για ένα χειροκρότημα.

Εμψυχωτής 4: Έλα σήκω, θα κάνουμε μαζί.

Κορίτσι 2: Δεν θέλω.

Εμψυχωτής 4: Εντάξει. Δεν πιέζουμε.

Εμψυχωτής 3: Έλα φίλη μου. Μπράβο με το ένα πόδι.

Αγόρι 9: Και εγώ μπορώ.

3η φάση

Εμψυχωτής 3: Έχω ένα άλλο παιχνίδι να παίζουμε.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι!

Εμπνευστής 3: Ακούστε με προσεκτικά. Όπως σας είπα προηγουμένως ,η Αγγελική πήγε πίσω στο σχολείο για μάθημα. Εμείς θέλουμε να την ξαναδούμε; Ναι ή όχι;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Κορίτσι 11: Θέλουμε να δούμε το μάθημά της.

Εμπνευστής 3: Θέλετε να κάνουμε το δωμάτιο της με τα έπιπλα. Υπάρχει ένας κανόνας .Θα γίνουμε ηθοποιοί αλλά θα είμαστε ήσυχοι και ακούνητοι. Για να πείσουμε την Αγγελική ότι είμαστε όντως έπιπλο. Είμαστε σύμφωνοι;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι!

Κορίτσι 11: Ή να γίνουμε αγάλματα;

Εμπνευστής 3: Θα σας πω εγώ τί θα κάνουμε. Θα σας χωρίσω εγώ σε ρόλους. Όποιον ακουμπάω θα του λέω τί είναι και θα είναι τέλειος ηθοποιός για να πείσουμε την Αγγελική.

Κορίτσι 2: Όντως;

Εμπνευστής 3: Όπως είστε,1,2,3 θα γίνετε το κρεβάτι. Η μια δίπλα στην άλλη.

Κορίτσι 11: Ακούνητες! Ακούνητες!

.....

Εμπνευστής 3: Λοιπόν, ακούστε αγόρια και κορίτσια προσεκτικά. Με το τρία θα φωνάξω την Αγγελική να έρθει πίσω. Εμείς πρέπει να δείξουμε ότι είμαστε όντως έπιπλο. Άρα ούτε κουνιόμαστε ούτε μιλάμε. Να είμαστε οι πιο καλοί ηθοποιοί. Σύμφωνο το παράθυρό μου;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμπνευστής 3: Σύμφωνο το κρεβάτι;

Τα αντίστοιχα παιδιά: Ναι.

Εμπνευστής 3: Σύμφωνες οι κρεμάστρες μου;

Τα αντίστοιχα παιδιά: Ναι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμπνευστής 3: Σύμφωνα ο καθρέφτης μου;

Τα αντίστοιχα παιδιά: Ναι.

Εμπνευστής 3: Σύμφωνα ο διάδρομος;

Τα αντίστοιχα παιδιά: Ναι.

Εμπνευστής 3: Με το 3 φωνάζω την Αγγελική.1,2,3.Αγγελική για έλα.

Εμπνευστής 4: Πω, πω τί κουραστική μέρα σήμερα. Τί ωραία, καλή πορτούλα.

(Γελούν τα παιδιά όταν τους φιλά)

Να ανοίξω τα παράθυρα να μπει λίγος αέρας. Τί ωραία καλό μου παράθυρο. Α, α ,α.

Να βάλω και το ξυπνητήρι μου επτά η ώρα. Καλό μου ξυπνητήρι να χτυπήσεις ακριβώς στις επτά.

Εμπνευστής 3: Όταν λαλήσει ο κόκορας.

Αγόρι 5: Κουκικρικου.

Εμπνευστής 4: Καλό μου κρεβατάκι.

Αρκετά παιδιά εκτός από τα ήδη επιλεγμένα: Κικιρίκου.

Τα επιλεγμένα παιδιά: Ντριν.

Σουτ.

Εμπνευστής 4: Πάω γρήγορα να ετοιμαστώ. Να στρώσω το κρεβάτι μου. Να πάρω λίγο αέρα.

Ντριν,ντριν.

Εμπνευστής 4: Να πάρω την τσάντα μου, το κασκόλ μου. Κάνει πάρα πολύ κρύο. Πω, πω .Έχει περάσει πολύ η ώρα και θα αργήσω στο σχολείο. Δεν πειράζει. Τρέχω γρήγορα να προλάβω τον κύριό μου. Να ξεκλειδώσω.

Τα παιδιά που αναπαριστούν την πόρτα: Ανοίξαμε.

Εμπνευστής 4: Και το κλειδώνω. Γεια σας παιδάκια. Άντε καλό μάθημα.

(χαιρετούν τα παιδιά)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

.....

4η φάση

Εμπνευστής 3: (χτύπημα κουδουνιού)Μόλις τώρα χτύπησε ο κύριος Κουδούνης. Την πρώτη φορά που χτύπησε πήγε στο παρελθόν, 100 χρόνια πριν. Τώρα που χτυπάει πού λέτε να μας πηγαίνει;

Αγόρι 6: Στο παρελθόν.

Κορίτσι 2: Στο παρόν.

Εμπνευστής 3: Σωστά. Μας πηγαίνει στο τώρα. Ακούστε με προσεκτικά τί θα κάνουμε. Θα κάνουμε έναν ωραίο, μεγάλο κύκλο. Για να κάνουμε. Ανοίγουμε τα χεράκια μας προς τα πίσω.

Αγόρι 2: Τον λένε κύκλο.

Εμπνευστής 3: Και με το τρία, αγόρια και κορίτσια καθόμαστε κάτω. 1, 2 ,3 . Θα σας δείξω εγώ ένα - ένα τα παιχνίδια αλλά επειδή δεν τα ξέρω και πολύ καλά, λέτε να φωνάξουμε την Αγγελική να μας τα πει καλύτερα;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμπνευστής 3: Τότε ακούστε. Θα μας βγάλει η Αγγελική και θα μας λέει τί μπορεί να είναι το καθένα. Για έλα Αγγελική ,για κάτσε εκεί σε παρακαλώ.

Εμπνευστής 4: Καλέ μου να κάτσω;

Εμπνευστής 3: Εκεί ανάμεσα. Λοιπόν παιδιά για να ρωτήσω πρώτα εσάς. Αυτό εδώ το παιχνίδι με τί σας μοιάζει;

Αρκετά παιδιά: Το ξέρω.

Αγόρι 8: Εγώ έχω δει .Είναι σφεντόνα

Αγόρι 3: Με σφεντόνα.

Εμπνευστής 4: Είναι η σφεντόνα αλλά να σας πω την ιστορία πως την φτιάχναμε;

Νηπιαγωγός: Σςς.

Εμπνευστής 3: Για να κάνουμε ησυχία να ακούσουμε την Αγγελική.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 4: Παίρναμε ένα κλαδάκι το οποίο ξέρετε με ποιο γράμμα μοιάζει;

Αγόρι 1: Ξέρω.

Εμψυχωτής 4: Το υ, το ύψιλον.

Κορίτσι 1: Όπως η Ιωάννα.

Εμψυχωτής 4: Όχι, το ι το γιώτα είναι η Ιωάννα. Το ξύλο το παίρναμε από ένα κλαδάκι. Το λάστιχο μήπως φαντάζεστε από πού το παίρναμε; Γιατί τότε ήταν πάρα πολύ φτωχά τα χρόνια και οι γονείς μας δεν μας παίρνανε παιχνίδια όπως εσάς.

Εμψυχωτής 4: Τα φτιάχνατε όλα μόνοι σας;

Εμψυχωτής 3: Για να ακούσω ιδέες πού μπορούσα να πάρω το λάστιχο.

Τούτο εδώ το πήραμε από τη φύση από τα δέντρα. Αυτό εδώ πίσω το λάστιχο, πού το παίρναμε;

Εμψυχωτής 4: Λοιπόν, η μια έκδοση είναι να τα παίρναμε από τα λάστιχα από το ποδήλατο. Αλλά η άλλη είναι λίγο περίεργη. Να σας την αποκαλύψω;

Αρκετά παιδιά: Ναι.

Εμψυχωτής 4: Κάναμε μια τρύπα στο βρακάκι μας και παίρναμε το λάστιχο από το βρακί μας.

(γελούν τα παιδιά)

Εμψυχωτής 4: Ήταν πιο σημαντικό να έχουμε βρακί ή να έχουμε σφεντόνα και να παίζουμε και να πετάμε πέτρες;

Αρκετά παιδιά: Σφεντόνα.

Εμψυχωτής 4: Και όντως παιδιά έτσι ήταν. Παίρνανε το λάστιχο από τα παντελόνια και...

Αγόρι 6: Ξέρω τί βάζανε.

Εμψυχωτής 4: Πετρούλες. Και βάζανε στόχους και σημάδευανε.

Κορίτσι 11: Κύριε, τί είναι αυτό το κλαδάκι πίσω;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμπνευστής 3: Τούτο εδώ; Είναι για να μπαίνει η πέτρα. Για να δείξω ένα άλλο παιχνίδι να μας δείξει η Αγγελική. Τί είναι αυτό βρε παιδιά;

Αγόρι 6: Σβούρα.

Εμπνευστής 3: Καλέ δεν ακουμπάμε τίποτα από εκεί πέρα. Αυτό εδώ με τί σας μοιάζουν;

Αρκετά παιδιά: Σβούρες.

Εμπνευστής 3: Να σας πω κάτι. Αυτή εδώ είναι μια ξύλινη σβούρα. Για τα πει πλει θα μου πεις. Οι σβούρες είναι χρωματιστές και τις παίρναμε και τις γυρνάγαμε έτσι. Έτσι ήταν οι δικές σας Αγγελική;

Εμπνευστής 4: Όχι, όχι. Οι δικές μας ήταν απλά ξύλινες οι οποίες από κάτω είχαν ένα καρφί γιατί τις ρίχναμε με πάρα πολύ δύναμη έτσι ώστε να σπάμε τις σβούρες των αντιπάλων μας.

Εμπνευστής 3: Και ποιος κέρδιζε;

Εμπνευστής 4: Κέρδιζε αυτός ο οποίος η σβούρα δεν πάθαινε τίποτα. Τις πετάγαμε με αυτό το σχοινάκι το οποίο στην άκρη είχε ένα δεκαράκι. Αυτό ήταν ένα πολύ παλιό νόμισμα με μια τρύπα και πετάγαμε με πολύ δύναμη τη σβούρα μας και όπως σας είπα σκοπός μας ήταν να σπάσουμε τις άλλες και να είμαστε εμείς οι νικητές.

Εμπνευστής 3: Τυλίγανε έτσι με το σκοινί ..

Αγόρι 2: Σου έχει σπάσει.

Εμπνευστής 4: Ακριβώς. Και λέγανε ,θα τη σύρουμε έτσι. Και κέρδιζε με δυο τρόπους. Ή αυτός ο οποίος θα έσπαγε τη σβούρα όπως είπε η φίλη μου ή αυτού που η σβούρα θα σταματούσε τελευταία.

Εμπνευστής 3: Αυτοί εδώ παιδιά με τί σας φαίνονται;

Αρκετά παιδιά: Βόλοι.

Εμπνευστής 4: Α, οι βόλοι μου. Τους βλέπετε παιδάκια μου; Έχετε εσείς βόλους; Έχετε ξαναδεί βόλους;;

Αρκετά παιδιά: Ναι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 4: Λοιπόν, για να σας πω την ιστορία με τους βόλους. Για να κάνουμε ησυχία. Οι βόλοι στην αρχή, γιατί δεν είχαμε πολλά χρήματα ήταν χωμάτινοι. Δηλαδή τους φτιάχναμε από χώμα. Αλλά όταν άρχισε να αναπτύσσεται η χώρα μας οι βόλοι γίνανε γυάλινοι ή και πορσελάλινοι και ονομάζονταν γκαζές ή γκαζάκια.

Κορίτσι 5: Εγώ στο σπίτι έχω γκαζές.

Εμψυχωτής 4: Α, ωραία. Να σας πω μια παραλλαγή, πως παιζόντουσαν οι βόλοι.

Εμψυχωτής 3: Τους βάζαμε σε μια ευθεία....

Εμψυχωτής 4: Όπως τους έχει βάλει ο κ. χ.

Εμψυχωτής 3: Και λέγαμε τα παιδιά. Θα βάλει ο καθένας από δυο τρεις βόλους κάτω στην ευθεία και θα κρατάει στα χέρια του ένα βόλο. Και λέγανε. Θα πάμε αρκετά μέτρα πίσω ,θα κρατάω τον πιο τυχερό και μεγάλο (βόλο). Θα σημαδέψω προς τα εκεί. Οποιον πετύχω ,τον κερδίζω.

Αγόρι 1: Το ξέρω.

Εμψυχωτής 3: Θα ρίξω ένα ,αν το πετύχω;

Αγόρι 8: Α! Το πέτυχες.

Εμψυχωτής 3: Να σας πω ότι σκοπός του παιχνιδιού ήταν να πετύχουμε τον ακριανό βόλο του αντιπάλου. Δηλαδή έβαζε η Αγγελική πέντε βόλους, εσένα πώς σε λένε; Έλα..

X: X

Εμψυχωτής 4: Έβαζε ο χ δίπλα τους βόλους με τους δικούς του. Εγώ σαν Αγγελική έπρεπε να ρίξω και να πετύχω τον ακριανό. Έτσι έπαιρνα και τους δικούς μου βόλους.

Εμψυχωτής 3: Να σας ρωτήσω κάτι. Εάν κάποιος στην παρέα δεν είχε λεφτά για εκείνη την εποχή και δεν μπορούσε να αγοράσει βόλους. Θα χαρίζαμε κανένα για να παίξουμε όλοι μαζί;

Αρκετά παιδιά: Ναι.

Εμψυχωτής 3: Εσύ θα έδινες Αγγελική τους δικούς σου;

Εμψυχωτής 4: Ναι. Θέλετε να σας πω πώς παιζόντουσαν οι βόλοι; Κάναμε μια τρύπα στο χώμα, μη φανταστείτε πάρα πολύ μεγάλη και έπρεπε να ρίξουμε με δυο ριζιές να

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

μπει μέσα στην τρύπα. Πάρα πολύ δύσκολο γιατί καθόμασταν πάρα πολύ μακριά. Και ένα άλλο φτιάχναμε ένα φιδάκι αυτοσχέδιο δηλαδή ένα φιδάκι που το χρωματίζαμε κάτω στο χόμα ή στα πλακάκια.

Εμψυχωτής 3: Με κιμωλία;

Εμψυχωτής 4: Με τις κιμωλίες. Εσείς ξέρετε τί είναι οι τάπες;

Αρκετά παιδιά: Ναι.

Αγόρι 3: Ξέρω.

Εμψυχωτής 3: Έχετε τάπες;

Αγόρι 2: Εγώ έχω.

Εμψυχωτής 4: Να σας πω πώς φτιάχνονταν οι τάπες τότε;

Κορίτσι 11: Και εγώ έχω.

Εμψυχωτής 4: Έχετε δει τα γυάλινα καπάκια του αναψυκτικού; Τα γεμίζαμε με λίγο χόμα ή στάζαμε λίγο κερί για να είναι στέρεο. Και όπως σας είπα ζωγραφίζαμε ένα φίδι και έπρεπε με τρεις σπρωξιές να φτάσει από το πόδι στο κεφάλι του. Αλλά αν δεν τα καταφέρναμε με τρεις σπρωξιές, χάναμε και ερχόταν ο επόμενος. Οπότε έπρεπε να ήμασταν πολύ προσεκτικοί. Έπρεπε να ήμασταν πολύ καλοί στο σημάδι.

Εμψυχωτής 3: Για να δείξουμε ένα άλλο παιχνίδι. Για να φτιάξουμε καλύτερα τον κύκλο μας.

Αγόρι 2: Εγώ δεν χωράω.

Αγόρι 7: Χωράς. Πήγαινε λίγο πιο πίσω.

Εμψυχωτής 3: Ακούστε λοιπόν τώρα. Θα σας δείξω ένα αντικείμενο.

Κορίτσι 11: Δεν θα παίξουμε εμείς το παιχνίδι;

Εμψυχωτής 3: Θα παίξουμε στη συνέχεια.

Εμψυχωτής 4: Έχω αυτό εδώ παιδιά. Με τί σας μοιάζει;

Αγόρι 9: Λουλούδι.

Κορίτσι 11: Σαν φιογκάκι.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 3: Σαν φιογκάκι ,ε; Από τί υλικό λέτε να είναι φτιαγμένο;

2 αγόρια: Από πηλό.

Εμψυχωτής 3: Θα μπορούσε αλλά δεν είναι.

Αγόρι 4: Ξύλο.

Αγόρι 7: Από χώμα.

Εμψυχωτής 3: Με μπερδεύεται καλέ. Ένας, ένας. Δεν μπορώ να σας ακούσω όλους.
Για πες μου.

Αγόρι 7: Από ξύλο.

Αγόρι 2: Ή από χώμα.

Αγόρι 1: Η από πέτρα.

Εμψυχωτής 3: Από τί πέτρα;

Αγόρι 2: Μάρμαρο.

Εμψυχωτής 3: Από κο..

Αγόρι 3: Κόκαλο.

Εμψυχωτής 3: Για πες μας Αγγελική. Αυτό ήταν όντως σκληρό παιχνίδι.

Εμψυχωτής 4: Λέγεται κότσι. Είναι ένα κόκαλο από το πόδι του κατσικάκι ή του αρνιού
μας που είχαμε στην αυλή μας τότε πολύ παλιά.

Κορίτσι 1: Το σκοτώσατε ρε;

Εμψυχωτής 3: Το τρώγαμε το Πάσχα.

Κορίτσι 11: Ειε. (δείχνοντας με το πρόσωπο αηδία).

Εμψυχωτής 4: Δεν τρως καθόλου κρέας;

Κορίτσι 11: Όχι.

(Φωνές στην αίθουσα)

Εμψυχωτής 3: Για κάντε ησυχία να σας πω.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμψυχωτής 4: Όπως βλέπετε το κότσι έχει τέσσερις μεριές. Το βλέπετε όλοι;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμψυχωτής 4: Η πρώτη μεριά.....παίζαμε το παιχνίδι με τέσσερις ρόλους.

Εμψυχωτής 3: Σαν ζάρι το ρίχνατε;

Εμψυχωτής 4: Ακριβώς.

Εμψυχωτής 3: Το παίρνατε έτσι και το ρίχνατε. Αυτή εδώ η μεριά είναι ο βασιλιάς. Ο βασιλιάς θα είναι ο χ. Ο βασιλιάς τί κάνει συνέχεια;

Αγόρι 7: Τρώει.

Εμψυχωτής 4: Διατάζει. Θέλω ο χα να είναι ο βεζίρης ,ο βοηθός του βασιλιά. Θα κάνει ότι του λέει ο βασιλιάς.

Αγόρι 3: Δηλαδή ότι είναι για φαγητό;

Εμψυχωτής 4: Ο ψωμάς θα κάνει αστείες γκριμάτσες και ο τελευταίος και λίγο άτυχος ο ...

Χβ: Χβ

Εμψυχωτής 3: Θα είναι το ξύλο. Θα ανοίγει το χεράκι και θα του ρίχνουν όσες ξυλιές διατάζει ο βασιλιάς το βεζίρη τόσες και θα τρώει. Για πες μας βασιλιά πόσες να του δώσουμε;

Χ: Πέντε.

Εμψυχωτής 4: Και του έδινε πέντε με τη βέργα.

Εμψυχωτής 3: Όμως έπρεπε να ήμασταν πολύ προσεκτικοί γιατί αργότερα ο χα μπορεί να γινόταν ο βασιλιάς και ο χ να γινότανε...

Χ: Ο βεζίρης.

Εμψυχωτής 3: Το ξύλο. Και να έτρωγε δέκα ξυλιές. Οπότε έπρεπε να προσέχετε.

Κορίτσι 11: Τί σημαίνει ξυλιές; Τί σημαίνει ξυλιές;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Εμπνευστής 4: Ας πούμε ότι εγώ ήμουν ο βεζίρης και κρατούσε αυτό το ξύλο. Και η φίλη μου β είχε ρίξει το ξύλο. Ήταν η Αγγελική και της έλεγα. Βασιλιά, πόσες ξυλιές θα ρίξουμε στην β;

Εμπνευστής 3: Θέλω να ρίξεις δυο.

Εμπνευστής 3: Άνοιγε το χέρι της έτσι. Και έτρωγε μια, δυο. Αλλά έπρεπε να προσέχει η Αγγελική γιατί αν η β ήταν ο βασιλιάς της έλεγα. Βασιλιά πόσες ξυλιές θα ρίξουμε στην Αγγελική;

Β: Τέσσερις.

Εμπνευστής 3: Ακριβώς.

Εμπνευστής 4: Μια, δυο, τρεις, τέσσερις.

Εμπνευστής 3: Έπρεπε πάντοτε να λέμε μικρό αριθμό γιατί σε περίπτωση που γινόμασταν το ξύλο, να μην τρώγαμε παραπάνω. Γιατί αν μου έλεγε 100 ,θα μπορούσε να μου πει να ρίξεις 1000 τώρα.

Εμπνευστής 4: Θα σας άρεσε να τρώγατε 1000 ξυλιές;

Αγόρι 8: Ναι.

Εμπνευστής 4: Πω πω. Τί δύσκολα παιχνίδια.

Εμπνευστής 3: Θα σας δείξω ένα τελευταίο παιχνίδι και αν θέλετε να το παίξουμε κιόλας.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμπνευστής 3: Είναι αυτό εδώ.

Κορίτσι 1: Το δαχτυλίδι.

Εμπνευστής 3: Το Πούντο πούντο το δαχτυλίδι,το ξέρετε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμπνευστής 3: Το τραγουδάκι το θυμάστε;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Εμπνευστής 3: Να το πούμε λίγο δυνατά;

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Πούντο πούντο το δαχτυλίδι

ψάξε ψάξε δεν θα το βρεις

δεν θα το βρεις, δεν θα το βρεις

το δαχτυλίδι που ζητείς,

δεν θα το βρεις, δεν θα το βρεις

το δαχτυλίδι που ζητείς.

Εμπνευστής 3: Ακούστε τώρα τους κανόνες το παιχνιδιού μας. Εγώ θα κάνω τον αρχηγό. Θα κρατάω το δαχτυλίδι στα χέρια μου. Θα σηκωθώ όρθιος και θα ζητήσω από εσάς να μου ανοίξετε τα χέρια έτσι.

Εμπνευστής 4: Ανοιχτές χουφτίτσες. Και όσο τραγουδάμε εμείς ,θα πρέπει να έχουμε ανοιχτά τα μάτια. Αλλά τα χέρια σας ανοιχτά. Εγώ θα περνάω γύρω γύρω από τον καθένα.

Κορίτσι 11: Και μετά;

Νηπιαγωγός: Σςς.

Εμπνευστής 3: Και σε έναν θα αφήσω το δαχτυλίδι. Το ξέρεις εσύ, ε;

Εμπνευστής 3: Ακριβώς. Όποτε περνάω εγώ. Θα περάσω από τη φίλη μου τη ..

X: X

Εμπνευστής 4: Τη χ. Αν δώσω σε αυτή το δαχτυλίδι, θα κάνω έτσι και θα κλείσω μέσα το δαχτυλίδι μέσα στα χέρια της. Εγώ θα περάσω σε κάθε παιδάκι.

Αγόρι 2: Α, αυτό το ξέρω.

Εμπνευστής 4: Όταν τελειώσουμε το τραγούδι, θα πω. Ανοίγουμε τα μάτια και έχουμε σφικτά τα χέρια. Και θα σας εξηγήσω μετά τί θα κάνουμε.

Κορίτσι 11: Και μετά θα τα ανοίξουμε και θα δούμε σε ποιον είναι.

Εμπνευστής 4: Θα κάνουμε μαντεψιές, θα δεις.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

.....

Αγόρι 4: Εγώ δεν έχω.

Εμπνηχωτής 4: Παιδάκια, όποιος ακούει το όνομα του, δεν ανοίγει το χεράκι. Πρέπει να πουν όλα τα χεράκια και όταν πει ο κ.χ τότε θα τα ανοίξουμε ,τότε θα γίνει.

Εμπνηχωτής 3: Θέλω να μου πάρετε πονηρά βλέμματα.

Αγόρι 1: Εγώ δεν το έχω.

Μη μιλάς.

Εμπνηχωτής 3: Να, να ,να πονηρά βλέμματα βλέπω. Θέλω να τους μπερδέψετε όλους ότι εσείς το έχετε το δαχτυλίδι. Θα ξεκινήσουμε κυκλικά.

.....

Εμπνηχωτής 3: Θα το παίξουμε άλλη μια φορά;

Ταυτόχρονα όλα μαζί: Ναι.

Αγόρι 2: Θέλω εγώ.

Κορίτσι 11: Εσύ γιατί με διάλεξες;

.....

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ταξινόμηση των αντικειμένων σε πίνακες

Δευτέρα 13 Φεβρουαρίου 2017(N=24).

Τετάρτη 15 Μαρτίου 2017(N=28+26=54).

Πέμπτη 16 Μαρτίου 2017(N=20).

Δευτέρα 27 Μαρτίου 2017(N=21).

N=119

Αντικείμενα(αγόρια και κορίτσια)	Αριθμοί-ποσοστό
Κούκλα	16+8+4+8+5=41(34,4%)
Σβούρα	1+
Σάκα	4+
Σφεντόνα	3+
Καπέλο του αγοριού	1+
Στολή που φόραγαν τα αγόρια	
Μπάλα	3+1+6+=10(8,4%)
Βόλοι	1+2+3+=6
Θρανίο	5+1+=6
Παιχνίδια κουτσό	-17+4+13=34(28,5%)
Κόκαλο	-2+
Σπίτι της Αγγελικής	-1+6+1+=8
Μουσείο	-2+
Εικόνα μουσείο	-1+
Αερόστατο	-1+17=18(15,1%)
Υδρόγειος σφαίρα	-1+

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Δαχτυλίδι	1+5+4=10(8,4%)
Κρεμάστρα	1+
Παραθυράκι	1+

Αντικείμενα τα οποία προτιμούν τα κορίτσια

Κορίτσια(N=65)	αριθμοί
Κούκλα	12+4+2+7+5=30(46,1%)
Σβούρα	-4+
Σάκος	4
Σφεντόνα	1
Καπέλο του αγοριού	-
Στολή που φόραγαν τα αγόρια	-
Μπάλα	2+3+=5
Βόλοι	-1+
Θρανίο	3
Κρεμάστρα	1
Δαχτυλίδι	1+2+2=5
Σπίτι	3
Πόρτα	1
Κουτσό	8+11=19(29,2%)
Κόκαλο	2
Παραθυράκι	1
Μουσείο	1
Σπίτι της Αγγελικής	5
Αερόστατο	9(1,3%)

Αντικείμενα τα οποία προτιμούν τα αγόρια

Αγόρια(N=54)	Αριθμός
Κούκλα	4+2+1=7(12,9%)
Σβούρα	1+4=5

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Σάκος	-
Σφεντόνα	2+
Καπέλο του αγοριού	1+
Στολή που φόραγαν τα αγόρια	1+
Μπάλα	1+1+3=5
Βόλοι	1+2+2=5
Θρανίο	2+ 1=3
Κουτσό	9+4+9=22(40,7%)
Σπίτι της Αγγελικής	1+1+1=3
Αερόστατο	1+6=7(12,9%)
Εικόνα μουσείου	1+
Μουσείο	1+
Δαχτυλίδι	3+2=5
Υδρόγειος σφαίρα	1+

Παιχνίδια που εντυπωσιάζουν τα παιδιά

Αγόρια και κορίτσια(N=119)	αριθμός
Δαχτυλίδι	1+5+4=10(8,4%)
Κουτσό	17+4+13=34(28,5%)
Βόλοι	1+2+3=6
Μπάλα	3+1+6=10(8,4%)
Σφεντόνα	3+
Σβούρα	1+
Κόκαλο	-2+

Παιχνίδια που εντυπωσιάζουν τα αγόρια

Αγόρια(N=54)	Αριθμός
Δαχτυλίδι	3+2,3=8(14,8%)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Κουτσό	4+4+2+9+4=23(42,5%)
βόλοι	4+4+2=10(18,5%)
Μπάλα	4+4+1=9(16,6%)
Σφεντόνα	
σβούρα	4
κόκαλο	

Παιχνίδια που εντυπωσιάζουν τα κορίτσια

Κορίτσια(N=65)	Αριθμός
Δαχτυλίδι	1+2+2=5
κουτσό	8+11=19(29,2%)
βόλοι	-1+
Μπάλα	2+3=5
Σφεντόνα	1
σβούρα	-4+
κόκαλο	2

Κούκλα και κορίτσια

	Αριθμός
Κούκλα και κορίτσια(N=65)	
Τις ημέρες τις έρευνας	12+4+2+7+5=30(46,15%)

Κούκλα και αγόρια

Κούκλα και αγόρια(N=54)	Αριθμός
Τις ημέρες τις έρευνας	4+4+2+1=11(20,37%)

Ζωγραφιές των παιδιών ανά τμήμα.

Δευτέρα 13 Φεβρουαρίου 2017.

Α΄ ΤΜΗΜΑ

Τελευταία φάση του εκπαιδευτικού προγράμματος ” Όταν το κουδούνι χτυπήσει”(Οδηγίες για ζωγραφιά).

Μουσειοπαιδαγωγός 1:<<Τώρα θα έρθει ένα μαγικό χαλί και θα ζωγραφίσουμε,θα έχουμε ένα μικρό χαρτάκι ,θα σκεφτούμε και τα χρώματά μας και τι θα κάνουμε.Θα ζωγραφίσουμε τί μας άρεσε από το μουσείο,ποιο αντικείμενο του μουσείου μας άρεσε.Καταλάβατε;>>

Μουσειοπαιδαγωγός 2:<<Οτι είδατε και σας άρεσε σήμερα θα το ζωγραφίσετε,το πιο αγαπημένο σας.>>

Μουσειοπαιδαγωγός 1:<<Και έχω να σας πω κάτι ,την κάθε ζωγραφιά που θα φτιάξουμε,όποιος την τελειώνει θα έρχεται να τη βάζουμε στο μαγικό αερόστατο που έχουμε εκεί πίσω που βάζει μπροστά τις μηχανές του και ταξιδεύει,τις ζωγραφιές μας και ταξιδεύει>>.

Υπεύθυνη εκπ.προγρ:<<Οποιος ξέρει το όνομα του ,ας το γράψει ή να τον βοηθήσουμε>>

Μετά από 2 λεπτά

Υπεύθυνη εκπ.προγρ:<<Για να δούμε τί σας άρεσε ποιο πολύ,από τα πράγματα που είδατε ,από την τάξη ή από τα παιχνίδια,από αυτά που μάθατε και άλλα πολλά>>.

Τα παιδιά ζωγράρισαν συνολικά σε 8 λεπτά.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

1: <<Το καπέλο του αστυνομικού, τα ρούχα μπλε και η κούκλα>>.Αγόρι (1)

2: <<Η Αγγελική στο τραπέζι στο σχολείο>>.Κορίτσι(1)

3: <<Η μπάλα>>.Αγόρι (2)

4: <<Η Αγγελική στο σχολείο>>.Κορίτσι(2)

5: <<Το κοριτσάκι και η μπάλα>>Κορίτσι(3)

6: <<Είναι η Αγγελική και πάει στο σχολείο>>.Κορίτσι(4)

7: <<Εδώ έφτιαξα 3 κρεμάστρες και έβαλα μια μάσκα>>Κορίτσι (5)

8: <<Είναι η Αγγελική, είναι το δαχτυλίδι και το όνομά μου>>Κορίτσι (6)

9: <<Αυτή είμαι εγώ και αυτό είναι ένα μωρό και αυτό είναι μια καρδούλα>>Κορίτσι (7)

10: <<Τη μπάλα, το θρανίο και το σπίτι της>>Κορίτσι (8)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

11: <<Αυτό είναι καράβι και αυτό είναι ουράνιο τόξο>>.Αγόρι (3)

12: <<Το σπίτι της και αυτή>>.Κορίτσι(9)

13: <<Την κούκλα,τη σφεντόνα,το ζάρι>>.Αγόρι(4)

14: <<Έφτιαξα ένα ρομπότ>>.Αγόρι (5)

15: <<Το θρανίο και η κούκλα>>Αγόρι (6)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

16: <<Είναι το σπίτι της>>.Κορίτσι(10)

17: <<Εγώ έχω φτιάξει την κουκλίτσα και έχω φτιάξει και την πόρτα>>.Κορίτσι (11)

18: <<Είναι ένα ρομπότ και το πετάς και γυρνάει>>

Ανθή: Μήπως εννοείς τη σβούρα;

18: <<Ναι>>.Αγόρι(7)

19: <<Εχω φτιάξει μια καρδιά και το όνομά μου>>.Αγόρι (8)

20: <<Είναι οι βόλοι>>.Κορίτσι(12)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

21: <<Είναι δυο κάδοι ανακύκλωσης, το γραφείο και τη σφεντόνα>> Αγόρι (9)

22: <<Έφτιαξα την Αγγελική και τη σφεντόνα>>. Κορίτσι (13)

23: <<Το κοριτσάκι έφτιαξα>> Κορίτσι (14)

24: <<Το κοριτσάκι με την τσαντούλα>>. Κορίτσι (15)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Τετάρτη 15 Μαρτίου 2017.

Β ΤΜΗΜΑ

Ζωγραφιές των παιδιών με αυτολεξεί περιγραφή.

1: <<Το κουτσό>>(Κορίτσι)

2: <<Εμένα μ'αρέσει που κάναμε το παραθυράκι και αυτή είναι η Αγγελική>>(Κορίτσι)

3: <<Μ'αρέσει όταν η μπάλα και δεν έριξε καμία>>(Αγόρι)

4: <<Εμένα μ'αρέσει που κάναμε το κουτσό>>(Αγόρι)

5: Άννα <<Έκανα τους αριθμούς. Ανθή: Απλά τους αριθμούς Άννα: 1,2,3,4 Ανθή: Α, που παίξαμε καλώς>>. (Κορίτσι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

6:Γιάννης<<Έκανα κουτσό>>Ανθή:Και τί είναι αυτό;Γιάννης<Αυτός που παίζει>>(Αγόρι)

7:<<Μ'άρεσε το κουτσό>>(κορίτσι)

8: :<<Μ'άρεσε το κουτσό>>(κορίτσι)

9:<<Ζωγράφισα τους αριθμούς με το κουτσό>>(κορίτσι)

10:<Αυτό είναι το όνομά μου και αυτή είναι η Αγγελική>>(αγόρι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

11: <<Το κουτσό>>(αγόρι)

12: <<Εγώ ζωγράφισα την Αγγελική>>(αγόρι)

13: <<Το κουτσό>>(κορίτσι)

14: : <<Το κουτσό>>(αγόρι)

15: <<Το κουτσό>>(αγόρι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

16: <<Το κουτσό>>(αγόρι)

17: <<Που κάνουμε κουτσό>>(κορίτσι)

18: <<Αυτό είναι ένα ανθρωπάκι, η Αγγελική και το σπίτι που παίζαμε>>(αγόρι)

19: <<Το κοριτσάκι , την Αγγελική και τον κύριο Γιώργο>>(κορίτσι)

20: <<Είναι οι βόλοι>>(αγόρι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

21: <<Αυτό είναι η Αγγελική>>(κορίτσι)

22: <<Έκανα εσένα(Ανθή),εμένα,την Όλια,τη Διαλεκτή και την Αγγελική>>(κορίτσι)

23: <<Έχω κάνει το κουτσό>>(Αγόρι)

24: <<Έφτιαξα όταν μας έδειχνε τη μπάλα της γυμναστικής,αυτή είναι η Αγγελική και αυτός είναι ο κύριος Γιώργος>>(αγόρι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

25: <<Είναι το κόκαλο και οι αριθμοί>>(κορίτσι)

26: <<Το κόκαλο>>(κορίτσι)

27: <Αυτή είναι η Αγγελική και το κουτσό>>(Αγόρι)

28: <<Η Αγγελική>>(κορίτσι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Γ΄ΤΜΗΜΑ

- 1: Αλέξανδρος: <<Ζωγράφισα το βόλει. Ανθή: Τους βόλους. Αλέξανδρος: Ναι>> (αγόρι)
- 2: <<Έκανα αυτό εδώ το αερόστατο>> (αγόρι)
- 3: <<Τη μπάλα της γυμναστικής>> (αγόρι)
- 4: <<Το μουσείο και η καμινάδα με το φουγάρο (ξυλόσομπα)>> (αγόρι)
- 5: <<Η Αγγελική>> (κορίτσι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

6: <<Αυτό είναι που καθόμαστε όλοι μαζί>>(αγόρι)

7: <<Η μπάλα>>(αγόρι)

8: <<Είναι το μουσείο>>(το κορίτσι)

9: <<Ζωγράφισα αυτή την εικόνα>>(εικόνα με παιδιά της εποχής εκείνης και κτίρια της Αθήνας-βρίσκεται στην είσοδο του μουσείου)(αγόρι)

10: <<Το μουσείο>>(κορίτσι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

11: <<Το μουσείο, η μπάλα, ο ουρανός και ο ήλιος.>> (αγόρι)

12: <<Η Αγγελική>> (κορίτσι)

13: <<Το μουσείο>> (κορίτσι)

14: <<Οι βόλοι>> (κορίτσι)

15: <<Αυτό είναι το σπίτι, εδώ είναι ο ήλιος, ο ουρανός. Το σπίτι είναι της Αγγελικής>> (αγόρι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

16: <<Ζωγράφισα την Αγγελική που είναι μέσα>>(κορίτσι)\

17: <<Μια μπαλίτσα>>(κορίτσι)

18: <<Το σπίτι της Αγγελικής και μια μπάλα>>(κορίτσι)

19: <<Έκανα μια μπάλα και το σπίτι>>(αγόρι)

20: <<Έχω κάνει το σπίτι που μπήκε η Αγγελική>>(κορίτσι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

21: Χρήστος: <<Αυτό είναι το σπίτι μου. Αυτό είναι το Πολυτεχνείο. Αυτές είναι οι σκάλες. Ανθή: Πολυτεχνείο; Αυτό που είμαστε εδώ; Χρήστος: Ναι. Και αυτό είναι το ασανσέρ και οι σκάλες>> (αγόρι)

22: <<Είναι οι σφαίρες, οι βόλοι και οι Αγγελική>> (αγόρι)

23: <<Το σπίτι της Αγγελικής και η Αγγελική>> (κορίτσι)

24: <<Εφτιαξα το σπίτι που μπήκε η Αγγελική>> (κορίτσι)

25: <<Το σπίτι με τις κατσίκες>> (κορίτσι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Πέμπτη 16 Μαρτίου 2017.

Δ' ΤΜΗΜΑ

Ζωγραφιές των παιδιών με τις αυτολεξεί αναφορές.

1: <<Η κούκλα η Αγγελική>>(κορίτσι)

2: <<Εγώ έφτιαξα το κουτσό>>(αγόρι)

3: <<Ενα σχολείο ,το παλαίο σχολείο,μόνο αυτό έκανα,όλη η τάξη>>(αγόρι)

4: <<Εγώ έφτιαξα την Αγγελική>>(κορίτσι)

5: <<Ζωγράφισα το μαγικό δαχτυλίδι>>(κορίτσι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

6: <<Ζωγράφισα το που ντο που ντο το δαχτυλίδι>>(αγόρι)

7: <<Ζωγράφισα το κουτσό>>(αγόρι)

8: <<Το κουτσό>>(αγόρι)

9: <<Ζωγράφισα ολόκληρη την τάξη, αυτή είναι η Αγγελική>>(αγόρι)

10: <<Ο πίνακας>>(αγόρι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

11:Κώστας: <<Ζωγράφισα το χαλάκι.Ανθή: Μήπως εννοείς το κουτσό;
Κώστας:Ναι>>.

12:<<Τα παιδιά και η Αγγελική>>(κορίτσι)

13:<<Η Λουίζα,η Ραφαέλα και η Ισαμπέλα>>(κορίτσι)

14:<<Την Αγγελική ζωγράφισα αλλά έκανα ένα μουντζουράκι εδώ>>(κορίτσι)

15:<<Το δαχτυλίδι και μια μαρδούλα>>(κορίτσι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

16: <<Την Αγγελική>>(κορίτσι)

17: <<Το σπίτι της Αγγελικής>>(αγόρι)

18: <<Την Αγγελική>>(κορίτσι)

19: <<Η Αγγελική>>(κορίτσι)

20: <<Ζωγράφισα το μαγικό δαχτυλίδι>>(αγόρι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Δευτέρα 27 Μαρτίου 2017.

Ε΄ΤΜΗΜΑ

Σύνολο:21

Αγόρια:8

Κορίτσια:14

Ζωγραφιές των παιδιών

1:«Αυτό που κάναμε το παιχνίδι με το δαχτυλίδι.Το ανθρωπάκι είναι ο Μαρτίνος».(αγόρι)

2:Άγγελος:«Το ξέρεις αυτό το κεφάλι;»Ανθή:Το αερόστατο;
Άγγελος:«Ναι»(αγόρι)

3:«Το αερόστατο»(αγόρι)

4:«Το αερόστατο και το κουτσό»(κορίτσι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

5: <<Αυτό εδώ με τα λουλούδια, το αερόστατο και το κουτσό>> (κορίτσι)

6: <<Το δαχτυλίδι και το αερόστατο>> (αγόρι)

7: <<Το κουτσό και το δαχτυλίδι>> (κορίτσι)

8: <<Το αερόστατο>> (αγόρι)

9: <<Εχω κάνει το κουτσό και την κουκλίτσα την Αγγελική>> (κορίτσι)

10: <<Το κουτσό και το αερόστατο>> (κορίτσι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

11: <<Το αερόστατο που έχει ένα φιογκάκι για να μην φεύγει και το κουτσό μέχρι το 8>>(κορίτσι)

12: <<Η Αγγελική και το κουτσό>>(κορίτσι)

13: <<Το κουτσό και το αερόστατο>>(αγόρι)

14: <<Το κουτσό και το αερόστατο>(αγόρι)

15: <Το κουτσό και το αερόστατο>>(κορίτσι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

16: <<Το κουτσό και το αερόστατο>>(κορίτσι)

17: <<Το αερόστατο και η κούκλα Αγγελική>>(αγόρι)

18: <<Το κουτσό και το αερόστατο>>(κορίτσι)

19: <<Το κουτσό, η Αγγελική και το αερόστατο>>(κορίτσι)

20: <<Το αερόστατο>>(κορίτσι)

21: <<Τα παιδιά που παίζαμε με το δαχτυλίδι. Αυτή η κίτρινη είναι η Αγγελική>>(κορίτσι)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Θέμα διπλωματικής: Η κούκλα ως εργαλείο ενεργοποίησης των μικρών παιδιών και
οι προτιμήσεις τους στα αντικείμενα εκπαιδευτικού προγράμματος του Μουσείου
Παιδείας.

Αξιολογητής :

Σχολείο:

Αριθμός παιδιών:

Αγόρια:

Κορίτσια:

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

1η φάση(ΚΟΥΚΛΑ)

Ερευνητικά ερωτήματα

1.Ε.1. Πώς εκδηλώνουν τα παιδιά την ενεργοποίηση τους στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα;

1.Ε.2. Τα αγόρια και τα κορίτσια αντιδρούν με τον ίδιο τρόπο στην παρουσία της κούκλας;

1.Ε.3. Τα παιδιά διατυπώνουν ερωτήματα στην κούκλα ή ακούν παθητικά την εμπυχώτρια;

Αριθμός παιδιών που συμμετέχουν στα λεγόμενα της κούκλας:

Αριθμός παιδιών που συμμετέχει στο πρόγραμμα

1)Καταγραφή μη λεκτική συμπεριφοράς:κίνηση σώματος,χεριών,προσώπου των παιδιών.

2)Καταγραφή λεκτικής συμπεριφοράς(τί λένε για την κούκλα)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

2η φάση

Ερευνητικά ερωτήματα

2.Ε.1. Ποια αντικείμενα τα οποία παρουσιάζονται από την εμψυχώτρια εντυπωσιάζουν τα παιδιά ;

2.Ε.2. Τα κορίτσια αντιδρούν λεκτικά με το ίδιο τρόπο με τα αγόρια μετά από την επίδειξη του κουτσού, της μπάλας και του δαχτυλιδιού;

2.Ε3. Ποια αντικείμενα γίνονται αφορμή για εξωτερίκευση των απόψεων τους;

Αριθμός παιδιών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα:

1)Καταγραφή μη λεκτική συμπεριφοράς:κίνηση σώματος,χεριών,προσώπου των παιδιών.

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

3η φάση (ΚΟΥΚΛΑ)

Ερευνητικά ερωτήματα

3.Ε.1. Πώς αντιδρούν τα παιδιά όταν η κούκλα τους ακουμπά ή χαϊδεύει;

3.Ε.2. Συμμετέχουν με προθυμία στη δραματοποίηση;

3.Ε.3. Τί εκφράζουν τα αγόρια και τί τα κορίτσια μετά από την απτική συμπεριφορά της κούκλας;

Αριθμός παιδιών που συμμετέχουν στα λεγόμενα της κούκλας:

Αριθμός παιδιών που συμμετέχει στο πρόγραμμα

1) Καταγραφή μη λεκτικής συμπεριφοράς: κίνηση σώματος, χεριών, προσώπου των παιδιών.

2) Καταγραφή λεκτικής συμπεριφοράς (τί λένε για την κούκλα)

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

4η φάση (ΚΟΥΚΛΑ)

Ερευνητικά ερωτήματα

4.E.1. Ποια παιχνίδια εντυπωσιάζουν περισσότερο τα παιδιά;

4.E2. Ποια παιχνίδια προτιμούν τα κορίτσια και ποια τα αγόρια;.

Αριθμός παιδιών που συμμετέχουν στα λεγόμενα της κούκλας:

Αριθμός παιδιών που συμμετέχει στο πρόγραμμα

1) Καταγραφή μη λεκτική συμπεριφοράς: κίνηση σώματος, χεριών, προσώπου των παιδιών.

2) Καταγραφή λεκτικής συμπεριφοράς (τί λένε για την κούκλα)

5η φάση

Ερευνητικά ερωτήματα

5.Ε.1. Ποια αντικείμενα του μουσείου επιλέγονται περισσότερο ώστε να αποτυπωθούν στη ζωγραφική;

5.Ε.2. Ποια αντικείμενα επιλέγουν περισσότερο τα κορίτσια και ποια τα αγόρια; 5.Ε.3. Η κούκλα επιλέγεται ως ένα αντικείμενο που τους έκανε εντύπωση; Ποιες είναι οι διαφορές αγοριών και κοριτσιών;

Αριθμός παιδιών που συμμετέχει στο πρόγραμμα

Καταγραφή μη λεκτική συμπεριφοράς: κίνηση σώματος, χεριών, προσώπου των παιδιών.

Καταγραφή λεκτικής συμπεριφοράς

Η ΚΟΥΚΛΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ν. ΜΑΓΟΥΛΙΩΤΗΣ

Καθηγητής του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης

Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Αργοναυτών & Φιλελλήνων 38221 Βόλος

Τηλ. 24210 74816, 6980645699

Email: amagouliotis@uth.gr

Βόλος 1 -3- 2017

***ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΜΟΥΣΕΙΟΥ***

ΚΑΛΗΜΕΡΑ κ. ΝΤΙΝΟΥ

Ως επιβλέπων καθηγητής της διπλωματικής εργασίας της φοιτήτριας ΒΑΚΡΑΚΟΥ ΑΝΘΗ, με θέμα: «Η κούκλα ως εργαλείο ενεργοποίησης των μικρών παιδιών και οι προτιμήσεις τους στα αντικείμενα εκπαιδευτικού προγράμματος του Μουσείου Παιδείας» και για να ολοκληρωθεί η έρευνα της εργασίας της ζητώ να της επιτραπεί η παρακολούθηση του προγράμματος που εκτελείτε στο Μουσείο Παιδείας. Επίσης στο πλαίσιο της έρευνας της διπλωματικής εργασίας, η φοιτήτρια θα συνεργαστεί με το ΒΑΚΡΑΚΟ ΜΙΧΑΛΗ για τη διεξαγωγή της έρευνας στο Μουσείο Παιδείας.

Για τη διαδικασία της έρευνας θα χρειαστεί να ηχογραφηθεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα κάθε φορά που συμμετέχει μια τάξη παιδιών, ώστε να στηριχθούν οι παρατηρήσεις των ερευνητών και να φωτογραφηθούν οι ζωγραφιές των παιδιών. Ως προς το ρόλο των ερευνητών (Βακράκου Ανθή και Βακράκος Μιχάλης), θα υιοθετούν τη μέθοδο της συμμετοχικής παρατήρησης. Στο τελευταίο μέρος του εκπαιδευτικού προγράμματος, η Βακράκου θα ρωτά τα παιδιά τι ζωγράρισαν ώστε να θεωρηθεί ως μια ασφαλιστική δικλείδα για το ποια αντικείμενα του μουσείου επέλεξαν τα παιδιά και γενικότερα τι αναπαριστούν στα σχέδια τους.

Οι ημερομηνίες οι οποίες προτείνουμε να διεξαχθεί η έρευνα είναι: Δευτέρα 6 Μαρτίου 2017, Τρίτη 14 Μαρτίου 2017 και Τετάρτη 15 Μαρτίου 2017. Στην περίπτωση κατά την οποία δεν συμπληρωθεί το απαιτούμενο δείγμα, θα χρησιμοποιηθεί και η Τρίτη 4 Απριλίου 2017.

Θα βρίσκομαι στη διάθεσή σας για κάθε πληροφορία ή ανάγκη της φοιτήτριας.

**Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων.
Απόστολος Μαγουλιώτης**

